

CHỦ GIẢNG: Tiến sĩ Thái Lễ Húc
Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

(Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy)

TẬP 5

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

MỤC LỤC

Bài thứ 81.....	7
3. Sở thích của Thánh Nhân là gì?	7
Thứ nhất: “Phụ mẫu câu tồn, huynh đệ vô cố” (Cha mẹ đều còn, anh em không ai bị gì).....	8
Một là: Cha mẹ đều còn	8
<i>Bài thơ: Gửi con yêu dấu</i>	26
Bài thứ 82.....	29
Hai là: “Huynh đệ vô cố”, (anh em không bị gì).....	31
Thứ hai: “Ngửa mặt lên trời không hổ, cúi đầu với người không thẹn”	32
<i>Câu chuyện: NGƯỜI ANH TRAI ĐẮN ĐỘN</i>	42
Bài thứ 83.....	49
Một là: Dùng trí tuệ của mình để giúp người	51
Hai là: Dốc hết bốn phận vì đồng loại.....	52
Ba là: Cuộc sống có những bốn phận nào?	69
1- Chiếu sáng lịch sử đời mình - Là không có lỗi với chính mình.....	69
2- Chiếu sáng lịch sử cha mẹ - Là hành hiếu đạo	72
Bài thứ 85.....	87
3- Chiếu sáng lịch sử của con cái – Là vun bồi nền tảng đức hạnh cho con	88
4- Chiếu sáng lịch sử của anh em - Là hòa thuận, thương yêu.	96
5- Chiếu sáng lịch sử của vợ (hay chồng) - Là thức dậy tiềm năng của đối phương.	99
6- Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo – Là y giáo phụng hành.	100
Bài thứ 86.....	109
<i>Câu chuyện: NGƯỜI THẤY ĐẦU TIÊN</i>	111

Bài thứ 87..... 128

TẤM GƯƠNG CHIẾU SÁNG LỊCH SỬ THẦY GIÁO Ở VIỆT

NAM..... 129

1-Những người học trò xuất sắc của thầy giáo Chu Văn An, là Phạm Sư Mạnh, là Lê Quát..... 129

1. Cuộc đời và sự nghiệp quan trường..... 131

2. Sự nghiệp dạy học của Chu Văn An 133

3. Vinh danh..... 135

4. Chiếu sáng lịch sử của Thầy Chu Văn An 136

Thứ nhất: Trước hết nói về Phạm Sư Mạnh..... 136

Thứ hai: Lê Quát 139

Thứ ba: Lê Giác 141

Thứ tư: Người học trò thủy thần của Chu Văn An..... 142

2- Chiếu sáng lịch sử thầy giáo với pháp xuất thế gian 145

Bài thứ 88..... 148

7- Chiếu sáng lịch sử của tổ tông - Là kế thừa tuyệt học của Thánh hiền 148

1) Tại sao phải kế thừa tuyệt học của Thánh hiền? 149

2) Kế thừa tuyệt học Thánh hiền thế nào? 150

** Đầy mạnh lời giáo huấn của Thánh hiền 150*

** Chân thành là chìa khóa của thành công 151*

** Xiển dương giáo huấn Thánh hiền từ gia đình đến xã hội 156*

Chủ đề: KẾ THỪA TUYỆT HỌC CỦA THÁNH HIỀN 158

1. Làm thế nào để kế tiếp người trước? 158

2. Làm thế nào mở lối cho người sau? 162

** Trước hết, kinh điển của Phật, Bồ Tát, cổ Thánh tiên hiền phải giữ bảo tồn cho hậu thế muôn đời sau, không bị hủy mất theo thời gian..... 163*

** Điều thứ 2: Đào tạo giáo viên để truyền bá giáo huấn của Thánh Hiền..... 165*

Điều 3: Mở trường lớp thí nghiệm dạy giáo huấn của Thánh hiền xưa, sau đó sẽ nhân rộng ra toàn xã hội và thế giới. 167

Bài thứ 89..... 169

Chủ đề: CHÂN THÀNH THÌ CẦU GÌ ĐƯỢC NẤY 170

1. Vật chất do đâu mà có? Đều do tâm sinh..... 171

2. Phước họa do đâu mà có? Cũng do tâm sinh..... 175

3. Muốn cầu được, ước thấy thì phải làm thế nào ạ? Cầu từ chân tâm..... 177

4. Làm thế nào để cầu được từ chân tâm? Dùng tâm chân thành. 178

5. Làm thế nào để có được tâm chân thành?..... 181

Bài thứ 90..... 187

Thứ nhất: Đối với sở thích vật chất 188

Một là: Dốc lòng đáp ứng sở thích hợp nhân sinh 189

1- Trước khi nhận vật gì phải xem nguồn gốc 198

2- Qua mỗi câu chuyện cần rút ra bài học giáo dục 200

Hai là: Chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ..... 203

Một là: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm 214

1- Việc ăn uống phải rất cẩn thận, lành mạnh. 215

1) Thừa chất béo thân thể tỏa axít, nội tạng bị phá hủy 219

2) Axit nhiều sẽ bị loãng xương. 221

3) Thịt có độc tố hữu hình 222

4) Thịt có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết. 224

5) Chăn nuôi dẫn đến biến đổi khí hậu toàn cầu. 225

6) Đất đai, nguồn nước bị ô nhiễm do chất thải của động vật. 227

Bài thứ 92..... 228

Hai là: Thường về thăm cha mẹ. 232

Bài viết: “HÃY ĐỌC BÀI NÀY TRƯỚC KHI QUÁ MUỘN”.. 234

Bài thứ 95.....	247
5. Sở thích của người thân là gì	248
Thứ nhất: Tăng thời gian chia sẻ với người thân hơn....	248
Thứ hai: Học cách từ chối khi bị lôi kéo vào cuộc ăn chơi vô bổ.....	249
Một là: Pháp bảo thứ nhất chính là cha mẹ.	250
Hai là: Pháp bảo thứ hai là vợ con	250
<i>Bài viết: VÌ SAO NGƯỜI THÔNG MINH KHÔNG BAO GIỜ XÃ GIAO?</i>	253
1. Thế nào là những cuộc xã giao vô bổ?.....	253
2. Mọi quan hệ là mối tiền, là lời nói dối nhưng mọi người đều tin.	253
3. Thay vì dành quá nhiều thời gian để kết giao, chi bằng hãy nỗ lực để đề cao chính mình.	254
4. Chúng ta đối xử ôn hòa nhã nhặn với người khác, nhưng lại nổi đoá lên với người thân và cha mẹ mình.	256
5. Trong tương lai thì thứ đáng trân quý nhất là thời gian..	260
Bài thứ 94.....	270
CHÁNH VĂN:.....	276
5-2. “Thân sở ố, căn vi khứ” (Cha mẹ ghét, căn thận bỏ).....	276
1. Không giao du với bạn xấu.....	277
Thứ nhất: Nâng cao năng lực chọn bạn của con.....	278
Thứ hai: Tiêu chí bạn tốt là gì? Có làm giống Đệ Tử Quy?	279
2. Trừ bỏ những thói quen xấu	281
Thứ nhất: Thói quen hút thuốc	284
Thứ hai: Thói quen háo sắc.....	289
Bài thứ 95.....	293
Thứ ba: Thói quen cờ bạc	297
<i>Bài viết: SAO VIỆT THÂN BẠI DANH LIỆT VÌ BẦY TÍN DỤNG ĐEN</i>	300
1. Cờ bạc là bác thẳng bản.....	302

2. Cùng đường vay nóng thì chết nhanh.....	307
3. Bí mật chết người.....	309
Bài thứ 96.....	313
<i>Chủ đề: KHI NGƯỜI THÂN MẮC TỬ ĐỒ TƯỜNG THÌ PHẢI</i>	
<i>LÀM SAO?</i>	<i>314</i>
<i>Khả năng thứ nhất: Giúp họ theo trí tuệ của phàm phu</i>	<i>315</i>
<i>Khả năng thứ hai: Khả năng mà không giúp, mặc kệ, xem họ như người bỏ đi rồi.....</i>	<i>316</i>
<i>Khả năng thứ ba: Giúp theo cách của Phật, Bồ Tát chỉ dạy</i>	<i>318</i>
Bài thứ 97.....	331
3. Trừ bỏ những tập tánh xấu	332
Thứ nhất: “Kiêu” (Kiêu mạn)	334
Một là: Kiêu mạn khiến bản thân không học được	335
Hai là: Kiêu mạn đoạn nhân duyên gặp quý nhân.....	336
Bài thứ 98.....	351
Thứ hai: “Xa” (Xa xỉ)	351
Một là: Không đưa trẻ đến chốn ăn uống xa hoa.	353
Hai là: Mẹ ngày thường không trang điểm lộng lẫy. .	361
Thứ ba: “Dâm” (thường đắm vào thú vui nào đó).....	365
Một là: Cản hặn chế trẻ nhỏ với những thú vui chơi..	366
Hai là: Hướng trẻ vào niềm vui cầu học vấn.....	366
Bài thứ 99.....	372
Thứ tư: “Dật” (Chơi bời lêu lổng)	372
Một là: Lợi ích của việc cần cù chăm chỉ.....	373
1- Biết tri ân, cảm ơn	376
2- Thân thể khỏe mạnh.	380
3- Tích lũy kinh nghiệm.....	380
4- Tăng thêm ý chí	382
5-Mối quan hệ xã hội tốt.....	384
Với người lớn: Đức dẫn dắt, quan tâm, yêu thương	385

Với các bạn cùng trang lứa: Ấn tượng tốt, dễ hòa nhập đoàn thể.....	385
Hai là: Tác hại của việc lười lao động.....	386
1- Mọi quan hệ xã hội không tốt.....	386
2- Không thể sống tự lập.....	387
4. Nuôi dưỡng thói quen tốt, sửa những thói quen xấu cho trẻ từ nhỏ.....	389
Bài thứ 100.....	393
CHÁNH VĂN:.....	398
5-3. Thân hữu thương, di thân ưu (Thân bị thương, cha mẹ lo)	
.....	398
1. Làm thế nào để thân thể được khỏe mạnh?	398
Thứ nhất: Ăn uống phải cẩn thận, lành mạnh.	398
Thứ hai: Mặc quần áo thời thời phải chú ý ấm lạnh	399
Thứ ba: Cuộc sống phải có quy củ, giờ giấc.	401
2. Thân thể không được hủy thương.....	403
CHÁNH VĂN:.....	405
5-4. “Đức hữu thương, di thân tu” (Đức hạnh kém, cha mẹ tui)	
.....	405
1. Giữ gìn đạo đức để cho cha mẹ được yên vui	406
2. Lập thân hành đạo để cha mẹ vẻ vang.....	407
3. Cha mẹ giữ gìn thanh danh để không tổn hại tới gia đình	409
Thứ nhất: Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới gia đình và con cái.....	410

Bài thứ 81

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm trước, chúng ta đang học chánh văn 5.1: Cha mẹ thích, dốc lòng làm (nguyên văn: “Thân sở hiếu, lực vì cụ”). Chánh văn này có 5 nội dung:

1. Đáp ứng sở thích của cha mẹ thế nào cho đúng? Hợp đạo thì đúng.

2. Sở thích của phàm phu là gì? Là giàu có và làm quan.

3. Sở thích của Thánh Nhân là gì?

4. “Dốc lòng” đáp ứng sở thích của cha mẹ.

5. Đáp ứng sở thích của người thân như thế nào?

Hôm qua chúng ta đã kết thúc nội dung thứ 2, là: Sở thích của phàm phu là gì? Sau đó chúng ta đã có buổi Chia sẻ cùng đồng học: Cầu làm quan để làm gì?

Hôm nay chúng ta sẽ học tới mục thứ ba.]

3. Sở thích của Thánh Nhân là gì?

Mạnh Tử từng đề cập đến đời người có ba niềm vui:

[Thứ nhất là:] “Phụ mẫu câu tồn, huynh đệ vô cố” (là: Cha mẹ đều còn, anh em thì không việc gì)

Thứ hai: “Ngưỡng bất quý ư thiên, phủ bất tạp ư nhân” (là: Ngửa mặt lên trời thì không hổ, cúi đầu xuống với người thì không thẹn)

Thứ ba: “Đắc thiên hạ anh tài, nhi giáo chi” (có nghĩa là: Được dạy anh tài trong thiên hạ)

[Bây giờ Tiến sĩ Thái sẽ giảng cho chúng ta nghe từng ý một.]

Thứ nhất: “Phụ mẫu câu tồn, huynh đệ vô cố” (Cha mẹ đều còn, anh em không ai bị gì)

Một là: Cha mẹ đều còn

Chúng ta thường nói: “Gia hữu nhất lão, như hữu nhất bảo” - Nhà có cụ già, như có bảo vật. Đây là điều chân thật.

Từ nhỏ, chúng tôi sống với ông bà nội. Nếu như không sống chung với ông bà nội, thì làm cha mẹ phải dạy hiếu đạo cho con, thật không dễ dạy. Vì sống chung với ông bà nội, cha mẹ có thể lúc nào cũng quan tâm đến cha mẹ của mình cho con họ thấy.

[Câu này hôm trước tôi vừa chia sẻ: Tôi thật là có phước. Bởi vì sao lại có phước ạ? Bởi vì tôi được sống với mẫu thân. Bởi vì tôi được hàng ngày, hàng giờ trực tiếp với mẫu thân về những cái gọi là già này, bệnh này, rồi lẫn lộn này, rồi trở tính này. Nếu không có mẫu thân thì tôi lấy gì ra tôi tu? Thì tôi vẫn cứ an nhiên tưởng là tôi tốt lắm, an nhiên tưởng là mình không có tội.]

Đây là cái bài học không lời. Mình cứ làm thôi thì con cái mình nó phải nhìn thấy. Cơ hội này không hề dễ. Nếu như bạn quyết tâm gọi là theo pháp xuất thế gian để liễu sinh tử thoát luân hồi thì bạn phải hiểu cơ hội này không dễ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên nếu cha mẹ có thể để cho chúng ta phụng dưỡng thì đó là phước điền lớn nhất của đời người.

[Còn nếu như người phàm thì bạn sẽ thấy rằng gì ạ? Tôi đã chia sẻ với bạn: Có một lần, có một cái clip được tung lên trên mạng. Vị cha già sống ở Mỹ, sau năm 1975 thì cả gia đình họ sang Mỹ mà, nghe thấy con nói là sẽ cho mình vào Viện Dưỡng Lão Đường. Ông ấy quỳ xuống dưới đất lạy con ông, ông ấy nói:

- Cha xin con đấy, con đừng cho cha vào dưỡng lão đường. Cha đảm bảo rằng cha ở nhà, cha sẽ không làm gì ảnh hưởng đến con đâu.

Các bạn có được học đâu. Nếu các bạn học các bạn biết rằng là “nhà có cụ già như có bảo vật”.

Cái trường hợp thứ hai, cách đây chưa đầy một tháng, tôi nghe có một vị kể chuyện với tôi đấy ạ: Cụ già 96 tuổi, khỏe mạnh, bình thường, nhà có 5 người con. Thế thì mẹ ở với con trai, con dâu. Đại khái con trai, con dâu đều khó chịu vì bà già rồi, bây giờ chả làm được cái gì, muốn vứt quách đi cho xong.

Thế thì có một lần bà cụ ăn cơm bị nghẹn, thế thì cháu mới ra vỗ vỗ cho bà. Con trai bà mới nói một câu:

- Để ghen cho chết luôn đi.

Và cuối cùng thì bà cụ chết. Kết quả thì sao ạ? Bây giờ thì con trai bị ung thư máu và con dâu bị ung thư tụy, đến rất nhanh.

Cho nên nếu như các bạn mà được học rồi thì các bạn sẽ thấy là **“Gia hữu nhất lão như hữu nhất bảo”**, là “nhà có cụ già như có bảo vật”. Vì sao có bảo vật?

Thứ nhất là được biểu pháp dạy tất cả con cháu mình về sau phải theo cái tấm gương này mà hiểu.

Thứ hai là dạy cho mình báo hiếu, rồi mình tu gọi là tu nhân, có cơ hội để mình tu.

Thứ ba là, đây, tí nữa thầy sẽ nói **“Bách thiện hiếu vi tiên”**. Làm thiện, làm phước gọi là trời biển ở đâu không biết, thế nhưng cái việc thiện đầu tiên là cái việc có hiếu với cha mẹ thì không làm, thì tất cả những cái thiện kia đều là giả hết.]

Cho nên, nếu cha mẹ có thể để cho chúng ta phụng dưỡng thì đó là phước điền lớn nhất của đời người.

[Ngược lại, khi bạn đại bất hiếu thì quả báo đến rất nhanh. Đấy ạ, như tôi vừa chia sẻ ở bên trên đấy ạ, con trai thì ung thư tụy, con dâu thì ung thư máu. Rất nhanh.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta đền đáp ân đức của cha mẹ, quý vị cũng sẽ thấy cuộc đời vô cùng thiết thực, vô cùng hạnh phúc.

[Tôi nói thật với các bạn, mỗi một lần mà tôi chăm sóc mẫu thân tôi, mà trong tâm tôi bắt đầu sân si lên, thì bắt đầu tôi nghĩ ngay đến hai câu:

Câu thứ nhất là: “Gia hữu nhất lão, như hữu nhất bảo”, là nhà có cụ già thì như có bảo vật, có thiện thần xung quanh đấy ạ. Thế là tôi lại vì tôi, lúc ấy tôi lại vì tôi, thế là tôi lại dụi được cái sân, si xuống.

Câu thứ hai là: “Bách thiện hiếu vi tiên”, là tôi lại nhớ đến cái câu đấy, là cái việc mà gọi là hiếu cha mẹ, trăm điều thiện thì hiếu đứng hàng đầu. Mình có muốn có đại phước báu không? Có chứ gì? Vậy thì mình phải nhẫn nại đi.

Và cuối cùng, tôi lại dìm được cái tâm khó chịu đấy xuống. Cho nên là các bạn, nếu như các bạn cũng có cái hoàn cảnh chăm sóc cha mẹ già ốm đau như tôi, thì tôi mách cho các bạn cái pháp bảo là hai cái câu đấy nhớ. “Gia hữu nhất lão, như hữu nhất bảo” - nhà có cụ già như có bảo vật, có thiện thần xung quanh đấy. Câu thứ hai: “Bách thiện hiếu vi tiên”. Thế là bạn kìm xuống được, bạn không sân si nữa.

Chứ còn những cái sau là ví dụ như làm biểu pháp cho con, nó không thể nào nó phủ được cái tâm khó chịu của tôi lúc ấy, cái tâm sân giận của tôi ạ, nó cứ bùng lên, không thể nào phủ được.

Thế là cuối cùng tôi quay trở lại với hai câu này, thì bắt đầu là bởi vì con người ta ai mà chẳng vì mình trước. Cho nên thấy bảo có sao “Thiên đức” khi có người già ở trong nhà, thì nghĩ đến thế thì mình thích quá, vì mình được lợi mà, thì mình cũng kìm lại luôn. Thứ hai, là thế mình có

muốn có đại phước báu không? Muốn thì phải nhẫn. Cho nên đều xuất phát từ mình trước. Vậy nên tại sao mà ngài Địa Tạng có giảng ở trong Kinh Địa Tạng rằng: “Chúng sinh trong Nam Diêm Phù Đề cứ khởi tâm động niệm đều tạo tội nghiệp” là vì như vậy. Vì toàn vì mình mà!

Cho nên trong bài “Làm thế nào để xã hội an định hài hòa thống nhất”, Hòa Thượng có nói, câu này tôi xin nhắc lại vì bài trước chúng ta vừa học ạ.

“Kiến quốc quân dân, giáo dục vi tiên” (là: Kiến lập một quốc gia, lãnh đạo nhân dân cả nước, thì giáo dục là quan trọng nhất). Có nghĩa là, nếu muốn trị vì quốc gia, an định được lòng người, thì trước tiên phải giáo dục đạo đức, mà chúng ta gọi là “Giáo dục phổ thế”. Đó chính là: luân lý, đạo đức, nhân quả và tôn giáo - bốn phép giáo dục mà cổ nhân bàn luận vậy. Đây gọi là “giáo dục phổ thế”.

- 1- Về Luân lý: Chính là giáo dục về ngũ luân*
- 2- Đạo đức: Chính là giáo dục về nhân, lễ, nghĩa, trí, tín*
- 3- Nhân quả: “Thiện hữu thiện báo, ác hữu ác báo (có nghĩa là thiện có thiện báo, ác có ác báo)*
- 4- Cuối cùng là giáo dục về Tôn giáo*

Chúng tôi cũng đã thực hiện rất nhiều cuộc thực nghiệm về điểm này.

[Bạn lưu ý tôi đang nhắc lại lời Hòa Thượng nên chữ “chúng tôi” ở đây là Hòa Thượng nói ạ.]

Chủ yếu là “Giảng đường đạo đức”. Hình thức giáo dục “Giảng đường đạo đức” được thực hành trong một môi trường an định, không có sự can thiệp bên ngoài, tập trung

để học tập luân lý, đạo đức, giáo dục nhân quả. Mỗi một ngày, mọi người cùng nhau chia sẻ về điều mà mình tâm đắc. Vì vậy, tập trung học tập, mỗi kỳ là bảy ngày. Trong bảy ngày, đại đa số mọi người sẽ có sự thay đổi rất lớn.

[Chỉ có bảy ngày thôi nhớ, bạn nhớ nhé. Mà giáo dục ở cái giảng đường đạo đức mới có 3 thứ thôi. Tức là luân lý này, đạo đức và nhân quả đấy ạ. Chúng ta nghe Hòa Thượng giảng tiếp tục:]

Trong bảy ngày đại đa số mọi người sẽ có sự thay đổi rất lớn. Những đứa trẻ lúc đầu thì ngộ nghĩnh, dần dần thì trở nên là hiếu thuận; những người bạo lực thì dần dần trở nên hòa ái; những người tham lam thì trở nên thanh liêm; những người vốn muốn ly dị thì nay lại hòa giải; những người vốn là người xấu thì nay lại trở thành người tốt, v.v... Cả hàng chục nghìn trường hợp thành công như vậy, và bây giờ vẫn đang tiếp tục gia tăng.

Sở dĩ mà “Giảng đường đạo đức” được thành công như vậy chủ yếu là nhờ vào việc giáo dục nhân quả.

[Tôi xin nhắc lại để bạn lưu ý nhé: Sở dĩ “Giảng đường đạo đức” được thành công như vậy, chủ yếu là nhờ vào việc giáo dục nhân quả.]

Luân lý đạo đức, giáo dục làm cho người ta biết hổ thẹn mà không làm điều ác. Nhưng còn luật nhân quả làm cho người ta biết sợ điều ác.

[Đây ạ trường hợp của tôi cũng thế ạ. Trước tiên là tôi sợ nhân quả đã, cho nên tôi mới không dám làm, tôi mới kìm được cái sân si của tôi xuống. Cho nên về sau khi mà

đọc được cái đoạn này của Hòa Thượng tôi bảo: “Trời ơi, sao mà đúng thế à”.

“Ví như trong một số trường hợp, nếu mà bài giảng về luân lý đạo đức chưa đủ để giúp họ khai sáng “thiên lương”, thì sau khi nghe giảng giải về luật nhân quả họ cũng không dám hành ác, nỗ lực mà tích đức hành thiện, bởi vì điều này liên quan đến vận mệnh và hạnh phúc trong tương lai của chính họ”. (Đoạn này là tôi trích trong “Làm thế nào để xã hội an định, hài hòa, thống nhất, thế giới hòa bình” - Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không.)

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta đền đáp ân đức của cha mẹ, quý vị sẽ thấy cuộc đời vô cùng thiết thực, vô cùng hạnh phúc. Bởi vậy các thầy cô giáo, nếu bây giờ quý vị sống chung với cha mẹ, nhất định phải trân quý.

Có một lần, một vị thầy giáo của chúng tôi nói: “Tôi luôn giúp ba mình gọi đầu”. Tôi nghe xong mà rất ngưỡng mộ.

[Ô đến câu này thầy Thái ngưỡng mộ. Tôi cũng gọi đầu được cho mẹ tôi rồi, thế thì cũng được thầy Thái ngưỡng mộ rồi. Ngoài ra là, bây giờ thì cụ lẫn như thế, nên tất cả những cái việc vệ sinh cá nhân, thì tôi cũng phải làm rất nhiều. Trước đây thì không có bao giờ phải mó tay như thế. Lúc đầu làm thì ghê, nhưng bây giờ quen hết rồi, và thấy cái việc đấy nó rất là bình thường. Và sau khi bình thường rồi, thì mình lại thấy: Ô, mình làm cái này là mình được phước đấy.

Đây à!]

- Tôi luôn giúp ba mình gọi đầu.

Tôi nghe mà rất ngưỡng mộ, bởi vì bây giờ tôi vắng nhà thường xuyên, muốn giúp ba mình gọi đầu cũng không có cơ hội. Cho nên quý vị có cơ hội thì nên trân quý.

[Người thật sự học đạo phải trân quý những cái cơ hội mà có thể tu thiện, thì cái kho phước của bạn mới có thể đầy được. Còn nếu như mỗi lần mà có cơ hội đến, thì bạn lại thấy rằng là: Ôi trời ơi, cảm rằm quá, bản thủ quá, khó chịu quá, thì thôi ạ, khỏi phải tích. Vậy thôi, tiếp tục đoạ lạc.

Khi mà ở với cha mẹ già, thì ngoài cái việc những điều chúng ta không nhìn thấy, tôi ví dụ như là có sao Thiên đức này, còn có như là của quý trong nhà này, còn là cơ hội bạn tu phước, còn có trí tuệ của người già, để bạn thấy là cha mẹ ở với mình, thì các bạn được lợi những cái gì.

Xuất phát cứ bắt đầu từ lợi từ mình, vì chúng ta là phàm phu, thì lúc ấy bắt đầu chúng ta mới nín nhịn được những cái sự sân, si của mình.

Rồi bắt đầu chúng ta mới tích cực, nỗ lực làm mãi thì bắt đầu là từ sự thì chuyển sang thành thói quen, từ thói quen thì chuyển sang thành thành ý, từ thành ý chuyển sang thành khí chất, thế là bạn thành công. Nhé!

Tôi có những lúc chăm sóc mẹ mệt quá. Cha thì thôi không nói làm gì, bởi vì thực ra đối với cha tôi thì cha tôi sáng suốt cho đến tận khi mà trút hơi thở cuối cùng, cho nên những cái việc nặng nhọc quá thì có người giúp việc. Tôi “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” là chính. Thế đến lúc mệt quá rồi, đây tôi cũng là sám hối với các bạn, và cũng là

sám hối với mẫu thân, nghĩ đây này: “Không biết bao giờ mẹ mình mới mất nhỉ?”. Đây là tôi nói rất thật.

Bởi vì các bạn phải nhớ tôi là phàm phu quay đầu, đang quay, chứ không phải là đã quay được hẳn.

Bởi vì bây giờ cái bệnh Alzheimer rất là nhiều, lẫn lộn rất là nhiều. Một số người cũng tâm sự với tôi, xong rồi cuối cùng cũng nói là:

- Ôi trời, tình trạng này của cụ cũng phải đến mấy năm mới mất.

Tức là kể cả tôi, tôi cũng nghĩ đến là vậy bao giờ cụ mới mất nhỉ? Tức là trong lòng mình khởi lên một cái sự mong muốn rằng: Mẫu thân của mình sẽ ra đi sớm để cho mình nhẹ nợ.

Nhưng mà tôi chỉ có khác một điều, tôi nói tôi là phàm phu quay đầu. Cho nên khi cái tâm ấy khởi lên là tôi biết ngay lập tức và tôi bảo: Dừng câu A Di Đà Phật phủ ngay đi. Về sau tôi đã nói với các bạn là có rất nhiều lúc tôi đã nắm lấy tay mẹ tôi rằng:

- Con muốn rằng mẹ sẽ sống với con mãi mãi, để con có cơ hội được chăm sóc mẹ.

Cho nên tôi nói tôi là một phàm phu tội lỗi, tôi là một phàm phu đang quay đầu. Đấy, cha mẹ thì với con như thế. Đến cái con ngựa mẹ nó cũng gọi là nhường cho con ngựa con cái nắm cổ. Vậy mà khi cha mẹ còn sống thì chăm sóc chúng ta đủ điều, hy sinh cho chúng ta hết tất cả mọi thứ. Vậy mà khi cha mẹ không còn làm được gì nữa, lẫn lộn thì

chúng ta tha hồ cấu kỉnh, mắng mỏ, rồi là, nói chung là làm những cái việc đại bất hiếu.

Cũng mong muốn rằng đây là cái biểu pháp để các bạn từ đây khi bắt đầu mình chạm vào những cái đấy thì phải biết rút kinh nghiệm.

Tôi sợ gì ạ? Tôi không sợ, bởi vì Hoà thượng bảo bạn giữ làm gì? Bạn giữ để khi bạn xuống dưới để Diêm Vương luận tội à? Vậy bạn phải làm sao sám hối. “Sám” là nói to lên cho khắp cả mọi người biết, “Hối” là thề từ sau không làm nữa. Và tôi áp dụng cái này một số lần tôi thấy rất hiệu nghiệm. Trời đất đều chuyển hết. Nhưng mà phải biết mà quay đầu.

Trong bài thơ “Gửi con yêu dấu” của tác giả Huy Phương, phải nói là rất cảm động, xin chia sẻ thêm cùng với các bạn.]

“Gửi con yêu”

*“Nếu một mai thấy cha mẹ già yếu,
Hãy thương yêu và thấu hiểu song thân.
Những lúc ăn mẹ thường hay vung vãi.
Hay tự cha không mặc được áo quần”*

[Bây giờ có thể nói là 10 bữa thì mẹ tôi ăn là vung vãi hết tất cả mười. Rơi từ gọi là trên bàn cho đến xuống dưới đất. Mà ví dụ mình có bảo:

- Ô mẹ ơi, con mặc cho mẹ cái khăn ăn để mẹ khỏi bị rơi.

Nhiều khi lúc nào cụ không bằng lòng là cụ đánh vào tay thế này, rồi là cụ ném cái khăn ăn ra. Nhưng mà đến khi đọc đến đây thì mình hiểu rồi.]

*“Nếu một mai thấy cha mẹ già yếu.
Hãy thương yêu và thấu hiểu song thân
Những lúc ăn mẹ thường hay vung vãi,
Hay tự cha không mặc được áo quần.”*

[Điều này tôi chiêm nghiệm cả hai, vì khi lúc cha tôi ốm không thể tự mặc được áo quần.]

*“Hãy nhẫn nại nhớ lại thời thơ ấu,
Mẹ đã chăm lo tã áo bé bỏng.
Bón cho con từng miếng ăn, hóp sữa,
Cho con nằm trong nệm ấm chăn bông.”*

[Bây giờ thì cư sĩ Trung với cư sĩ Châu cảm nhận được là ngồi ngắm con suốt cả ngày. Tôi bảo:

- Ngày xưa bố với mẹ cũng thế thôi, ngồi ngắm chị Hằng suốt cả ngày. Rồi đến con cũng thế. Mỗi lần ru con ngủ thì lại là gì? Là “Con trai vai trắng mắt đen. Ngủ đi con nhé cho yên giấc nồng.”

Vậy mà bây giờ nếu bạn bất hiểu thật, thì có đúng là trời không dung đất không tha không?]

*“Cũng có lúc con thường hay trách móc,
Chuyện nhỏ thôi mà mẹ nói trăm lần.
Xưa kia bên nôi giờ con sắp ngủ,
Chuyện thần tiên mẹ kể mãi không ngừng.”*

[Có không? Tôi cũng được trải qua cái cảnh này. Tôi chia sẻ với các bạn các cái câu chuyện, ví dụ như “Thần chết” này, khi mà người mẹ bị thần chết mang đứa con đi, thì bà chạy đi theo để bà tìm. Là ở đâu mà ra đây? Mẹ tôi kể đấy.]

Thế rồi những cái câu chuyện như là “Cô bé bán diêm” tôi cũng chia sẻ với các bạn đấy. Cái cô bé bán diêm mồ côi cha mẹ và chết trong cái đêm đông, gọi là đêm Noel giá lạnh. Ở đâu mà ra? Cũng là mẹ tôi kể đấy. Toàn là những câu chuyện thần tiên mẹ kể mãi không ngừng. Vậy mà đến khi mẹ già, mẹ lẫn lộn một cái thì sần si rồi quá mệt mỏi, rồi khó chịu đủ điều. Vậy thì làm gì mà họ không đến.]

*“Có những lúc cha già không muốn tắm,
Đừng giận cha và la mắng nặng lời.
Ngày còn nhỏ con vẫn thường hay sợ nước,
Từng van xin đừng bắt tắm mẹ ơi.*

*Những lúc cha không quen xài máy móc,
Chỉ cho cha những hướng dẫn ban đầu.
Cha đã dạy cho con trăm nghìn thứ,
Có khi nào cha trách móc con đâu.”*

[Cho nên khi cha mẹ già mà không biết thì mình phải kiên nhẫn mình dạy. Chứ không phải bảo:

- Có một tí thế này mà nói mãi bố cũng không hiểu, hoặc mẹ cũng không hiểu.

Hôm qua cư sĩ Trung đưa xuống cho tôi cái chương trình để ghi lại các cái file rất là hiện đại. Thế tôi mở mãi

không được, tôi gọi cư sĩ Trung xuống. Thế cư sĩ Trung mới biểu diễn: “Đây này, thế này rất tiện, rất tiện”, tôi bảo:

- Thôi, mỗi người một việc. Bởi vì nếu như mẹ lại tập trung vào cái công nghệ này thì mẹ không còn đầu óc đâu để làm pháp. Vậy cái việc này của con. Còn bây giờ đến li ti từ những cái công nghệ hiện đại thế con cũng dạy cho mẹ để mẹ ghi vào trong lòng, thì còn lấy đâu ra mà thời gian với lại đầu óc mà làm pháp?]

*“Một ngày nọ khi cha mẹ lú lẫn,
Khiến cho con mất hứng chuyện trò.
Nếu không phải là niềm vui đối thoại,
Xin hãy đến gần và hãy lắng nghe cha.”*

[Nếu mà không có cái bài này tôi không phát hiện ra. Mỗi lần mẹ tôi mà lẫn lộn cái thì tôi lại bảo:

- Ôi trời, lẫn rồi, khổ lắm.

Thế rồi là về sau cụ hỏi nhiều thứ một lần quá, tôi ghi vào tờ giấy, ví dụ cụ bảo là đây bây giờ phải đi đến nơi này nơi khác, tôi ghi vào tờ giấy là mẹ đang ở với con tại địa chỉ, địa chỉ này. Mỗi lần cụ lẫn là tôi giơ cái tờ giấy lên trước mặt. Đây là một cái sự bất hiểu, đại bất hiểu.

Bây giờ biết rồi thì sao?

*“Nếu không phải là niềm vui đối thoại,
Xin hãy đến gần và lắng nghe cha.”*

Lần nào cụ lẫn lộn bây giờ tôi cũng đến tận nơi. Cụ nói:

- Ôi trời ơi, còn cái túi này để đây để đây chưa cất.

- À đúng rồi, có phải cái túi này nó như thế này không?

Thì cụ có nhớ đâu, cụ cũng:

- Ủ, ừ.

Cụ cũng máng máng.

- Con cất kỹ rồi, con cho vào tủ khoá chặt.

Bảo:

- Ô, thế con cho vào tủ rồi, sao con giỏi thế?

Bảo:

- Vâng.

Đấy ạ. “Xin hãy đến gần và lắng nghe cha”. Nghe những lời lẫn lộn đấy và đồng thời mình nương trên những lời lẫn lộn đấy để làm sao cho cha mẹ mình có thể yên tâm. Chứ không phải phăng một cái là bạn bảo là:

- Lẫn rồi, lú lẫn quá, khổ lắm.

Không phải thế, mà trước đây tôi mắc đấy. Cho nên nếu không phải ở cùng với mẫu thân lẫn lộn, làm gì tôi có cái cơ hội để tu như thế này?]

“Có những lúc mẹ không buồn cầm đũa,
Đừng ép thêm, già có lúc biếng ăn.
Con cần biết lúc nào cha thấy đói,

Lúc nào cha thấy mệt, muốn đi nằm.”

[Các bạn có cha mẹ già cố gắng thuộc.]

*“Khi già yếu phải nương nhờ gậy chống.
Xin nhờ con đỡ cha lấy một tay.”*

[Các bạn thấy không? Bây giờ mẫu thân tôi không bao giờ không có người cận kề bên cạnh. Cư sĩ Hằng thấy tôi vất vả quá thì nói với tôi là:

- Mẹ ơi, hay là để một cái người giúp việc để cho cụ ngủ với lại họ cho mẹ đỡ vất vả?

Tôi bảo:

- Không. Riêng về chuyện ngủ, dứt khoát từ giờ trở đi chỉ có mẹ thôi.

Vì sao thế ạ? Bởi vì tôi đã chứng kiến khi ban đêm cụ dậy, cụ nhìn thấy những cái gương mặt thân quen, là mặt cụ sáng rõ lên. Dù rằng có thể hôm nhận ra tôi, hôm không nhận ra tôi, tưởng nhầm tôi là bà chị gái đã chết. Không có một hôm nào cụ không dậy cụ nói với tôi rằng:

- Chị ạ (vì tưởng tôi là bà bác mà), em chưa lúc nào muốn chết như lúc này.

Trước đây thì tôi bất hiếu lắm, tôi bảo là chứ:

- Thế mẹ tưởng chết dễ thế à?

Nhưng bây giờ thì sao? Bây giờ tôi bắt đầu nói rằng:

- *Tại sao mẹ lại muốn chết? Mẹ ở với con, ở với cháu. Con rất là hoan hỉ, hạnh phúc khi được mẹ sống lâu với con. Con chăm sóc mẹ, vậy tại sao mẹ lại muốn chết?*

Mẹ tôi bảo là:

- *Bởi vì là cứ làm phiền mọi người nhiều quá.*

Tôi bảo:

- *Không, không phải làm phiền. Mà mẹ ở với con như thế này. Con vô cùng hạnh phúc.*

Cho nên tôi bảo, từ bây giờ trở đi ban đêm chỉ có tôi ngủ cùng. Dù có dậy một lần, hai lần, có những hôm cao điểm 5-6 lần một tối, tôi vẫn chịu được.

Đây là cơ hội, như thầy Thái vừa nói. Cơ hội để cho các bạn tu phúc mà. Nói vì mình thì là tu phúc. Nhưng khi bạn làm mãi quen rồi, thì thật sự là cái tình thương trong bạn nó trỗi dậy thực sự.

Còn ngày xưa thì khi cụ nói:

- *Tôi chỉ muốn chết thôi.*

- *O thế mẹ tưởng chết dễ thế à.*

Bất hiếu, đại bất hiếu. Bây giờ không quay đầu nhanh thì địa ngục A Tỳ mở rộng.]

*“Khi già yếu phải nương nhờ gậy chống,
Xin nhờ con đỡ lấy cha một tay.
Hãy nhớ lại ngày con đi chập chững,
Mẹ dìu con đi những bước đầu đời.”*

[Bây giờ không một lúc nào là rời xa mẫu thân tôi, những lúc đứng lên, bước đi bước lại không bao giờ rời. Bao nhiêu lần đưa vào nhà vệ sinh, bao nhiêu lần ban đêm, tôi bảo đúng là mình cẩn thận rất đúng. Vì một là cẩn thận là dương thế, hai là mình học đạo rồi mình phải quay đầu lại. Rất nhiều lần là cụ loạn choạng, là nếu không có tôi là ngã. Mà các bạn biết nếu như ngã rồi thì chắc chắn là tôi nghĩ cái chuyện tai biến là sẽ xảy ra ngay.]

*“Một ngày kia cha mẹ già chán sống,
Thì con ơi đừng giận dỗi làm chi.
Rồi mai này đến phiên con sẽ hiểu,
Ở tuổi này sống nữa làm gì?”*

[Cho nên Hoà thượng bảo rất thương những người ở trong Viện Dưỡng Lão Đường. Hoà thượng bảo nếu nói một câu trần trụi thì tức là vào đấy để ăn và chờ chết. “Rồi mai này đến phiên con sẽ hiểu. Ở tuổi này sống nữa làm gì?”.

Cho nên tôi mới cảm nhận thấy, tối nào đưa mẹ tôi đi tiểu mẹ tôi cũng phải nói một câu rằng là:

- Chưa bao giờ em muốn chết như bây giờ.

Vì cứ nhảm tôi là bà chị mà. Vì sao lại thế?

- Bởi vì em thấy em làm khổ nhiều người quá.]

*“Dù mẹ cha cũng có khi lầm lỗi,
Nhưng suốt đời đã làm tốt cho con.
Muốn cho con được nên người xứng đáng,
Thì giờ đây con cũng chẳng nên buồn.”*

[Vì các bạn không hiểu được cái tâm sự của cha mẹ khi lúc già, đặc biệt ốm đau. Cho nên tác giả mới phải nói là: “Rồi mai này đến phiên con sẽ hiểu. Ở tuổi này sống nữa để làm gì?”]

*“Con tức giận, có khi còn xấu hổ,
Vì mẹ cha giờ ăn đậu ở nhờ.”*

[Nhiều bạn là có cái suy nghĩ đấy, cho rằng là bây giờ cha mẹ ăn đậu ở nhờ nhà mình, và chỉ có gây phiền phức cho mình thôi.]

*“Xin hãy hiểu và mong con nhớ lại,
Những ngày xưa khi con còn ấu thơ.”*

*[Ai bao bọc, ai cưu mang suốt cả đời? **“Cha mẹ trăm tuổi già, còn thương con tám chục, đến chết còn thiết tha.”**]*

*“Hãy giúp mẹ những bước dài mệt mỏi,
Để người vui đi hết chặng đường đời.”*

[Đó ạ, mỗi lần cảm thấy mệt quá, có những lúc tôi nói với các bạn, tôi chỉ muốn nằm thẳng ra như anh dân quê sung sướng, rồi ngả mình trên liếp cỏ ngủ ngon lành, ngủ một giấc không bao giờ dậy nữa, mệt quá. Nhưng mà đến khi lại nghĩ lại là gì? “Hãy giúp mẹ những bước dài mệt mỏi. Để người vui đi hết chặng đường đời”. Đây là những bước dài mệt mỏi nhất lúc cuối đời của mẹ tôi, vậy thì “Hãy giúp mẹ những bước dài mệt mỏi. Để người vui đi hết chặng đường đời.”

Tối nào sau khi tôi:

- *A Di Đà Phật! Chúc mẹ ngủ ngon.*

Tôi cũng hỏi một câu:

- *Vậy thì mẹ có thấy vui không? Mẹ có thấy hoan hỷ không?*

Mẹ tôi đều nói là:

- *Vui lắm, mẹ hạnh phúc lắm.*

Thế khi mẹ tôi nói thế là tôi rất là vui. Trước đây không bao giờ có được một câu như thế các bạn ạ.]

*“Vời tình yêu và cuộc đời phẩm giá,
Vẫn yêu con như biển rộng sông dài.
Luôn có con trong cuộc đời.
Yêu con, cha có mấy lời cho con.”*

[Để kết thúc bài chia sẻ hôm nay, tôi xin đọc lại bài thơ “Gửi con yêu dấu” của tác giả Huy Phương một lần nữa, để thức tỉnh cái gọi là “Nhân chi sơ, tính bản thiện” ở trong mỗi một con người.]

Bài thơ: Gửi con yêu dấu

(Tác giả: Huy Phương)

*Nếu một mai thấy cha mẹ già yếu,
Hãy thương yêu và thấu hiểu song thân.
Những lúc ăn, mẹ thường hay vung vãi
Hay tự cha không mặc được áo quần.*

*Hãy nhân nại nhớ lại thời thơ ấu
Mẹ đã chăm lo tã, áo, bế bồng.
Bón cho con từng miếng ăn, hộp sữa
Cho con nằm trong nệm ấm chăn bông.*

*Cũng có lúc con thường hay trách móc
Chuyện nhỏ thôi mà mẹ nói trăm lần.
Xưa kia bên nôi, giờ con sắp ngủ
Chuyện thần tiên mẹ kể mãi không ngừng.*

*Có những lúc cha già không muốn tắm
Đừng giận cha và la mắng nặng lời.
Ngày còn nhỏ, con vẫn thường hay sợ
nước
Từng van xin: “Đừng bắt tắm, mẹ ơi!”*

*Những lúc cha không quen xài máy móc,
Chỉ cho cha những hướng dẫn ban đầu.
Cha đã dạy cho con trăm nghìn thứ
Có khi nào cha trách móc con đâu?*

*Một ngày nọ khi cha mẹ lú lẫn
Khiến cho con mất hứng thú chuyện trò
Nếu không phải là niềm vui đối thoại
Xin hãy đến gần và hãy lắng nghe cha.*

*Có những lúc mẹ không buồn cầm đũa
Đùng ép thêm, già có lúc biếng ăn
Con cần biết lúc nào cha thấy đói
Lúc nào cha thấy mệt, muốn đi nằm.*

*Khi già yếu phải nương nhờ gậy chống
Xin nhờ con đỡ cha lấy một tay*

*Hãy nhớ lại ngày con đi chập chững
Mẹ dìu con đi những bước đầu đời.*

*Một ngày kia, cha mẹ già chán sống
Thì con ơi, đừng giận dỗi làm chi!
Rồi mai này đến phiên, con sẽ hiểu
Ở tuổi này, sống nữa làm gì?*

*Dù mẹ cha cũng có khi làm lỗi
Nhưng suốt đời đã làm tốt cho con
Muốn cho con được nên người xứng đáng
Thì giờ đây con cũng chẳng nên buồn.*

*Con tức giận, có khi còn xấu hổ
Vì mẹ cha giờ ăn đậu ở nhờ
Xin hãy hiểu và mong con nhớ lại
Những ngày xưa khi con còn ấu thơ.*

*Hãy giúp mẹ những bước dài mệt mỏi
Để người vui đi hết chặng đường đời.*

*Với tình yêu và cuộc đời phẩm giá
Vẫn yêu con như biển rộng sông dài.*

*Luôn có con trong cuộc đời,
Yêu con, cha có mấy lời cho con.*

[Xin cảm ơn tác giả Huy Phương thật nhiều, đã thức tỉnh được tâm hồn mê mờ của tôi.]

Chúng ta đã kết thúc ý thứ nhất: “**Phụ mẫu câu tôn**” (có nghĩa là cha mẹ đều còn) ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp đến ý thứ 2 là: “**Huynh đệ vô cố**” (có nghĩa là anh em không có ai bị việc gì).]

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 82

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học mục thứ ba:

3. Sở thích của Thánh Nhân là gì?

Đó là ba niềm vui.

Thứ nhất: “Phụ mẫu câu tôn, huynh đệ vô cố” (là: Cha mẹ đều còn, anh em thì không bị việc gì)

Thứ hai: “Ngưỡng bất quý ư thiên, phủ bất tàm ư nhân” (là: Ngửa mặt lên trời thì không hổ, mà cúi đầu xuống với người thì không thẹn).

Thứ ba: “Đắc thiên hạ anh tài, nhi giáo chi” (có nghĩa là: Được dạy anh tài trong thiên hạ).

Chúng ta đang học niềm vui thứ nhất: “Phụ mẫu câu tôn, huynh đệ vô cố” (Cha mẹ đều còn, anh em không có ai bị gì).

Trong ý thứ nhất: “Cha mẹ đều còn” là niềm vui, vì nhà có người già xem như có bảo vật. Vì sao lại là bảo vật? Câu này cũng có ba ý sau:

- Được báo hiếu cha mẹ, cũng là vừa tích phước cho mình. Đây là niềm vui thứ nhất;

- Biểu pháp để dạy con cháu mình chữ hiếu, sau gia đình hạnh phúc, cuối đời thì cháu con vây quanh là niềm vui thứ hai;

- Có thể học hỏi kinh nghiệm từ người già để giảm thiểu rủi ro trong cuộc đời, vì “Giùng càng già càng cay” mà. Cho nên trong “Chu Tử Gia Trị Cách Ngôn” có nhắc đến “Khuất chí lão thành, cấp tắc khả tương y” (có nghĩa là phải cung kính đối với các bậc lão thành, lúc cấp có thể nương tựa). Cho nên đây là niềm vui thứ ba.

Chúng ta đã học xong ý thứ nhất, là “Cha mẹ đều còn”.

Hôm nay chúng ta sẽ tiếp tục học đến ý thứ 2:]

Hai là: “Huynh đệ vô cố”, (anh em không bị gì).

Anh em sinh hoạt, sự nghiệp đều phát triển rất tốt, và cũng không xuất hiện những điều bất trắc, những tình huống tử vong, bởi vì anh em là người thân theo cùng cuộc đời của chúng ta lâu nhất.

[Anh em không bị gì. Đấy ạ, thầy nói về những tình huống bất trắc, hoặc là tử vong, rồi hoặc là ví dụ lại tù tội, rồi hoặc là tai nạn, rồi họa hại, rồi là bệnh tật. Bởi vì anh em là người thân theo cùng cuộc đời của chúng ta lâu nhất.

Có một đồng học chia sẻ với tôi như thế này: Gia đình chỉ có hai anh em, cô ấy và một người anh trai nữa. Nhưng mà hai anh em bất hòa với nhau từ lâu rồi, không nhìn mặt nhau. Thậm chí đi đến đâu trong họ hàng người thân cũng đều tìm cách là nói xấu nhau cả.

Đến khi nào thì tỉnh ngộ? Đó là khi được tin người anh trai bất ngờ phát hiện ra là bị ung thư giai đoạn cuối.

Lúc ấy cô ấy bảo sao ạ? Cô ấy thấy trời đất như sụp xuống, tưởng rằng là không còn tình cảm gì với nhau, coi nhau không bằng người dưng, nay bỗng thấy xót thương anh vô hạn.

Cô ấy chạy đến bệnh viện và gục đầu xuống để xin lỗi anh trai, nhận tất cả mọi lỗi lầm đều về mình. Nhưng không bao lâu sau, anh trai cô ấy mất. Cô ấy nói lúc ấy mới cảm nhận được câu là “Anh em như thể chân tay, rách lành đùm bọc, dở hay đỡ đần”, “Khôn ngoan đối đáp người ngoài, gà cùng một mẹ chớ hoài đá nhau”.

Sau này cô ấy cứ mang cả hai người cháu là con của anh trai cô ấy, xem như là con ruột của mình. Cô ấy còn nói: “Có những sai lầm ta không bao giờ sửa được, sao chỉ có mỗi cái lời nói nhường nhịn nhau một chút, bớt đi một câu, mà cũng nhất định không chịu làm, thắng thua mà làm gì cơ chứ? Nhưng mà đã muộn.

Tôi thì cũng có cái phước là cho đến nay, anh em tôi không có ai bị việc gì cả. Tuy nhiên là đôi khi cũng có chút họa hoạn nhỏ trong cuộc đời, nhưng mà rồi dần dần nó cũng qua đi ạ. Cho nên cuộc sống của tôi từ nhỏ cho đến nay là hơn 60 tuổi, chưa bao giờ thiếu vắng một huynh đệ tỷ muội nào, nên có lẽ tôi không cảm nhận được cái sự mất mát này.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

“Phụ mẫu câu tồn, huynh đệ vô cô” – [Tức là] cha mẹ đều còn, anh em thì không bị sự gì, thì “gia hòa, vạn sự hưng”. [Đó ạ, gia đình hòa thuận, mọi sự hưng thịnh] Cho nên đây xếp vào niềm vui thứ nhất của cuộc đời.

[Cuối bài chúng ta sẽ có một bài đọc thêm tiêu đề là “Người anh trai đàn độn”. Bây chúng ta sẽ chuyển sang niềm vui thứ hai của Thánh Nhân.]

Thứ hai: “Ngửa mặt lên trời không hổ, cúi đầu với người không thẹn”

[Trong câu này bạn thấy có hai từ “hổ” và “thẹn”. Tôi đọc lại bạn nghe nhé: “Ngửa mặt lên trời không hổ, cúi đầu với người không thẹn”. Vậy thì “hổ” và “thẹn” chắc chắn phải khác nhau.

Trong Duy Thức Học, Hòa thượng Thích Thiện Hoa có nói đến hai loại tâm sở, gọi là “tâm” và “quý”. “Tâm” nghĩa là xấu hổ, là tự mình xấu hổ, dù người khác không biết. Mỗi khi mình làm điều gì sai quấy, thì tự mình xấu hổ; Còn “quý” là thẹn, là hổ thẹn với người.

Cho nên có những việc chúng ta làm, người không biết, nhưng mà trời biết, đất biết. Vậy thì làm sao phải “Ngửa mặt lên trời không hổ” đã. Không phải là người khác không biết thì coi như tôi không xấu hổ. Bạn phải nhớ là xung quanh chúng ta là Thiên Địa Quỷ Thần, Phật, Bồ Tát đầy đủ hết. Đấy ạ. “Ngửa mặt lên trời thì không hổ. Mà cúi đầu xuống với người không thẹn.” Làm những cái việc xấu mà người ta biết rồi thì phải biết thẹn.

Lần trước đã nói, Mạnh Tử có một cái câu nói là “Con người chỉ khác con vật có mỗi cái gọi là lòng tri sỉ”, tức là sự xấu hổ. Còn nếu như bạn mà không biết xấu hổ thì thôi rồi. Bạn không còn là người.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Mỗi ngày tận tâm, tận lực, tận bản phận và nghĩa vụ của mình sống rất thiết thực. Như vậy bạn mới được ăn ngon ngủ yên. Nếu như quý vị thường làm những việc trái lương tâm, lại rất sợ người khác nhìn thấy. Che che, giấu giấu, người như vậy tuyệt đối không thoải mái.

[Cứ cho là người khác không nhìn thấy, chúng ta quay trở lại câu chuyện của Vương Mật và Dương Chấn. Dương Chấn thấy rằng là Vương Mật cũng là người tốt, thì ông có giới thiệu để cho Vương Mật làm quan. Sau khi Vương Mật được bổ nhiệm rồi, thì mang đến lễ biếu cho ông ấy túi vàng, thì ông ấy không nhận.

Thế thì Vương Mật cứ nói mãi, thì Dương Chấn dứt khoát không nhận:

- Tôi hiểu ông, nên tôi mới giới thiệu ông lên làm quan. Tại sao vậy ông không hiểu tôi, mà ông lại mang vàng đến để biếu tôi?

Lúc ấy Vương Mật mới bảo sao ạ?

- Không có ai biết đâu. Ở đây không có ai biết hết, ông nhận đi. Đây là tấm lòng thành của tôi.

Dương Chấn bảo sao ạ?

- Sao ông lại nói là không có ai biết? Có trời biết, có đất biết, thiên địa quỷ thần biết, có tôi biết, có ông biết, tại sao ông lại bảo không có ai biết?

Nên là đối với Dương Chấn thì không bao giờ phải gọi là ngựa mặt lên trời lại phải thẹn với trời cả. Bởi vì cái người quân tử là từ chỗ nào mà nhìn ra được? Từ chỗ không ai nhìn thấy.

Cho nên là không nói đến những cái chuyện mà bạn làm ra những cái việc mà để người biết. Bạn làm chỉ có một mình mình bạn biết thôi, mà thậm chí là chỉ có bạn khởi lên ý nghĩ thôi, có trời biết, có đất biết, Thiên địa quỷ thần biết.

Bạn có nhớ cái câu chuyện tôi chia sẻ với bạn là “Giữ ý như giữ thành” không ạ? Bạn có nhớ câu chuyện đấy không ạ?

Cái vị công tử đấy khi gặp ngài Ca Chiên Diên, chỉ có khởi lên một cái ý nghĩ rằng vì thấy nước da của Ngài Ca

Chiên Diên là vàng óng, chỉ có khởi lên ý nghĩ rằng: “Ui giời ơi, nếu mà mình mà có cái người vợ mà như thế này thì tốt quá.” Thế là cuối cùng chuyển luôn thành thân gái. Bởi vì cái ý nghĩ này là xúc phạm đến một vị A La Hán. Thế cho nên chỉ cần khởi một cái ý nghĩ lên thôi, là bị ngay như thế.

Bạn xúc phạm tôi thì được, bởi vì tôi là người phạm thì cái tội này nó không lớn. Cũng vậy, bạn cúng dường một vị Bích Chi Phật một bát cơm thì bạn ăn no đủ, cả gọi là bao nhiêu kiếp sinh tử. Nhưng ví dụ bạn cúng dường tôi một bát cơm thì coi như là bạn cũng được lại một bát, bởi vì tôi người phạm, phạm phu tội lỗi đầy người. Thế cho nên chỉ cần khởi một cái ý nghĩ lên thôi, là bị ngay như thế.

Trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên cũng có một câu: **“Bất lý tà kính. Bất khi ám thất”** (nghĩa là: Chẳng đi theo nẻo tà, chẳng coi thường khi ở trong buồng tối)

Cái câu ấy là đại khái là: Phải luôn luôn giữ ý mình, kể cả khi trong phòng tối chỉ có một mình mình. Vậy thì bạn mới không thẹn với trời chứ.

Bây giờ bạn hãy học nhé:

Bắt đầu bạn khởi lên cái ý nghĩ xấu, nhưng mà bạn phải biết cái ý nghĩ xấu đấy. Đây cũng đã là một quá trình công phu đã. Chứ còn rất nhiều người chúng ta đều không hề biết là mình khởi những cái ý nghĩ xấu và làm những hành động xấu. Đây là người không có tu tập, cứ tùy thuận tập khí của mình mà làm, kiêu, xa, dâm, dật, tham, sân, si, mạn mà làm, không hề biết, không hề kiểm chế.

Sau khi bạn biết cái ý nghĩ xấu ấy rồi, nó vẫn cứ khởi lên, thì bắt đầu lúc ấy, bây giờ bạn học rồi, bạn biết rồi,

bạn đã từng rèn luyện rồi. Vậy khi khởi lên ý nghĩ xấu là bạn biết, bạn bảo: “Chết rồi! Phật đã có cái câu chuyện gọi “Giữ ý như giữ thành”. Vậy thì mình phải dừng ngay”.

Thế dừng ngay chưa được phải bằng cách nào? A Di Đà Phật liên tục. Cái này bạn A Di Đà Phật được, bởi vì khi bạn khởi lên và bạn biết tức là bạn đã có tu tập.

Thế nếu như A Di Đà Phật không được, thì đây Hòa thượng nói: “Cắt tương tục tâm” bằng cách nào? Có thể nhá, bạn thích cái gì? Bạn thích một bản nhạc hay chẳng hạn, mở ra nghe; kể cả bạn thích bộ phim kinh dị như tôi ngày xưa cũng thế, mở ra nghe. Một lúc thấy Dracula đánh nhau loạn cả lên thế là coi như hút vào đấy, thế là coi như mất cái ý nghĩ xấu kia đã. Xong bắt đầu mới dừng.

Cho nên nhớ là: Làm sao đấy để giữa mặt lên trời không hổ. Bắt đầu từ cái việc mình làm không có ai biết, tưởng rằng chỉ có mình mình biết, không có người nào biết, kể cả từ ý nghĩ.]

[Đây ạ!] Mỗi ngày tận tâm tận lực, tận bổn phận nghĩa vụ của mình sống rất thiết thực, như vậy thì mới được ăn ngon ngủ yên. Nếu như quý vị thường làm việc trái với lương tâm, lại rất sợ người khác nhìn thấy, che che giấu giấu, người như vậy tuyệt đối không được thoải mái.

[Hôm nào cũng đi làm muộn chẳng hạn, thế là rón ra rón rén, xong bắt đầu lờ lờ lúc coi như là, biết là cái giờ này là thường là lãnh đạo ở bên trong, không ra ngoài, bắt đầu xách cái túi là nhém nhém nhém nhém một cái là chạy tọt vào chỗ. Đây là tôi ví dụ thôi, vì mấy lần trước cứ nhắc cư sĩ Trung là con không được đi muộn, thế là lấy ví dụ vậy để cho các bạn đỡ buồn ngủ. Đây ạ!]

Mạnh Tử có nói: Con người chỉ khác con vật ở chỗ có lòng xấu hổ. Biết xấu hổ đối với con người rất quan trọng, vì người biết xấu hổ ắt sẽ thành Thánh hiền. Còn người không biết xấu hổ thì thành cầm thú. (Nguyên văn: Mạnh Tử viết: “Sĩ tri ư nhân đại hỹ, dĩ kỳ nhi đắc Thánh Hiền, thất tri tắc cầm thú hĩ”)

[Có nghĩa là gì? Con người phải biết xấu hổ. Thế bạn bảo: Ồ, thế muốn thành Thánh hiền chỉ cần biết xấu hổ. Thế xong bạn xấu hổ bạn không chịu sửa, vậy thì cái lòng xấu hổ ấy không thật. Chỉ khi nào mà bạn xấu hổ thật sự, tức là khi bạn biết bạn làm sai, bạn thẹn quá rồi, thế xong rồi lần sau bạn không làm nữa thì đấy mới là xấu hổ thật. Còn nếu như bạn hôm nay vẫn cứ xấu hổ, ngày mai vẫn cứ làm, thì sợ lòng xấu hổ này không thật. Mà đã không thật thì không thể thành Thánh, thành Hiền được.

Con người ai mà chẳng có lỗi lầm. Cổ nhân có nói: “Nhân phi Thánh Hiền” - là con người không phải là Thánh Hiền. “Thực vô năng quá” - là ai mà chẳng có lỗi. “Quá vô năng cải” - nhưng mà biết lỗi phải sửa. “Thiện mạc đại yên” - thì còn có việc gì mà tốt bằng nữa? Cho nên cái tri sỉ đấy là cái khởi nguồn để cho bạn có thể sửa lỗi.

Bạn phải nhớ rằng ba cái giai đoạn tu tập của bạn: Một là đoạn ác, là phải sửa lỗi. Hai là tu thiện. Chỉ cần hai cái đấy thôi, xong bạn niệm Phật đến mức gọi là “Sự nhất tâm bất loạn”, thành khối hay thành phiến là bạn thành tựu rồi, chưa cần phải gọi đến cái bước thứ ba là làm thiện không chấp tướng.

Tại sao lại cái đoạn ác phải đặt lên đầu tiên? Bởi vì nếu bạn không đoạn cái ác đấy, thì tất cả những cái thiện

bạn làm thì nó là cái thùng rò. Bạn có nhớ không ạ? Bao nhiêu cái công đức bạn làm, cái thùng đấy nó bị thủng, thế bạn đổ công đức vào đấy nó trôi tuột hết, cuối cùng không còn gì.

Cho nên trước tiên phải sửa lỗi, tức là phải bít cái lỗ rò ấy đi đã, thì công đức làm đổ vào mới có, mới lên được một tí. Còn nếu chưa biết được thì phải nhớ là cái tốc độ đổ nước công đức vào phải lớn hơn cái tốc độ có lỗi kia, tức là tốc độ nước chảy ra. Thì lúc nào trong thùng nó mới có nước, còn nếu như nó không có nước là bạn cạn phước, mà cạn phước thì họa đến liền.]

“Người hiện tại sở dĩ dám tạo ác nghiệp, mang đến những bất an, động loạn cho xã hội, truy cứu nhân tố căn bản của nó thì chính là không biết tri sĩ. Cho nên ngày nay nhất định phải đề xướng tri sĩ” (Trích: Liễu Phàm Tứ Huấn, chủ giảng Hòa thượng Tịnh Không)

[Cho nên bạn đừng nói với tôi là bạn có lòng tri sĩ nhé. Bạn có lòng tri sĩ chỉ khi nào bạn sửa cái lỗi đấy. Còn nếu bạn không sửa, tức là bạn không có lòng tri sĩ. Cũng vậy, như nói với lòng tin. Bạn nói là:

- Con tin Phật, Bồ Tát, con tin Thánh nhân lắm, con tin Thánh hiền, con tin Khổng Tử lắm.

Nhưng nếu như những lời các Ngài dạy mà bạn không làm được tý gì, thì đây là giả, đây là bạn không tin. Bởi vì nếu bạn tin thì nhất định bạn làm, còn nếu bạn không làm, tức là không tin.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Trong Liễu Phàm Tứ Huán có đề cập đến: “Các lỗi làm ngày xưa coi như đã chết từ hôm qua” - “Tùng tiền chủng chủng tử như nhạc nhật tử”.

[Có nghĩa là: hôm nay mình hiểu đạo rồi, thì tất cả các cái lỗi làm cũ coi như đã chết. Cũng như tôi vừa nói với bạn đây, tôi bất hiểu, bất đắc như thế, nhưng khi tôi bắt đầu tôi hiểu đạo rồi, tôi quay trở lại thì tôi được cái câu này động viên rất nhiều: Tất cả những lỗi làm từ ngày hôm qua coi như đã chết. Bây giờ mình coi như là người mới, làm lại từ hôm nay.]

Trước đây phạm phải sai lầm đều không tính, vì trước đây chưa học Đệ Tử Quy. Bắt đầu từ hôm nay phải làm sao ngăn đầu, cúi đầu đều không hổ thẹn. Nên bắt đầu từ ngày hôm nay, hành vi của mình phải tận tâm tận lực thuận theo lời dạy của Không Tử.

[Chứ còn nếu không mà học Đệ Tử Quy rồi, đọc thì thuộc lắm, nhưng mà chả câu nào thực hiện được cả. Thế xong rồi lại còn, đây ạ, như Tiến sĩ Thái nói: Nhiều người nói Đệ Tử Quy này là của trẻ con. Các bạn nếu đã nghe mấy bài đầu của tôi: Vốn là của tác giả là Lý Dục Tú Phu Tử, lúc đầu tiêu đề là “Huán Mông Văn”. “Huán” là cái giáo huấn, tức là cái bài văn giáo huấn; “Mông” là chỉ cho cái thiên địa sơ khai, tức là cái bài văn cho nhi đồng.]

Đúng, bài văn cho nhi đồng. Nhưng mà tức là người lớn phải được học rồi thì đúng, đây nó là của nhi đồng. Còn bây giờ người lớn chưa hề học, chưa hề biết, chưa hề làm được thì phải quay lại bổ túc. Còn nếu người lớn không học thì người lớn không bằng nhi đồng, nếu nhi đồng ngày nay

học. Bạn chỉ có thể nói được là của nhi đồng nếu như bạn đã học rồi, bạn đã hành rồi.

Thế còn câu nào cũng không làm được cả, học thì cho nó hay, cho nó vui, như Hòa thượng nói là chém gió đến hoa trời rơi rụng. Thế thì để làm gì? Bởi vì nếu những người như thế, Hòa thượng nói luôn là Khổng Lão Phu Tử nói có hai dạng người không bàn là: người kiêu mạn và người keo kiệt.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi quý vị có thái độ như vậy, [đó ạ] tin rằng quý vị nhất định sẽ được nhiều người tán thán hơn, nhiều người tôn kính hơn. Đây là niềm vui thứ hai.

[Vậy muốn có niềm vui thứ hai là không hổ, không thẹn, thì phải biết sửa lỗi, muốn sửa lỗi thì lại phải biết nhận khuyết điểm, biết sám hối, thế lần sau không phạm nữa.

Thầy Thái nói có phải là khi bạn nhận khuyết điểm là cuối cùng người ta coi thường bạn hoặc người ta nói xấu bạn, hoặc là người ta dè bĩ bạn đâu. Không, kể cả học sinh nó cũng phải cung kính với bạn, vì bạn dám nhận khuyết điểm. Thiên địa, quỷ thần đều tán thán bạn.

Tôi còn nhớ đây, một số bạn đi phóng sinh cùng với tôi ở ngoài bãi đá sông Hồng. Thì khi mà tôi sám hối về một cái câu tôi gọi là bật ra khi nói về một quý thầy, tôi biết: “Chết rồi, mình thế này là tạo khẩu nghiệp quá lớn rồi”. Bởi vì Hòa thượng đã nói là: “Quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng”. “Tăng” là thanh tịnh, không phải là quy y một cái người nào đấy, không phải thế. Bạn chỉ cần nhìn thấy một

vị tăng, không cần biết người đấy có thực hiện được đạo hay không, người đấy có thực hiện được lời Phật hay không, chỉ cần nhìn thấy cái hình tướng của vị tăng là bạn phải nhớ đến tâm thanh tịnh, nhưng ở đây bạn toàn soi lỗi các vị ý thôi.

Thế khi tôi đi tôi nói bật ra, tôi biết sai rồi. Xấu hổ quá, nghĩ bụng: “Thôi mai không có dẫn chúng mọi người phóng sinh”, vì lúc ấy mọi người đến bãi đá sông Hồng cũng đông mà. Xong nghĩ bụng không được, Hòa thượng bảo: sám hối nghiệp chướng. Chữ “sám” tiếng Phạn là bạn phải nói to lên, cho tất cả đại chúng đều biết, mà không riêng đại chúng người này đâu, còn thiên địa quỷ thần, còn bao nhiêu vong linh, hương linh nữa cơ. “Hối” là thề lần sau không làm nữa. Còn nếu mà bạn không làm được như thế thì bạn mang cái tội đấy xuống luôn dưới địa ngục, để cho Diêm Vương luận tội. Vậy bạn chọn đường nào? Bạn sám hối gọi là sám hối nghiệp chướng để tiêu nghiệp chướng.

Thôi, cái đoạn này tự khen một tí: “Thế là mình cũng thông minh”. Thế là mình quyết tâm là ngày mai trước mặt tất cả đại chúng, mình sẽ sám hối trước khi vào buổi phóng sinh.

Thế là đến khi mọi người đến, thì lúc ấy trời lâm thâm mưa thế này. Mọi khi các bạn biết chúng ta đi phóng sinh không có bao giờ mưa. Hôm ấy trời lâm thâm mưa. Khi vào buổi lễ tôi bảo:

- Cho tôi nói mấy phút.

Tôi sám hối luôn. Tôi nói luôn cái câu tôi đã trót nói với quý thầy, và tôi xin là:

- Con xin là sám hối với tất cả chư Phật, chư Bồ Tát, Hiền Thánh Tăng mười phương, tất cả Thiên địa quỷ thần mười phương, xin sám hối với tất cả các chúng sinh mười phương, các chúng sinh hữu hình, vô hình, rồi sám hối với tất cả các bạn ở đây.

Đương nhiên là sám hối với quý thầy kia trước rồi, nhưng quý thầy không có ở đây. Sám hối chân thành. Sám hối xong, trời hửng luôn, hết mưa. Hôm ấy nhiều người chứng kiến. Cho nên, có phải là khi bạn nói ra cái tội lỗi của bạn, bạn sám hối là bạn hạ thấp bạn đâu, không phải thế. Đây ạ!]

Khi bạn biết tri sỉ, bạn biết sửa lỗi đây. Khi quý vị có thái độ như vậy, tin rằng quý vị nhất định sẽ được nhiều người tán thán hơn, nhiều người tôn kính hơn. Đây là niềm vui thứ hai.

[Chúng ta kết thúc bài giảng của Tiến sĩ Thái tại đây. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang phần đọc thêm. Mời các bạn nghe bài viết tiêu đề:]

Câu chuyện: NGƯỜI ANH TRAI ĐÀN ĐỘN

[Ở trên, Tiến sĩ Thái có dạy chúng ta về một trong các niềm vui của Thánh nhân, là: “Huynh đệ vô cố”, là anh em không có ai việc gì, đây là niềm vui. Trong bài viết này có đề cập đến người anh trai đàn độn. Vậy đàn độn có làm giảm đi tình anh em không? Mời các bạn đón nghe:]

“Lúc nó ra đời, kế hoạch hóa gia đình quản rất ngặt, trong thôn chỉ có hai nhà có em bé. Một nhà nếu không trốn đi vùng khác thì bị phạt tiền, mỗi nó là đường đường chính chính oe oe chào đời làm con cưng. Không phải vì nhà nó

có quyền, có thế, mà là vì anh trai nó vốn mang bệnh não bẩm sinh, dân gian gọi là bệnh đần.

Mẹ nó cầm cây roi trên tay và dọa anh nó:

- Vĩnh viễn không được lại gần em nghe chưa?

Vì sợ anh nó làm hại nó, nên mẹ cấm anh không được vào phòng của nó. Đến nỗi ăn cơm cũng bắt anh ấy ăn một mình trong căn phòng nhỏ.

Anh hay lén lút ngồi xồm bên ngoài khung cửa sổ để nhìn trộm nó. Thấy em trai là anh sung sướng cười, nước bọt theo khóe miệng chảy xuống.

Thật tình lúc nhỏ anh trai cũng được cưng lắm. Đến khi những đứa trẻ cùng tuổi tập nói tập đi, thì anh nó vẫn ngốc dại, không mở miệng nói được từ nào. Khám bệnh xong mới biết anh nó bị bệnh não bẩm sinh. Ông bà nội trút hết thất vọng và uất ức lên đầu bố mẹ nó.

Mẹ nó lại đem hết oan ức đổ lên đầu anh nó, hễ gặp một chuyện nhỏ là anh nó lại phải chịu một trận mưa roi.

Có lúc mẹ nó ôm nó phơi nắng ngoài vườn, anh nó cẩn thận mon men đến gần, thích quá anh đưa tay sờ lên má nó. Mẹ nó sợ như bị bệnh dịch, vội vàng bồng nó đi nơi khác, quay lại mắng nhiếc anh nó:

- Không được lại gần em, mày muốn truyền bệnh cho em mày à?

Một lần, mẹ nó không có nhà. Từ xa, anh nắm mợ bồng nó trên tay, vẫn là cười ngốc thôi. Mợ xót lòng, vẫy tay gọi:

- Đến đây cầm tay em con một tí này.

Anh nó vội trốn đi, miệng lắp bắp nói liên tục không rõ:

- Không... không cầm... truyền bệnh, truyền bệnh.

Hôm đó mợ nó đã khóc òa. Anh nó đưa tay lên lau nước mắt cho mợ, vẫn là cười ngốc thôi.

Nó dần lớn, đang thời kì tập nói. Mỗi lần nó hươ tay lên, bò tới phía anh, anh nó mừng quá nhảy cẫng lên. Mẹ nó tới kịp, vội vội vàng vàng bồng nó đi chỗ khác.

Nhìn những đứa trẻ khác mút kem que, anh nó liếm môi, cảm thấy nóng và khát lắm. Bọn nhóc nói: Nếu anh ấy chịu làm chó cho tụi nó thì sẽ cho kem. Anh nó làm chó bò trên đất. Nhưng bọn nhóc quýt kem và cười âm lên. Bằng một động tác nhanh gọn, anh nó nhôm người lên như điên như dại, cướp lấy que kem. Bọn nhóc sợ quá khóc rống. Anh nó cảm chiến lợi phẩm chạy về nhà, không biết rằng trên đường que kem tan dần, tan dần. Về đến nhà, kem chỉ còn một miếng nhỏ tội nghiệp mà thôi.

Nó đang chơi ở vườn sau, nhân lúc mẹ không để ý, anh liền đem kem đến trước mặt nó và nói:

- Ăn... ăn... em ăn đi.

Nó biết nói nhưng chưa từng gọi một tiếng anh. Anh nó hy vọng, mình có thể như bao người anh khác, được em trai nó gọi một tiếng “anh”. Vì vậy, lúc nó đang đùa nghịch ở sân, anh đứng ngoài xa 3 mét, lấy hết sức hét:

- Anh, anh!

Anh muốn nó nghe thấy, sẽ học được cách gọi anh. Một lần, anh đang cố gắng hét thật to, mẹ mắng nhiếc anh và đuổi đi chỗ khác chơi. Lúc đó, nó ngược mắt lên nhìn anh, đột nhiên gọi một tiếng thật là rõ ràng:

- Anh!

Anh nó chưa bao giờ vui như thế, hoa chân múa tay, bỗng nhiên chạy đến ôm nó thật chặt, nước mắt nước mũi tèm lem đầy cả vai áo của nó.

Từ nhỏ nó đã bị người ta gọi là “em thằng ngốc”. Lớn lên, nó ghét cách gọi này. Bởi vì nó luôn mặc cảm và hận ghét anh nó.

Một lần, cũng vì chính cái cách gọi này mà nó bị người ta đánh. Nó bị lũ bạn đè lên người. Bỗng nhiên, lũ bạn bị ai đó nhắc lên – là anh trai nó. Nó chưa bao giờ thấy anh nó mạnh mẽ như thế, nhắc bỗng cả lũ bạn nó lên, quật ngã chúng ra đất. Lúc bạn vừa khóc vừa thét đau, nó thấy sợ, rắc rối rồi, bố chắc chắn sẽ phạt nó. Phút ấy, nó hận mẹ tới tận xương tủy, vì sao lại sinh cho nó một ông anh trai đàn độn như thế. Nó dùng hết sức đẩy anh trai nó ra, và hét rằng:

- Ai bảo anh quản chuyện người khác, anh là thằng ngốc.

Anh nó ngã lăn ra đất, thần thờ nhìn theo bóng nó khuất xa dần.

Hôm đó, bố bắt hai anh em phải quỳ ra đất, rồi dùng roi mây quất tới tấp. Anh nó bò lên người nó, run rẩy nói:

- Đánh... đánh con, đừng đánh em.

Mấy hôm sau, mẹ mang kẹo từ thành phố về, chia cho nó tám viên, anh nó ba viên. Không chỉ là chia kẹo, những lần khác anh nó vẫn chịu vậy. Sáng sớm, anh đứng sau cửa gương đợi nó đi ra, xòe bàn tay có hai viên kẹo. Nó lờ đi, coi như không thấy gì. Anh nó lại chạy đến trước mặt, xòe bàn tay có ba viên kẹo và nói:

- Ăn... ăn, em ăn đi.

Không biết vì sao lần này, nó đột nhiên không cần. Anh nó chạy theo quán quýt cả chân, không nói lời nào, nhét cả ba viên kẹo vào mồm cho nó. Lúc kẹo trôi qua cổ họng, nó thấy rõ ràng mất anh trai đắm nước.

Cầm giấy trúng tuyển vào đại học, bố mẹ rất mừng, anh trai nó cũng vui lây. Thật ra anh nó không hiểu đại học là gì, nhưng biết rằng em trai đỗ đại học, mang vinh hạnh đến cho cả nhà, và cũng không ai gọi mình là thằng ngốc nữa.

Trước đêm nó lên thành phố nhập học, anh vẫn không vào phòng nó, chỉ đứng ngoài cửa sổ và đưa cho nó một cái bọc vải. Mở ra thấy mấy bộ áo quần mới, đều là của mẹ nó cho hai anh em nó, hoặc là bà cô ở thành phố gửi tặng. Thì

ra mấy năm qua, anh nó chưa hề mặc áo quần mới. Bởi mẹ không để ý đến anh nên anh giấu đi. Lúc đó, nó phát hiện áo trên người anh đã cũ mềm, rách vài chỗ, chiếc quần ngắn đến mắt cá chân, nom thật là tội nghiệp, mũi nó cay cay. Bao nhiêu năm qua, ngoài sự ghét bỏ, hận thù, nó có cho anh nó cái gì đâu.

Anh nó vẫn cười ngốc thôi, có điều trong mắt đầy hy vọng, nó không biết đó là hy vọng gì. Mặc dù anh không biết nó đã cao lên rất nhiều, không biết là áo quần ấy đã đến lúc lỗi thời không thể chùng diện đi ra phố được nữa, nhưng nó vẫn khoắc mặc vào, xoay tới xoay lui giả bộ vui mừng ríu rít hỏi anh:

- Đẹp không? Có hợp không?

Anh nó gật đầu, ngoác miệng ra cười.

Nó viết lên giấy hai chữ “huynh đệ”, rồi chỉ cho anh chữ này là “huynh”, chữ này là “đệ”, huynh là anh, đệ là em. Huynh đệ có nghĩa là có anh rồi mới có em, không có anh thì cũng không có em. Hôm đó, anh nó lại đọc ngược thành là “đệ huynh”. Lúc lên đường nó khóc, anh nói rằng, trong lòng anh nó là số 1, không có nó thì không có anh.

Nói đến đời sống đại học, nó thấy rất là thú vị, nhiều điều mới mẻ, dường như nó quên mất cả người anh trai nơi quê nhà.

Lần nọ, mẹ nó đi gọi điện thoại cho nó, anh đi theo đến bưu điện. Mẹ nói rất nhiều, cả tiếng đồng hồ, rồi bảo với nó:

- Nói chuyện với anh con mấy câu này.

Anh tiếp điện thoại, đợi thật lâu không nghe tiếng gì cả, mẹ nói rằng:

- Thôi cúp máy đi, anh con khóc rồi, anh con chỉ lên ngực ý nói rằng nhớ con đó.

Nó vốn muốn nói mẹ đưa điện thoại lại cho anh trai để nó nói với anh rằng: “Đợi em về sẽ dạy anh học chữ, sẽ mua cho anh những kẹo bánh mà chỉ thành phố mới có, đem về cho anh thật là nhiều quà”. Nhưng nó không mở miệng nói và cúp điện thoại. Chỉ vì nó không muốn bạn ở cùng phòng biết nó có một người anh trai bị bệnh não bẩm sinh, một người anh trai đàn độn.

Hè đến, nó về nhà, trên xe ăn một viên kẹo. Bỗng nhiên nhớ lại, anh từng nhét kẹo vào miệng nó, kẹo ở trong miệng nó, nhưng lòng nó thì đắng nghét.

Lần đầu tiên về đến nhà, nó hét thật to:

- Anh, anh ơi. Em đã về, xem em mang gì về cho anh này.

Thế nhưng không có tiếng cười ngốc của anh nó nữa, không có một bóng ông anh gần 30 tuổi đời còn mặc quần ngắn đến mắt cá chân nữa.

Bố mẹ nó nước mắt đầm đìa, nói với nó rằng:

- Một tháng trước, anh con lao xuống sông cứu một đứa bé, anh không biết bơi. Đứa bé đó được cứu sống, nhưng anh con không lên nữa.

Bố mẹ nó nói rồi úp mặt khóc.

Một mình nó đứng bên dòng sông, ký ức về anh chợt ùa về tha thiết. Nó rút trong túi một tờ giấy có viết hai chữ: “huynh đệ”. Đó là chữ của nó, phía dưới là chữ méo xẹo của anh nó, nó có thể nhận ra anh nó viết “đệ huynh”. (Sưu tầm)

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết. Bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp tới niềm vui thứ ba của Thánh nhân: “Được dạy anh tài trong thiên hạ” (nguyên văn: “Đắc thiên hạ anh tài, nhi giáo chi”).

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 83

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học mục thứ ba, gọi là: “Sở thích của Thánh nhân là gì?”

Chúng ta định học làm Thánh làm Hiền, thì cứ sở thích của Thánh nhân là gì, chúng ta cứ học theo, nỗ lực như thế, thì chắc chắn bạn sẽ thành Thánh, thành Hiền.

Vậy sở thích của Thánh nhân là gì?

Thứ nhất, là cha mẹ đều còn và anh em không có ai bị sự cố gì. Gọi là “Phụ mẫu câu tồn, huynh đệ vô cố”.

Thứ hai, là “Ngưỡng bất quý ư thiên, phủ bất tầm ư nhân”, có nghĩa là: Ngửa mặt lên trời thì không hổ với trời, mà cúi xuống thì không có thẹn với người. Vậy thì đừng có làm cái điều gì trái với đạo, rồi để cuối cùng người biết thì hổ thẹn với người, mà người không biết thì xấu hổ với lại Trời đất, Thiên địa, Quỷ thần. Bây giờ chúng ta sẽ học đến sở thích...]

Thứ ba: *“Được và dạy anh tài trong thiên hạ”*

[Vừa nghe đến “Được dạy anh tài trong thiên hạ” thì bạn nghĩ ngay là liệu là niềm vui này có phải chỉ có thầy giáo mới có chăng? Vì được dạy mà. Tiến sĩ Thái nói “Không phải”. Vậy đó là gì? Có bốn ý:

- Trước hết: Là dùng trí tuệ của mình để giúp người khi bạn dùng trí tuệ của mình bạn giúp người, thì cũng như là bạn dạy người thôi ạ;

- Sau đó mới đến là: Dốc lòng thực hiện bốn phận vì đồng loại.

- Ba là: Cuộc sống có những bốn phận nào?

- Bốn là: Làm thế nào để dốc hết bốn phận vì đồng loại?

Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Ví dụ hôm nay quý vị hiểu được giúp đỡ, quan tâm người khác, quý vị hiểu được giúp người là vui.

[Trước tiên là...]

Một là: Dùng trí tuệ của mình để giúp người

Khi trong công ty có đồng nghiệp [nào] mới vào nghề. Một người đến sống trong môi trường mới thì trong lòng họ thường bối rối, bất an. Lúc này quý vị chìa tay giúp đỡ [họ], làm cho họ quen với hoàn cảnh, quen với công việc của họ, nâng đỡ họ theo khả năng của mình.

[Vậy là không cần phải là giáo viên nhé. Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thêm bước nữa, có thể trong nhà họ có vấn đề, tuổi tác quý vị lại lớn hơn họ, còn có thể đem những quan niệm tổ chức trong gia đình [ra để] chia sẻ với họ. Tin rằng, sự giúp đỡ của quý vị nhất định họ rất cảm động, họ có thể nói với người khác rằng:

- Cuộc đời của tôi gặp được một đồng nghiệp tốt, người quản lý tốt, nên cuộc sống mới được thuận lợi như vậy. [Đó.]

Cho nên trong lòng của người bạn này, quý vị giống như một vị thầy vậy. *[Bạn dùng trí tuệ để hướng dẫn họ nên*

Tiến sĩ Thái nói thì cũng giống như vị thầy vậy, dạy họ mà]
 Khi bên cạnh quý vị có càng nhiều người bình luận quý vị như vậy, tin rằng quý vị [sẽ] cảm thấy cuộc sống này không phải vô ích.

[Chúng ta chuyển sang ý thứ hai:]

Hai là: Dốc hết bốn phận vì đồng loại

[Không chỉ có mang trí tuệ để giúp cho họ.] Điều quan trọng nhất là **“Đốn luân tận phận”**, *[tức là]* dốc hết bốn phận vì đồng loại.

“Đây là Đại sư Ấn Quang nói:

Sao gọi là “Đốn Luân”? “Luân” là một loại, đồng loại, đồng luân. Chúng ta thuộc về loại nào? Bạn thuộc về loại nào thì bạn phải làm hết bốn phận của loại đó. Giáo dục thời xưa của Trung Quốc, khái niệm trung tâm chính là “Luân thường”. Luân thường bắt đầu từ đâu? Luân thường bắt đầu từ vợ chồng. Vợ chồng cùng ở trong một nhà, cùng một phòng, cái phòng này là phòng chính, là một gian. Bên ngoài gian buồng là nhà, ở trong nhà thì có cha con, anh em. Bên ngoài nhà là xã hội, trong xã hội thì có vua tôi, có bè bạn. Cho nên giáo dục của Trung Quốc từ xưa đến nay là giáo dục “Ngũ luân”, đây là phân ra từng loại, từng loại. Bạn thuộc về loại nào, thì bạn phải làm hết bốn phận của loại đó.

Còn “Tận phận” là gì? Ta ở trong thân phận này, ở địa vị này, thì khi ta làm những công việc gì, ta phải nhất định làm tốt công việc đó. Đối với xã hội, đối với đồng luân, nhất định có cống hiến. Đây gọi là “Tận phận” - dốc hết bốn phận của chúng ta.

Chúng ta làm hết bốn phận: Tự mình làm này, lại khuyên người làm. Chính mình dựa vào kinh điển để y giáo phụng hành, sau đó còn khuyên bảo người khác”. (Đoạn này là tôi trích ở trong Vô Lượng Thọ giảng giải VCD 07 - chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không)

[Giúp người hết khả năng của mình. Đây chính là hy sinh phụng hiến. Mà hy sinh phụng hiến thì chính là bố thí đấy. Bố thí nội tài, ngoại tài. Mà bố thí thì giúp bạn cái gì? Đoạn trừ được tâm tham. Đoạn trừ được tâm tham thì bạn không còn sân si nữa, không tham sân si nữa bạn đạt được tâm thanh tịnh. Thế là bạn một câu A Di Đà Phật bạn vãng sinh.

Tất cả các môn Phật dạy, Hòa thượng dạy đều quay trở lại là làm sao cho bạn đạt được thanh tịnh tâm, dù là cách nói này hay cách nói khác, dù là Thiền, Tịnh hay Mật cũng vậy thôi. Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng về dốc hết bốn phận vì đồng loại như thế nào.]

Trong sinh mạng ngắn ngủi này, chúng ta nên tiến hành làm mọi thứ thật vững chắc, trong một đời nhất định phải làm hết bốn phận. Văn Thiên Tường có một câu danh ngôn rất nổi tiếng:

*“Nhân sanh tự cổ thùi vô tử,
Lưu thủ đan tâm chiếu hán thanh.”*

[Là gì ạ?]

*“Xưa nay hỏi có ai không chết,
Hãy để lòng son chiếu sử xanh.”*

[Đúng ạ! Hỏi có ai không chết? Dù sợ chết nhưng đó ai thoát chết, định lẽ chung của cái chết loài người. Cho nên dù bạn có sợ thì bạn cũng phải hiểu rằng “chuyển đi” này nhất định phải đi, không khác được. Chỉ có khác nhau ở chỗ là sớm hay muộn, trước hay sau mà thôi.

Phật đã dạy đây là một trong “tứ khổ”- “sinh, lão, bệnh, tử” khổ mà, không ai có thể tránh được, dù người đây là quân vương, hay là người ăn mày cũng bình đẳng với nhau như vậy thôi. Cho nên bạn mới thấy cuộc sống quý đến nhường nào. Vậy bạn hãy đừng hoài phí nó, hãy tận dụng nó một cách triệt để đi, để làm sao cho cái cuộc sống ngắn ngủi này được lưu danh vào sử xanh mãi mãi.

Tại sao lại nói là đời người ngắn ngủi ạ? Vì nói đến đây có khi các bạn lại nói: “Ồi giờ ôi, cũng dài ra phết đấy chứ, nhiều người sống thọ cũng hơn trăm tuổi”. Nhưng mà trên thực tế, vì đời người so với chư Thiên thì cũng xem như chỉ là một con phù du, nhảy múa được một đêm là chết. Đây nhé, bạn thử nghĩ mà xem:

Mới nói đến chư Thiên là cõi trời Dục Giới, tức là ở đây vẫn còn là ở trong cõi Ta Bà này, chưa liễu sinh tử thoát luân hồi. Thì ở tầng trời thấp nhất là trời Tứ Thiên Vương, mỗi ngày của họ thì bằng 50 năm ở dưới hạ giới, còn tuổi thọ của họ thì sao ạ? Bằng 900.000 (chín trăm nghìn năm) ở dưới cõi người).

Cho đến tầng cao nhất là Tha Hóa Tự Tại, thì một ngày của họ là bằng 16 nghìn năm ở dưới hạ giới, còn tuổi thọ của họ thì sao? 9.216.000.000 (chín nghìn hai trăm mười sáu triệu năm) ở cõi người.

Lần trước tôi cũng chia sẻ với các bạn về câu chuyện của Từ Thức gặp tiên ả. Lấy vợ tiên, may mắn được lấy vợ tiên. Sống ở đây một năm, ở cõi tiên một năm, sau đó nhớ nhà quá thì đòi về. Đến khi về thì ngôi làng xưa của mình đã trải qua cả trăm năm rồi. Chẳng có ai còn biết mình là ai nữa.

Thế cho nên trong bài “Kiếp Phù Du”, nhạc sĩ Trịnh Công Sơn mới phải than lên rằng: “Ôi phù du, từng tuổi xuân đã già, một ngày kia đến bờ, đời người như gió qua”. Rồi: “Thôi về đi, đường trần đâu có gì, tóc xanh được mấy mùa”.

Về đi, về nhà đi, Tây Phương Cực Lạc là quê hương của mình, đường trần có gì là vui đâu, tóc xanh được mấy mùa nào? Rồi cũng sẽ bạc trắng, rồi cát bụi lại phải trả về cát bụi mà thôi.

Cho nên Phật mới dạy: “Nhỏ nhoi thay là vương quyền của loài người, so sánh với hạnh phúc của chư Thiên”.

Vậy đã biết cuộc sống ngắn ngủi, biết là ngắn ngủi rồi, vậy thì làm sao để lưu danh được sử xanh đây? Câu trả lời là hy sinh phụng hiến. Bạn có nhớ lần trước thầy Thái dạy “quý” là mọi người gặp bạn đều hoan hỉ không ả? Vậy làm sao để mọi người gặp bạn hoan hỉ? Bạn phải luôn giúp đỡ mọi người.

Vậy mọi người cần cái gì? Họ cần một cuộc sống hạnh phúc. Nếu như họ cần ngoại tài để nuôi sống mình, thì nếu bạn có bạn cũng nên nỗ lực giúp. Họ cần nội tài là sức lực, trí tuệ của bạn, thì nếu mình có mình cũng nên nỗ lực giúp. Đây chính là đốn luân tận phận. Khi bạn giúp đỡ về

nội tài và ngoại tài thì chính là hy sinh phụng hiến đấy, thì nhất định người đời sẽ lưu danh bạn trong sử xanh. Ý tưởng này đã được Văn Thiên Tường hiện thực hóa:

Văn Thiên Tường là thừa tướng nhà Nam Tống, một thi sĩ nổi tiếng và là anh hùng dân tộc của Trung Quốc. Lúc còn nhỏ, Văn Thiên Tường chăm học, đọc nhiều sách, ông thích nhất là những câu chuyện nói về “Trung thần nghĩa sĩ”. Tư tưởng yêu nước đã ăn sâu vào tâm hồn của ông. Năm 1253, đời vua Tống Lý Tông, Văn Thiên Tường 17 tuổi, tham gia kỳ thi Hương ở Lô Lăng, ông đậu đầu bảng.

Mười bảy tuổi thì đã đỗ Tiến sĩ đầu bảng. Thì khi đến thấp hương mộ của Âu Dương Tu, lúc đứng trước tượng của Âu Dương Tu, ông đã nói: “Sau này tôi chết đi, nếu không được như ông, là được mọi người tưởng nhớ, thì tôi không phải là bậc đại trượng phu”.

Âu Dương Tu là ai? Cũng là một vị quan của thời nhà Tống. Và Âu Dương Tu cũng là một thi sĩ, một nhà văn, một nhà chính trị gia nổi tiếng vào thời vua Tống Thần Tông. Ông làm Binh bộ Thượng thư. Khi mất được đặt tên thụy là Văn Trung. Khi ông mới 20 tuổi, thi tiến sĩ, liên tục đỗ đầu 3 vòng thi, tiếng tăm của Âu Dương Tu vang dội khắp trên văn đàn. Ông tự xưng mình là “Lục nhất cư sĩ”.

Tôi để ý là những cái vị thành tựu ý, kể cả Bạch Cư Dị cũng thế, cũng là cư sĩ (là Hương Sơn cư sĩ). Đây cũng thế ạ. “Lục nhất cư sĩ”, có nghĩa là Cư sĩ với sáu cái “một”: một vạn quyển sách, một ngàn thạch văn, một cây đàn, một bàn cờ, một bầu rượu và một thân già.

Ông vì bệnh vực Phạm Trọng Yêm, và bệnh vực cái chính sách tân chính mới của Phạm Trọng Yêm mà hai lần bị giáng chức quan. Chỉ có mình Âu Dương Tu là dám dâng sớ lên Tống Nhân Tông. Ông nói: “Từ xưa tới nay, kẻ xấu hãm hại người tốt, đều vu cáo người tốt là bè đảng, chuyên quyền. Phạm Trọng Yêm là nhân tài quan trọng của quốc gia, có sao lại bãi miễn? Nếu bệ hạ tin theo lời kẻ xấu thì chỉ khiến kẻ xấu đắc ý, quân thù thì vui mừng”.

Âu Dương Tu tuy không giữ chức quan cao, nhưng rất quan tâm đến triều đình và mạnh dạn can gián Hoàng đế. Cho nên khi Âu Dương Tu chết đi rồi mà mọi người đều thương, đều tưởng nhớ.

Đây là Văn Thiên Tường, Âu Dương Tu, còn những anh tài khác thì sao? Việt Nam nhé. Cố tổng bí thư Trường Chinh có một cái bài thơ về cái chết như thế này:]

“Dù sợ chết nhưng đó ai thoát chết, [Có ai thoát được đâu ạ.]

Định lẽ chung của cái chết loài người,
Sống một lần và chỉ một lần thôi,
Ai cũng chết, đó ai thoát chết.

Nhưng cái chết có muôn vàn đường lối,
Chết thế nào cho khỏi tiếng ô danh.

Chết ốm đau là cái chết thường tình,
Già mà chết ấy là đời phải chết,
Chết vì tình đón đời mạt kiếp,
Chết vì ăn là cái chết vô duyên,

Chết vì dân, vì nước tại trận tiền,

Ôi cái chết thiêng liêng cao cả!

*Chết một giây để muôn vàn, ngàn thừa,
Cái chết này thiên hạ sẽ nghiêng mình”.*

[Bạn thấy không ạ? Cũng lại là vì dân vì nước, thì nhất định thiên hạ sẽ nghiêng mình, sẽ lưu danh sử xanh, sẽ tưởng nhớ bạn mãi mãi.

Ngay như chúng ta bây giờ cũng vậy thôi. Tôi tin rằng là trong lòng thế hệ của chúng tôi đây, hoặc kể cả muộn hơn thì chúng ta đều có hình ảnh Bác Hồ ở trong tim. Mọi người đều tưởng nhớ. Trong bài “Bác Hồ, một tình yêu bao la”, nhạc sĩ Thuận Yến đã nói lên hộ tâm lòng của hàng triệu người dân Việt Nam đối với Bác. Bạn nghe nhớ: “Xin khắc sâu ơn Người, trong tâm hồn Việt Nam”. Ngày tôi còn trẻ, được học trong trích giảng văn học tác phẩm “Thép đã tôi thế đấy” của Nikolai Alekseyevich Ostrovsky.

Bạn nào đã đọc “Thép đã tôi thế đấy” thì giờ tay tôi xem ạ? Các bạn giờ cao lên thì tôi mới nhìn thấy ạ, một, hai, ba. Vâng ạ, 3 người, tác phẩm rất nổi tiếng đấy ạ. Ai đã từng đọc, thậm chí chưa đọc “Thép đã tôi thế đấy” đều biết câu nói nổi tiếng của nhân vật chính là Pavel Korchagin, câu nói như sau. Các bạn cố gắng lưu ý để nghe câu nói này nhé, rất hay:]

“Cái quý nhất của con người là sự sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa ân hận vì những tháng năm đã sống hoài, sống phí, cho khỏi hổ thẹn vì dĩ vãng ti tiện và hèn đớn của mình. Để khi nhắm mắt, xuôi tay có thể nói rằng: Tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta

đã hiến dâng cho sự nghiệp cao đẹp nhất trên đời, là lý tưởng cộng sản chủ nghĩa”.

[Văng ạ, mình thì sao ạ? Từ trước tới nay sống hoà, sống phí nhiều rồi, toàn ngũ dục lục trần lôi đi rồi. Dĩ vãng thì ti tiện, hèn đốn của mình cũng nhiều rồi. Vậy thì bây giờ chúng ta phải quay đầu.

*Ở đây các bạn cần lưu ý câu: “**Lý tưởng cộng sản chủ nghĩa**”. Chúng ta sẽ chia sẻ câu này:*

Các bạn vừa nghe đến “lý tưởng cộng sản chủ nghĩa” đừng vội bài xích. Đặc biệt là các bạn trẻ. Đệ Tử Quy có dạy: “Tự không thấy, chớ vội nói. Biết chưa rõ, chớ tuyên truyền”.

Ngày trước cư sĩ Trung nhà tôi mới vào đại học, cùng một lớp bạn về nhà, vừa nói xấu chủ nghĩa Marx, rồi nói luôn đến cả bộ sách “Lê-nin tuyển tập”, cũng nói xấu luôn. Tôi lúc ấy ở trong nhà bước ra, ngay trước mặt lớp bạn của cư sĩ Trung liền nói:

- Con đã bao giờ đọc “Lê-nin tuyển tập” chưa, đã đọc chủ nghĩa Mác Lê chưa mà dám chê?

Mặc dù tôi cũng được đào tạo Thạc sĩ Kinh tế của thời buổi kinh tế thị trường bây giờ, và cũng chưa từng đọc “Lê-nin tuyển tập”.

Tôi nói tiếp:

- Giả sử nếu con đã đọc, thì con phải chỉ ra Lê-nin nói sai ở chỗ nào, Marx nói sai ở chỗ nào. Còn nếu đọc rồi

mà không phát hiện ra điểm sai thì không được nói càn, nữa là lại còn chưa đọc. Đây là “theo voi nhai bã mía”.

Cư sĩ Trung im bật. Nhưng sau đấy tức lên quyết tâm đọc Marx - Engels tuyển tập, và tư tưởng của chủ nghĩa Mác Lê. Lúc đầu thì với một cái tâm hiếu thắng là muốn chứng minh cho mẹ thấy rằng mình đã đọc, và mình sẽ chỉ ra những cái sai cho mà xem.

Kết quả là sau khi nghiên cứu chủ nghĩa Marx, thì bây giờ cứ mở miệng ra là nói Marx thế này, Marx thế khác, rồi tán thán Marx, khen ngợi Marx là thiên tài trong mọi thiên tài, là nhà bác học của bác học. Thậm chí còn giành tiền để đi mua cả bộ Marx - Engels toàn tập ở hiệu sách vỉa hè (53 tập) để về đọc tiếp. Sau này còn quá khích là lên tranh luận trên mạng để bênh vực Marx và các học thuyết của Người. Đấy ạ!

Tôi xin lấy một ví dụ để so sánh. Trong Liễu Phàm Tứ Huấn giảng giải, Hòa thượng cũng có giảng như sau:]

“Cổ nhân nói với chúng ta, trong vũ trụ, phạm vi lớn đến không thể lớn hơn được nữa, trạng thái ở bên trong thì vô cùng phức tạp. Nhà Phật thì nói đến mười pháp giới. Mười pháp giới là đại phần, đại lược có thể đem nó ra phân chia làm mười loại lớn. Nếu phân chia cho tỉ mỉ thì có vô lượng vô biên. Chúng ta đối với nó hoàn toàn không biết gì cả.

Đã không biết thì thôi đi, lại hoàn toàn phủ nhận, nói đây là mê tín. Đó chính là điều mà Liễu Phàm tiên sinh nói: “Chúng ta tự cho mình đúng, cống cao ngã mạn, không có một tơ hào khiêm tốn, khiến bản thân mất đi cơ duyên được giáo dục”. Cho dù có Thánh hiền đến nơi đây, cho dù có

Phật, Bồ Tát đến nơi đây, cũng không thể nói với bạn dù chỉ một lời. Tại sao vậy? Bạn sẽ không nghe, bạn sẽ không thể nào tiếp nhận, như vậy mà vẫn có thể được hay sao?”.

[Ngày trước có một người trong họ đến thăm phụ thân tôi. Ông này thì có tám người con, mặt mũi đều sáng sủa, học hành thông minh giỏi giang, nhưng trong sự nghiệp thì lúc đấy không được thành công cho lắm. Lần ấy ông đến chơi với cha tôi, tha hồ chê bai Đảng Lao Động Việt Nam. Lúc đấy tôi thấy bố tôi đập tay xuống bàn rồi nói:

- Chú có biết vào năm 1945, Việt Nam bị Nhật bắt nhổ lúa trồng đay nên chết đói hơn 2 triệu người, chú còn nhớ chứ? Lúc đó chú còn phải nằm trên bờ ruộng, giữa mặt để đếm cò cho quên đi sự đói gào xé. Vậy ai đã mang đến cho chú nhà cao cửa rộng, vợ đẹp con khôn, ăn sung mặc sướng? Chẳng phải là Đảng Lao Động Việt Nam thì là ai? Sao mà đã vội quên thế. Chú nói thế là chú đã phản bội lại hàng triệu người đã đổ xương máu ngã xuống vì nền độc lập này dưới sự lãnh đạo của Đảng đấy. Đành rằng, ai mà chẳng có lỗi lầm, nhưng đấy là cá nhân, không thể đại diện cho lý tưởng cộng sản được.

Rồi cụ chỉ tay ra cửa và nói:

- Lần sau đến đây mà còn dám mở miệng nói những điều như thế thì tôi cấm cửa.

Sau lần đấy, tôi tưởng ông ta không đến nữa. Nhưng mà hóa ra là ông ấy vẫn đến thăm phụ thân tôi đều đều, thậm chí còn cung kính hơn trước.

Vâng ạ, chúng ta tiếp tục với câu nói của Pavel Korchagin:

Tôi nghe nói là về sau khi dịch sang tiếng Việt Nam thì có nói chệch đi một tí, là sao ạ? “Tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp cao đẹp nhất trên đời, là **sự nghiệp giải phóng loài người**”. Bởi vì lúc ấy chúng ta đang vào cái thời kỳ chiến tranh mà. Nhưng mà cái câu “**Lý tưởng cộng sản chủ nghĩa**” này, tôi thấy nó bao trùm hơn nhiều. Bây giờ tôi sẽ chia sẻ với các bạn.

Các bạn, Lý tưởng Cộng Sản Chủ Nghĩa là gì?

Theo định nghĩa của Karl Marx: [Đây, trích nguyên xi nhé] “Là xây dựng một xã hội của cải tuôn trào như nước, làm theo năng lực, hưởng theo nhu cầu. Mọi người đều bình đẳng, sở hữu chung tư liệu sản xuất, không còn tình trạng người bóc lột người”.

[Chúng ta sẽ phân tích từng ý.

Ý thứ nhất: “Mọi người đều bình đẳng”.

Đây, bạn thấy không ạ? Chữ “Bình đẳng” bạn đã gặp ở đâu ạ? Cư sĩ Trung trả lời cho tôi với ạ. Vâng ạ, trong đề Kinh Vô Lượng Thọ - “Phật thuyết Đại Thừa Vô Lượng Thọ Trang Nghiêm Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác Kinh”. Đây ạ, chữ “Bình đẳng” đây ạ. Đúng ạ!

“**Bình đẳng**” mà Phật giáo nói đến: “Tất cả các chúng sinh vốn dĩ là Phật. Ta đã thành Phật, các chúng sinh cũng sẽ thành Phật”. Bởi vì chúng ta vừa nói với nhau, ai cũng có Phật tánh hết, chẳng qua là bị mê mờ, nên cuối cùng mới thành vàng quặng như thế này. Vốn là “**Nhân chi**

sơ, tính bản thiện”, bây giờ thành ác thế này, là bởi vì bị mê mờ, bị ô nhiễm. Vàng muốn thành vàng nguyên chất thì phải tinh luyện. Còn chúng ta muốn thành Phật, thành Bồ Tát thì phải sao ạ? Phải tu.

Tôi bắt đầu nói nhé. Nếu như bạn mà muốn thành tựu đến bậc A-La-Hán thì bạn tu “Tứ Diệu Đế”. Bạn muốn thành tựu quả vị Bích Chi Phật thì tu “Thập nhị nhân duyên”. Bạn muốn thành tựu quả vị Bồ Tát, bạn tu là “Lục Độ Ba La Mật”. Bạn muốn thành Phật, tâm bình đẳng.

Ý thứ hai: Của cải tuôn trào như nước, làm theo năng lực, hưởng theo nhu cầu. Giả dụ như anh sức yếu làm được ít, nhưng về hưởng thụ thì bao nhiêu cũng được. Thế đây chẳng phải chúng ta đi theo Phật cũng chỉ vì cái mục tiêu đấy hay sao? Làm sao cho cuộc sống của bạn được hạnh phúc.

Với Pháp thế gian là phước đến họa đi. Còn với pháp xuất thế gian là liễu sinh tử thoát luân hồi, lúc đấy thì gọi là gì ạ? Cụ túc vô lượng tài bảo, vô lượng trí tuệ, vô lượng thần thông. Cái gì cũng vô lượng, cái gì cũng có, muốn gì cũng có. Cả cái cuốn “Đường đến hạnh phúc” đây, xong nâng cấp lên bạn liễu sinh tử luân hồi, bạn có thiếu cái gì không? Bạn đeo cái vòng vàng thì Hòa thượng bảo là đeo vòng đất ở tay, vì Tây Phương Cực Lạc đất là vàng ròng mà. Đây, lại nói tiếp.

Với Karl Marx, của cải tuôn trào như nước, rồi làm theo năng lực, hưởng theo nhu cầu, muốn cái gì cũng có. Vậy thì đúng là ngoài đường chẳng ai cần nhặt của rơi làm gì, đêm ngủ không cần đóng cửa, không sợ kẻ trộm nữa. Đây chính là xã hội tươi đẹp - “Đêm ngủ không cần đóng

cửa, ngoài đường không ai nhặt của rơi” mà Nho gia truy tìm.

Còn Hồ Chủ Tịch của chúng ta thì nói sao? Trong lời di chúc mà Hồ Chủ Tịch để lại, Bác có nói: “Tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước nhà được thống nhất, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ta ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành”. Đây ạ. Cũng là một xã hội tươi đẹp. Cho nên có thể thấy là “Anh hùng sở kiến, đại lược tương đồng”, có nghĩa là anh hùng có cái cách nhìn giống nhau.

Bạn thấy không ạ? Từ Karl Marx này, rồi đến Hồ Chủ Tịch, rồi đến Nho giáo, rồi đến Phật giáo, tất tật đều giống nhau hết, đều là tư tưởng hy sinh phụng hiến vì người, đều mong muốn cháy hết mình cho nhân loại, hay như chúng ta vẫn nói là “hy sinh phụng hiến” vì người. Cho nên tôi tin rằng các Ngài đều thành Thánh, thành Hiền hết. Vì sao tôi nói như vậy ạ?

Tôi có đọc một cái bài báo nói về cái chết của Pavel ấy (chính là tác giả của Thép đã tôi thế đấy - Nikolai Alekseyevich Ostrovsky) là khi ông sắp chết, xong rồi bắt đầu ông lại mở mắt ra ông tỉnh lại. Lúc ông chết ông cũng còn rất trẻ, 32 tuổi. Ông bảo sao? “Tôi thấy thiên thần đến đón tôi rồi”, ông tỉnh lại ông nói vậy. “Các vị thiên thần đến hết cả rồi, chặt hết cả nhà rồi”. Thế sau đấy thì ông lại nhắm mắt lại. Xong lần thứ hai, ông chào tất cả mọi người, thế rồi ông ra đi.

Trường hợp này sẽ cũng giống với cái trường hợp mà tôi cũng đã chia sẻ với các bạn. Đây là trường hợp của Jean Valjean trong “Những người khốn khổ”. Giây phút

cuối cùng của cuộc đời, khi ông trút hơi thở cuối cùng thì ông cũng thấy là thiên thần đã đến rồi, đón rồi. Và ông an nhiên mà ra đi.

Cho nên tôi mới bảo rằng, những người mà “tâm bao thái hư” như vậy thì chắc chắn họ đều thành Thánh thành Hiền, vì họ đi đúng pháp tắc đại tự nhiên mà Phật chỉ ra, đó là tất cả chúng sinh đều cùng một bản thể.

Đây, dùng sinh mạng ngắn ngủi này để cháy hết mình vì nhân loại. Bạn hãy lấy cái đây làm chí hướng của mình. Nếu thật sự bạn muốn liễu sinh tử thoát luân hồi.

Sở dĩ tôi nói phần này hơi dài, vì các bạn bây giờ đã quá quen với cái nền văn minh vật chất của các nước phương Tây rồi, đã quá quen với cách tổn người lợi mình rồi, nên giờ đây chúng ta cần phải thật sự nhìn nhận lại về lý tưởng cộng sản. Bởi đây cũng đây cũng chính là tư tưởng của Phật, tìm con đường giải thoát để cứu tất cả các chúng sinh đau khổ. Cho nên vừa mới nói đây ạ, “Anh hùng có cái nhìn giống nhau”.

Tôi lại nhắc lại lời của Hòa thượng từng câu từng chữ để cho bạn khắc sâu nhé:]

“Chúng ta tự cho mình là đúng, cống cao ngã mạn, không có một chút tư hào khiêm tốn, khiến bản thân mất đi cơ duyên được giáo dục. Cho dù có Thánh hiền đến nơi đây, cho dù Phật Bồ Tát có đến nơi đây, cũng không thể nói với bạn dù chỉ một lời. Tại sao vậy? Bạn sẽ không nghe, bạn không thể tiếp nhận, như vậy mà vẫn có thể được hay sao?”

[Tôi là học Phật trước, sau này khi cư sĩ Trung đã nghiên cứu chủ nghĩa Marx rồi mới quay trở lại nói cho tôi nghe. Lúc đấy bắt đầu tôi có dịp để so sánh giữa những tư tưởng của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni, của Khổng Tử, và của Marx - Elgels, tôi mới phát hiện ra một sự giống nhau kỳ lạ về lòng từ bi, về sự hy sinh phụng hiến. Chính vì vậy mà tôi muốn chia sẻ với các bạn, để cho các bạn có một con mắt nhìn đúng. Nếu không thì trước tiên bạn tạo nghiệp với các vị anh hùng đấy đấy, Marx, Lenin, Elgels, sau là bạn không thể nào thành tựu được viên mãn đạo quả.]

Tôi rất muốn qua những chia sẻ này để có thể thấp được cái ngọn lửa trong trái tim của bạn, hãy dùng sinh mạng ngắn ngủi này mà cháy sáng, hy sinh cho nhân loại, như Đức Phật Thích Ca Mâu Ni: “Chúng sinh vô biên thế nguyện độ”, thì Ngài mới thành Phật.

Bạn có hy sinh phụng hiến, bạn làm mãi mới thành quen, mới có thể quên cái tôi (hay còn gọi là cái bản ngã) này đi, thì bạn mới đạt được tâm thanh tịnh. Có tâm thanh tịnh, bạn mới có thể liễu sinh tử thoát luân hồi, thành Thánh thành Hiền, thành Phật, Bồ Tát, thì mới có thể độ được cho chúng sinh chứ. Còn nếu chưa độ nổi mình thì có thể độ được cho ai đây? Cho nên hy sinh phụng hiến chính là lợi người, lợi mình, mà mình thì được lợi hơn đấy.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Các bạn! Quý vị ai cũng thuộc câu danh ngôn của Văn Thiên Tường:

*“Nhân sanh tự cổ thù vô tử,
Lưu thủ đản tâm chiếu hán thanh.”*

[Là gì ạ?]

“Xưa nay hỏi có ai không chết,
Hãy để lòng son chiếu sử xanh.”

Câu này ảnh hưởng đến cuộc đời của quý vị thế nào?

Mỗi lời dạy của Thánh Hiền đều có thể đưa cuộc đời của quý vị đến viên mãn, bằng không thì chỉ là thuộc lòng mà thôi.

[Cho nên không phải là khi mình đọc cái câu văn của Văn Thiên Tường này rồi, đấy thầy nói:]

Mỗi lời dạy của Thánh Hiền đều có thể đưa cuộc đời của quý vị đến viên mãn, bằng không thì chỉ là thuộc lòng mà thôi.

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi tôi học cấp ba đã học qua câu này rồi, nhưng không cảm nhận được điều gì, bởi vì thầy giáo bảo tôi phải học thuộc, kiểm tra giữa kì chắc chắn có câu này.

“Hán thanh” này nghĩa là gì? “Hán thanh” nghĩa là sử xanh.

Kiểm tra giữa kỳ làm bài không tốt, sai một điểm là bị đánh một roi.

“Đan tâm” này *[có nghĩa]* là gì? “Đan” là màu đỏ, chỉ cho lòng chân thành của chúng ta.

Cuộc đời không ai thoát được cái chết. Cho nên trong cuộc sống ngắn ngủi này, nên làm thế nào để nó phát quang,

tỏa nhiệt? Là dùng lòng chân thành [mà] chiếu lịch sử, chiếu sử xanh.

[Trước đây mình ngu, mình không biết. Trong Phật pháp gọi là ngu si đày, hay điên đảo, hay mê hoặc. Mình không biết, vậy thì bây giờ mình biết rồi, mình phải cố gắng sao đây làm cho những cái năm cuối đời này cháy bùng lên, để có thể chiếu sáng được lịch sử. Nhắc đến mình, người ta bảo: “À! Vị cư sĩ này là suốt đời chỉ có cống hiến cho mọi người”; “Vị này là cuối cùng vãng sinh”.

Bây giờ các bạn sẽ nghe lại câu nói của Pavel Korchagin một lần nữa, xem khí thế có khác trước không nhé:]

“Cái quý nhất của con người là sự sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa ân hận vì những tháng năm đã sống hoài, sống phí, cho khỏi hổ thẹn vì dĩ vãng ti tiện và hèn đớn của mình. Để khi nhắm mắt, xuôi tay, có thể nói rằng: Tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp cao đẹp nhất trên đời, là Lý tưởng cộng sản chủ nghĩa”.

[Chúng ta đã kết thúc nội dung thứ hai: Dốc hết bốn phận vì đồng loại. Ngày mai chúng ta sẽ học đến ý thứ ba: Cuộc sống có những bốn phận nào?

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ*

*Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 84

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học đến sở thích thứ ba của Thánh nhân: “Đắc thiên hạ anh tài, nhi giáo chi”, có nghĩa là “Được dạy anh tài trong thiên hạ”.

Mục này có bốn ý. Chúng ta đã học xong được ý thứ nhất và ý thứ hai.

Một là: Dùng trí tuệ của mình để giúp người

Hai là: Dốc hết bốn phận vì đồng loại.

Hôm nay chúng ta sẽ học tiếp đến ý thứ ba.]

Ba là: Cuộc sống có những bốn phận nào?

1- Chiếu sáng lịch sử đời mình - Là không có lỗi với chính mình.

Chúng ta chiếu theo lịch sử nào? Trước hết phải chiếu [sáng] lịch sử của chính mình [đã].

Chúng ta đi vào cuộc đời đã mấy chục năm, bây giờ quay đầu nhìn lại, quý vị có vừa lòng hay không? Quý vị vui mừng hay sợ hãi? Quý vị có cảm thấy “Lớn như vậy rồi, nhưng còn rất nhiều việc chưa làm”?

[Vì sao chưa làm được? Vì sống hoài sống phí, rồi vô thường bỗng ập đến, đành phải nhắm mắt đưa chân đi theo nghiệp lực. Vậy là bạn đến cuộc đời này đã phí hoài rồi.]

Cho nên con người trước hết phải không có lỗi với chính mình.

[Bài trước chúng ta có nói đến sở thích thứ hai của Thánh nhân]: Con người cần phải thật sự làm cho bằng được **“Ngưỡng bất quý ư thiên, phủ bất tạc ư nhân”**, *[tức là]* “Ngửa mặt lên trời mà không hổ, cúi đầu *[xuống]* với người *[thì]* không thẹn”.

[Đây chính là không có lỗi với người. Nhìn thấy người là không có thẹn. Làm sao đây một cái cuộc đời của mình là nó chiếu sáng, không phải là người ta nhắc đến mình là người ta phỉ nhổ. Như là vợ chồng của ai ă? Tàn Cối ă. Vì sát hại một trung thần, một vị anh hùng, là Nhạc Phi, đổ tội cho Nhạc Phi, đến khi đưa Nhạc Phi ra để xử tử. Hỏi:

- *Vậy Nhạc Phi có tội gì?*

Thì ông ta trả lời một câu là:

- *“Mạc tu hữu” (Không cần có tội)*

Trung thần mà. Giết chết.

Sau khi Nhạc Phi chết rồi thì dân bắt đầu là làm đèn để thờ. Nhưng mà trong cái đèn thờ Nhạc Phi thì dựng tượng luôn vợ chồng Tần Cối ngồi quỳ ở đấy, và để cho tất cả người đời đi vào cái đèn thờ ấy, để thắp hương, để coi như bái lạy Nhạc Phi thì nhỏ nước bọt vào đấy, rồi đốt, đá, rồi đập vào cái tượng đấy cho hả giận. Thì cuối cùng tượng của vợ chồng Tần Cối 13 lần phải trùng tu lại vì bị họ đập phá. Phi nhỏ đến như thế. Cho nên là:]

“Xưa nay hỏi có ai không chết;
Hãy để lòng son chiếu sử xanh.”

Quý vị thấy khí phách câu này, quý vị có tương ứng với nó không? Đúng là “Ngửa mặt lên trời không hổ, cúi đầu đối với người không thẹn”. Ngoài việc chiếu sáng lịch sử của chính mình ra, *[thì]* đương nhiên lịch sử cuộc đời quý vị, phải dựa vào quý vị mà có. Quý vị còn có thể dùng lòng chân thành của quý vị để chiếu lịch sử của ai nào?

[Trong cái lá số tử vi, bắt đầu từ “Mệnh” tỏa sang hai bên này là “Phụ mẫu” và “Bào” là anh em, sau rồi đến là “Phu thê” - vợ chồng, rồi đến “Thiên di” là đến ngoài xã hội. Vậy thì bắt đầu chiếu sáng lịch sử của mình nhé, xong rồi. Bây giờ tiếp tục đến người cận kề. Chiếu sáng lịch sử cha mẹ, xong đến anh em, đến vợ chồng, đến thầy cô giáo. Còn nếu chúng ta học Phật rồi thì chúng ta phải hiểu là đến gì ạ? Tổ quốc, chúng sinh. Đó ạ! Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chiếu sáng lịch sử của những người xung quanh quý vị, chúng ta phải “biết trước sau”, không được trong chốc lát quý vị đã chiếu đến tận nước Mỹ rồi. Chiếu người bên cạnh trước, chiếu người trong nhà trước.

2- *Chiếu sáng lịch sử cha mẹ - Là hành hiếu đạo*

Chúng ta nói: **“Bách thiện hiếu vi tiên”**, nghĩa là: “Trăm điều thiện hiếu đứng đầu”. Cho nên phải dùng chân tâm của mình nỗ lực thực hiện hiếu đạo, để cho hiếu tâm, hiếu đạo của quý vị được viết trong lịch sử *[của]* cuộc đời cha mẹ, để cha mẹ quý vị khi đối với người khác có thể nói rằng:

- Kiếp này của tôi nuôi đứa con này thật giá trị.

Khi mẹ quý vị nói ra lời này thì tin rằng bà vô cùng sung sướng. Đó là chiếu sáng lịch sử của cha mẹ.

[Hiếu đạo! Bạn lại phải nhớ đến ba cái điểm mà bài trước chúng ta đã chia sẻ. Đối với cha mẹ:

** Một là “Dưỡng phụ mẫu chi thân”. Trước tiên phải chăm sóc cái thân thể của cha mẹ đã, cái thân tứ đại này đã. Chăm sóc đi đứng, đời sống tuổi già của cha mẹ đã, tuổi tác lớn rồi, thể lực thì suy yếu, cần có người chăm sóc. Đây là dưỡng cái thân của cha mẹ. Không có bạn bảo cái thân tứ đại này là giả, không cần thiết, vậy thì chỉ cần đi phóng sinh hồi hướng cho cha mẹ, cuối cùng bạn không chăm nữa. Thế tôi mới hỏi lại cái vị đồng học lần trước hỏi câu đấy:*

- Vậy thì thân tứ đại của bạn, bạn có bảo là giả không?

Bảo:

- Có.

Tôi mới bảo:

- Đã là giả, thì bạn đừng chăm nó nữa, bạn đừng ăn cơm nữa.

Sai!

* Rồi đến là “*Dưỡng phụ mẫu chi tâm*”: Vợ chồng thì phải làm sao đây gia đình phải hòa hợp, thì bạn mới dưỡng được phụ mẫu được chi tâm chứ. Thân thể bạn ốm đau, gia đình thì hết bỏ vợ lại bỏ chồng, con, cháu thì hư hỏng. Thế làm sao bạn “*Dưỡng phụ mẫu*” được “*chi tâm*”?

* Cuối cùng mới là “*Dưỡng phụ mẫu chi chí*”: Trong bài thầy Thái dạy là bạn thành danh cái đức hạnh của bản thân là bạn “*Dưỡng phụ mẫu chi chí*”.

Nâng cấp lên thì Hòa thượng nói sao ạ? Bạn phải giúp làm sao đây để cho cha mẹ có thể hiểu đạo, có thể tu tập, và cuối cùng có thể liễu sinh tử thoát luân hồi. Trước đây tôi đã từng chia sẻ với các bạn về tấm gương của Vua Thuấn. Cha và dì ghẻ đối xử với ông rất tệ, nhưng ông đã làm được viên mãn dưỡng phụ mẫu chi tâm và dưỡng phụ mẫu chi thân. Khi chúng ta nghe đến tấm gương của ông, thì mọi người đều rất là khâm phục, tâm cung kính liền sinh khởi.

Tuy nhiên Phật pháp thì nói rằng, khi bạn làm được như thế vẫn không phải là đại hiếu, được có 1/10 của việc hiếu cha mẹ thôi. Bởi vì Phật pháp biết sinh mạng là vĩnh hằng, không phải là một đời, đời quá khứ này, đời hiện tại, đời vị lai. Nếu như mà bạn vẫn cứ để cho cha mẹ bạn ở trong sinh tử luân hồi không có ngày ra, thì bạn vẫn là đại bất hiếu. Vậy làm thế nào để có thể giúp cho cha mẹ liễu sinh tử thoát luân hồi ạ?

Trước tiên thì bạn phải liễu sinh tử thoát luân hồi đã, tức là bạn phải thành tựu đạo quả, thì lúc ấy hẵng nói là có thể độ được cho cha mẹ. Phật, Bồ Tát đã giúp cha mẹ mình liễu sinh tử thoát luân hồi như thế nào?

Thứ nhất là đối với lại song thân vẫn còn ở tại thế, thì bạn sẽ độ bằng cách nào? Câu chuyện về Đức Phật độ cho vua cha - là đức vua Tịnh Phạn Vương. Tiêu đề là “Ngày trở về”.

Sau 20 năm xuất gia để tìm cái con đường cứu giúp tất cả các chúng sinh, thì ngày hôm đây Phật trở về. Đức vua Tịnh Phạn rất là vui mừng, ngay chiều hôm ấy thỉnh đức Phật thuyết pháp tại hoàng cung. Đức vua Tịnh Phạn liền đứng dậy, đến trước Phật, đánh lễ Phật rồi bảo rằng:

- Kính cẩn thưa Đức Thế tôn, tôi nay già cả, xin Ngài chỉ cho một phương pháp tu hành để giải thoát khỏi khổ, lão, bệnh, tử.

Đức Phật nhìn thấy vua cha mắt mờ, chân chậm, lưng còng xuống, da nhăn nheo, răng rụng, thì Đức Phật lúc ấy vô cùng thương xót, bởi vì cái khí thế của một bậc đế vương oanh liệt xưa đâu còn nữa. Ngài đứng dậy đỡ phụ hoàng ngồi xuống, rồi ôn tồn bảo với phụ hoàng rằng:

*- Kính tâu phụ hoàng, từ khi Tất Đạt Đa ra đi để tìm đường xuất gia thành đạo đến nay, đệ A Nan thường bị chúng ngoại đạo phỉ báng: “Thầy của người là đồ bất hiếu, bạc tình, chúng ta không phục”. Ngoại đạo vô tri ấy chỉ thấy được cái hiếu tâm thường cạn cợt, mà không biết rằng **Như Lai quyết đi tìm một món quà vô giá để đem về dâng cho phụ vương và ban khắp chúng sanh.** Da Du cũng có một phần trong đó. Món quà vô giá ấy chính là câu hỏi mà*

phụ hoàng hỏi ngày hôm nay. Da Du chính là vợ của đức Phật.

Sau đấy thì Đức Phật thuyết cho vua cha nghe pháp về vô thường, về Phật tánh. Ai cũng có Phật tánh, ai cũng có thể thành Phật, mà khi thành Phật thì có thể liễu sinh tử thoát luân hồi, chính là trả lời cái câu hỏi làm sao cho khỏi bị lão, bệnh, tử.

Các phương pháp để thành Phật thì có nhiều, nhưng mà phương pháp niệm Phật là đơn giản và thuận tiện nhất, con cũng đã xem trong tất cả cõi nước mười phương, thì thế giới Tây Phương Cực Lạc của đức Phật A Di Đà là thù thắng nhất.

Đức Phật A Di Đà đã phát nguyện: “Nếu chúng sinh trong tất cả 10 phương thế giới, người nào phát tâm tin tưởng, phát tâm chí niệm danh hiệu của ta thì người ấy lúc lâm chung chắc chắn sẽ được vãng sinh về Tây Phương Cực Lạc”.

Đức Phật thuyết pháp xong, thì đức vua Tịnh Phạn cùng với tất cả Thích chủng đều phát tín tâm mạnh mẽ, liền ngay lúc ấy chứng được “Vô sanh pháp nhẫn”.

[Nghe đến đây rất nhiều bạn vội vàng nghĩ là vậy ta chỉ cần niệm Phật là có thể vãng sinh Tây Phương Cực Lạc. Xin là chia sẻ thêm với các bạn một chút.

Ở đây, các bạn đặc biệt lưu ý câu PHÁT TÂM TIN TƯỞNG (nguyên văn: “Chí tâm tín nhạo”). Làm được đến chữ Tín này không đơn giản, vì bạn muốn vãng sinh thì Tín là quan trọng nhất. Có Tín, có Nguyện đảm bảo bạn vãng sanh. Còn Hạnh - tức là công phu niệm Phật chỉ quyết định

phẩm vị cao hay thấp mà thôi. Dù bạn có niệm tới mức gọi là “Gió thổi không qua, mưa rơi không lọt”, niệm Phật suốt 24/24, mà Tín bạn không đạt tiêu chuẩn thì bạn không thể nào vãng sinh. Đương nhiên, khi bạn đã có tín sâu thì nhất định bạn sẽ có nguyện thiết.

Không biết các bạn thế nào chứ tôi thì chỉ cần vãng sinh, phẩm vị nào cũng được, biên địa nghi thành cũng được. Vì đã vãng sinh là không bao giờ còn thoái chuyển xuống làm phàm phu nữa. Sau đó sẽ lần lần tu lên đến các phẩm vị cao hơn.

Nhưng không phải là bạn bảo “tôi tin lắm, tôi tin đức Phật lắm” mà được, mà tiêu chuẩn của lòng tin là bạn có làm được những điều Phật dạy hay không. Còn nếu Phật dạy bạn mà điều gì cũng không làm được thì tức là bạn không tin, còn tin thì nhất định bạn sẽ làm.

Đây ạ! Trong Quán Vô Lượng Thọ Phật Kinh, Phật đã dạy hoàng hậu Vi Đề Hy làm thế nào để cầu sanh Tịnh Độ? Phải tu tịnh nghiệp tam phước.

Hòa thượng có dạy, nếu mà pháp môn Tịnh Độ chỉ cần niệm Phật là được thì Ngài đã dạy bà là hãy lão thật niệm hồng danh A Di Đà Phật thôi, hà có gì mà phải dạy tịnh nghiệp tam phước làm chi.

Thôi, có lẽ đoạn này bạn nghe Hòa thượng giảng trực tiếp thì hay hơn, mời các bạn đón nghe:]

“Chúng ta đọc trong Quán Vô Lượng Thọ Phật Kinh thấy được phu nhân Vi Đề Hi, gặp phải quốc gia biến cố trong gia đình, thì bà mới thật sự giác ngộ được thế gian vô thường. Cho nên bà hồi tâm chuyển ý, cầu sanh Tịnh Độ.

Bà có một ý niệm như vậy. Vậy thì cõi Tịnh Độ ở nơi nào bà không biết, nên bà hướng về thỉnh giáo với Đức Thế Tôn.

Đức Thế Tôn đã từ bi, Ngài cũng không chủ động khuyên bà. Đức Thế Tôn dùng thần lực đem mười phương cõi nước của chư Phật biến hiện ra ở trước mặt bà, để cho bà tự nhìn thấy. Bà đều đã nhìn thấy, sau khi bà thấy rồi thì bà chọn lấy Cực Lạc Thế Giới của A Di Đà Phật. Cho nên, không phải là Thích Ca Mâu Ni Phật khuyên bà sanh về Cực Lạc Thế Giới, mà là tự bà chọn lấy. Sau khi bà chọn xong thì Đức Thế Tôn khen ngợi bà vì bà đã chọn đúng.

Bà thỉnh cầu Đức Thế Tôn dạy bà làm thế nào có thể được sanh về Tây Phương Cực Lạc Thế Giới. Trước khi Thích Ca Mâu Ni Phật dạy phương pháp cho bà, thì trước tiên Ngài giảng Tịnh Độ Tịnh nghiệp tam phước.

Quý vị nghĩ xem, nếu Tịnh nghiệp tam phước không quan trọng thì Ngài hà tất phải giảng? Chỉ cần dạy cho quý vị lão thật niệm A Di Đà Phật thì được rồi, nhưng Đức Thế Tôn không nói như vậy. Chúng ta đọc kinh, đọc đoạn kinh văn này, đoạn kinh văn này là then chốt, rất quan trọng, không thể bỏ qua được.

*Tịnh nghiệp tam phước là trì giới. Đặc biệt là phước thứ nhất: **“Hiếu dưỡng cha mẹ, phụng thờ sư trưởng, lòng từ không giết, tu tập thiện nghiệp”**. Chúng ta có làm được hay không? Nếu không làm được điều này, dù quý vị một ngày niệm 10 vạn tiếng Phật hiệu, 1 ngày lạy Phật lạy 3000 lạy cũng không được vãng sinh. Đó là nói thật cho quý vị biết.*

Tại vì sao? Đức Thế Tôn tại trong kinh giới thiệu cho chúng ta rất tường tận. Cõi Tây Phương Cực Lạc Thế Giới

là các bậc thượng thiện nhân tụ hội một nơi. Cho nên chúng ta phải tự trở thành bậc thượng thiện nhân, mới có điều kiện cùng với đại chúng ở Tây Phương Cực Lạc Thế Giới làm đồng tham đạo hữu. Họ là thượng thiện, còn chúng ta là thượng ác, không thể vãng sanh. Dù A Di Đà Phật có từ bi tiếp dẫn quý vị đến nơi đó, quý vị nhìn thấy họ không vừa mắt, họ nhìn thấy quý vị cũng không vừa mắt thì quý vị không thể bước vào.

Không chỉ là Tây Phương Cực Lạc Thế Giới, mà Đức Thế Tôn ở phần sau nói cho chúng ta biết 3 điều, 11 câu này là Tịnh nghiệp chánh nhân của ba đời chư Phật. Cho nên 2 câu này rất là quan trọng. Ba đời chư Phật là: quá khứ Phật, hiện tại Phật và vị lai Phật. Những người chúng ta đều là vị lai Phật, bất luận tu học pháp môn nào, Tịnh nghiệp tam phước là nền tảng. Nếu không có nền tảng này, quý vị tu pháp môn nào cũng không được thành tựu.

Cho nên chúng tôi rất coi trọng Tịnh nghiệp tam phước. Nay đặc biệt nêu ra giới thiệu, giảng giải tường tận cho quý vị. Thật sự mà mong muốn trong đời này sanh về Cực Lạc Thế Giới, thân cận A Di Đà Phật, không thể không hết lòng thực hành. Chúng ta khởi tâm động niệm, lời nói hành vi phải tự nghĩ mình có lỗi với cha mẹ hay không? Có lỗi với thầy hay không?

*Phật dạy chúng ta tu 2 câu này: “**Hiếu dưỡng cha mẹ, phụng thờ sư trưởng**”, người Trung Quốc gọi là “**Hiếu thân tôn sư**”. Đây là đại căn đại bản của Phật pháp. Cho nên tôi phải giới thiệu cho mọi người biết.*

Tôi khẳng định mà nói, Phật pháp là gì? Phật pháp chính là hiếu đạo và sư đạo. Từ chỗ này bắt đầu, cũng ở

chỗ này viên mãn, hiểu đạo đã viên mãn, sư đạo đã viên mãn thì là thành Phật. Phật dạy chúng ta tu học từ đầu đến cuối, chính là hiểu kính, tức hiểu thân tôn sư, không có gì khác. Nếu chúng ta không xây dựng trên nền tảng này thì đời này tu học cũng hoài công. Nay chúng ta nắm chắc được vãng sinh, nắm chắc ở chỗ nào? Là ở chỗ đắp vững nền tảng. Ta đã làm được.

Tu hành là tu như thế nào? Là tu chính hành vì sai lầm của mình. Trước kia không biết hiểu thân, không biết tôn sư. Bây giờ đã nghe những lời của Phật dạy, chúng ta đã hiểu rõ rồi, bắt hiểu tu chính thành hiểu thuận, bắt kính tu chính thành kính sư. Phải đắp vững cái góc này.” (Đoạn này là tôi trích trong Khai thị số 69, của Hòa thượng giảng, và cư sĩ Thanh Trí chuyển ngữ)

[Rất hay. Vậy thì hiểu thân tôn sư này học ở đâu ạ? Đệ Tử Quy. Cho nên chúng ta đang phải quay lại học Đệ Tử Quy là vậy. Đây chính là y giáo phụng hành lời của Phật dạy.

Vì sao mà người ngày xưa thành tựu nhiều thế? Hoà Thượng nói là do người xưa tâm địa họ rất hiền lương. Cuộc sống thì đơn thuần, không nhiều cám dỗ như bây giờ. Đồng thời lại có nền tảng được giáo dục từ nhỏ, luân lý, đạo đức, nhân quả và tôn giáo. Cho nên những cái bài khoá nhân gian cần thiết họ đã làm xong rồi, nên họ niệm Phật vãng sinh được.

Hoà thượng nói đạo tràng của Ấn Tổ là đạo tràng ở Linh Nham Sơn đây ạ, niệm Phật suốt 24/24 không có giảng kinh thuyết pháp là vậy. Bởi vì giảng kinh nói pháp chẳng qua là để đoạn nghi sinh tín. Sinh tín để làm gì? Vì tín chân

thật là phải làm, phải y giáo phụng hành lời Phật dạy, lời tổ sư dạy.

Cho nên đạo tràng ngày nay thì nhất định phải giảng kinh nói pháp, bởi vì bạn không có lòng tin, bạn không có nền tảng giáo dục từ nhỏ, cuộc sống lại quá nhiều cám dỗ về vật chất, sắc tình bạo dục thì vây xung quanh qua các kênh truyền hình, internet, rồi băng đĩa thật là quá nhiều. Nên đã mất gốc. Do đó chúng ta phải bổ túc lại bài học nhân gian cần thiết là vậy. Phải học làm người trước, rồi mới đến học làm Thánh làm Hiền, làm Phật làm Bồ Tát sau.

Sở dĩ chia sẻ thêm để có thể ăn sâu vào trong đầu bạn rằng, nếu bạn không qua cái khoá gọi là Nền tảng tu hành thì không bao giờ bạn thành tựu.

Bây giờ chúng ta sẽ tiếp tục tấm gương của ngài Xá Lợi Phất. Ngài là đệ tử đệ nhất trí tuệ của Phật. Trước khi Ngài nhập Niết bàn Ngài đã quay trở về xả bỏ báo thân ngay tại ngôi nhà là nơi chôn rau cắt rốn của mình để độ cho mẹ Ngài, vì bình thường thì mẹ Ngài không chịu nghe, thậm chí là còn ngăn cản cả các con xuất gia.

Khi Tôn Giả Xá Lợi Phất về đến nhà, đêm hôm Ngài nhập Niết Bàn, lúc đầu là vua trời Tứ Thiên Vương xuống thăm Ngài và muốn hầu hạ Ngài. Sau đó thì đến vua trời tầng 2 là Đạo Lợi Thiên, tức là vua trời Đế Thích ạ. Rồi tiếp tục là đến Đại Phạm Thiên Vương cũng xuống.

Bà mẹ của ngài Xá Lợi Phất thấy vậy thì rất ngạc nhiên. Bà nghĩ đến Đại Phạm Thiên Vương là người mà bà cung kính thờ, nay cũng đến thăm con trai của bà, vậy con trai của bà hẳn là cao hơn các vị ấy. Thế là cụ suy nghĩ,

nếu con ta đã có oai thần như vậy thì bậc thầy của con ta, là đức Phật đầy ą, còn oai thần đến bậc nào?

Và khi nghĩ thế, thì một niềm hoan hỷ tràn ngập trong thân tâm của bà. Tôn Giả Xá Lợi Phất thấy mẹ mình đã phát sinh được tâm hỷ lạc đối với Tam Bảo, và đã đến lúc nên thuyết pháp cho bà.

Sau đó thì Tôn Giả Xá Lợi Phất liền thuyết pháp cho mẹ nghe. Nghe xong thời pháp thì bà cụ liền đắc quả Dự Lưu. Bà mới hỏi Tôn Giả Xá Lợi Phất rằng:

- Tại sao suốt nhiều năm ròng con không bao giờ ban bố cho mẹ pháp vị Cam Lô này?

Tôn Giả nghĩ thầm: “Thế là ta đã báo đền được ơn dưỡng dục”. Và Ngài bảo với mẹ:

- Bây giờ thì tín nữ hãy về để nghỉ đi.

Khi bà cụ đi khỏi, Ngài liền hoàn toàn nhập Niết Bàn Vô Dư Y. Ngày đó là ngày tháng Ca Ti Ca, tức là vào khoảng giữa tháng 10 và tháng 11 dương lịch.

Đầy ą, đây chính là thành tựu đức hạnh học vấn đến mức siêu phàm nhập Thánh, đắc quả vị A La Hán, khiến cho cha mẹ được vẻ vang.

Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang cái ý:

Thứ hai, là nếu như song thân đã quá vãng rồi thì bạn sẽ phải làm thế nào ą?

Đức Phật đã biểu pháp cho ta, sau khi Ngài thành Phật, Ngài đã lên cung trời Đao Lợi ba tháng (trước khi

Ngài nhập Niết Bàn đầy 4) để thuyết giảng kinh Địa Tạng cho Phật mẫu nghe, để cứu độ từ mẫu.

Còn tám gương của Địa Tạng Vương Bồ Tát trong rất là nhiều kiếp đã cứu độ mẹ. Từ kiếp Ngài làm thánh nữ Bà La Môn, Ngài đã cứu độ mẹ từ địa ngục mà siêu thăng lên đến cung trời Đao Lợi. Rồi một kiếp Ngài làm Quang Mục Nữ thì cũng đã cứu độ được mẹ ra khỏi Địa ngục.

Rồi tiếp đến là tám gương của ngài Mục Kiền Liên. Mẹ của ngài Mục Kiền Liên mất thì khi Ngài chứng được quả vị A La Hán, Ngài liền dùng huệ nhãn để tìm kiếm mẹ xem là bà đang thác sinh ở nơi nào. Thì cuối cùng thấy mẹ mình là đang ở cõi Ngạ quỷ, đói khát khổ khổ. Ngài liền dùng thần thông mang cơm đến Địa ngục cho mẹ ăn. Nhưng không được, cơm cứ đến miệng thì hoá thành than hồng.

Đau khổ quá, ngài Mục Kiền Liên liền về để bạch Phật và nhờ Phật chỉ dạy cho là làm cách nào có thể cứu thoát được mẹ mình.

Phật mới dạy rằng: Ông một mình không thể làm được việc này đâu, mà muốn cứu được mẫu thân thì phải nhờ vào thần lực của mười phương Tăng. Mà không phải là thần lực của mười phương Tăng bình thường, mà phải sau cái kỳ kiết hạn, thì lúc đấy cái thần lực đấy mới mạnh.

Ngài Mục Kiền Liên đã nhờ thần lực của mười phương Tăng và cuối cùng đã cứu được mẹ thoát khỏi địa ngục. Chúng ta đã biết, về Kinh Vu Lan đầy 4).

Vậy có bao giờ bạn đặt câu hỏi là tại sao chỉ là một nữ Bà La Môn trong kinh Địa Tạng lại có thể cứu được mẹ mình từ địa ngục lên cõi trời Đao Lợi, mà một tôn giả đã

đắc quả vị A La Hán là ngài Mục Kiền Liên lại không cứu nổi mẹ, phải nhờ vào cùng với thần lực của mười phương Tăng không?

Trong bài Lý luận về siêu độ trong nhà Phật, Hoà Thượng có giảng: Bạn muốn siêu độ cho người thân thì nhất định bạn phải đạt quả vị Bồ Tát. Lúc đó người thân của bạn sẽ được siêu sinh. Nhưng siêu sinh cao nhất cũng chỉ lên được cung trời Đao Lợi. Mà trong cung trời Đao Lợi thì vẫn chưa liễu sinh tử thoát luân hồi, nên nếu hưởng hết cái phước báu đấy thì lại tiếp tục rơi xuống, tức là không rốt ráo.

Còn muốn cao hơn cõi trời Đao Lợi thì nhất định phải nhờ vào công phu tu hành của chính mình, người khác không thể giúp được.

Ví dụ, trong kinh Địa Tạng, Bà La Môn nữ được Phật dạy: Cô tụng công niệm Phật bằng cái tâm khẩn thiết một ngày một đêm, thì công đức của cô đã ngang với Bồ Tát. Đạt đến cảnh giới định, cô liền thấy địa ngục biến hiện ra. Trong địa ngục, quỷ vương gác cửa thấy cô liền cung kính, chấp tay lại và lễ phép chào hỏi cô:

- Bạch Bồ Tát, Ngài đến đây có việc gì ạ?

Cô liền hỏi:

- Đây là nơi nào?

Quỷ vương trả lời:

- Là địa ngục, người vào địa ngục chỉ có hai đối tượng. Một là theo nghiệp lực mà đến, đến để chịu nghiệp

báo. Hai là Bồ Tát đến theo nguyện lực. Ngoài hai đối tượng này ra, không ai có thể đến được địa ngục.

Vậy là đã rõ nhé. Như chúng ta chẳng hạn, làm những cái việc ác thì cuối cùng nghiệp lực sẽ hút thẳng chúng ta xuống địa ngục để chịu tội. Đây là một đối tượng, thì cô không phải rồi. Vậy đối tượng thứ hai thì phải là Bồ Tát đi theo nguyện lực. Như vậy là rất rõ ràng, cô niệm Phật một ngày một đêm thì cô đã được định, và công phu của cô, như Hoà Thượng giảng là đã đạt được đến quả vị Bồ Tát.

Cho nên cô siêu phàm nhập Thánh, thành Bồ Tát, cô đã siêu độ được cho mẹ cô lên cung trời Đao Lợi. Ngược lại, mẹ cô đã giúp cô thế nào? Bà chính là động lực để cô thành tựu.

Còn công phu của ngài Mục Kiền Liên mới là A La Hán, cho nên muốn độ cho mẹ cần phải nhờ vào thần lực của mười phương tăng là vậy.

Sau khi nghe Hoà Thượng giảng đến đây, đồng thời trong cuốn “Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung”, có đồng tu hỏi Hoà Thượng rằng:

- Mẹ con bị lẫn, vậy phải làm thế nào để có thể giúp cho mẹ con vãng sinh Tây Phương Cực Lạc được đây?

Hoà thượng trả lời rằng:

- Lẫn là khó, chỉ có một cách duy nhất là bạn bắt buộc phải thành tựu đạo quả, lúc đấy bạn mới có thể độ được cho mẹ bạn.

Tôi nghe Hoà thượng giảng xong, mẫu thân bị lẫn. Vậy nếu như mà mình đủ lòng thương yêu, hiếu kính đối với mẹ. Phải nói là đủ lòng thương yêu chứ còn chúng ta thì “ôi giờ cha mẹ muốn đọa đâu thì kệ cha mẹ”, không quan tâm, hoặc làm một chút cho có mà thôi. Cho nên tôi mới nói là, bạn phải đủ cái tình thương yêu và cái lòng hiếu kính đối với mẹ, thì nhất định bạn phải thành tựu được đạo quả. Lúc đấy thì bạn sẽ cứu được mẹ bạn siêu thăng lên đến cung trời Đao Lợi. Và lại học tập đức Phật là tiếp theo sẽ quay trở về cung trời Đao Lợi để giảng kinh nói pháp, độ cho mẹ.

Sau khi các bạn nghe xong tám gương của Phật Thích Ca, của Bồ Tát Địa Tạng, rồi của Tôn giả Xá Lợi Phất, Tôn giả Mục Kiền Liên về cứu độ cho song thân, bạn lại bảo rằng: Ôi giờ ơi, cư sĩ Bà đưa ra tám gương nào, chứ lại đưa toàn là Phật, Bồ Tát thế này thì làm sao mà làm được đây?.

Nói như vậy là các bạn đã đảo ngược nhân quả mất rồi. Các Ngài thành Phật, thành Bồ Tát là vì các Ngài đã thực hiện được hạnh hiếu một cách viên mãn. Đây nhé, bạn xem này, Phật nói này: **Tất Đạt Đa “quyết đi tìm một món quà vô giá để đem về dâng Phụ hoàng và ban khắp chúng sanh”**. Vốn Ngài là một hoàng tử phàm phu như chúng ta mà thôi, nhưng Ngài quyết tâm cứu độ cho cha cùng các chúng sinh, thì Ngài mới thành Phật. Rồi ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát nhớ, vốn chỉ là một cô gái Bà La Môn bình thường, nhưng mà vì quyết tâm độ cho mẹ nên Ngài mới thành Bồ Tát.

Tôi kể cho các bạn nghe là hôm trước, khi tôi đưa cư sĩ Minh Châu đi vào bệnh viện đi đẻ. Tôi định bật cái băng lên để tôi niệm Phật. Thế thì khi tôi bật vào cái máy của tôi

thì tôi tìm tìm ra, tôi thấy đúng cái bài này rồi, thì tôi bật lên thì lại hóa ra bài Kinh Vu Lan.

Tôi bảo: “À, vậy đây là dạy cái gì? Là dạy bản thân mình, phải hiếu dưỡng với mẹ. Dạy vợ chồng Trung Châu là gì? Phải có hiếu. Rồi dạy cho Hạnh Khiêm cái gì? Hạnh Khiêm phải có hiếu với cha mẹ.” (Hạnh Khiêm là cái tên mà tôi đặt cho con của cư sĩ Trung và Châu ạ). Vậy tôi bảo đây là cái nhân duyên rồi, cho nên là tôi cứ thế tôi tụng cho đến hết bài Kinh Vu Lan, sau đấy tôi mới niệm Phật ở trên xe. Rất tình cờ.

Cho nên có rất nhiều người trong cuộc đời, là đã báo hiếu được cha mẹ, chiếu sáng luôn lịch sử của cha mẹ.]

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến ý thứ ba, là: Chiếu sáng lịch sử của con cái.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 85

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học sở thích thứ ba của Thánh nhân, là “Đắc thiên hạ anh tài nhi giáo chi”, có nghĩa là được dạy anh tài trong thiên hạ.

Thế nào là được dạy anh tài trong thiên hạ? Là nỗ lực hy sinh phụng hiến vì đồng loại.

Thế nào là nỗ lực hy sinh phụng hiến? Mình ở vị trí nào trong ngũ luân (là vợ chồng, cha con, anh em, bạn bè, vua tôi) thì mình dốc lòng thực hiện bổn phận đó.

Dốc lòng thực hiện bổn phận như thế nào? Hôm qua chúng ta đã học hai ý đầu:

Thứ nhất là chiếu sáng lịch sử bản thân, tức là không có lỗi với mình, chẳng những không có lỗi với người, mà ngay cả với mình cũng không được có lỗi. Có lỗi với mình thế nào?

Để những năm tháng sống hoài, sống phí trôi qua một cách vô ích, rồi cuộc đời qua mau, vô thường ập đến, vậy là bạn đã đến cuộc đời này phí phạm rồi. Cho nên phải thành danh đạo đức học vấn của mình ngay trong đời này thì bạn mới không có lỗi với chính bản thân mình.

Thứ hai: Chiếu sáng lịch sử cha mẹ là hành hiếu đạo. Hành thế nào? Chăm sóc cái thân thể của cha mẹ; chăm

sóc cho tâm của cha mẹ thường được vui vẻ, hoan hỷ; và cuối cùng là giúp cha mẹ liễu sinh tử thoát luân hồi.

Hôm nay chúng ta sẽ học đến ý thứ 3:]

3- Chiều sáng lịch sử của con cái – Là vun bồi nền tảng đức hạnh cho con

[Các bạn có nhớ cái chữ “Hiếu” là gì không ạ?

Vân Chi ạ? Đúng rồi, một bên là chữ “lão” và chữ “tử”. Chữ “lão” là chỉ thế hệ trước, và chữ “tử” là chỉ thế hệ sau. Tức là gì? Bạn muốn con bạn có hiếu thì cái thế hệ trước phải dạy dỗ cho thế hệ sau. Bạn phải có trách nhiệm dạy dỗ. Đây là bốn phận của bạn. Không phải bạn chỉ biết để ra thôi xong bạn vớt ở đấy, xong bạn bảo bắt nó phải tự ngoan, thế nó không ngoan được thì bắt đầu bạn đánh, bạn mắng, bạn chửi. Cho nên là còn phải “chiếu sáng lịch sử của con cái. Là vun bồi nền tảng đức hạnh cho con cái”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta dùng tình thương của người cha, người mẹ cùng con cái trưởng thành, để cho nó vun bồi nền tảng đức hạnh, để nó kiến lập được nhân sinh quan đúng đắn, đến lúc ra ngoài xã hội, nó đem cha mẹ mình so sánh với những người khác, nó cảm thấy vô cùng may mắn. Nó có thể nói với mọi người *[rằng]*:

- Cuộc đời này của tôi nhờ có cha mẹ như vậy tôi mới có được những quan niệm đúng đắn này.

Khi con cái mỗi mỗi nghĩ đến cha mẹ như vậy, mới có thể thành tựu *[được]* cuộc đời này.

Vậy chúng ta làm cha mẹ cũng *[phải]* dùng chân tâm, để trong lịch sử cuộc đời của con cái chúng ta có thể viết lại trí huệ của quý vị, tình cảm chân thành của quý vị.

[Mẹ Mạnh Tử đây, dạy con bằng cách là sao ạ? Ba lần chuyển nhà. Vì muốn nhất định là phải dạy cho con làm sao đây gọi là thành Thánh, thành Hiền. Vì người ngày xưa là họ được học những cái nền tảng Nho học từ thuở nhỏ nên họ rất hiểu cái điều đây. Nhà thì gần lò mổ lợn, thế thì suốt ngày nghe thấy mổ eng éc, bảo vậy thế này con mất tâm từ bi, không được, chuyển.

- Lần đầu tiên chuyển đến gần chợ, thì thấy những người buôn bán toàn dối trá, nói dối nói giá, thế này dạy cho con trí trá, không được.

- Lần thứ hai chuyển thì lại đến, nhà đến gần cái chỗ nghĩa địa, suốt ngày con chạy đi theo cái tốp gọi là đi xem trẻ con chạy đi theo xem đám ma, không được.

- Lần thứ ba thì chuyển nhà đến gần trường học, vậy là Mạnh Tử theo trẻ đi học.

Tạo cho con một cái hoàn cảnh như thế.

Còn bà dạy con thì sao ạ?

Có một lần Mạnh Tử lười không chịu học. Về lúc ấy bà đang dệt vải. Bởi vì cứ hàng ngày là phải dệt vải để bán những cái tấm vải ấy lấy tiền để nuôi cho con ăn học. Bà cầm con dao bà rạch đứt tấm vải này ra. Mạnh Tử sợ quá, hỏi:

- Sao mẹ lại như thế?

- Mẹ dệt lên cái tấm vải này để cốt cho con ăn học thành danh, vậy mà con không chịu học, thì cũng như là cái tấm vải này, không cần nữa. Rạch đứt ra.

Thế là từ đây là Mạnh Tử chăm chỉ vào học.

Người xưa nói: Ba lần chuyển nhà thì bằng một lần cháy nhà. Vì sao? Từ cái kim sợi chỉ bạn cũng phải tìm để bạn phải sắp xếp. Rồi ngoài cái công chuyển ra, tôi chuyển nhiều nên tôi biết rồi. Vậy mà đây ba lần chuyển nhà để tìm được cái môi trường học cho con cho nó tốt.

Thế rồi là hàng ngày dệt vải để nuôi cho con ăn học, vậy mà con không chịu nghe lời. Chặt đứt luôn cái tấm vải ra. Mà bạn phải biết công phu dệt bao nhiêu, bao nhiêu tiền ở chỗ đấy. Nhưng mà sẵn sàng biểu pháp để cho con phải quay đầu trở lại.

Còn mẹ của Khấu Chuẩn thì sao?

Khấu Chuẩn từ nhỏ đã mồ côi cha, gia cảnh thì nghèo khó, hoàn toàn dựa vào nghề dệt vải của mẹ mà sống qua ngày. Đêm đêm, bà Khấu thường vừa kéo sợi vừa dạy cho Khấu Chuẩn đọc sách, đôn đốc cho Khấu Chuẩn khổ học thành tài. Sau này Khấu Chuẩn về kinh thành dự thi và đậu tiến sĩ. Ông làm đến tể tướng. Nhưng ông thành danh không phải là mang cái danh cái lợi đến, bởi vì mẹ ông trước khi mất cũng dặn ông rất kỹ là:

- Con làm quan là phải hi sinh vì dân vì nước, cho nên phải rất tiết kiệm.

Trước khi bà chết, bà có làm lại một cái bài thơ để gửi cho ông, thì lúc ấy không gặp, lúc ấy là trước khi chết

cơ, thì không gặp thì bà có đưa cho bà hàng xóm là bà Lưu giữ cái bài thơ này, và bảo không được đưa cho Khấu Chuẩn. Và đến khi nào đưa cho Khấu Chuẩn? Thế đến khi sinh nhật thì ông Khấu Chuẩn làm sinh nhật rất to. Thế thì bà họ Lưu mới mang cái tấm lụa sang bảo:

- Đây là mẹ của ông đã viết lại, dặn tôi là đến cái ngày này thì đưa ra cho ông xem.

Khấu Chuẩn xem qua, nhìn thấy một tấm “Hàn song khóa tử đồ”, trên bức vẽ thì đề một bài thơ:

“Cô đăng khóa độc khổ hàm tân,
Vọng nhĩ tu thân vi vạn dân,
Cần kiệm gia phong từ mẫu huấn,
Tha niên phú quý mạc vong bản”.

Nghĩa là:

Cô đọc dưới ánh đèn đọc sách bao khổ nhọc,
Mong con tu thân thành tài đức sức vì nhân dân,
Mẹ hiền dạy dỗ gia phong cần kiệm,
Ngày phú quý giàu sang chớ quên cảnh nghèo hèn.

Bất ngờ nhận được lời di huấn của mẹ, Khấu Chuẩn đọc đi đọc lại rất nhiều lần, bất giác lệ tràn như suối. Thế là lập tức giải tán luôn tiệc mừng thọ. Từ đó về sau, ông luôn luôn giữ mình trong sạch, yêu thương nhân dân, luôn theo lẽ công bằng, không vụ lợi cho bản thân, và trở thành một vị Tể tướng tài đức nổi tiếng thời nhà Tống.

Có những bà mẹ là dùng luôn thân mình chết luôn, để dạy cho con là phải đúng cái đạo. Đây là mẹ của ai? Chính xác rồi! Mẹ của Tì Thử.

Từ Thứ thì là một người rất là giỏi, thì được Lưu Bị mời về để làm phò tá cho mình. Thế thì khi Tào Tháo muốn đánh quân của Lưu Bị thì bảo bây giờ phải làm sao đây là dụ hết cả tướng tài về bên mình, không làm cho bên Lưu Bị nữa. Quan Công là tướng của Lưu Bị, Tào Tháo tìm cách dụ dỗ về đây ạ, nhưng Quan Công không về. Trung nghĩa.

Người thứ hai Tào Tháo muốn dụ chính là Từ Thứ, vì Từ Thứ giỏi lắm. Thế thì Tào Tháo tìm cách gì? Mới bắt mẹ của Từ Thứ. Cho người nói với mẹ Từ Thứ là dụ Từ Thứ về, còn nếu không sẽ giam bà ở đây. Bà nhất định không chịu. Vì bà bảo là Từ Thứ đã tìm được mình chủ, có thể giúp được cho dân cho nước. Không chịu. Cuối cùng Tào Tháo định giết, thì tướng của Tào Tháo mới nói rằng là:

- Thôi, bây giờ nếu mà tướng quân mà giết mẹ của Từ Thứ thì khắp thiên hạ họ sẽ nói đây là bất nhân, thì không ai theo nữa. Cho nên đừng có giết.

Thế Tào Tháo nghe bảo:

- Ừ được, thế giờ làm thế nào?

- Bây giờ giả viết một cái bức thư giống hệt chữ của mẹ Từ Thứ, gửi cho Từ Thứ bên kia bảo mẹ ốm nặng, về ngay.

Thế là đúng làm y kế như thế, thì viết sang, cái thư sang thì chuyển cho Từ Thứ. Từ Thứ đọc thư xong thì khóc rống lên, ngã lăn xuống đất (người ta có hiếu thế đấy). Thế thì quyết tâm là chia tay Lưu Bị để dứt khoát là phải về để còn xem mẹ ốm thế nào. Thế thì khi Lưu Bị đành phải gạt nước mắt nói rằng là:

- *Thôi phải về với mẫu thân thôi.*

Thì tiến Từ Thứ đi. Thế thì khi Từ Thứ sắp sửa về đến trong nước thì tin báo lại cho mẹ Từ Thứ biết rằng là Từ Thứ đang về.

Bà thấy thế bảo:

- *Thôi thế là bị trúng kế Tào Tháo rồi. Vậy thế này không được, ta mà còn thì là nó sẽ dùng ta để chi phối con ta phải làm cho nó.*

Bà rút dao ra đâm cổ chết luôn. Thế thì khi Từ Thứ về đến nơi thì mẹ chết rồi. Tào Tháo tìm mọi cách để coi như là chiêu dụ Từ Thứ nhưng ông kiên quyết không làm. Và đương nhiên thì Tào Tháo cũng không thể để cho ông quay lại phía bên kia với Lưu Bị được. Và từ đấy ông bảo, phát một câu rằng: Không giúp bất kỳ một ai nữa.

Ở Việt Nam thì có tám gương của Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn hay chính là Trần Hưng Đạo đấy ạ, đã chiếu sáng được không những lịch sử của ông, mà ông còn chiếu sáng được lịch sử của con trai ông – là Hưng Nhượng Vương Trần Quốc Tảng. Chắc là nhiều bạn cũng đã giống tôi, là được học qua trích giảng văn học về vị anh hùng dân tộc này với bài “Hịch tướng sĩ”.

Lịch sử ghi lại như sau:

Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn là một là một vị anh hùng dân tộc thời nhà Trần. Ông chỉ huy quân đội ba lần liên đánh tan quân xâm lược Mông Nguyên.

Ông là cháu gọi vua Trần Thái Tông bằng chú ruột. Cha ông là Trần Liễu, vốn có mối thù riêng với vua Trần Thái Tông. Lúc sắp mất, cha ông cầm lấy tay ông, và trăng trối rằng: “Con không vì cha mà lấy được thiên hạ, thì cha chết dưới suối vàng cũng không nhắm được mắt”.

Trần Quốc Tuấn ghi để trong lòng, nhưng ông không cho là phải. Ông luôn đặt việc nước lên trên, một lòng trung thành, hết lòng phò tá các vua Trần để đánh giặc ngoại xâm cứu nước. Ông từng vờ hỏi các con ông. Ông hỏi con trai cả là Hưng Vũ Vương Trần Quốc Nghiễn rằng:

- Người xưa có cả thiên hạ để truyền lại cho con cháu, vậy con nghĩ thế nào?

Hưng Vũ Vương thưa:

- Dẫu khác họ cũng không nên làm, hướng chi là lại cùng một họ!

Lại một hôm, ông đem chuyện ấy hỏi người con thứ là Hưng Nhượng Vương Trần Quốc Tảng. Quốc Tảng tiến lên thưa:

- Tống Thái Tổ vốn là một ông lão làm ruộng, đã thừa cơ dấy vận nên có được thiên hạ.

Trần Quốc Tuấn rút gươm kể tội:

- Tên loạn thần là từ đứa con bất hiếu mà ra.

Và định giết Trần Quốc Tảng. Người con trưởng vội chạy tới khóc lóc xin chịu tội thay, Trần Quốc Tuấn mới

tha. Sau đó thì ông dặn người con trưởng là Hưng Vũ Vương rằng:

- Sau khi ta chết, đây nắp quan tài rồi mới được cho Quốc Tảng vào viếng nghe chưa?

Sau đó ông đầy Trần Quốc Tảng ra cửa bể Suất Ti, phường Cửa Ông, thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh để trấn giữ biên ải.

Đây là ông muốn dạy con ông phải có lòng trung, ông cũng là thương và muốn tránh họa cho con ông và gia quyến. Vì sao nói như vậy? Vì khi vận nước lung lay, quyền quân quyền nước đều do ở mình, ông liền đem lời cha truyền ra để dò hỏi hai thuộc tướng thân tín là Dã Tượng và Yết Kiêu. Hai người thuộc hạ ấy liền can rằng:

- Làm kẻ ấy tuy được phú quý một thời nhưng để lại tiếng xấu ngàn năm. Nay Đại Vương há chẳng đã phải đủ phú quý rồi hay sao? Chúng tôi thề xin chết già làm gia nô, chứ không muốn làm quan mà không có trung hiếu.

Trần Quốc Tuấn cảm phục đến khóc, khen ngợi hai người.

Chính vì ông vun bồi nên tảng đức hạnh cho con ông như vậy, cho nên ông đã chiếu sáng lịch sử của con ông. Về sau cuộc đời của Trần Quốc Tảng đã được ghi trong sử sách lưu danh.

Sau khi đánh thắng quân Mông Nguyên lần thứ ba, Trần Quốc Tảng đã được định công và tiên phong làm Tiết độ sứ, cho thấy rằng Trần Quốc Tảng đã nhận được sự tin

tướng trở lại của cha là Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn và của triều đình.

Sau này, Trần Quốc Tảng trở thành bố vợ của vua Trần Anh Tông. Bản thân Trần Quốc Tảng cũng tu hành và trở thành Tuệ Trung thượng sĩ. Vua Trần Nhân Tông, chính là Phật Hoàng Trần Nhân Tông đấy ạ, cũng đã chịu sự chân truyền của Trần Quốc Tảng.

Con trai trưởng của Trần Quốc Tảng được phong làm Văn Huệ Vương. Văn Huệ Vương lấy công chúa Thượng Trân. Sau này, khi công chúa mất, Văn Huệ Vương đi tu đến trọn đời, có ảnh hưởng lớn đối với sự phát triển của chùa Quỳnh Lâm và dòng thiền Trúc Lâm.

Vào năm 1313, Hưng Nhượng Vương Trần Quốc Tảng mất. Thì đến năm 1314, ông được truy tặng làm Thái úy. Ông được thờ ở một số nơi, như Đền Cửa Ông Quảng Ninh, rồi Hải Dương, rồi Nam Định, rồi Ninh Bình... Tên ông được đặt cho nhiều đường phố tại các thành phố trên khắp cả nước Việt Nam, như là Hạ Long, rồi Cẩm Phả.

Đây chính là chiếu sáng lịch sử của con cái. Thử hỏi, nếu không có Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn dạy dỗ con, thì rất có thể Trần Quốc Tảng đã trở thành kẻ phản nghịch, tội đồ của đất nước rồi.]

4- Chiếu sáng lịch sử của anh em - Là hòa thuận, thương yêu.

[Đó. Sang phụ mẫu rồi nhé, bây giờ đến anh em nhớ, hai bên nhớ. Từ cung mệnh tỏa ra là “Phụ mẫu”, một bên là cung “Bào”.]

Ngoài cha mẹ và con cái ra, còn ai nữa không? Còn anh em. Vì sao đem vợ đặt sau? *[Bởi vì]* anh em nhân duyên rất khó *[có]* được. Nếu anh em chúng ta có thể hòa thuận, thì cha mẹ rất vui mừng, rất hạnh phúc.

Hai người chị của tôi và tôi tình cảm rất tốt. Lúc tôi quyết định từ chức để muốn thúc đẩy nền giáo dục của Thánh Hiền, chị tôi liền bảo với tôi rằng:

- Em cứ yên tâm đi làm, mỗi tháng chị cố định ủng hộ em một vạn tiền Đài, em không cần *[phải]* lo lắng gì cả.

[Đây là gì ạ? “Trưởng huệ” - người lớn thì rộng ban ân huệ, “Áu thuận” - là người nhỏ thì thuận theo. Vâng ạ.]

Lòng chân thành của chị lập tức chiếu sáng khắp tâm linh của tôi. Đương nhiên, quý vị không cần quan tâm đến tôi có lấy một vạn *[tiền Đài]* đó hay không, vì rất nhiều bạn nghe xong liền nói:

- Thầy Thái, thầy có lấy không *[ạ]*?

[Bài học thì chả học được, lại chỉ quan tâm xem thầy có lấy tiền hay không. Thật là chán quá.]

Quan trọng nhất là tâm ý, tấm lòng của hai người chị này đã cùng với tôi suốt đời, tôi cảm thấy rất ấm áp.

[Đây ạ, giúp cho em để hoằng dương Thánh giáo, Nho giáo. Thế cho nên là bây giờ mà cư sĩ Trung mà không có tiền để giúp cho cư sĩ Bà hoằng dương Thánh giáo, thì phải máy móc này là phải lúc nào cũng thuận buồm xuôi gió.]

Cho nên chị của tôi chiếu sáng lịch sử của tôi. Đương nhiên, khi chị ủng hộ tôi như vậy, tôi nhất định phải tận tâm tận lực làm. Sau khi tôi làm được hơn một năm thì chị rất vui. Lần đầu tiên lên lớp học, chị ngồi bàn thứ nhất. *[Đấy]* Chị nói:

- Chị là người thay mặt trong gia tộc để đến nghe em giảng.

[Không có buổi nào tôi cũng thấy các đồng tu, còn cư sĩ Hằng, cư sĩ Trung thì vắng cả. Thế thì chết dở. Thế cuối cùng là nhà cư sĩ Bà còn chả ai thêm tham gia, thêm đi thủ hộ chánh pháp, thế nói chị đến người ngoài.]

Cho nên phải nỗ lực hết sức. Mà thật sự nếu muốn có phước thì phải như thế. Bởi vì nếu bạn không nghe pháp, bạn không phá mê khai ngộ được, bạn sẽ hành sai. Tôi chắc chắn một điều như thế. Bạn hành sai rất nhiều. Còn nếu nghe pháp thì bạn sẽ hành sai sẽ ít đi, dần dần cuối cùng nó sẽ đi vào con đường đúng Đạo.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sau đó, chị còn nói với mẹ tôi, chị nói:

- Có đưa em này con thật sự rất vui.

Cho nên tôi cũng hồi đáp lại. Tôi dùng lòng chân thành để chiếu sáng lịch sử của chị.

5- *Chiếu sáng lịch sử của vợ (hay chồng) - Là thức dậy tiềm năng của đối phương.*

Tiếp theo là đến lượt vợ chồng. Vợ chồng là cùng một nhà, ở chung cùng một phòng, là thân thiết nhất.

Làm sao chiếu *[được]* lịch sử của chồng, *[hoặc]* chiếu lịch sử của vợ? Chiếu như thế nào? Là lúc nào cũng có thể thấy ưu điểm của đối phương, khẳng định họ, cổ vũ họ, làm thức dậy tiềm năng của họ. Chúng ta phải tận tâm tận lực *[để]* giúp đỡ đối phương.

[Bảo “Ăn phải báo, oán phải quên”, nhưng mà lúc nào cũng chỉ nhìn thấy những cái lỗi lầm của đối phương thôi. Cho nên thầy Thái bảo trước khi lấy thì làm sao hỏi bạn? Toàn nhìn thấy ưu điểm, toàn là coi hy sinh vì người, “Ta có thể làm gì cho đối phương”. Đến sau khi lấy rồi thì chỉ có đặt nhìn thấy khuyết điểm thôi, bắt đầu là đòi hỏi là đối phương phải làm gì cho ta.

Đây ạ, như thầy nói: “Lúc nào cũng chỉ nhìn thấy ưu điểm của đối phương, khẳng định họ, cổ vũ họ”. Không có đối phương vừa về, bảo:

*- Hôm nay anh vừa ký được một cái hợp đồng.
- Úi giời! Muối! Nhiều người người ta còn làm ra hàng ti tở ấy. Anh làm như thế thì là cái quái gì mà. Muối!*

Đây nhớ. Bạn nhớ nhé.]

Lúc nào cũng có thể thấy được ưu điểm của đối phương, khẳng định họ, cổ vũ cho họ, làm thức dậy tiềm năng của họ. Chúng ta cũng phải tận tâm tận lực để giúp đỡ đối phương.

Ví dụ: Quý vị có thể làm thế nào để chồng của quý vị có thể nói “Để việc làm của vợ không [còn] có [sự] lo lắng về sau”.

[Tôi thấy cư sĩ Ông giúp tôi rất nhiều, chăm sóc sức khỏe, rồi lúc nào cũng dặn các con là tất cả đều phải chú ý đến sức khỏe của Bà, làm sao đây để cho mẹ không lo lắng. Nhưng mà một tỷ việc thì cuối cùng vẫn phải làm chứ làm sao ạ. Đang cố gắng luyện làm sao đây mà không bị dính chấp thôi ạ.]

Khi chồng của quý vị nói chuyện với bạn bè, chồng của quý vị có thể nói:

- Nhờ cưới được người vợ này [mà] cuộc đời của tôi mới phát triển tốt như vậy.

Lúc này, trong lịch sử cuộc đời của chồng mình, quý vị [đã] viết lên ân nghĩa, viết lên tình nghĩa. Tuyệt đối không được nói:

- Từ khi tôi cưới người vợ này thì mới bắt đầu bị xui xẻo.

Vậy là không tốt. Cho nên chúng ta phải định rõ ràng, phải có thể dùng chân tâm chiếu sáng nội tâm của mỗi người, cuộc sống của mỗi người. Còn chiếu sáng lịch sử của ai nữa không?

6- *Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo – Là y giáo phụng hành.*

“**Nhất nhật vi sư, chung thân vi phụ**”([là] một ngày làm thầy, [thì] cả đời làm cha).

Cho nên, chúng ta phải khiến cho thầy giáo thật sự thấy được những điều thầy dạy chúng ta như vậy là rất có giá trị.

Còn chúng ta quan trọng nhất [là] phải như thế nào? “Y giáo phụng hành”.

[Cả 113 điều của Đệ Tử Quy, trước tiên tôi chỉ cần thực hiện được khổ đầu tiên, cần nhất cái chỗ “Cha mẹ dạy phải kính nghe, Cha mẹ trách phải thuận sửa”. Những điều sau chưa cần quan tâm, bởi vì cha mẹ có tu tập rồi thì cha mẹ sẽ chỉ ra từng điều một, cứ theo như thế là xong. Cho nên chính là “Y giáo phụng hành”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc tôi học tiểu học, có một thầy giáo rất quan tâm đến tôi. Kỳ thật thì nhân duyên của người bên cạnh quý vị rất sâu đậm, chỉ cần quý vị có tâm, sẽ ảnh hưởng rất lớn đối với sinh mạng của họ. Vị thầy giáo này của tôi, khi tôi [còn] học lớp 5, cũng là thầy giáo hướng dẫn tôi, thầy hỏi mẹ tôi rằng:

- Đứa bé này dạy nó như thế nào?

Mẹ tôi nói:

- Nó không phải là đứa thích học bài.

Quý vị có thấy rằng tôi không thích học bài chẳng?

[Vậy mà về sau thầy học đến như thế cơ mà. Có thể lúc nhỏ là như thế.

Các bạn phải nhớ là cái câu chuyện về Lê Lợi đánh quân nhà Minh, thì có một cái vị tướng tài đấy là Nguyễn Trãi. Nguyễn Trãi và Trần Nguyên Hãn đến tìm Lê Lợi, để định thờ làm minh chủ để đánh quân Minh, thì về bảo rằng là: “Không thờ được, vì người này giỗ bố còn bốc thịt để ăn, không được”. Thế vậy mà đến năm sau thì ông đã trở thành minh chủ rồi.

Cho nên là, có thể là thầy Thái lúc trước không thích học bài. Thế nhưng khi gặp vị thầy giáo tốt, rồi được có gia đình cha mẹ động viên, rồi tất cả mọi thứ thì cuối cùng thầy chiếu sáng được lịch sử của bản thân, và của cha mẹ, của anh em, rồi của tất cả mọi người.

Cho nên chúng ta cũng vậy, chúng ta có thể là không đến mức, đấy, là bốc miếng thịt trong khi chưa chưa đặt bàn thờ lên giỗ cha, thế chúng ta là hơn Lê Lợi ở chỗ đấy. Nhưng chúng ta lại kém Lê Lợi là chúng ta quay đầu chậm cho nên giờ chúng ta vẫn cứ ngồi đây ỉn ỉn, phàm phu hết.

Đấy ạ. Cho nên thầy Thái cũng thế, quay đầu rất là nhanh. Và đến khi thầy quay đầu nhanh như thế thì cuối cùng là, Hòa thượng trong cái bài “Phật học vấn đáp” Hòa thượng nói là: Nhiều người gần tôi nhưng không thành tựu, còn Tiến sĩ Thái không gần tôi nhưng chỉ cần nghe qua các cái bài giảng của tôi thì Tiến sĩ Thái thành tựu.

Và hình như là năm ngoái hay năm kia thì là Tiến sĩ Thái xuống tóc. Chính Hòa thượng tế độ cho nhớ, cạo tóc nhớ, xuất gia luôn. Đấy ạ. Cho nên thầy mới hỏi một câu là:] “Quý vị có thấy rằng tôi không thích học bài chẳng?

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sau đó, mẹ lại nói *[với thầy giáo]:*

- Nhưng nó rất sĩ diện.

Thầy giáo tôi nói:

- Vậy thì tôi có cách rồi.

Ngày đầu tiên chia lớp, 12 thầy giáo đứng, còn toàn bộ học sinh học xong lớp 4 rồi lên lớp 5 đứng giữa thao trường. Sau đó bắt đầu nói:

- Em nào lớp 5/1 thì chạy lên lớp đó. Em nào lớp 5/2 thì chạy đến lớp 5/2.

Tôi thì chạy đến lớp 5/7. Thầy giáo dẫn chúng tôi vào phòng học, rồi thầy nói:

- Thái Lễ Húc, em dẫn hai bạn đi nhận chổi.

[Đánh trúng vào cái chỗ là nó rất thích sĩ diện.]

Học sinh tiểu học được thầy giáo kêu làm nhiệm vụ đều rất có tinh thần, nên tôi bước nhanh về phía trước nhận chổi đem về. Thầy lại nói tiếp:

- Thái Lễ Húc, em và năm bạn đi nhận sách.

Tôi lại cùng các bạn khác đi nhận sách, những việc đáng làm đã làm xong, mọi người ngồi xuống.

Thầy giáo nói với chúng tôi:

- Các em đến đây, bây giờ chúng ta chọn lớp trưởng. Thầy đề cử Thái Lễ Húc, các bạn khác thì do các em đề cử.

[Thế thầy mà đề cử thì các bạn khác làm sao dám đề cử người khác được đúng không ạ?]

Thật *[ra]* là rất dân chủ phải không? Quý vị biết kết quả như thế nào không? Những bạn khác thì *[tôi]* không biết được mấy người bầu, kết quả là chỉ nghe đến tên tôi.

Vì vậy lần đầu tiên tôi làm lớp trưởng lớp tiểu học. Trong quan niệm học sinh tiểu học của tôi, lớp trưởng là học vắn, phẩm hạnh phải đạt danh hiệu hạng nhất. Cho nên thầy giáo chúng tôi không tốn sức lực *[đã]* đẩy thành tích của tôi lên.

[Đấy, nắm được cái yếu điểm là anh ta thích sĩ diện mà.]

Bắt đầu từ lúc đó, học vị của tôi không dưới hạng ba. Thầy giáo đối với tôi rất tốt, tôi thì có ân tình *[với thầy]*, vì thầy đã hiểu và giúp đỡ mình.

Sau đó tôi đi thi đậu vào trường sư phạm, cũng bắt đầu dạy học. Tôi gọi điện cho thầy giáo và mời thầy ăn cơm tại Thái Căn Hương ở Cao Hùng.

Vừa ngồi xuống là nói chuyện với thầy liên tục rất vui vẻ, bởi vì tôi đang kế thừa sự nghiệp của thầy, cũng đang dạy học. Thầy cũng đem những kinh nghiệm dạy học của mình nói liên hồi với tôi. Trong quá trình trò chuyện này, người phục vụ bên cạnh chạy đến, thấy chúng tôi nói chuyện rất vui liền hỏi:

- Người này là ai?

Tôi nói:

- Đó là thầy giáo của tôi.

Anh ta nghe rồi rất cảm động. Bởi mấy năm này tôi [đã] tiếp xúc được rất nhiều kinh điển của Thánh Hiền, nên sau đó tôi cũng đem vài quyển tặng cho thầy. Rốt cuộc thì thầy cầm những quyển sách này, liền nói với tôi:

- Từ nay về sau thầy có phải gọi em là lớp đàn anh không?

Tôi liền nói với thầy:

- **“Nhất nhật vi sư, chung thân vi phụ”** (Một ngày làm thầy, cả đời làm cha), thầy vẫn là thầy.

[Đấy, bạn thấy thầy giáo chưa? Tôi thấy thái độ này của thầy quả là khiêm tốn: “Vậy thì liệu thầy có phải gọi em là lớp đàn anh không?”

Còn phụ thân tôi thì nói sao ạ? “Con nếu mà muốn học được, thì con phải học được tất thiên hạ. Ai cũng có cái tốt, ai cũng có cái xấu. Chỉ học những cái tốt của người ta thôi, kể cả thằng kẻ cướp”. Cứ thấy việc tốt ta học, việc xấu thì cảnh tỉnh mình không được phạm, vậy thì biến học của con sẽ là vô bờ.

Còn nếu như lúc nào cũng thấy là mình hơn người hết, tất cả mọi người đều dưới con mắt của mình, không ai cần học cả. Vậy thì con không bao giờ học được cái gì. Còn nếu như con học được, kể cả học con gà. Tôi kể cho bạn nghe về con gà nhé:

Tôi ngồi ở chỗ này, cụ ngồi cạnh, nhìn thấy một con gà. Lúc đấy là chủ nhà đổ một cái hộp giun ra đấy (đi sơ

tán mà). Thế một con gà nó ra nó cắn luôn một cái con giun ấy, nó chạy vào một góc, nó ăn.

Thế thì một lũ gà chạy vào tiếp, ăn, thì cuối cùng, lại những con kia thì lại đánh nhau, đấm đá nhau, mổ nhau để giành giết con giun, thì cuối cùng là toàn sứt đầu mẻ trán. Có những con có mào thế này, bị con kia mổ cho gọi là chảy máu ra. Thế nhưng cái con gà kia nó chỉ chạy lấy có một miếng này thôi, nó chạy ra một góc nó ăn thì nó ăn ngon lành.

Cụ bảo: “Đây, cái hình ảnh con gà đây. Ví dụ làm kinh doanh, thấy rằng là: Ờ, cái này nó đến được đến như thế này rồi, mình chắc ăn đi, bán đi, lấy một tí, như con gà chui vào một xó là xong. Thế còn nếu như mà nó lên cho đến tĩ tĩ lên thì không cẩn thận là đấm đá nhau là cuối cùng giá nó xuống là không còn gì đâu”.

Đối với người cũng thế, trong phim ảnh cũng thế, tôi vẫn kể với các bạn ba cái câu chuyện, bởi vì nó gắn với cái hình ảnh mà tôi phải học: “Cuốn Theo Chiều Gió” - cái nhân vật chính là Scarlett O'hara, “Trở Về Eden” - là Stephanie Harper, và một cái bộ phim nữa là “Tiếng Chim Hót Trong Bụi Mận Gai” - là Meggie.

Ba nhân vật nữ ấy đều là chính diện, đều xinh đẹp, đều thông minh. Vậy mà cuối cùng cuộc đời của cả ba đều coi như là lặn đạn long đong, đều là không chồng, hoặc là bỏ chồng, hoặc chồng bỏ, hoặc không con, hoặc con chết. Nếu như mình chỉ nhìn thấy đây là những cái nhân vật chính diện thì mình không học được cái gì.

Nhưng nếu mình nhìn thấy rằng đây là những người phụ nữ xinh đẹp, thông minh, sắc sảo, nhưng đi ngược lại

với quy luật của Thánh dạy - là “Phu phụ hữu biệt”, tức là vợ thì phải chăm lo gia đình, và phải lo các cái công việc nội trợ, còn chồng thì mới là người gọi là đi kiếm sống. Thì cuối cùng kết cục cuộc đời cả ba đều không ra gì.

Cho nên các bạn nào đi ngược lại với cái quy tắc đại tự nhiên bạn cứ lưu ý, không có họa mà không xảy đến thì tức là Thánh nói sai, mà Thánh thì không bao giờ nói sai.

Lại nói đến học từ thằng kẻ cướp. Cái trường hợp mà cái cậu Thạc sĩ ở bên Trung Quốc về vào gia đình cái ông trung tướng công an ở trong Nghệ An để cướp đây. Cuối cùng lấy tiền làm gì? Vì lấy tiền đến để cho mẹ đi mổ ung thư. Đáng lên án không? Lên án chứ, dí dao vào cổ người ta rồi tìm cách để cướp tiền. Nhưng mình học cái gì? Học là học chính cái tâm hiếu của anh ta đấy.

Cho nên không phải là thằng cướp, thằng giết người, hoặc con gà, hoặc con trâu, con bò. Con trâu, con bò thì học được cái gì? Con trâu, con bò, mỗi một lần tôi đi ô tô tôi thấy một cái vị trâu bò đi qua ngang trước xe, xe phải dừng lại. Tôi học cái gì? Tôi đều nhìn thấy đây là một chúng sinh luân hồi. Đây là một chúng sinh gọi là ăn cắp, ăn trộm, rồi lấy của người, cho nên kiếp này làm thân trâu bò để trả nợ, vậy mình phải nhớ, từng giây từng phút mà mình nhớ.

Qua cái việc mà vị thầy giáo này: “Thầy có phải nhận em là lớp đàn anh không?”, là thầy giáo mà người ta khiêm hạ thế.

Chứ còn mình lúc nào cũng tưởng: “Ủi giờ ơi tôi tu cao thế này”, “Ủi giờ ơi lại còn định dạy cả tôi nữa à”, “Ủi giờ ơi tôi thế này thế khác, thì đây là rơi vào đúng cái

dạng người thứ hai mà Không Tử nói: Kiêu mạn. Bạn phải lưu ý điều đấy. Và bạn phải thật sự quán xét lại mình.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi liền nói với thầy:

- **“Nhất nhật vi sư, chung thân vi phụ”** (Một ngày làm thầy, [thì] cả đời làm cha), thầy vẫn là thầy.

Sau đó, tôi dạy học được hai năm, rồi từ bỏ công việc, đến Đại Lục thúc đẩy nền văn hóa Trung Quốc. Tôi liền gọi điện cho thầy, báo cáo với thầy những việc làm được trong một năm qua. Bên đầu dây, thầy rất vui. Thầy nói:

- Có một học trò như em thầy thật [là] vui mừng.

Khi đó, tôi cảm nhận được rằng, có hai người tuyệt đối không đố kỵ với sự thành tựu của mình, đó là cha mẹ và thầy giáo.

[Bởi vì chúng ta lúc nào cũng đố kỵ. Bạn phải nhớ đây là tập tánh bình thường của con người. Đã là sinh ra là người, ai cũng có cái đấy. Người khác hơn một tí là đố kỵ ngay. “Thấy người được thì như mình mất, mà thấy người mất thì như mình được”.

Cho nên, Thái Thượng Cảm Ứng Thiên mới phải dạy bạn quay ngược trở lại, là: “Thấy người được thì như là mình được, thấy người mất thì như là mình mất”.

Nên nếu bạn bị người khác đố kỵ thì bạn đừng sân làm gì, bình thường thôi mà. Vì bạn cứ đặt bạn vào thế bạn cũng sẽ đố kỵ, chắc chắn. Bạn sẽ quán sát tâm bạn rất kỹ thì

bạn sẽ thấy nổi lên tâm khó chịu. Bắt đầu nếu bạn đã có tu rồi thì khi nó nổi lên tâm khó chịu bạn biết ngay, bạn hãy dìm nó xuống. Bạn hãy liên tục “A Di Đà Phật” đã đành, nhưng mà cầu chúc cho cái vị này sẽ được tăng trưởng mọi việc tốt đẹp. Bạn có nói chục câu thì nó sẽ quên mất cái ý nghĩ đó kị kia đi. Xong dần dần sẽ được].

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ học đến ý thứ bảy: Chiếu sáng lịch sử của tổ tông – Là kế thừa tuyệt học Thánh Hiền.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 86

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng đang học bốn phần thứ sáu của làm người, đó là: Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo, và hôm nay chúng ta sẽ vẫn tiếp tục nội dung này.

Các bạn! Cha mẹ thì cho ta thân mạng; thầy giáo, sư trưởng thì cho ta kiến thức và huệ mạng. Thân mạng là một đời, còn huệ mạng là muôn đời. Cho nên nội dung này tôi đi chậm và chi tiết. Kính mong các bạn hoan hỉ.

Chúng ta sẽ chia sẻ về mức độ, đó là chiếu sáng lịch sử thầy giáo trong pháp thế gian. Sau đó mức cao hơn là chiếu sáng lịch sử thầy giáo đối với pháp xuất thế gian là gì.

Trước hết, nói về chiếu sáng lịch sử thầy giáo trong pháp thế gian:

Thầy cho bạn kiến thức, dạy bạn làm người. Vậy bạn phải làm sao đây để chiếu sáng được lịch sử của thầy. Đó là bạn phải nỗ lực trau dồi đạo đức học vấn của mình, để sao cho thầy thật sự cảm thấy những điều thầy dạy cho ta là rất có giá trị.

Bài trước thầy Thái có kể rằng, thầy vốn là người không thích học bài, vậy mà khi có một vị thầy giáo tiểu học của thầy, không những là rất tốt đối với thầy mà vị thầy giáo này còn dùng phương tiện để đẩy học vấn, và phẩm hạnh của Tiến sĩ Thái lên. Cho nên từ chỗ mà Tiến sĩ Thái không thích học, về sau thì học lực của thầy Thái thời gian này là không dưới hạng 3. Và bây giờ thì bạn biết rồi đây, học vị của thầy Thái là Tiến sĩ. Bây giờ chúng ta sẽ tiếp tục vào bài học của ngày hôm nay.

Tôi kể cho các bạn nghe về một câu chuyện. Trước đây tôi có đọc cái cuốn, tiêu đề của nó là... không biết đã bạn nào đọc chưa? Cô Thủy nhiều khi cũng hay đọc, tôi hỏi, cái câu chuyện ấy gọi là “Giamilia” của nhà văn gọi là Aitmatov, văn “Núi đồi và thảo nguyên”. Chưa hả? Vâng ạ. Truyện Nga. Trong đấy có một cái câu chuyện tiêu đề là:

Câu chuyện: NGƯỜI THẦY ĐẦU TIÊN

“Người thầy đầu tiên” kể về một cái cô bé này vốn sống du mục ở trên vùng thảo nguyên, bởi vì văn “Núi đồi và thảo nguyên” của nhà văn Aitmatov là ở những vùng Azerbaijan, những vùng thảo nguyên của Nga mà.

Thế thì cô bé này sống với mẹ ghẻ, thì mẹ ghẻ rất là ác độc. Khi cách mạng tháng mười Nga bùng nổ, thì giai cấp vô sản bắt đầu được học hành, có miếng cơm manh áo.

Có một vị thầy giáo tên là Duy-sen, được điều chuyển về, cũng ở cái vùng đấy, là đoàn viên ở Đoàn thanh niên Komsomol, tức là ở Nga thì như thế, còn mình là Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam từ thời xưa, và bây giờ là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Thế thì về mang chữ đến để dạy cho cả cái vùng thảo nguyên đấy. Vị thầy giáo này chỉ có một cái lý tưởng là làm sao cho tất cả mọi người đều hạnh phúc, cũng giống như của Lenin: “Ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành”, bình đẳng.

Thế thì thấy cái cô bé này khổ như thế, mẹ ghẻ như thế thì cứ đến tận nhà để vận động để cho đi học, thì cuối cùng cũng được đi học. Thì cái vị thầy giáo này từ cái việc chặt cây để làm thành cái lớp học cho học sinh, rồi đến

từng nhà một để động viên cha mẹ cho trẻ con đi học xóa nạn mù chữ. Bởi vì thầy thương các em lắm, ngồi vá áo cho các em như cái bài mà chúng ta hay hát ngày xưa là: “Cô giáo Tày cầm đàn lên đỉnh núi” đấy, các bạn nhớ cái bài đấy không ạ? Vá cả quần áo cho các em học sinh, rồi giúp cả những em nhỏ học hành, rồi tắm giặt, rồi dạy chữ từng ly từng tí.

Trong khi dạy, thầy Duy-sen kiên nhẫn đến lạ lùng. Thầy cúi sát xuống từng em một, dạy cho các em từ cái cách cầm bút chì như thế nào, sau lại say sưa giảng cho các em về những cái chữ khó.

Sau này, khi trở thành Viện sĩ, đã đạt được cái học vị cao nhất của Liên bang Cộng hoà Xô Viết là Tiến sĩ, cô không khỏi ngạc nhiên tự hỏi: Làm sao một người thanh niên không biết được bao nhiêu chữ, đánh vần còn phải chập vạt, sách giáo khoa, sách vở lòng cũng không có, vậy mà dám nhận xóa nạn mù chữ cho các em nhỏ. Mà không phải các em nhỏ bình thường, mà bảy đời của họ, từ đời ông, đời cụ, rồi 7 tộc liền đều không biết lấy một chữ căn đôi. Cái việc này đâu phải là chuyện đùa, vậy mà thầy lại dám nhận cái công việc khó khăn này.

Và tất nhiên là thầy Duy-sen cũng không có bất kỳ một cái chương trình học nào cả, hay là phương pháp giảng dạy, không hề có. Và nói cho đúng hơn thì thầy còn không hề ngờ tới rằng trên đời lại có những cái thứ đó.

Thầy chỉ biết rằng là thầy đem hết cái năng lực của mình ra, những cái gì thầy cho là cần thiết bằng trực giác của mình thì thầy dạy cho các em. Thầy biết được bao nhiêu thì thầy dạy cho các em bấy nhiêu.

Có một điều cô khẳng định như đinh đóng cột rằng, với lòng nhiệt thành của thầy trong công việc, dạy dỗ chẳng phí hoài.

Bạn thấy không ạ? Đây đúng như lời Hoà Thượng “thành công là nhờ chân thành”.

Chính vì vậy mà thầy Duy-sen đã lập được một chiến công mà thầy không hề biết. Bởi vì chính hồi đó dưới cái mái trường này, hay nói đúng hơn là dưới cái túp lều hờ hốc hờ hoác mà lũ trẻ ngồi trong lớp cũng có thể nhìn thấy những đỉnh núi tuyết phủ trắng xoá. Đây là nói đến một sự lạc hậu nghèo nàn đến vô cùng của cái vùng gọi là thảo nguyên du mục này.

Vậy mà một thế giới mới mà các em chưa bao giờ được nghe nói đến, bỗng nhiên mở ra trước mắt các em. Những đứa trẻ của xứ Kirghizi này chưa hề bước chân ra khỏi làng (tôi vẫn thường ví như là ếch ngồi đáy giếng, nhìn trời thì bảo rằng trời chỉ bằng cái vung).

Vậy mà bây giờ lũ trẻ được biết thành phố Mát-xcơ-va, nơi mà Lê-nin đang sống, lớn hơn Auliat của chúng rất nhiều, lớn hơn cả Tasken nữa. Và trên mặt đất thì còn có cả biển cả rộng mênh mông. Bởi vì trên thảo nguyên thì có bao giờ biết là có biển đâu ạ? Có những chiếc tàu thủy to như những quả núi. Và đồng thời chúng còn được biết rằng là dầu hoả người ta mua ở chợ về là phải lấy từ dưới lòng đất lên.

Chúng tin tưởng rằng sau này, khi mà nước Nga Xô Viết đã giàu có hơn, mạnh hơn sẽ có những toà nhà lớn quét vôi màu trắng, có cửa sổ rộng và các em học sinh sẽ có bàn để ngồi học.

Khi thời tiết sang đông thì những trận mưa tuyết đầu mùa rất là lạnh. Mà tốp học sinh thì lại phải lội qua một cái dòng suối nước đá chảy róc rách dưới chân đồi.

Thì bây giờ làm thế nào để đưa trẻ qua con suối đấy? Bởi vì chỉ cần nhúng chân xuống nước là cả cái bàn chân đã tê cóng rồi. Cho nên các em nhỏ không thể nào có thể qua được suối.

Thầy Duy-sen làm cách nào? Thầy một tay thì bế, rồi tay thì cõng. Cuối cùng thì thầy cũng đưa được hết tất cả các em qua suối.

Không hiểu vì ngu dốt hay là vì nông nổi, mà người ta đã cười thầy Duy-sen. Nhất là bọn nhà giàu, thường trú qua mùa đông ở trên núi và chỉ xuống làng khi cần phải xay thóc. Đã nhiều lần họ gặp thầy Duy-sen tay cõng tay bế học sinh lội qua suối.

Bọn họ, đầu thì đội những cái mũ lông cáo đỏ, còn người thì khoác những cái áo lông cừu quý. Chúng ngồi ngưỡn ngưỡn trên những cái con ngựa hung dữ no căng, giương mắt nhìn thầy Duy-sen và đám học trò.

Một tên trong bọn họ cười nắc nẻ, huých vào tên bên cạnh rồi nói:

- Trông kìa, đứa thì cõng này, đứa thì bế này, trông hay chưa kìa.

Tên bên cạnh phá lên cười:

- Ôi thật là đáng tiếc, sao mình không biết trước là lấy vợ lẽ thì phải chọn những người như thế.

Thế rồi bọn họ quát cho ngựa chạy, làm cho nước và bùn bắn tung toé lên thầy trò Duy-sen.

Cô kể: Sao lúc đó tôi muốn đuổi theo những cái con người ngu xuẩn ấy thế, muốn nắm lấy cương ngựa của họ và quát vào những bộ mặt láo xược của họ:

- Các người không được nói thầy giáo của chúng tôi như thế, các người ngu lắm, các người tồi lắm.

Nhưng liệu có ai chịu nghe lời một con bé thơ dại như tôi? Và tôi chỉ còn biết nuốt những giọt lệ căm uất đang trào lên nóng hổi.

Còn thầy Duy-sen thì sao ạ? Thầy dường như không để ý đến tất cả những lời lăng mạ đó.

Đấy ạ, chúng ta có tu hành bao nhiêu cũng chỉ mong được như thầy, là có thể nhẫn nhục trước những sự phi báng đấy.

Thầy Duy-sen thì coi như không nghe thấy gì hết. Thường thì sau đấy thì thầy nghĩ ra một câu chuyện vui nào đó khiến cho lũ trẻ phá lên cười, quên hết tất cả mọi sự.

Có những hôm thầy phải đi sang những cái làng rất là xa, vượt qua thảo nguyên rất nhiều sói. Cô bé này thấy thầy rất là thương, còn hơn cả cha mình, vì cha thì có đi ghê mà, thì rất là lo lắng những cái hôm mà thầy đi về muộn giữa bão tuyết thế thì nhờ thầy sợ bị sói, rồi các thứ thì sao? Có những hôm trốn cả mẹ ghê để đến cái gia đình

của hai cái bác nông dân mà cho thầy ở nhờ ấy, để chờ, để xem là 10 giờ đêm, 11 giờ đêm thầy đã về được hay chưa. Nhờ thầy bị làm sao?

Thì quả nhiên là có một hôm, cô bé này trốn đến đây thì mãi tận 12 giờ đêm vị thầy này mới về. Khi về không có nghe tiếng cái con ngựa nó hí ở bên ngoài, vì con ngựa cũng là của ông bà nông dân này, đưa cho mượn thôi, ông bà nông dân này chỉ có một con ngựa. Thì khi về đến nơi thầy bảo: Vì đi qua cái chỗ đây bão tuyết thì cuối cùng là sói nó đuổi, thì cuối cùng là nó ăn thịt mất con ngựa.

Thế là cả hai ông bà nông dân đều khóc lên vì vui sướng là bởi vì thầy không bị sao. Khi thấy cái cô bé này lo như thế thì thầy ra vuốt cái mái tóc thế này, vì có bao giờ có tình thương của cha mẹ đâu, bảo:

- Em đừng lo cho thầy, thầy nhất định sẽ không làm sao.

Có một lần cô bé này đến thì thấy thầy đang cầm hai cái cây phong non (cây phong có phải cái cây phong lá đỏ mà hay trồng ở đây không các bạn? Tôi thấy trong truyện gọi là cây phong). Thì thầy bảo là:

- Vậy bây giờ 2 thầy trò mình sẽ ra cái chỗ này nhé, trồng hai cái cây phong này lên, một cây là của em, một cây là của thầy. Để làm gì? Để từ xa đi tàu đến hoặc đi bất kỳ đâu đến đều nhìn thấy 2 cái cây phong này. Nó đứng vững vàng giữa trời như thế này. Thầy mong muốn rằng về sau em sẽ thành đạt, bởi vì em là một đứa trẻ rất thông minh. Vậy thì em hãy cố gắng phấn đấu làm sao đấy học, học để làm gì? Để em phải cống hiến cho nước Nga Xô Viết này.

Thế thì thầy trò ra trông 2 cái cây phong như thế.

Thế thì cái bà mẹ ghẻ cứ tìm mọi cách để ngăn cản không cho cái cô này đi học. Sau đấy thì cứ thấy bà mẹ ghẻ dấm dúi cái gì với một người đàn ông từ một cái tập đoàn du mục khác sang, thì cô bé này vẫn không biết. Cuối cùng hóa ra là gả bán cái cô này cho cái người đàn ông, chủ ở một cái đoàn du mục khác, mà già, 6 vợ rồi. Gả bán cô này để lấy 2 con bò. Cô bé này có hơn mười tuổi, mười mấy tuổi.

Đến hôm đấy, bọn chúng mới đến. Bọn chúng đưa đến gọi là những cái đồ ăn hỏi, thì cô bé vẫn không biết. Thế sau khi chúng nó đưa xong, rồi chúng nó xông vào, chúng nó túm cô này cho vào một cái bao tải bê đi đến cái tập đoàn du mục kia.

Thế thì vừa đi cô bé này vừa hét thì là Thầy giáo nghe tiếng, thì đuổi theo. Thế đến khi Thầy đuổi theo không kịp thì Thầy mượn được một cái con ngựa ở dọc đường. Thầy phóng, Thầy đuổi theo cái đám du mục đấy.

Khi đến chỗ đấy thì Thầy xông vào để chiến đấu để cứu cái cô học sinh này. Thì cuối cùng tất cả chúng nó xông ra, chúng nó đánh Thầy gãy cả tay, tất cả máu chảy đầm đìa. Cô này cô bảo, chỉ có nhớ tới hình ảnh Thầy là lúc ấy là gãy một bên tay thông xuống thế này, máu chảy đầm đìa mà Thầy vẫn xông vào để muốn cứu mình ra.

Thế thì sau đấy thì nó đá, nó hất, nó mang quăng lên cái con ngựa rồi nó hất Thầy ra cái chỗ thảo nguyên. Sau này cô bảo:

- Mới có mười mấy tuổi nhưng đêm ấy thì tôi đã thành đàn bà.

Đau đớn đến cùng cực thì cô bé này mới tìm cách là rạch cái lều ấy để chui ra để cho thoát. Nhưng mà xung quanh cái lều của cái du mục ấy thì là nó đã chặn hết tất cả đá, rồi những các cái tảng to, vì chắc là nhiều người bị như thế rồi.

Đến đầu giờ sáng thì bà vợ tư vào, bà đặt cho một bát com, hỏi gì bà cũng không nói, nhưng trong cái con mắt của bà ý, thì phải nói một cái con mắt vô hồn.

Cô bé này đau khổ quá. Được độ khoảng mấy ngày hôm sau, thì lúc đấy là thấy thầy phi ngựa đến cùng với cả một tốp như là cảnh sát. Bởi vì lúc đấy chính quyền mới thành lập mà. Thì đến, thì bắt đầu là bắt trời luôn tất cả từ cái thằng chủ đã mua cô này về.

Bảo:

- Từ bây giờ trở đi là cách mạng đã nổi lên rồi. Thì những kẻ bóc lột như mày sẽ không còn cách để hại người được nữa.

Thế và bắt trời lại tất cả những cái thằng đấy lên. Thì lúc đấy mấy cái người vợ, trong đấy có cái người vợ tư là xông lên cào cấu để đâm đập:

- Cái thằng kia, mày là đồ giết người, mày đã giết cả cuộc đời tao mà bây giờ tao không có làm gì được. Bây giờ thì coi như những người vô sản thì mới được vùng dậy.

Đâm đập.

Thế thì cái cô bé này cũng được giải thoát. Cô bé này muốn tiếp tục đi học. Thế thì, thầy giáo bảo là:

- Bây giờ thì thầy hết chữ để dạy em rồi, vì em học thông minh lắm. Vậy thầy sẽ tìm cách để chuyển em lên Saint Petersburg để em học ở trên đấy và thầy mong là em sẽ học thành tài. Hãy nhìn cái hình ảnh hai cái cây phong này thầy trồng ở đây, thì em làm sao đấy phải cố gắng học thật giỏi để về sau phục vụ cho đất nước Xô-Viết.

Thế thì khi đưa cô bé này đi ra để đi lên tàu, gửi cái người quen ấy là đưa ra tận nơi để cho học.

Cuối cùng thì cô bé đã lên học ở thành phố như thầy Duy-sen ước mơ, trong những ngôi trường lớn, có khung cửa sổ rộng.

Trong suốt cả quá trình đấy, trải qua bao nhiêu khó khăn gian khổ, rồi những cái năm học dài đằng đẵng, những lúc mà cô tưởng như là tuyệt vọng, không thể nào vươn lên được đỉnh chóp cao siêu của khoa học. Và cứ mỗi lần như vậy thì trong giờ phút gay go nhất, cô lại thầm giữ cái trách nhiệm đối với người thầy của cô và cô không dám chùn bước.

Cô bảo vệ luận án đầu tiên ở Mát-xcơ-va. Đối với cô, đó là một thắng lợi lớn. Một thắng lợi quan trọng và suốt mấy năm đấy cô không có dịp về thăm làng.

Thế rồi chiến tranh bùng nổ. Vào mùa thu năm đấy, khi cô rời Mát-xcơ-va để đi tản cư về Phun-di, thì cô ghé qua cái ngôi làng xưa với hy vọng sẽ được gặp lại người thầy đầu tiên kính yêu của mình - thầy Duy-sen.

Từ xa, cô nhìn thấy 2 cây phong đứng vững vàng trên ngọn núi mà năm xưa cô cùng với thầy Duy-sen đã trồng. Lá của chúng rung rinh trong nắng sớm. Nhưng khi về đến làng thì cô được người làng cho biết là thầy Duy-sen đã đi bộ đội để bảo vệ mảnh đất Xô Viết.

Thế rồi bằng đi một thời gian, chiến tranh kết thúc thắng lợi. Có rất nhiều người làng có dịp lên tỉnh, lần nào cô cũng hỏi thăm về thầy Duy-sen, thì họ nói: “Không thấy anh ta trở về”, “Hay là anh ta mất tích, hay là anh ta chết rồi cũng nên?”. Trong lòng cô vang lên một câu hỏi: “Thế nghĩa là thầy của tôi không còn về nữa hay sao?”

Năm 1946, vào cuối mùa thu, có một lần cô đi công tác ở Si-bê-ri. Bất chợt, khi đoàn tàu qua một ga nhỏ, qua cái ô cửa kính của tàu, cô nhìn thấy là Duy-sen đang đứng đó, ở bên chòi canh, tay cầm cờ tín hiệu.

- Đứng lại!

Cô thét vang cả toa xe, đoàn tàu vẫn vun vút lao đi. Chợt trông thấy cái dây khoá của ống hơi hãm, cô giật mạnh. Cả toa tàu xô vào nhau, và dừng đột ngột. Hành lý đổ ầm ầm. Có tiếng người hét vang:

- Tàu nghiêng phải người rồi!

Cô chạy ra bậc toa tàu, nhảy xuống đất mà không hề trông thấy mặt đất ở bên dưới, cứ như là bên dưới là một cái thảm. Rồi vẫn thế, không trông thấy gì ở trước mặt, không hay biết gì nữa. Cô lao người chạy về phía chòi canh của người bê ghi, về phía thầy Duy-sen.

Sau lưng cô, những tiếng còi tới tấp của những nhân viên hoả xa. Nhiều hành khách cũng nhảy xuống chạy theo cô. Cô chạy một hơi dọc đoàn tàu. Duy-sen cũng đang chạy ngược về phía cô, cô hét vang:

- Thầy Duy-sen!

Vừa chạy cô vừa lao về phía Duy-sen. Chính khuôn mặt ấy, chính đôi mắt ấy, chỉ có điều bây giờ thầy Duy-sen đã để ria và trông có vẻ già đi.

Người bề ghi đứng lại ngỡ ngàng nhìn cô:

- Chị làm sao thế?

Người bề ghi ân cần hỏi cô bằng tiếng Kadakh:

- Chắc chị nhầm, tôi là người bề ghi Giagazin, tên tôi là Bâ-y-nêu.

- Bâ-y-nêu?

Cô không biết làm sao cô có thể kịp nghiêng răng lại để đừng kêu lên vì buồn khổ, đớn đau và hổ thẹn. Cô tự hỏi: “Tôi đã làm gì thế này?”. Cô giơ hai tay lên, bưng lấy mặt và cúi đầu.

Nhưng tại sao đất dưới chân cô lại không sụp xuống? Lý ra cô phải xin lỗi người bề ghi, xin lỗi hành khách, nhưng cô cứ đứng im lặng như một tảng đá. Hành khách vây quanh cô không hiểu tại sao, họ cũng im lặng.

Cô biết như thế là họ cũng sẽ sắp quát mắng để chỉ trích cô, nhưng tất cả mọi người đều im lặng. Và trong cái im

lặng ghê rợn đấy thì chợt có tiếng nấc của một người đàn bà nào không rõ:

- Khổ thân, cô ấy tưởng tìm được chồng hay anh gì đấy, hoá ra lại không phải.

Đám người xông xáo lên:

- Sao lại thế nhỉ?

Giọng một người đàn bà vang lên trầm trầm nghẹn ngào:

- Lạ gì, trong chiến tranh chúng ta đã phải chịu đựng bao nhiêu và cũng còn bao nhiêu cảnh éo le cay đắng khác.

Người bẻ ghi gờ 2 tay của cô đang bụng lấy mặt và nói:

- Ta đi đi, tôi đưa chị về toa nhé, ở đây lạnh lắm.

Anh ấy khoác lấy tay cô, ở bên kia một người sỹ quan nào đó cũng khoác tay cô và dắt đi.

- Ta đi thôi chị ạ, chúng tôi hiểu hết.

- Người sỹ quan nói.

Hành khách giãn ra và họ dìu cô đi như thể là đưa đám vậy, chậm rãi đi ở phía trước, mọi người thì bước theo sau. Những hành khách từ phía chiếc tàu đi lại cũng lặng lẽ nhập vào đám đông.

Có ai đó khoác lên vai cô một chiếc khăn choàng lông, anh bạn cùng toa khập khiễng trên đôi nạng gỗ vượt

lên phía trước cô một chút và nhìn vào khuôn mặt cô. Con người vui tính, hay đùa bỡn là thế, tốt bụng và can đảm ấy không hiểu vì sao, bùi ngùi để đầu trần đi bên cạnh cô. Hình như anh đang khóc, cô cũng khóc.

Trong tiếng gió rít qua các hàng dây thép, cô ngỡ chừng nghe thấy tiếng âm thanh của một khúc điệu ca. “Không, mình sẽ không bao giờ còn gặp được thầy Duy-sen nữa”.

Bên toa xe, viên xa trưởng chặn cô lại. Ông ta quát tháo, giơ ngón tay lên dọa cô rồi nói những gì, nào là vi phạm luật pháp nào đó, là phải phạt vì cảnh. Nhưng cô lặng thinh không đáp. Cô không còn thiết gì nữa. Ông ta liền dúi vào tay cô một tờ biên bản, bảo cô ký vào đó. Nhưng cô không còn hơi sức để cầm cây bút chì nữa.

Lúc ấy anh bạn cùng toa xe giật lấy tờ giấy trong tay viên xa trưởng, chống nạng tiến đến và quát vào mặt ông ta:

- Ông để cho cô ấy yên, tôi sẽ ký, chính tôi là người giật cái khoá hơi, tôi sẽ chịu trách nhiệm.

Trên đất Si-bê-ri, mảnh đất cổ truyền của dân Nga, đoàn tàu lại vội vã cướp lại thời gian đã mất.

Thế sau đấy qua một thời gian, cô trở thành một cái bà tiến sĩ nổi tiếng, được rất nhiều người trọng vọng. Đi đến đâu mỗi một lần cô thuyết giảng là đông người không thể tưởng được. Cô cũng có gia đình, cũng có mấy người con. Gia đình cô sống rất hoà thuận.

Cô bây giờ đã là viện sĩ, tiến sĩ về triết học. Cô thường phải đi công tác luôn. Cô qua rất nhiều nước trên thế giới nhưng chưa bao giờ cô quay trở về làng. Dĩ nhiên cô nói rằng cũng có nhiều lý do, nhưng cô không có ý định thanh minh. Dù sao cô cũng đã cắt đứt liên hệ với người làng, đó là điều không tốt, cô không thể tha thứ cho cô được.

Rồi có một ngày, ở làng cô khánh thành một trường học mới. Chính quyền mời các chính khách và những học sinh cũ về dự lễ khánh thành. Trong số những người được mời này có bà Viện sĩ Sulaimanova, đó chính là cô.

Bà Viện sĩ về đến làng khi mà buổi lễ trọng thể khánh thành trường sắp sửa khai mạc. Bà đi trên xe ô tô, thì trên đường đi, các nông trang viên rồi các bà già, rồi trẻ con, họ đều đổ ra đường, từ người quen cho tới người lạ, ai cũng muốn bắt tay bà viện sĩ.

Họ mời bà vào một cái chỗ danh dự có trái thảm đỏ và tìm mọi cách để tỏ rõ cái lòng kính trọng của họ đối với bà. Như trong tất cả những cái dịp vui như thế, trong cái bầu không khí náo nhiệt ấy thì khách khứa là chuyện trò sôi nổi, rồi nâng cốc chúc mừng nhau.

Thế thì bỗng nhiên có một cái người thanh niên đi vào đưa cho ông hiệu trưởng một tập điện tín, thì các bức điện này được truyền qua tay mọi người. Đây là các bức điện chúc mừng của các học sinh cũ, chúc mừng bà con trong làng, nhân dịp lễ khánh thành trường mới.

Ông hiệu trưởng liền quay ra hỏi:

- *Này, những bức điện này có phải là do ông lão Duy-sen mang về phải không? Sao không mời ông lão Duy-sen vào đây?*

Bà viện sĩ bỗng giật mình. Nhưng cuối cùng thì người đưa thư già Duy-sen đấy đã không vào. Vì ông còn phải đưa nốt những bức thư, những bức điện khác đến tay người nhận. Chỉ nghe tiếng vó ngựa qua cửa sổ. Rồi tiếp theo là những câu nói giễu cợt, chê bai:

- *Thời trước cái ông Duy-sen làm thầy giáo ở đây nhưng chính ông ta thì lại hẳn chưa biết hết mặt chữ cái.*

Người phát biểu câu này nheo mắt và lắc đầu. Tất cả đáng bộ của ông ta là tỏ lộ rõ cái ý ngạc nhiên và chế giễu. Mấy người cũng hưởng ứng theo:

- *Ừ, đúng là như thế đấy!*

Còn cử tọa thì phá lên cười:

- *Bây giờ thì còn phải nói, hỏi ấy còn thiếu gì trò mà Duy-sen lại không bày vẽ ra. Chúng mình cứ tưởng ông ta là thầy giáo thật kia chứ.*

Khi tiếng cười đã ngớt, người vừa nâng cốc lên lại nói tiếp:

- *Bây giờ mọi người đều đã trưởng thành lên, ngay trước mặt chúng ta, bà viện sĩ đây thì cả nước đều biết tiếng. Còn chúng ta thì hầu hết đều có trình độ giáo dục phổ thông và nhiều người thì đã có trình độ đại học. Hôm nay, chúng ta làm lễ khánh thành trường trung học mới ở*

làng, chỉ riêng một điều đó thôi cũng đủ nói lên là cuộc sống đã thay đổi biết chừng nào.

Vậy thì thưa bà con, chúng ta hãy cạn chén, chúc cho mai này con cháu làng Kurkurêu sẽ trở thành những con người tiên tiến của thời đại.

Bà viện sĩ đỏ mặt, bà liên tục xem đồng hồ. Ngay hôm ấy, bà đột ngột xin phép rời làng, dù lúc trước bà có hứa bà sẽ ở lại làng vài ngày. Mọi người giữ thế nào cũng không được, và bà đáp chuyến tàu 12h đêm để trở về Mát-xcơ-va.

Sau đó, bà có gửi lại một bức thư cho người đã gửi giấy mời bà về dự lễ khánh thành ngôi trường xưa. Bà đã kể lại toàn bộ câu chuyện về tuổi ấu thơ của bà, gắn liền với người thầy đầu tiên, đó chính là thầy Duy-sen.

Đoạn cuối bà viết:]

“Ngồi ở trên ghế danh dự, tôi cảm thấy là mình có tội vì tôi không phải là người có quyền được trọng vọng đủ điều như vậy. Được ngồi ở chỗ danh dự trong buổi khánh thành trường mới ngày hôm nay, đó trước hết phải là quyền của người thầy đầu tiên của chúng ta, người cộng sản đầu tiên trong làng chúng ta, thầy Duy-sen già cả.

Thế nhưng, sự việc đã diễn ra trái hẳn. Chúng ta thì ngồi quanh bàn tiệc, còn con người vàng ngọc ấy thì đang hối hả chạy để đi đưa thư, vội vã chuyển những bức điện chúc mừng của học trò cũ về kịp lễ khánh thành. Mà đây không phải là trường hợp duy nhất, tôi đã nhiều lần thấy như vậy.

Cho nên tôi thường tự hỏi: Chúng ta đã bỏ mất cách biết trân trọng con người bình thường như Lê-nin từng trân trọng tự bao giờ? May thay, giờ đây chúng ta nói lên những điều như thế một cách thẳng thắn, không kèm theo một chút đạo đức giả nào cả.

Lớp thanh niên thì không biết rõ Duy-sen trước kia là người thầy như thế nào. Còn thế hệ cũ thì đã nhiều người không còn nữa, không ít học trò cũ của thầy Duy-sen đã hy sinh trong chiến tranh. Họ đã là những chiến sĩ Xô Viết chân chính.

Lẽ ra tôi phải nói cho thanh niên hiểu rõ về thầy Duy-sen. Ai ở địa vị của tôi cũng đều có thể làm như vậy. Nhưng tôi lại không về làng. Tôi không hề biết gì về Duy-sen. Và với thời gian, hình ảnh của thầy tôi đối với tôi dường như đã biến thành một thành tích vô giá, được giữ gìn trân trọng trong một cõi tĩnh mịch của một viện bảo tàng”.

[Bức thư viết tiếp:]

“Tôi sẽ trở về gặp thầy tôi và sẽ chịu tội trước thầy. Tôi xin người tha thứ. Tôi định khi nào đi Mát-xcơ-va về, tôi sẽ đến Kurkurêu và đề nghị với dân làng đặt tên cho ngôi trường ký túc mới là trường Duy-sen. Trường phải mang tên về người nhân viên nông trường gián điệp làm nghề đưa thư ấy. Tôi hy vọng rằng với tư cách là một người cùng quê, anh sẽ ủng hộ đề nghị của tôi, tôi xin anh làm như vậy”.

[Kết thúc thư bà viết:]

“Ở Mát-xcơ-va bây giờ đã hơn 1h đêm. Tôi đứng trên bao lon của toà khách sạn, nhìn những ánh đèn lấp lánh toả

rộng trên thủ đô và nghĩ đến lúc tôi sẽ trở về làng, tìm gặp thầy Duy-sen và hôn lên chòm râu bạc của thầy”.

[Vâng ạ, câu chuyện kết thúc ở đây ạ.

Đây ạ, chiếu sáng lịch sử của thầy giáo là “Y giáo phụng hành lời thầy dạy, thành danh đạo đức học vấn của mình”, để thầy thật sự có thể thấy được những điều thầy dạy chúng ta là có giá trị.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây.

Ngày mai, chúng ta sẽ tiếp tục nội dung: “Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo”, với những tấm gương của Việt Nam.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 87

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang chia sẻ nội dung: Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo.

Chúng ta đã nghe câu chuyện của nữ Viện sĩ, Tiến sĩ Liên bang Cộng hòa Xô Viết Sulaimanova, kể về người thầy đầu tiên của bà - người đã đưa đến cho bà những ước mơ, lý tưởng, hoài bão, đó là hy sinh phụng hiến cho nước Nga Xô Viết. Người đã dạy bà muốn thực hiện được hoài bão này thì phải thành tựu học vấn đức hạnh của mình, cũng đã dìu dắt bà thực hiện được lý tưởng đấy.

Còn bà thì đã chiếu sáng lịch sử của thầy giáo, chỉ từ một cô bé nghèo không thể nghèo hơn, khổ không thể khổ hơn, dốt không thể dốt hơn, 7 đời dòng tộc của bà không biết một chữ bẻ đôi. Vậy mà với tấm lòng tri ân thầy một cách sâu sắc, bà đã đạt được đỉnh cao nhất trong khoa học của Xô Viết, trở thành Viện sĩ, Tiến sĩ.

Hôm nay tôi xin chia sẻ:

TẤM GƯƠNG CHIẾU SÁNG LỊCH SỬ THẦY GIÁO Ở VIỆT NAM

được lưu danh sử xanh, đó là ai? Đó là:

1-Những người học trò xuất sắc của thầy giáo Chu Văn An, là Phạm Sư Mạnh, là Lê Quát.

Cả hai ông đều được đánh giá là tài cao, đức trọng và có nhiều cống hiến lớn cho nước nhà.

Cổ nhân có câu “Danh sư xuất cao đồ”, có nghĩa là “thầy giỏi thì ắt sẽ có trò hay”. Cho nên việc thành tựu của một người mà nói, quan trọng nhất là phải gặp được thầy

giỏi, còn trong pháp xuất thế gian chính gọi là thiện tri thức.

Trong Liễu Phàm Tứ Huán Đại Ý, Hòa thượng có giảng, một người muốn thành tựu viên mãn đạo quả thì cần 3 điều kiện:

- ✓ Thứ nhất là phải gặp được thầy giỏi,
- ✓ Thứ hai là phải hiếu học, và
- ✓ Thứ ba là tâm lượng phải lớn.

Ba điều kiện này nếu thiếu đi một, ví dụ nếu như mà thiếu đi gọi thiện hữu tri thức, chính là thầy giỏi bạn hay đầy ắp, thì cho dù có hiếu học, cho dù có tâm lượng lớn, bạn cũng không thể thành tựu. Vì sao? Vì chẳng có cơ sở. Còn nếu gặp được thiện tri thức, nhưng tâm lượng không lớn, bạn vẫn có thể thành tựu, nhưng mà cái quả vị nhỏ.

Điều này cho thấy rằng thân cận thiện tri thức là tối ưu quan trọng. Phật trong Kinh “A Nan vấn Phật sự kết hung” đoạn thứ nhất là dạy cho chúng ta phải thân cận minh sư. “Minh” tức là thông đạt, hiểu rõ. Đây là vị thầy giỏi, chúng ta phải thân cận họ.

Chính vì vậy cho nên trước hết chúng ta hãy nói về “Danh sư”, tức là nói về thầy giỏi trước, đó là thầy giáo Chu Văn An - người thầy chuẩn mực muôn đời của Việt Nam, đã tạo nên những anh hùng của thời đại, kế tiếp thời đại như thế nào.

Nếu như ở Trung Quốc, Khổng Tử là nhà sáng lập ra Nho giáo, ông được người đời vinh danh là “Vạn thế sư biểu”, nghĩa là người thầy chuẩn mực của muôn đời. Thì ở

Việt Nam, Đại Việt Sử Ký Toàn Thư đánh giá Chu Văn An được coi là ông tổ của các nhà Nho nước Việt Nam. Ông là nhà giáo, là người có công lớn trong việc truyền bá, giáo dục tư tưởng đạo đức Khổng giáo vào Việt Nam. Ông cũng được người đời vinh danh là “Vạn thế sư biểu” của Việt Nam.

1. Cuộc đời và sự nghiệp quan trường

Chu Văn An (ông sinh năm 1292-mất năm 1370): Ông là người làng Văn Thôn, xã Quang Liệt, huyện Thanh Đàm (nay chính là huyện Thanh Trì, ngoại thành Hà Nội). Ông tên thật là Chu An, hiệu của ông là Tiểu Ẩn, tên chữ là Linh Triệt, tên thụy là Văn Trinh. Cho nên đời sau quen gọi ông là Chu Văn An (hay là Chu Văn Trinh) là vậy.

Chu Văn An ngay từ khi còn trẻ đã nổi tiếng là một người cương trực, sửa mình trong sạch, và giữ tiết tháo, không cầu danh lợi. Ông chỉ ở nhà đọc sách. Sau khi ông thi đậu Thái học sinh (tức là tương đương với lại học vị Tiến sĩ đầy ọ), ông không ra làm quan, chỉ ở nhà mở trường dạy học ở làng Huỳnh Cung, bên kia sông Tô Lịch.

Ông học vấn tinh thông, nổi tiếng gần xa, “học trò đầy cả cửa, thường có nhiều kẻ đỗ đến đại khoa”. Chính vì danh tiếng của Chu Văn An và trường Huỳnh Cung như vậy nên được cả nước biết tới.

Sau đây thì ông được vua Trần Minh Tông mời ra để làm chức Tư nghiệp (tức là Hiệu trưởng) của trường Quốc Tử Giám.

[Nghe đến đây thì các bạn đã biết ai là Hiệu trưởng rồi nhé, không có năm nào cũng dắt con đến để sờ đầu cụ rùa, rồi xin đồ đạt nhưng rồi cuối cùng cũng không biết ai là hiệu trưởng].

Ông trông coi việc học cho cả nước, và có trách nhiệm chính là kèm cặp Thái tử Trần Vương, tức là đào tạo vua mới cho nước nhà.

Sau khi Trần Vương lên ngôi (tức là vua Trần Hiến Tông) thì Chu Văn An mới thực sự có thể chuyên tâm vào công việc ở trường Quốc Tử Giám được. Ông cho mở mang trường; viết Tứ Thư Thuyết Ước - là tóm tắt bốn bộ sách lớn: là Luận ngữ, Mạnh Tử, Đại học và Trung dung, làm giáo trình để dạy học. Kể từ thời Chu Văn An trở về sau, thì Quốc Tử Giám mỗi ngày đều được củng cố và mở rộng.

Trần Hiến Tông lên ngôi chỉ được có 3 năm, sau đó thì Trần Dụ Tông lên ngôi. Dụ Tông thì ham chơi, lại lười chính sự, quyền thần thì nhiều kẻ làm trái phép nước. Chu Văn An liền khuyên can Trần Dụ Tông, nhưng mà Dụ Tông không nghe. Ông bèn dâng sớ xin chém bảy tên nịnh thần, đều là những kẻ quyền thế được vua yêu. Người bấy giờ gọi là “Thất trảm sớ”. Khi ông dâng “Thất trảm sớ” này thì là rất nhiều người kính phục ông, bởi vì cái việc này thì chỉ có gián quan mới được quyền làm. Vậy mà ông dám dâng “Thất trảm sớ”, rất dũng cảm.

Sớ dâng lên nhưng không được vua trả lời, ông liền “treo mũ ở cửa Huyền Vũ”, rồi từ quan lui về ở ẩn tại núi Phụng Hoàng, làng Kiệt Đặc, huyện Chí Linh. Ông lấy hiệu là Tiều Ẩn, nghĩa là người tiều phu, người kiếm củi ẩn dật. Ông dạy học và viết sách cho tới khi qua đời tại đây.

Mỗi khi có triều hội lớn thì ông liền đến kinh sư. Vua Dụ Tông đem chính sự để trao cho ông, ông từ chối không nhận. Hiến Từ thái hoàng thái hậu liền bảo rằng:

- Ông ta là người không thể nào mà bắt làm tôi được, ta sai bảo thế nào được ông ta?

Sau đó thì Vua sai nội thân đem quần áo để ban cho ông. Ông lấy tạ xong, liền đem cho người khác hết. Thiên hạ đều khen ông là bậc cao thượng.

Đến khi Dụ Tông băng hà, quốc thống suy tụt thì mất. Nghe tin các quan đến để lập vua, ông mừng lắm, chống gậy đến xin bái kiến, xong đó lại xin trở về quê, từ chối không nhận chức gì.

Trở lại Chí Linh, Chu Văn An lúc bấy giờ đã gần 80 tuổi, ông ốm nặng. Tháng 11/1370, ông trút hơi thở cuối cùng năm Thiệu Khánh thứ nhất, đời Trần Nghệ Tông.

2. Sự nghiệp dạy học của Chu Văn An

Vì sao ông đỗ Tiến sĩ mà ông không ra làm quan, lại đi dạy học? Bởi vì là ở thời của Chu Văn An lúc bấy giờ, trường học còn rất hiếm.

+ Cả nước chỉ có một trường quốc lập chính là Quốc Tử Giám ở kinh đô thì dành cho con vua, con quan. Sau đó thì mở rộng ra cho những người tài ở trong nhân dân được theo học.

+ Thứ hai là: Tư Thiện Đường, và Toát Trai Đường ở Thiên Trường (Nam Định), thì chỉ dành cho con em tôn thất của nhà Trần.

+ Thứ ba là: Trường Yên Tử (ở Quảng Ninh), hay Hương Sơn (Hà Tây cũ) thì dành riêng cho nhà chùa.

Ông cho rằng trường lớp như vậy quá ít, con em nhân dân phần lớn đều thất học. Cho nên Ông đã mở trường Huỳnh Cung tại quê nhà (tức là ở Thanh Liệt, Thanh Trì, Hà Nội ngày nay) để dạy học. Trường có lớp, rồi có thư viện. Đông đảo con em nhân dân có nơi học tập, học trò theo ông học rất đông. Sự nghiệp giáo dục nước nhà được mở rộng hơn trước.

Thời kỳ dạy học ở Huỳnh Cung, Chu Văn An chuyên truyền đạt kinh điển Nho giáo. Chu Văn An là thầy giỏi nhưng ông rất nghiêm khắc, trọng tài năng của học trò và ghét những người cậy giàu ham chơi.

Trong số học trò của ông có nhiều người thành đạt, thi đỗ làm quan to, nhưng khi về thăm thầy vẫn giữ lễ, khi đến thăm thầy thì lạy hỏi ở dưới giường, được nói chuyện với thầy vài câu rồi đi xa thì cũng lấy làm mừng lắm. Có những học trò cũ không tốt, ông nghiêm khắc quở trách, thậm chí còn quát mắng, không cho gặp.

Chuyện kể rằng, Phạm Sư Mạnh sau khi đỗ đạt làm quan to ở trong triều, đi về làng để thăm thầy. Dọc đường qua khu chợ đang họp, ông ra uy để lính thét dân chúng phải dẹp đường. Chu Văn An biết chuyện, giận Sư Mạnh làm quan mà hách dịch với dân, trái với lời thầy dạy nên không cho gặp. Thế là Phạm Sư Mạnh dầu đã là đại quan triều đình, vẫn phải quỳ gối cả buổi trước cửa nhà thầy để xin thầy tha lỗi. Từ đó về sau, Phạm Sư Mạnh hành xử khiêm nhường, không dám hách dịch nữa.

Ông sau khi về Chí Linh mở trường tiếp tục dạy học. Dù là nơi thâm sâu cùng cốc, nhưng mà số học trò đến với thầy Chu vẫn rất đông. Chí Linh dấy lên phong trào học tập, nhiều người học giỏi nổi tiếng.

Đời nhà Mạc, huyện này có bà Nguyễn Thị Duệ, là nữ tiến sĩ đầu tiên và là duy nhất của Việt Nam thời phong kiến. Ngoài ra còn có Nguyễn Phong, mới 14 tuổi đã cùng cha thi đỗ kỳ thi Hương, 26 tuổi thì đỗ tiến sĩ.

Những ngày dạy học ở Chí Linh, Chu Văn An còn trồng thêm cây thuốc, nghiên cứu y học, và giúp những người dân chữa bệnh. Suốt cuộc đời của mình, ông không lúc nào xao nhãng sự nghiệp giáo dục.

Chu Văn An có ảnh hưởng lớn đối với nền giáo dục Việt Nam. Tư tưởng nổi bật của ông là học tập suốt đời và là tấm gương “tôn sư trọng đạo”.

Trong lịch sử giáo dục nước nhà, ông cũng đã giành được địa vị cao quý bậc nhất, ông đã vượt qua ngưỡng cửa làm thầy giáo giỏi của một đời, để đạt tới làm thầy giáo giỏi của muôn đời. Cho nên ông được tôn là “Vạn thế sư biểu”, nghĩa là người thầy chuẩn mực muôn đời của Việt Nam.

3. Vinh danh

Sau khi ông mất, vua Trần Nghệ Tông đã dành cho ông một vinh dự lớn nhất đối với một tri thức, là được thờ ở Văn Miếu. Ông được xem ngang hàng với những bậc Thánh Hiền ngày xưa.

Vua còn ban tặng tên thụy cho ông là Văn Trinh, nghĩa là bên ngoài thì thuần nhũ, hiền hòa, còn bên trong

thì chính trực, kiên định. Đây là nói thờ vua tất phải thẳng thắn can ngăn, xuất xử thì làm theo nghĩa lý.

Lăng mộ và đền thờ Chu Văn An tọa lạc trên núi Phụng Hoàng, thuộc phường Văn An, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Còn đình làng Thanh Liệt là quê hương của ông, thì thờ ông làm Thành Hoàng làng. Tên tuổi ông được đặt cho nhiều đường phố trên khắp cả Việt Nam, rồi trường học khắp cả nước. Rất nhiều trường lấy tên của ông.

Chúng ta vừa nói về “Danh sư” - là thầy giỏi. Bây giờ chúng ta sẽ chia sẻ tiếp về “Cao đồ” - là trò hay. Thầy giỏi ắt có trò hay mà. Vậy thì ai đã...

4. Chiếu sáng lịch sử của Thầy Chu Văn An

Đó là những học trò nào?

Nói về học trò của Chu Văn An có đủ loại, từ người cho đến quỷ thần, cảm đức độ học vấn của ông mà đến.

Thứ nhất: Trước hết nói về Phạm Sư Mạnh

Các bạn nghe có quen không ạ? Hà Nội có phố Phạm Sư Mạnh đấy, ở gần chỗ Phan Chu Trinh. Vậy Phạm Sư Mạnh là ai?

Ông tên thật là Phạm Độ, người làng Hiệp Thạch, huyện Hiệp Sơn, nay là xã mang tên ông – chính là xã Phạm Mạnh, huyện Kinh Môn, tỉnh Hải Dương. Khi còn nhỏ đi học, ông nổi tiếng thần đồng. Sau đó lại được thầy Chu Văn An rèn giũa, nên tài thơ văn của ông càng phát triển. Ông là học trò giỏi của thầy giáo Chu Văn An.

Ông cũng đỗ Thái học sinh năm 1323 và được bổ dụng làm quan ngay. Gần 50 năm làm quan dưới ba triều vua Trần Minh Tông, rồi Trần Hiến Tông, Trần Dụ Tông, ông đã đảm nhiệm nhiều trọng trách.

Ông không chỉ là một nhà ngoại giao tài uyên bác, mà ông còn là một nhà thơ lỗi lạc, một nhà quân sự có tài hết lòng phục vụ giang sơn Đại Việt thời triều Trần.

Vào đời Trần Dụ Tông, ông giữ nhiều trọng trách về ngoại giao. Hồi đó, nhà Nguyên sai sứ là Vương Sĩ Hành sang chất vấn về cột đồng. Tương truyền về cột đồng như sau: Mã Viện sau khi chinh phục được cuộc nổi dậy của Hai Bà Trưng ở Giao Chỉ vào năm 43, đã cho làm một cây cột đồng lớn, trên trụ đó có khắc sáu chữ Hán: “Đồng trụ chiết, Giao Chỉ diệt” (nghĩa là: Cột đồng gãy, thì Giao Chỉ không còn). Nên người Việt đi qua dưới chân cột đồng ấy cứ lấy đá bồi đắp lên mãi lên thành gò đồng cao.

Khi mà nhà Nguyên chất vấn về cột đồng, Trần Dụ Tông không biết phải làm sao, liền vời Phạm Sư Mạnh ra đối đáp. Nhờ uyên thông kinh sử, lại khéo léo mềm mỏng, ông đã biện bác thắng lợi, sứ Nguyên không dám hạch sách nhiều sự nữa.

Lần khác, Phạm Sư Mạnh lại được vua cử đi sứ để biện bạch, giai thoại về chuyến đi sứ này của ông như sau:

Thời đó, kẻ hạ thân mà hễ ai trùng tên với họ hàng nhà vua, thì đều phải đổi. Bản thân ông tên thật là Phạm Độ, trùng với tên của Trần Thủ Độ, vừa là tể tướng Đại Việt, mà vừa là họ hàng nhà vua, nên ông phải đổi là Phạm Sư Mạnh. Nhưng do có tên là Sư Mạnh, nên khi ông đi sứ, nhà Nguyên thử tài ông bằng cách là hỏi nghĩa về sách

Mạnh Tử. Phạm Sư Mạnh bèn viết liền một mạch 7 thiên, tức là trọn bộ sách của Mạnh Tử, khiến vua quan nhà Nguyên vô cùng khâm phục, thôi không dám thử tài về chữ nghĩa ông nữa.

Đến năm 1362, ông được cử giữ chức Tri Khu Mật Viện Sự. Ông đã từng đi kén duyệt quân ở 5 lộ để chấn chỉnh quốc phòng. Ông đã làm tất cả những gì có thể để chăm lo củng cố quốc phòng, bảo vệ an ninh Tổ quốc Đại Việt, dẹp yên giặc giã, dập tắt binh đao.

Với tấm lòng trung quân ái quốc, Phạm Sư Mạnh đã phải lo lắng, nghĩ suy để củng cố miền biên cương của Tổ quốc. Bạc đầu lo việc nước, hình ảnh này xuất hiện nhiều lần trong thơ của Phạm Sư Mạnh.

*“Bạch thủ Lạng châu nguy chế trí
Nhất khâm trung xích tắc càn khôn”.*

Có nghĩa là:

*“Bạc đầu xếp đặt yên châu Lạng
Đỏ chói lòng trung lấp đất trời”.*

Ông là một nhà thơ siêu việt, nhưng cùng chung với số phận nhiều tác phẩm của các tác giả thời đại Lý Trần, thì thơ văn của Phạm Sư Mạnh và Lê Quát bị “thất truyền” và “tam sao thất bản” chắc là không ít.

Ông rất xứng đáng là một tài năng rạng rỡ cho quê hương, đất nước.

Ngày nay thì nhiều làng xã, đường phố mang tên ông. Như là ở thành phố Hà Nội, ở Hải Dương, đều có phố

Phạm Sư Mạnh. Ở thành phố Hải Dương xưa còn có một trường trung học mang tên Phạm Sư Mạnh, có xã Sư Mạnh như là chúng ta vừa mới chia sẻ lúc đầu đấy ạ.

Thứ hai: Lê Quát

Lê Quát (sinh năm 1319 – mất năm 1386), ông là danh sĩ và là quan nhà Trần trong lịch sử Việt Nam. Quê ông ở làng Phú Lý, huyện Đông Sơn, tỉnh Thanh Hóa.

Ông cùng với Phạm Sư Mạnh đều là học trò xuất sắc của Chu Văn An. Ông cũng thi đỗ Thái học sinh. Ông liên tục được thăng lên các chức vụ khác nhau. Đến đời vua Trần Dụ Tông, ông làm đến Thượng thư Hữu Bật nhập nội hành khiển (có nghĩa là quan đứng thứ hai ở trong triều).

Lê Quát làm quan rất được lòng dân. Lê Quát còn là nhà thơ, nhà văn nổi tiếng. Tiếc rằng, nhiều tác phẩm của ông đều bị thất lạc, chỉ còn lưu lại được rất ít.

Ông ôm hoài bão đóng góp cho giang sơn xã tắc thịnh vượng, cũng đã làm được nhiều điều khi vua Trần Minh Tông còn trị vì. Sau khi vua Trần Minh Tông mất, đến thời vua Trần Dụ Tông, nhà Trần đến hồi suy, nhà Vua đánh sưu cao thuế nặng nhằm có tiền để xây cung điện lầu các, ăn chơi xa xỉ, chỉ trọng dụng nịnh thần. Lê Quát nhiều lần đưa ra các quyết sách nhằm thay đổi, phê phán những tiêu cực, nhưng Vua không chấp nhận, bản thân ông cũng bị trách mắng. Dù Lê Quát làm quan to đầu triều nhưng “tôi hiền” lại không gặp được “vua sáng”, nhiều điều ông muốn làm nhưng không thực hiện được.

Bài văn bia ở chùa Thiện Phước, Bắc Giang (Hà Bắc), bộc lộ tâm tình của ông. Bài văn viết:

“Đạo Phật lấy họa phúc cảm động người ta, sao được lòng người tin tưởng sâu xa vững chắc như thế? Trên từ các bậc vương công, dưới đến dân chúng, hễ làm việc Phật thì dẫu phải khánh tận gia tài cũng không tiếc. Nếu hôm nay được ủy thác trông coi việc làm chùa xây tháp thì hơn hử vui mừng, như thể nắm chắc tả khoán để ngày mai sẽ được báo đáp lại.

Do đó mà từ trong kinh thành, ngoài châu huyện, cho đến làng xa ngõ vắng, hễ có người ắt có chùa, thờ Phật không mệnh lệnh mà có người theo, không minh thệ mà có người tin, chùa đổ thì dựng lại, hư hỏng thì sửa sang, lâu đài chiêng trống so với nhà dân cư đã chiếm phân nửa, việc xây dựng rất dễ dàng và sự tôn sùng thật là rộng rãi.

Tôi từ nhỏ đọc sách, chí tâm suy cứu cổ kim, tìm hiểu đạo Thánh Nhân để khai hóa mọi người, mà cho đến nay vẫn chưa được một làng nào tin. Lại từng đi xa xem cảnh núi sông, dấu chân đã in trên nửa phần đất nước, thử tìm nhà học, văn miếu nhưng chưa từng thấy đâu!

Vì thế rất lấy làm thẹn với môn đồ nhà Phật, nên tôi viết bài này, bộc lộ tâm tư để khuyên răn người đời vậy.”

Tên ông được đặt cho các phố ở Hải Dương, thành phố Hồ Chí Minh.

Về sau con ông là Lê Giác chết vì tiết nghĩa, cũng được lưu danh sử xanh, người đời vinh danh và ca tụng.

Mặc dù không phải là học trò của thầy Chu Văn An, nhưng Lê Giác là hậu duệ của Lê Quát. Đây chính là một vị thầy giỏi, có thể tạo nên anh tài kế tiếp anh tài. Cho nên

chúng ta sẽ chia sẻ tiếp về tấm gương của Lê Giác - con trai của Lê Quát ạ.

Thứ ba: Lê Giác

Là con danh sĩ Lê Quát, đỗ Thái học sinh, làm quan trải đến chức Thượng thư hữu bật nhập nội hành khiển (tức là cũng tương đương với chức Thủ tướng ngày nay).

Đời Trần Duệ Tông, ông làm Ninh phủ sứ Nghệ An. Bấy giờ, Duệ Tông thân chinh đi đánh Chiêm Thành. Sau đó thì thất trận và bị giết chết. Trần Húc – là con trai của Trần Nghệ Tông thì lại hàng giặc.

Năm Đinh Tỵ 1377, người Chiêm đưa Húc về Nghệ An rồi lập làm vua. Nhiều người theo mệnh lệnh của giặc, chỉ trừ có ông, ông phản kháng quyết liệt, liền dàn quân đóng giữ ở yếu điểm đạo Đại Hoàng.

Vua Chiêm là Chế Bồng Nga tiến đánh, ông sa cơ bị bắt. Vua Chiêm dụ hàng, ông không khuất phục. Giặc bảo ông lay, ông mắng chửi thẳng vào mặt quân thù:

- Ta là trọng thần nước lớn, há lại đi quỳ lay gối là dân mọi rợ nhỏ sao?

Giặc giết ông chết. Về sau quân dân ta bình định được Chiêm Thành, vua Trần tưởng niệm ông, xưng tặng ông là “Mạ tặc Trung Võ Hầu” (có nghĩa là “Ông hầu trung dũng chửi giặc”), sắc truy phong làm phúc thần, có miếu thờ ở ven sông Đại Hoàng (là khúc sông Hồng chảy qua chỗ tỉnh Hưng Yên và Nam Định, nay là ngã ba Tuần Vương).

*Vua Tự Đức cũng có thơ vịnh về Lê Giốc như sau:
Đời mạt văn tàn võ chẳng trau
Quân thua một trận thật là đau
Chỉ đem tặc lưỡi la quân giặc
Để tiếng ngàn thu “Mạ tặc thân”.*

Ở làng Kẻ Ry có đền thờ Lê Giốc. Trong đền thờ có đôi câu đối:

*Mạ tặc trung thân thanh vạn đại
Thượng thiên ánh tuyết bạch tam quan.
Có nghĩa là:
Trung thân chửi giặc tiếng lưu vạn đại
Ánh hào quang trên trời vẫn rọi chiếu cửa đền.*

Hôm trước chúng ta mới chia sẻ hai câu thơ của Văn Thiên Tường:

*Xưa nay hỏi có ai không chết?
Hãy để lòng son chiếu sử xanh.*

*Thì đây ạ, các vị trung thân, các vị anh hùng của ta:
“Ánh hào quang trên trời vẫn rọi chiếu cửa đền”.*

Thứ tư: Người học trò thủy thần của Chu Văn An

Một huyền thoại vẫn được lưu truyền là khi Chu Văn An mở trường dạy học ở quê nhà, có nhiều người học trò tìm đến theo học.

Trong số này có một người sáng nào cũng đến thật sớm để nghe ông giảng. Thầy dạy khen là chăm chỉ, nhưng lại không rõ tông tích ở đâu. Ông bèn cho người đi theo dò,

xem thì trò đó cứ đến cái khu Đầm Đại là biến mất. Ông biết đây là thần nước rồi.

Gặp lúc đại hạn kéo dài, giảng bài xong, ông tụ tập các học trò lại, rồi hỏi xem ai có tài có thể làm mưa giúp dân, giúp thầy được chăng? Người học trò kỳ lạ lúc đầu có vẻ ngần ngại, sau đứng ra xin nhận và nói với thầy:

- Con vâng lời thầy là trái lệnh Thiên đình, nhưng con cứ làm để giúp dân. Mai kia nếu có chuyện gì không hay, mong thầy chu toàn cho con.

Sau đó người này ra giữa sân lấy nghiên mài mực, ngửa mặt lên trời khấn và lấy bút thấm vào mực vẩy ra khắp nơi, vẩy gần hết chỗ mực, lại tung ra cả nghiên lẫn bút lên trời. Lập tức mây đen kéo đến, trời đổ mưa một trận rất là lớn.

Đêm hôm ấy có tiếng sét, và đến sáng thì thấy có mây thường luồng nổi lên ở đầm. Ông được tin khóc thương luyến tiếc, rồi sai học trò làm lễ an táng. Nhân dân và các làng lân cận cũng đến giúp sức. Và sau đó nhớ công ơn bèn lập đền thờ, nay vẫn còn dấu vết của mộ thần.

Theo truyền thuyết, chỗ nghiên mực bị ném rơi xuống đã biến thành đầm nước lúc nào cũng đen, nên thành tên là Đầm Mực. Quản bút vì rơi xuống làng Tả Thanh Oai, biến làng này thành một làng văn học quê hương Ngô Thì Nhậm, Ngô Thì Sĩ v.v...

Đây ạ, tấm gương của vị học trò thủy thần này chính là y giáo phụng hành lời thầy. Dù có phải mất thân mạng cũng quyết hy sinh vì đại chúng. Cho nên là mới được lưu danh sử xanh, mới được dân chúng thờ. Và cho đến tận

ngày nay đời chúng ta vẫn còn biết đến, tri ân vị thủy thần này.

Qua đó cũng cảm được đức độ của Chu Văn An lúc đương thời là rất lớn. Không những học trò là người đến rất đông, mà còn có sức mạnh cảm hóa được cả quỷ thần.

Không riêng gì Chu Văn An, tôi còn nghe còn có 2 người nữa là tài đức cảm được cả quỷ thần đến làm học trò.

Người thứ nhất chính là Hòa thượng Thích Thiện Tâm. Chúng ta có thể xưng danh Ngài là Bồ Tát Thích Thiện Tâm. Ngài tu theo pháp môn Tịnh Độ. Ngài đóng góp rất nhiều các tác phẩm cho nền Phật giáo nước nhà. Ngài biết trước ngày giờ ra đi mấy tháng, an nhiên tự tại vãng sinh.

Từ 1968, thì Hòa thượng về Lâm Đồng cất chùa tịnh tu. Nơi đây có rất nhiều rắn. Đêm đêm, rắn to bằng bắp chân nằm dưới chân giường, nếu sơ ý sẽ đập nhảm. Mỗi lần như vậy, Ngài bèn niệm Nam-Mô A-Di-Đà Phật, và bảo:

- Thôi sáng rồi, đạo hữu nên về đi, để thầy còn niệm Phật.

Và rắn bò đi thật.

Lần khác, Hòa thượng gặp rắn liền hỏi:

- Có phải đạo hữu vào đây để nghe kinh, nghe niệm Phật không? Nếu phải thì gặt đầu ba cái.

Rắn làm y lời.

Sau này, khi Hòa thượng viên tịch, có cặp Kim Xà Vương (là đôi rắn vàng) đến đánh lễ 3 lần ở chỗ mộ Ngài rồi bò đi mất. Theo các môn nhân, đó là cặp vợ chồng rắn đã từng quy y với Hòa thượng trước kia.

Còn một người nữa ạ. Đây chính là công án Hồ Ly thiền mà tôi được nghe Hòa thượng giảng.

Thời triều Đường, Đại sư Bá Trượng mỗi ngày giảng kinh thì cứ thấy có một cụ già ngày ngày đến nghe kinh, mặc một bộ quần áo trắng, mà ngày nào cũng đến rất chăm chỉ, ông ở sau núi. Người bình thường không biết, nhưng mà Bách trượng thiền sư thì Ngài biết là ông không phải là người, mà như chúng ta thường gọi thì vị này chính là Hồ Tiên.

Có một hôm cụ già này thỉnh giáo với Bách Trượng thiền sư, nói rõ quá trình đọa lạc của bản thân. Đời trước ông ta là một vị pháp sư giảng kinh thuyết pháp rất hay, nhưng mà khi thính chúng đưa ra cho ông một câu hỏi, ông đã trả lời sai.

Trả lời sai, trái nhân quả nên đọa lạc làm thân hồ ly đã hơn 500 năm rồi. Hiện tại ông không có cách gì thoát khỏi đường súc sanh này, nên ông cầu Bách Trượng thiền sư giúp đỡ. Và cuối cùng thì Đại sư đã dạy cho ông cách hóa giải điều này, ông liền thoát thân hồ ly.

Bây giờ chúng ta sẽ tiếp tục với nội dung thứ hai:

2- Chiếu sáng lịch sử thầy giáo với pháp xuất thế gian

Vừa mới nói ở bên trên: Sư trưởng cho bạn huệ mạng. Huệ mạng là muôn đời, nên bạn làm thế nào để chiếu sáng

lịch sử của thầy giáo? Y giáo phụng hành, để một đời này bạn có thể liễu sinh tử thoát luân hồi, là bạn đã làm được “Hiếu thân tôn sư” một cách viên mãn.

*Tiến sĩ Thái cũng đã thành danh đạo đức học vấn của mình. Thầy đã dạy cho chúng ta bộ *Đệ Tử Quy* hay đến như thế. Và như Hòa thượng nói là: “Tiến sĩ Thái mặc dù không gần tôi, nhưng mà Tiến sĩ Thái nghe các bài giảng của tôi và y giáo phụng hành nên Tiến sĩ Thái thành tựu. Còn rất nhiều người gần tôi, nhưng không thành tựu”.*

*Tôi thì cũng không biết là Tiến sĩ Thái đã thành tựu đến mức độ nào, nhưng mà có một mức độ cao hơn và chắc chắn đã thành Thánh thành Hiền, đó là ai? Chính là tám gương của Hòa thượng. Vì sao biết? Ngài đã đạt được “*Sinh tử tự tại*”, muốn đi lúc nào thì đi. Cho nên hôm gần đây, chúng ta cũng đã biết Ngài định vãng sinh, nhưng sau đó các đồng tu đã thỉnh Ngài thường trụ thế gian, muốn xây dựng trường học trọn con rồng từ mẫu giáo đến Đại học tại Đài Loan và Úc châu của Ngài để mà cầu thỉnh Ngài.*

*Đây chính là văn hóa truyền thống Trung Hoa, từ 3 cái gốc Nho- Thích-Đạo. Nhà Nho lấy *Đệ Tử Quy* làm căn bản cho việc học tập; Đạo giáo thì lấy *Thái Thượng Cầm Ứng Thiên*; Phật giáo thì dùng việc tu *Thập Thiện Nghiệp Đạo-làm 3 cái gốc*.*

Vì sao mà Hòa thượng lại có thể thành tựu?

Hòa Thượng có kể về ba người thầy của Hòa thượng. Đó là Giáo sư Phương Đông Mỹ, Đại sư Chương Gia, và lão cư sĩ Lý Bình Nam. Cả ba người thầy này đều đối với Hòa thượng rất tốt. Còn Hòa thượng thì đối lại với thầy như thế nào?

“Tôi được ân đức giáo huấn của thầy rất to lớn, tâm tôi mỗi niệm báo ân đối với thầy mạnh hơn rất nhiều so với những người khác. Tôi cũng chân thật được lợi ích, đó là tôi thật biết nghe lời, chân thật hợp tác với thầy”.

Thậm chí với người thầy thứ 2 là Đại sư Chương Gia, sau khi Ngài viên tịch, Hòa thượng ở nơi hỏa thiêu Ngài, dựng lên một cái lều nhỏ, ở đó ba ngày ba đêm, ở nơi đó mà tư duy xem lão sư đã dạy mình ba năm rốt cuộc là dạy những gì, để ở ngay nơi đó mà học tập. Đây chính là y giáo phụng hành.

Chúng ta muốn thành tựu hãy học tập Hòa thượng nhé: Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo bằng sự y giáo phụng hành.

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục chia sẻ đến ý thứ 7: Chiếu sáng lịch sử của tổ tông, là kế thừa tuyệt học của Thánh hiền.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 88

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc ý thứ 6: “Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo”. Trong Ngũ luân gồm có: vợ chồng, cha con, anh em, bạn bè, vua tôi. Vậy thì đối với thầy giáo là thuộc loại “luân” nào? Câu trả lời của Tiến sĩ Thái là “luân cha con”. Vì sao? Vì “Một ngày làm thầy, cả đời làm cha” (nhất nhật vi sư, chung thân vi phụ).

Cho nên chúng ta phải dùng cuộc đời mình, cống hiến cho xã hội để cho sư trưởng và cha mẹ có vinh dự.

Hôm nay chúng ta học sang ý thứ 7:

7- Chiếu sáng lịch sử của tổ tông - Là kế thừa tuyệt học của Thánh hiền

Mục này Tiến sĩ Thái giảng sẽ có hai ý chính như sau:

Thứ nhất: Tại sao phải kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền?

Thứ hai: Kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền như thế nào?

Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu nội dung:

1) Tại sao phải kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền?

Sao gọi là tuyệt học? Giáo huấn của Thánh Hiền là chân lý tuyệt đối, siêu việt thời không, đây là pháp tắc đại tự nhiên. Đi đúng pháp tắc đại tự nhiên thì gia đình hạnh phúc, thế giới đại đồng; còn đi ngược thì họa hại đến liên, thế giới là ngày tàn. Cho nên chân lý ấy mới đáng để cho chúng ta dùng sinh mạng ngắn ngủi này mà truy cầu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lại nữa, chúng ta là con cháu Viêm - Hoàng, phải đề đòi sau này của chúng ta có thể tiếp nối người trước, mở lối cho người sau, để có thể không hổ thẹn với mấy ngàn năm các bậc tổ tiên [đã] dạy dỗ.

[Hòa thượng có nói là Từ Hy Thái Hậu đã phế bỏ đi cái nền tảng Nho giáo cách đây 200 năm. Cho nên là Nho giáo đã mất đi 200 năm rồi. Bây giờ, bạn nhìn thấy cái xã hội Trung Quốc đấy. Thậm chí họ đưa lên những cái clip, tôi không thể nghĩ là tại sao con người lại có thể như thế.

Tức là gì ạ? Có một bà đi qua đường bị một cái taxi đâm, nằm vật ra đấy, taxi thì đi rồi, bỏ chạy rồi, bà thì không biết sống chết gì, nhưng mà 15 phút liền xe đi qua, đi lại, không một xe nào dừng lại, người đi như mắc cửi. Tôi bảo không thể nghĩ đạo đức con người tại sao lại có thể như thế?

Nhưng rồi cuối cùng đến lượt Việt Nam tôi cũng lại nhìn thấy như thế. Vậy nếu bây giờ chúng ta không kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền thì xã hội sẽ đi đến đâu? Đạo đức con người sẽ đi đến đâu? Và cái trước tiên là chúng ta bị thiệt hại trước, con cái chúng ta sẽ bất hiếu, rồi cuộc sống

của chúng ta là ngày tàn, gia đình của chúng ta cũng sẽ đổ vỡ. Vậy thì dẫn đến cả cái xã hội này sẽ đi đến đâu?

[Cho nên] chúng ta đem nó truyền thừa lại, thừa kế người đi trước, mở lối cho người *[đi]* sau, không để văn hóa mấy nghìn năm bị đoạn trong tay chúng ta, vì nếu để đoạn thì đây là tội lỗi không thể tính được.

2) *Kế thừa tuyệt học Thánh hiền thế nào?*

* *Đẩy mạnh lời giáo huấn của Thánh hiền*

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc đầu, chúng tôi nắm giữ thái độ như vậy, vì trong hiện tại tình hình đạo đức tiêu vong nghiêm trọng, hy vọng có thể nhanh chóng đẩy mạnh nền văn hóa, đẩy mạnh lời giáo huấn của Thánh Hiền.

Lúc đó, cha tôi nói với tôi rằng:

- Công việc giáo dục văn hóa này cực kỳ khó làm, không mấy người làm được.

Tôi nói với cha tôi rằng:

- Nếu như có một vạn người làm, chỉ *[cần]* có hai người thành công, xin hỏi chúng ta có nên làm hay không? Còn có hai người thành công chứng tỏ đã thành công, đúng không?

Chúng ta không cần hỏi 9 ngàn người còn lại vì sao họ thất bại, vì “Chẳng thà tìm phương pháp thành công, chứ không tìm lý do để thất bại”.

[Cho nên như Hòa thượng nói là: “Biết là khó, biết là không thể làm vẫn cứ cố làm”. Đây mới là người dũng cảm, nhân nghĩa. Nguyên văn: “Tri kỳ bất khả vi nhi vi chi”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một người muốn lùi bước có thể tìm được một trăm, ngàn lý do cũng còn dư. Nhưng chúng ta cần đi xem là hai người này vì sao họ thành công?

Nếu như sự thành công của hai người này là vì họ là người có nhiều tiền bạc, là vì cha mẹ của họ làm quan lớn, có quyền vị, vậy thì chúng ta không cần làm, bởi vì chúng ta không có gì cả, quả thực không có.

Nếu như họ cũng không có tiền, không có quyền vị, nhưng họ làm được, vậy thì chúng ta phải xem vì sao mà họ làm được như vậy, để cố gắng học hỏi. *[Khi mà tôi phát tâm để hoằng dương văn hóa truyền thống, là tôi nhớ cái đoạn này của Tiến sĩ Thái. Vì sao họ thành công?]*

** Chân thành là chìa khóa của thành công*

Tôi nhắc đến Thầy của tôi - Hoà thượng Tịnh Không. Tôi nói:

- Thầy *[của]* tôi không có tiền, tất cả những người thân cũng không sống chung với Thầy, đều không ai giúp đỡ, nhưng Thầy lại có thể hoằng dương giáo huấn của Thánh Hiền, thậm chí còn hoằng dương đến khắp thế giới. Như vậy là Thầy dựa vào điều gì?

Các bạn! Thật ra có nhiều việc rất đơn thuần, đều là từ một tấm lòng chân thành mà ra. Bởi vì Thầy có lòng

cung kính chân thành, cho nên Thầy viết thư cho nhiều giáo thọ *[giáo thọ đây chính là giáo viên]*, các trường đại học nổi tiếng, mỗi người đều từ trong thư của Thầy thấy được sự hiếu học của Thầy, nên viết thư cho Thầy *[và đều đồng ý là nhận Thầy làm học trò]*.

Trong đời Thầy có 3 vị thầy giáo giỏi đều do nơi sự hiếu học của Thầy mà đặc biệt là quan tâm đến Thầy.

- Do sự chân thành mà Thầy đạt được học vấn.

- Do có sứ mệnh, nên cuộc đời Thầy được giáo huấn của Thánh Hiền.

- Thầy cũng hy vọng lợi ích được càng nhiều người hơn. Kỳ thực, Thầy đã thật sự đem kinh điển của Thánh Hiền để diễn *[giải]*.

- Do nơi tấm lòng của Thầy mà cảm được rất nhiều người đối với Thầy, rất là cung kính ủng hộ.

Trong Lão Tử có nói đến: “*Thiên đạo vô thân, thường dữ thiện nhân*”, *[có nghĩa là:]* Trời không thiên vị, thường giúp người lành. Trên trời tuyệt đối không nói rằng:

- Người này đối tốt với tôi *[thì]* tôi đặc biệt thương người *[này]*.

[Không có. Mà bạn cứ làm thiện thì trời sẽ giúp thôi].

Hồi báo *[trên]* cõi trời đều theo sát bên cạnh người thiện, gọi là thiện thì có thiện báo.

[“Thiện ác chi báo, như ảnh tùy hình” ấy mà, đây chính là nam châm hút sắt từ. Hay còn có câu nữa là gì ạ? “Nhân hữu thiện nguyện, thiên tất tùng chi”, tức là người có nguyện lành thì trời đi theo để giúp.

Tại sao hôm nay tôi nhớ cái câu ấy như thế? Là vì trong cái thời gian vừa qua tôi cảm thấy rất là khó khăn trong công việc về gia đình: Mẫu thân thì ốm này, con dâu thì đẻ này. Ngoài ra thì cô giúp việc đợt này ốm. Thế là tất cả mọi việc nó đổ hết lên đầu tôi. Không thể bảo chồng là anh chăm mẹ, không được. Không thể bảo chồng là anh đi thổi cơm lau nhà, không được. Không thể bảo chồng là anh chạy lên xem xem là con dâu với cháu nó có cần gì không? Không được! Thế là đổ lên đầu mình.

Tôi nói với cư sĩ Nhân là:

- Thế này thì không cần thận chúng ta phải đóng cửa thật.

Thế nhưng sau đấy thì Ban trị sự có cử một số các đồng tu lên giúp tôi, thì tôi bắt đầu nghĩ đến cái câu là: “Nhân hữu thiện nguyện, thiên tất tùng chi”. Vậy phải chăng các bạn chính là sự sắp xếp của Phật, Bồ Tát đến để giúp tôi?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Trung Dung lại nói: “Thành giả, vật chi chung thủy”, [có nghĩa là:] Chân thành thì không gì không thành tựu. Sự thành bại của một việc nguyên nhân ở chỗ nào? Chính là ở chữ “thành”.

[Chỉ cần chữ “thành” thôi là bạn làm gì cũng được, câu gì cũng thông. Ngài Viên Liễu Phàm cũng chuyển hoá thành phúc là bắt đầu từ chữ chân thành.]

“Bất thành vô vật”, *[có nghĩa là]* không chân thành thì không có gì hết.

[Cho nên bạn mà không chân thành bạn cầu cái gì cũng không được, bạn muốn cái gì cũng không thông.]

Hai câu này rất có đạo vị, dùng lòng chân thành *[mà]* làm ra mọi việc, không phải vì thời gian không gian mà giảm bớt tính ảnh hưởng của nó, đó gọi là “Siêu việt thời không”.

Phạm Trọng Yêm rất chân thành, cho nên thái độ sống của ông liên tục ảnh hưởng đến người học vấn đến mấy trăm năm.

[Ông có một cái câu nổi tiếng, chính là: “Tiên thiên hạ, nhi ưu chi ưu; Hậu thiên hạ, nhi lạc chi lạc” - Tức là “Lo trước cái lo của thiên hạ”, quên mình đi, “nâng niu tất cả chỉ quên mình” đấy; và “Vui sau cái vui của thiên hạ”.

Đây cũng là câu mà Bác Hồ đã đưa vào gọi là “Đạo đức cách mạng”, dạy người cách mạng phải thực hiện được “Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ”. Vì sao Bác Hồ biết? Vì gia đình Bác Hồ là gia đình nhà Nho gốc.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cũng vậy, Thầy của tôi là dùng lòng chân thành giúp đỡ, truyền lời giáo huấn của Thánh Hiền, tin rằng tấm lòng của Thầy cũng sẽ lưu lại trong lòng tất cả các học trò.

Cho nên “*Chí thành như thần*”, [*tức là*] bậc chí thành thì như thần linh. [*Vì cái gì cũng đạt được hết*]. Chí thành có thể cảm thông. Điều này đều là trong cuộc sống hiện tại của quý vị, quý vị có thể ấn chứng được.

Nhưng khi chúng ta không có lòng chân thành thì “*Bất thành vô vật*” (*[tức là]* không chân thành [*thì*] không thành tựu gì hết). Ý nói rằng quý vị không dùng [*lòng*] chân thành làm việc thì sau sau này nhất định sẽ thất bại.

[Định làm cái gì cuối cùng cũng thất bại, mặc dù thông minh đỉnh ngộ, gọi là hỏi đâu biết đấy, “Thế trí biện thông” nhưng mà làm gì cũng không thành công hết. Bạn có gặp những dạng người này trong xã hội không? Có chứ, rất nhiều.]

Ví dụ nói:

Quý vị đối với con cái không chân thành, thì gia đình này chắc chắn sẽ suy bại.

Quý vị đối với nhân viên không chân thành, mặc dù hiện tại quý vị kiếm được chút ít tiền, sớm muộn cũng sẽ bị sụp đổ.

Quý vị phải quan sát kỹ càng, phải chân thành đối đãi với người nhà, đối đãi với nhân viên, thì gia nghiệp và sự nghiệp của họ mới có thể bền lâu. Bằng không thì bảo đảm “Giàu không quá 3 đời”. Câu này bây giờ cần đổi một chút, quý vị quan sát là có đến ba đời không? Không cần! Đúng

rồi! Bởi vì con người càng lúc càng làm không đủ chuẩn mực của con người, [thì] hao tổn quá nhiều phước phần, cho nên phước không quá một đời.

Chúng ta hiểu rõ được chân thành thì có thể làm tốt [được] công việc, cho nên chúng ta đều cần tấm lòng chân thành.

[Đó!] Đối diện với thời đại lớn này, chúng ta nhất định cần phải “*Vì vãng Thánh kế thừa tuyệt học, vì vạn thế mà khai thái bình*”, [tức là] “*Vì để tiếp tục kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền, vì để khai mở thái bình muôn đời*”. Các bạn đã nghe đến chưa? Hình như là quá xa vời.

[*Có ai nghĩ đến chuyện gọi là kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền không?*]

Hoặc là hai vai cảm thấy quá nặng rồi. Vì sao cảm thấy quá nặng rồi? Vì chúng ta đang ôm chặt một thái độ: “*Khởi năng tận như nhân ý, dẫn cầu vô quý ngã tâm*”, (có nghĩa là: Há có thể làm vừa ý tất cả mọi người? Chỉ cầu mong sống sao cho không thẹn với lòng mình).

[*Thôi, chẳng làm nữa thì thôi, chẳng hoảng pháp nữa thì thôi, làm sao đấy để không thẹn với lòng mình, chứ không thì mệt quá rồi, gánh nặng quá rồi.*]

* *Xiển dương giáo huấn Thánh hiền từ gia đình đến xã hội*

Kỳ thật, [hiện tại] chúng ta làm cha làm mẹ [đều] đem lời dạy của Thánh Hiền dùng trong việc giáo dục con cái, dùng trong gia đình, [*nghĩa là kế thừa*]. Quý vị đã

truyền thừa văn hoá xưa rồi. *[Ngay trong gia đình trước đã.]*

Thứ hai, cũng trong *[công]* việc sống chung với các đồng nghiệp, khi bạn đồng nghiệp sống chung với quý vị cảm thấy rất vui vẻ, thì quý vị bảo họ:

- Những thái độ sống này của tôi, đều học trong Luận Ngữ, đều học trong “Đệ Tử Quy”.

[Đây, bạn hoằng truyền “Đệ Tử Quy” rồi. Ngay từ trong gia đình, bạn cư xử làm sao đấy gia đình bạn hạnh phúc, vậy là biểu pháp cho xã hội.]

Ngoài xã hội, đối với đồng nghiệp, người ta quý mến bạn, rồi người ta bảo: Sao bạn lại được thành công thế kia? Thì bạn bảo đây là bởi vì bạn học văn hoá truyền thống, hay Nho giáo và Phật pháp. Vậy họ bảo “ừ, bạn học rõ ràng chuyển hóa thành phúc”, vậy thì họ cũng theo học, thì đây chính là bạn hoằng truyền Thánh giáo.]

Chúng ta tùy sức tùy lực mà làm, cũng là công đức viên mãn.

Các bạn, bây giờ chúng ta lại đọc câu của Văn Thiên Tường một lần, xem quý vị có thấy ý vị khác nhau không nhé? Chuẩn bị, bắt đầu:

*“Nhân sanh tự cổ thù vô tử
Lưu thủ đan tâm chiếu hãn thanh.”*

(Xưa nay hỏi có ai không chết
Hãy để lòng son chiếu sử xanh)

Quý vị đọc lớn tiếng rất hào hùng. Khi chúng ta xác lập cuộc sống, đều hướng đến phát triển những giá trị này. Quý vị làm được khiến con của quý vị vô cùng khâm phục cha mẹ của nó. Con của quý vị có quý vị làm gương như vậy, [thì] tin rằng cuộc sống của nó cũng sẽ đi đúng hướng thôi.

[Phần giảng giải của Tiến sĩ Thái chúng ta sẽ dừng ở đây. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang phần tham khảo.]

Chủ đề: KẾ THỪA TUYỆT HỌC CỦA THÁNH HIỀN

1. Làm thế nào để kế tiếp người trước?

- *Ai là người đi trước hả các bạn? Thánh nhân*
- *Làm thế nào để kế tiếp người đi trước? Học và hành theo các Ngài*
- *Học hành thế nào? Thành tựu đức hạnh và học vấn của bản thân*
- *Muốn thành tựu đức hạnh, học vấn thì phải gặp được thầy giỏi*
- *Muốn thầy giỏi chân thành dạy dỗ, phải có 3 điều kiện, đó là: thành thật, nghe lời, và thật làm.*

Hòa thượng kể rằng cuộc đời của Ngài thành tựu cũng là nhờ 3 điều này.

Thứ nhất: Nhờ thành thực nên tiếp cận được thầy giỏi:

Chúng ta chưa làm được đến chân thành, là “một niệm không sinh” như người xưa định nghĩa và như Tiến sĩ Thái vừa giảng. Nhưng ta hoàn toàn có thể làm được đến

“thành thực”. Trong Vô Lượng Thọ giảng giải – VCD số 11, Hòa thượng có giảng về thành thực như sau:]

“Các vị nhất định phải nên biết “Thế gian pháp” dạy người “thành thật” là thứ nhất.

Dáng vẻ thành thật thế nào? Không lừa dối chính mình, không lừa dối người khác. Chân thật có thể làm được đến không dối mình, không dối người, con người này thành thật, con người này thật thà.

Chúng ta cả đời phải học làm người thành thành khẩn khẩn, trung thực thật thà. Người thật thà là vô cùng đáng quý, người thật thà thì Phật quang thường hay chiếu đến họ, họ không học Phật cũng chiếu đến họ. Bạn nói xem, thành thật đáng quý đến dường nào!”

[Bạn xem, cả ba vị thầy của Hòa thượng đều là kiệt xuất đương thời. Hòa thượng đối với cả ba vị thầy này đều rất là thành thực.

Với Giáo sư Phương Đông Mỹ là người thầy đầu tiên, ông là một nhà triết học đương thời, danh tiếng rất cao. Hòa thượng đã viết một lá thư rất dài gửi cho Giáo sư. Một tuần sau, Giáo sư gọi đến để hỏi về các vấn đề học vấn của Hòa thượng. Mặc dù rất mong muốn được Giáo sư thâm nhận, nhưng Hòa thượng rất thành thật trả lời với Giáo sư rằng mình chỉ có tốt nghiệp sơ trung, còn cao trung học thì mới được có nửa năm thì phải bỏ dở vì chiến tranh. Chính vì sự thành thật ấy mà Giáo sư Phương Đông Mỹ đã nhận dạy cho Hòa thượng.

Với Đại sư Chương Gia và lão cư sĩ Lý Bình Nam cũng vậy, Hòa Thượng rất thành thực.

Điều kiện thứ hai: Nhờ nghe lời nên cả ba vị thầy đều nỗ lực dạy bảo

Giáo sư Phương Đông Mỹ nhận Hòa thượng làm học trò và dạy riêng Hòa thượng mỗi tuần 1 buổi vào chủ nhật, đến nhà của ông, dạy hai giờ đồng hồ cho Hòa thượng.

Vì sao không để Hòa thượng đến trường học cùng với các học sinh khác? Trong Vô Lượng Thọ giảng giải -VCD 06, Hòa thượng có kể như sau:]

Lão sư ở trong trường lên lớp giảng bài, không giảng những thứ chân thật, vì học trò không có người nào chân thật muốn học. Còn như chân thật muốn học thì ông mở lớp dạy đặc biệt, bảo tôi đến nhà của ông để lên lớp. Hơn nữa ông không nhận học phí, chân thật dạy bạn, những gì thầy có đều có thể truyền lại.

[Sau thời gian đó, Hòa thượng lại học Đại sư Chương Gia, cũng là mỗi một tuần lễ từ một đến hai giờ đồng hồ để dạy cho Hòa thượng. Học trò chỉ có một mình Hòa thượng, một thầy dạy một trò.]

Về sau, Hòa thượng thân cận với lão cư sĩ Lý Bình Nam, thì càng nghiêm khắc hơn. Ông yêu cầu 3 điều kiện:

(1) Thứ nhất: Ngoài ông giảng kinh thuyết pháp ra, bất cứ người nào giảng kinh thuyết pháp cũng không cho phép nghe.

(2) Thứ hai: Muốn xem kinh Phật, xem sách vở khác, không được sự đồng ý của ông thì không được xem.

(3) Thứ ba: Không chỉ như vậy, ngày trước Hòa thượng học cùng với Phương tiên sinh học triết học, cùng với Đại sư Chương Gia học Phật ba năm, ông nói:

- Tôi cả thầy đều không thừa nhận, ông bước vào cửa của tôi thì phải bắt đầu lại từ đầu.

Ông hạn chế tôi 5 năm, quyết định phải tuân thủ.

Không cho phép bạn nghe, không cho phép bạn xem, hoàn toàn nghe một mình ông chỉ đạo, ông hoàn toàn gánh lấy cái trách nhiệm này đối với tôi.

Nếu bạn không nghe lời thầy thì bạn đi theo ông ấy làm gì? Còn nghe ông ấy thì phải chân thật nghe lời ông ấy. Còn nếu như bạn nghe hai người, thì bạn liền sẽ sanh ra nghi vấn, nghe ba người, bốn người thì loạn lên rồi, không nên, tuyệt đối không nên.

[Điều kiện thứ ba: Nhờ thật làm nên có thành tựu]

Con người của tôi không có thứ gì là giỏi cả, chỉ thành thật nghe lời. Tôi nỗ lực học 5 năm. Thực tế ra mà nói tôi tuân thủ phương pháp này của ông nửa năm thì đã có lợi ích, chính mình liền có cảm xúc rất sâu, vọng niệm thì ít hẳn đi.

Bạn không nghe bất cứ thứ gì, bạn không thể thấy bất cứ thứ gì, thì vọng niệm ít. Sau khi vọng niệm ít đi rồi thì trí tuệ phát triển, cũng chính là thông minh hơn trước. Nghe thứ gì thì nghe được thông suốt hơn, nghe được sâu sắc hơn; Nhìn thứ gì cùng với cách nhìn trước đây cũng đều không giống như nhau. Có một chút trí tuệ nhỏ.

Tâm thanh tịnh thì sanh trí tuệ. Đây là cách dạy học của người xưa Trung Quốc. Hơn hai mươi mấy năm sau, tôi đến Singapore gặp được pháp sư Diễn Bồi ở dưới hội của lão Hòa thượng Đế Nhân, cũng là nói ba điều này, tôi mới

hoát nhiên đại ngộ. Không phải là chỉ của mình lão sư Lý, thì ra giáo học của tổ tông ngày trước, đòi đòi kiếp kiếp đều là tuân thủ cái quy củ này.

Tôi sâu sắc được lợi ích. Đến năm thứ 5, tôi báo cáo với lão sư, tôi nói:

- Lão sư, con muốn giữ thêm 5 năm nữa.

Lão sư cười lên.

Giữ lấy nguyên tắc của lão sư, cầm chặt cái gốc của chính mình, 5 năm tôi cảm thấy thời gian không đủ, nên tôi dùng mười năm, tôi nếm được cái mùi vị này. Hiện tại thì người thông thường không có người đạt được điều kiện này.

*Lão sư muốn xem xét học trò thì không gì khác ngoài một điều kiện. Điều kiện gì ạ? **Chính là thành thật nghe lời, và thật làm.** Nếu bạn có thể đạt được điều kiện như vậy, thì họ sẽ bằng lòng dạy bạn.*

2. Làm thế nào mở lối cho người sau?

☐ *Ai là người sau? Là người chưa giác ngộ*

☐ *Mở lối thế nào?*

1- Giữ gìn, bảo hộ kinh điển không bị hư hoại theo thời gian;

2- Đào tạo giáo viên để truyền bá giáo huấn của Thánh Hiền;

3- Mở trường, lớp thí nghiệm dạy giáo huấn Thánh Hiền xưa. Sau đó sẽ nhân rộng ra toàn xã hội và thế giới.

**** Trước hết, kinh điển của Phật, Bồ Tát, cổ Thánh tiên hiền phải giữ bảo tồn cho hậu thế muôn đời sau, không bị hủy mất theo thời gian.***

Chính vì vậy mà người xưa vì lo sợ xảy ra các thảm họa như động đất, lũ lụt, sóng thần,... Thậm chí là lo sợ thế giới bị hủy diệt, như là thành phố Atlantic chẳng hạn, chìm sâu dưới đáy biển sau một trận động đất và sóng thần. Thử hỏi lúc đấy thì máy tính hay phần mềm của bạn còn tồn tại chẳng?

Cho nên người xưa đã nghĩ ra cách là cho khắc kinh lên đá, gọi là “thạch kinh”. Hơn nữa, đá chính là dư âm vạn năng từ ngàn xưa còn vọng lại ngày nay thành linh khí.

Thạch kinh xuất hiện lần đầu tiên ở Trung Quốc vào năm 971. Khi ấy được Vua Tống cho khắc kinh Đại Tạng lên cột đá để cúng dường.

Chỉ hai năm sau, Nam Việt Vương Đinh Liễn, là con trai Vua Đinh Tiên Hoàng đã cho dựng 100 cột kinh Phật bằng đá, khắc kinh Đà La Ni ở Hoa Lư, Ninh Bình. Từ đây về sau tạo thành một dòng chảy “Thạch kinh” trong văn hóa Việt Nam với mong muốn làm nên những cuốn kinh Phật bền vững tới muôn đời sau.

Ngày nay, khi khai quật lòng đất ở cổ đô Hoa Lư, cách đền thờ vua Đinh Tiên Hoàng khoảng 2 km, các nhà khảo cổ đã tìm ra được gần 20 cột kinh thời Đinh. Đó là những cột đá có 8 mặt, dài khoảng từ 0,5 m đến 0,7 m. Trên tất cả các cột này đều có khắc bài thần chú Phật Kinh Tôn Thắng Đà La Ni. Các cột kinh này được dựng trong các năm khác nhau. Trên một cột kinh tìm được từ năm 1964,

ngoài bài thần chú trên, còn có một bài kệ bằng chữ Hán khá dài, liên quan đến Phật điện Đại Thừa.

Sau nhà Đinh, Lê Hoàn, (hay chính là vua Lê Đại Hành. Ông là một trong 14 vị anh hùng tiêu biểu của dân tộc Việt Nam, đánh Tống, bình Chiêm thắng lợi. Ông có công lớn xây dựng đất nước thời Tiền Lê) ông cho dựng thạch kinh ở chùa Nhất Trụ. Chùa Nhất Trụ có tên như vậy là do trước chùa có một cột Kinh Phật bằng đá, nên gọi là Nhất Trụ (cột Kinh Lăng Nghiêm). Cũng từ đây về sau, nhân dân Việt Nam ta có truyền thống dựng Thạch Kinh trước điện thờ Phật.

Cột Kinh Phật của chùa Nhất Trụ cao hơn 4m, có 8 mặt. Trên tám mặt của thân Bát Giác có khắc đầy chữ Hán, ước khoảng 2.500 chữ. Các mặt của lăng Kinh khắc bài thần chú trong Kinh Lăng Nghiêm và một số bài kệ. Cột đá này được dựng khoảng năm 995. Trên cột đá còn thấy các chữ “Đệ tử Thăng Bình Hoàng đế tả tạo” (Hoàng đế Thăng Bình - tức vua Lê Hoàn).

Điều này cũng ứng với lịch sử xuất thân của ông. Tương truyền, khi mẹ ông, bà Đặng Thị mới có thai, chiêm bao thấy trong bụng nở hoa sen, chỉ trong chốc lát đã kết hạt.

Đây là người xưa. Bây giờ thế giới vào thời kỳ gọi là “Đấu tranh kiên cố”, ngộ nhờ chẳng may chiến tranh hạt nhân, rồi là địa cầu hủy diệt thì chỉ còn cát bụi, những bản thạch kinh này cũng không còn.

Vậy có cách nào bảo tồn vững chắc không? Có chứ! Theo tôi, đó là những lời giáo huấn của Thánh Hiền này, các bạn phải làm sao cất vào trong đầu của mỗi một con

người chúng ta. Vậy là bạn đã thực hiện được lời dạy của Thế Tôn rồi: **“Ta đã thành Phật, các chúng sinh cũng thành Phật”**.

Tuy nhiên, lưu giữ được kinh điển trường tồn rồi, nhưng không có người đọc hiểu được, không có người hành được thì cũng như không mà thôi. Cho nên:

*** Điều thứ 2: Đào tạo giáo viên để truyền bá giáo huấn của Thánh Hiền**

Đạo Phật ở Ấn Độ, trong khi trưởng thành đã chia ra thành hai thân cây lớn. Một thân cây hướng về phía Nam, tức là Nam Tôn Phật Giáo. Một hướng về phía Bắc, tức là Bắc Phương Phật Giáo.

Nói đến Bắc Phương Phật Giáo, thì quốc độ lớn nhất và có ảnh hưởng quyết định đến những nước xung quanh là Trung Hoa.

Những đại đức Trung Hoa xưa, họ biết là ngôn ngữ sẽ tùy theo thời đại mà thay đổi, nên nếu như ngữ cùng “văn” là như nhau, thì sau khi thời đại thay đổi, loại văn tự này người xem sẽ không có người hiểu được.

Người phương Tây đã phạm phải cái lỗi này: Văn La tinh của Châu Âu hiện tại không có người xem hiểu. Ngay cả Phạn văn của Ấn Độ hiện tại cũng không có người xem hiểu. Cho nên, nếu như bạn nghĩ rằng: vậy thì ta học Phạn văn Ấn độ để dịch kinh thì bạn phải lưu ý đến điều này.

Tổ tông Trung Quốc biết được cái tình hình này, liền phát minh ra Văn Ngôn Văn, chính là Văn cùng Ngữ phân khai. Ngôn ngữ sẽ thay đổi, Văn thì vĩnh viễn không thay

đổi. Văn Ngôn Văn khác với văn nói thông thường (gọi là Bạch Thoại): “Hễ dùng tai nghe mà hiểu được thì là Bạch Thoại. Hễ không dùng mắt để xem sẽ không hiểu được thì đó là Văn Ngôn văn”.

Nên Kinh Phật Bắc Phương Phật giáo, cùng những lời giáo huấn của cổ Thánh tiên Hiền đều được viết bằng Cổ Hán Văn (hay còn gọi là “Văn Ngôn Văn”) của Trung Hoa.

Sau phong trào vận động Ngũ Tứ, một số người quá khích muốn xóa bỏ toàn bộ nền học vấn cũ, hầu như không còn sách vở nào viết bằng Văn Ngôn Văn nữa. Ngay trong số những người tốt nghiệp đại học ở Đại Lục hoặc ở Đài Loan hiện thời (nhất là từ Đại Lục), cũng không ít người lúng túng, cảm thấy Văn Ngôn Văn rất khó hiểu.

Vậy nên Kinh Phật muốn có người đọc được thì phải được đào tạo Cổ Hán Văn. Do đó từ năm 2011, trong Tỉnh Độ Đại Kinh Giải Diễn Nghĩa -Tập 348, Hòa thượng có nói là đã thành lập Viện Hán Học ở Malaysia. Và theo những gì tôi được biết thì đã có Viện Hán Học ở Anh Quốc, Đài Loan, và Úc Châu.

Mục tiêu thứ nhất của Viện Hán Học là: Đào tạo những giáo viên Cổ Hán Văn. Thời gian học tập là 10 năm. Sau 10 năm, những giáo viên này chắc chắn sẽ thành những nhà Hán học hàng đầu thế giới. Trên thế giới này có nhiều trường đại học có ngành Hán học, nhất định họ sẽ mời những người này làm giáo sư hướng dẫn.

Tuy đọc được Cổ Hán Văn, nhưng để dịch được giáo huấn Thánh Hiền xưa không đơn giản. Cho nên mục tiêu

thứ 2 của Viện Hán Học là những giáo viên Hán học này sẽ được đào tạo chuyên tu, chuyên hoằng Nho Thích đạo.

Yêu cầu căn bản đối với giáo viên là phải nắm ba cái rể cho chắc chắn: Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, và Thập Thiện Nghiệp Đạo, bắt buộc phải làm được, chăm chỉ học tập. Đây là căn cơ của đại Thánh đại Hiền, chư Phật, Bồ Tát. Sau đó chọn một môn trong kinh Đại Thừa để nghiên cứu. Tuân thủ phương pháp của cổ nhân Trung Quốc: “Một môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”. Mười năm chỉ chuyên nghiên cứu thâm nhập một bộ môn. Mười năm chỉ nghiên cứu như vậy, mỗi mỗi sẽ thành tựu.

Sau khi đã đào tạo được đội ngũ giáo viên thì tiếp tục thực hiện:

Điều 3: Mở trường lớp thí nghiệm dạy giáo huấn của Thánh hiền xưa, sau đó sẽ nhân rộng ra toàn xã hội và thế giới.

Trường thực nghiệm này sẽ được dạy theo phương pháp giáo dục của cổ Thánh tiên hiền Trung Quốc, tức là “một môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”, từ giáo viên tới học sinh đều được đào tạo như vậy.

Trường học chỉ tuyển học sinh mẫu giáo (hoặc có thể mở lớp tiểu học cũng được). Những học sinh này sẽ được đào tạo theo mô hình dây chuyền, từ mẫu giáo rồi lên lớp 1, lớp 2, lớp 3, dần dần rồi lên hết trung học, rồi đến đại học, sở nghiên cứu.

Tuyệt đối không tuyển học sinh chen ngang. Vì học sinh chen ngang và học sinh ở lớp thí nghiệm này được dạy khác nhau nên không thể tuyển.

Sự tu học của họ, họ sẽ đắc định, đắc Tam muội, họ sẽ khai ngộ. Sau khi khai ngộ, chính là một môn thông rồi, thì tất cả đều thông. Pháp thế gian, xuất thế gian không có ngoại lệ.

Còn giáo viên dạy những lớp thực nghiệm chính là những người đã được đào tạo từ Viện Hán Học.

[Hòa thượng có nói:] “Tôi hy vọng những thầy cô giáo này bỏ ác tu thiện, cải tà quy chánh, bồi đắp công đức, báo ân đức tổ tông, báo ân đức Phật, Bồ Tát, thực sự phát nguyện làm người hy sinh cống hiến, quyết không cầu tiếng tăm lợi dưỡng. Thực sự vì trời đất lập tâm, vì nhân dân lập mạng, vì vãng Thánh kế thừa tuyệt học, vì vạn thế khai mở thái bình, vì kế tiếp huệ mạng Phật phổ độ chúng sanh. Đó là niềm hy vọng của tôi đối với thầy cô giáo”.

Thí nghiệm này nếu thành công sẽ rất thú vị, chứng minh phương pháp dạy học của cổ Thánh tiên Hiền Trung Quốc ưu việt, tốt hơn phương pháp khoa học ngày nay. Lớp học này tại Úc thí nghiệm đã thành công, chính phủ đã công nhận rồi.

[Chúng ta vừa kết thúc ý thứ bảy: Chiếu sáng lịch sử của tổ tông, và đây cũng là ý cuối cùng của mục: 3. Sở thích Thánh Nhân là gì?]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ chuyển sang mục 4: Cha mẹ có những sở thích nào cần dốc lòng đáp ứng?]

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 89

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã kết thúc mục 3. “Sở thích của Thánh Nhân là gì?” và nội dung cuối cùng của mục này là “Chiếu sáng lịch sử của tổ tông? Là kế thừa tuyệt học của Thánh hiền”. Làm thế nào để kế thừa tuyệt học? Hoằng truyền giáo huấn Thánh hiền.

Chúng ta có nghe Tiến sĩ Thái giảng về tấm gương của Hòa thượng Tịnh Không, ngài vốn không có tiền, cũng không có quyền, vậy mà Ngài đã đem được giao huấn của cổ Thánh tiên hiền đi khắp thế giới để hoằng dương. Vậy Ngài nhờ vào cái gì mà thành công được như vậy ạ? Đó là nhờ lòng chân thành.

Đáng lẽ hôm nay chúng ta sẽ chuyển sang học mục 4. “Cha mẹ có những sở thích nào cần đáp ứng”. Nhưng hôm

nay trước khi chuyển sang mục 4, chúng ta sẽ chia sẻ về nội dung:

Chủ đề: CHÂN THÀNH THÌ CẦU GÌ ĐƯỢC NẤY

(Xin các bạn lưu ý, tôi không thể có năng lực để chia sẻ bài này mà hầu khắp là tôi lược trích từ Liễu Phàm Tứ Huấn Giảng Giải và Tịnh Độ Đại Kinh Khoa Chú – Chủ giảng Hòa thượng Tịnh Không)

Phàm phu không thể không có mong cầu, ai cũng có cái cầu hết. Cầu giàu có này, được danh giá này, xong được khỏe mạnh này, con cái nó ngoan ngoãn hiếu đễ này, đều là mong cầu những thứ ấy.

Các bạn mong cầu có nhiều không ạ? Rất nhiều. Nhưng mà mười điều các bạn mong cầu thì các bạn thực hiện được mấy điều ạ? Cổ nhân nói: Bất như ý sự thường bát cửu”, có nghĩa là mười điều các bạn mong cầu thì 8-9 điều là không được như ý. Tự chung lại thì những thứ mà bạn mong cầu không ngoài vật chất cũng như tinh thần mà thôi. Cho nên bài chia sẻ này chúng ta sẽ có 5 nội dung sau:

- 1. Vật chất do đâu mà có?*
- 2. Phước họa do đâu mà có?*
- 3. Muốn cầu được thì phải làm thế nào? Cầu từ chân tâm.*
- 4. Làm thế nào để cầu được từ chân tâm? Dùng tâm chân thành.*
- 5. Làm thế nào để được tâm chân thành?*

Vâng ạ! Chúng ta bắt đầu vào nội dung thứ nhất.

1. Vật chất do đâu mà có? Đều do tâm sinh

Vì bạn cầu vật chất mà nên bạn phải biết là vật chất từ đâu mà có. Hòa thượng có giảng vật chất từ đâu mà có như sau:

“Những nhà khoa học cận đại chuyên môn nghiên cứu vật chất xem nó là gì? Phương pháp họ đã dùng cùng với Phật đã nói hoàn toàn giống nhau, chính là đem vật chất phân khai, xem rốt cuộc vật chất là gì?

Trong bộ Câu Xá Luận có chép về vi trần và thế giới, đại ý như sau: Từ vật lớn nhất là thế giới, rồi đem chẻ nhỏ thế giới ra nhiều lần, cho đến thành những hạt bụi bay qua bay lại qua các kẽ hở (ví như là mỗi một buổi sáng, mặt trời chiếu vào các kẽ hở, chúng ta thấy có rất nhiều hạt bụi này bay qua bay lại). Các thứ bụi này được gọi tên là khích du trần, là bụi bay qua kẽ hở.

Đem “Khích du trần” này chẻ nhỏ thành bảy phần thì gọi là “Ngưu mao trần”, có nghĩa là hạt bụi nhỏ ở trên đầu lông con trâu. Lông trâu thì tương đối là thô nên bắt đầu từ trên cái đầu nhọn của cái lông trâu này có một hạt bụi giống như là dính ở trên đó, nó có lực hút, nó không rơi xuống;

Từ “Ngưu mao trần” này lại đem cái trần này phân ra thành bảy phần, một phần bảy này thì gọi là “Dương mao trần”, tức là hạt bụi trên đầu lông dê;

Lông dê mịn hơn nên đem “Dương mao trần” này phân thành bảy phần, thì một phần bảy này lại gọi là “Thố mao trần”;

“Thổ mao trần” này chính là lông thỏ. Lông thỏ thì càng mịn hơn, thổ mao trần này lại được phân thành một phần bảy thì gọi là “Thủy trần”.

“Thủy trần” này là bụi rơi trong nước mà không bị ướt, vì chúng quá nhỏ ạ. Mắt thịt của chúng ta không thể nhìn thấy nhưng nếu để chúng ở trong nước, nước có khe hở, chúng ta sẽ quan sát trong kính hiển vi sẽ thấy nước có khe hở và hạt vi trần này đi lại trong khe hở của nước, đi tới đi lui mà không chướng ngại.

Thủy trần này lại đem nó phân thành bảy phần, một phần bảy này thì gọi là “Kim trần”. Tại sao lại gọi là Kim trần ạ? Vì bụi này có thể lọt qua vàng khối hay là sắt dày hay là kính dày. Những thứ này vì mật độ tương đối lớn, khít hơn so với nước, nhưng vẫn là có khe hở, nên hạt kim trần này rất dễ dàng đi thông qua, không chướng ngại. Một cái hiện tượng vật chất nhỏ đến như vậy;

“Kim trần” này lại đem nó phân ra một phần bảy, trên kinh Phật gọi là “Vi trần”;

Vi trần, cái thứ này vẫn có thể phân, lại đem phân nó ra thành một phần bảy nữa, một phần bảy này nhà Phật gọi là “Cực vi trần”. Đại khái chính là người hiện tại, khoa học chúng ta gọi là “Hạt cơ bản”;

“Cực vi trần” này lại vẫn có thể phân, lại phân thành một phần bảy nữa thì gọi là “Cực vi chi vi” hay chính là “Lân hư trần”. Cái này thì không thể phân được nữa rồi, nếu phân nữa thì sao ạ? Không còn! Hiện tượng vật chất không thấy rồi, nó là hàng xóm của hư không, nếu phân nữa thì chính là hư không, là huyền tường rồi.

Cho nên nhà phật có câu “Vạn pháp giai không” (Nghĩa là tất cả pháp đều là không có thực). Nghĩa chữ Pháp này rộng lớn mênh mông, chỉ cho tất cả mọi sự vật trên vũ trụ, chẳng những các vật hữu hình, cho đến các vật vô hình tưởng tượng như là “lông rùa”, “sừng hổ”, cũng đều gọi là Pháp cả.

Cái này cũng đã được khoa học gia tìm ra cách đây 80 năm. Vào 80 năm về trước, khoa học gia mới phát hiện ra là nguyên tử. Vào lúc đó họ cho rằng nguyên tử là đơn vị vật chất nhỏ nhất, không thể phân nữa.

Tuy nhiên, theo tiến bộ của máy móc khoa học, họ đã phá vỡ nguyên tử xem nó là cái gì. Thì liền xem thấy bên trong cái hạt nguyên tử này, thấy có điện tử, rồi thấy những cái hạt trung tử, trung tử ở đây chính là hạt (notron), không có tích điện và proton. Thì ra nguyên tử là do những thứ này tổ hợp thành mà không phải chỉ là đơn thuần hạt nguyên tử.

Khoa học gia lại đem những thứ này mỗi mỗi đều tách ra, hạt nguyên tử tách ra rồi, rồi điện tử tách ra, trung tử tách ra, họ lại phát hiện ra “Hạt tử”. Có rất nhiều loại hạt không giống nhau, mà khoa học gia gọi là “Hạt cơ bản”.

Cái hạt này vẫn có thể phân tách ra lại phát hiện, khoa học gọi là “Hạt Quark”, có mấy mươi loại. Cái thứ này lại phân ra, phát hiện ra là “Vi trung tử”, chính là “Cực vi chi vi” mà trên kinh Phật đã gọi. Cũng là không thể phân được nữa rồi, vì sao vậy? Nếu phân ra nữa thì không còn, không rồi. Không rồi thì phát hiện ra hiện tượng

gì ạ? Hiện tượng ý niệm sóng động, cái phát hiện này của khoa học là thành tựu vô cùng khó được.

Cho nên khoa học gia kết luận: Trên thế giới căn bản không có cái thứ vật chất này. Vật chất là giả không phải là thật. Vật chất là gì ạ? Vật chất là huyền tượng từ trên ý niệm mà sanh ra” (Trích Tịnh độ Đại Kinh Khoa Chú – Chủ giảng Hòa thượng Tịnh Không)

[Sau này theo lý thuyết dây, khoa học có nói là giao động của những sợi dây sẽ tạo nên sóng rung vũ trụ, sóng này sẽ tạo nên vũ trụ nhân sinh. Nhưng họ không biết được sóng của những sợi dây này chính là sóng của ý niệm.]

“...Triết lý này đã gây ra những cuộc tranh luận gay gắt. Nhiều người thấy rằng sẽ thật là ngớ ngẩn và dễ gây ra phần nộ, nếu cho rằng những điều kỳ diệu của sự sống và của vũ trụ chỉ đơn giản là kết quả của cái vũ điệu tẻ nhạt của các hạt cơ bản ... và chính những hạt này lại chỉ đơn giản là các sợi dây bé nhỏ dao động?

Đối mặt với kiểu phê phán đó, nhà vật lý được giải Nobel là Steven nói: “Hẳn nhiên, quan điểm quy giản luận khiến chúng ta đều cảm thấy ớn lạnh sống lưng, nhưng chúng ta đã chấp nhận nó như nó vốn có, không phải bởi vì nó khiến chúng ta thích thú mà bởi vì thế giới của chúng ta vận hành đúng như vậy” (Lược trích: Giai điệu dây và bản giao hưởng vũ trụ - Tác giả: Nhà Vật lý học Brian Greene)

Phật pháp gọi là “Sắc”, gọi là “Tướng”, chính là hiện tượng vật chất. Hiện tượng vật chất nhỏ nhất là vật chất cơ bản, nó từ đâu mà ra ạ? Từ ý niệm mà ra. Cho nên trên kinh Phật mới nói là “Sắc do tâm sanh”, “Tướng do

tâm sanh”, “Cảnh tùy tâm chuyển” là tùy theo ý niệm của người mà chuyển.

Mấy ngàn năm nay những lời nói này trên kinh Phật, không có người giảng được rõ ràng, không có người giảng được tường tận. Nhưng cho dù giảng được rõ ràng, giảng tường tận, cũng không có người tin tưởng.

Không những hiện tượng vật chất, mà cả hiện tượng tinh thần, rồi hiện tượng tự nhiên đều do tâm sinh.

*Khoa học gia ngày nay dùng khí cụ mới nhất quan sát chứng minh, những điều Phật đã nói trên Kinh này là chân thật, không phải giả. Cho nên khoa học gia rất là cảm khái mà nói rằng: “Khoa học phát triển trong bốn trăm năm gần đây, sinh ra ngộ nhận nghiêm trọng”. Cái sai lầm này chính là **“Pháp nhị phân”**, đem cái hiện tượng trong vũ trụ này phân thành hai là vật lý cùng tâm lý”.*

[Cho nên nhà Phật kết luận là vũ trụ nhân sinh đều do tâm sinh.

Chúng ta chuyển sang ý thứ hai ạ.

2. Phước họa do đâu mà có? Cũng do tâm sinh

*Nhà Phật cũng có câu **“Vạn pháp duy tâm tạo”**, vậy thì họa và phước cũng từ tâm mà ra:]*

Lục Tổ Huệ Năng trong Pháp bảo Đàn Kinh có nói: “Nhất thiết phước điền, bất ly phương thốn”, tức là tất cả phước điền [là ruộng phước] đều không rời tâm địa của con người. “Phương thốn” chính là chỉ tâm địa của chúng

ta. Lành dữ họa phước đều do ý niệm mà biến hiện ra, không rời tâm.

[Bắt đầu xuất phát từ tâm hết. Có thể có những việc bạn bắt đầu từ tâm, bạn muốn thiện cho người, bạn không làm được, như Vệ Trọng Đạt trình lên vua là không sửa cái đập Tam Sơn, vua không đồng ý. Nhưng mà vì ông xuất phát từ cái tâm chân thành thương dân của ông ấy, cho nên ông được ghi công.]

Còn nếu như bạn cũng thế, bạn cũng trình là cái đập đá Tam Sơn này không sửa, nhưng không phải vì dân mà ví dụ vì bạn lười, bạn sợ trách nhiệm, thì bạn sợ cho bạn chẳng hạn.

Cho nên nếu mà về hình thức thì hai bên dân đều không phải làm, nhưng về tâm thì một bên là thương dân thực sự, còn một bên là sợ trách nhiệm và lười nhác. Vậy thì hai bên không như nhau. Hy sinh phụng hiến vì người thì công đức này của bạn rất là lớn, nhưng nếu vì mình thì đây không phải là thiện mà lại là ác. Vậy thì không có công mà là có tội, không có phước mà là có họa.

Cho nên: “Nhất thiết phước điền, bất ly phương thôn” là chỉ tâm địa của chúng ta lành dữ họa phước đều do ý niệm biến hiện ra, không rời cái tâm này.

Trong Kinh Lăng Nghiêm Phật có dạy: Tại sao lại có gió chẳng hạn? Bởi vì chúng sinh kiêu mạn, bão tố đấy. Còn các chúng sinh đều tham lam thì sao ạ? Thì tạo ra lũ lụt, đều sân hận thì tạo ra hỏa hoạn núi lửa.

Bạn thấy độ này cháy suốt, cháy khắp mọi nơi chưa? Vì sao mà sân? Vì toàn là tham không được thì sân thôi.

Đây, đều từ trong chân tâm bản tánh mà biến hiện ra. Cho nên nếu muốn làm sao đây hoá loạn không đến nữa? Thế bạn lại bảo là: ừ thôi cái chỗ này phòng cháy chữa cháy phải tích cực. Hoà thượng bảo đây toàn là về phần ngọn hết. Còn nếu đi về phần gốc tức là bạn phải dạy luân lý đạo đức cho người, phải buông được cái gọi là sân này, hay phải buông được cái tham này, tự nhiên kể cả thảm hoạ thiên nhiên cũng không đến nữa.

Đây là vạn pháp duy tâm tạo, tham lam thì tạo thành lũ lụt, sân hận thì tạo thành núi lửa hoả hoạn. Ngu si thì tạo thành bão tố, mà kiêu mạn thì tạo thành động đất sóng thần, cứ như thế mà biến hiện ra.

Ngày trước đoàn quân của Napoleon trong đại chiến thế giới thứ hai, khi đi qua một cái cầu, đều phải đi theo kiểu duyệt binh, một hai một, rất là đều. Khi họ cùng dậm chân xuống đồng loạt như thế nó trở thành cộng hưởng thì cây cầu gãy luôn. Cho nên bạn đừng bao giờ coi thường một cái ý nghĩ tham của bạn. Vì cái ý nghĩ tham này chính là góp gió thành bão đấy, thì nó tạo thành lũ lụt đấy.

3. Muốn cầu được, ước thấy thì phải làm thế nào ạ? Cầu từ chân tâm.

Trong Liễu Phàm Tứ Huấn ngài Vân Cốc Thiền sư có khai thị cho Viên Liễu Phàm như sau:

“Tùng tâm nhi mệnh, cảm vô bất thông”. Có Nghĩa là: “Từ nơi tâm mình mà tìm cầu thì mọi sự đều được cảm ứng”.

“Tất cả pháp thế gian, xuất thế gian đều từ trong chân tâm bản tánh biến hiện. Ta tìm được chân tâm bản tánh, đâu có đạo lý không cầu được?”

[Mình cứ có cái câu gọi là có cầu tất có ứng, thế nhưng mà mình cầu mãi, mười năm, hai mươi năm đều không có ứng. Cái tâm của chúng ta đây gọi là gì ạ? Vọng tâm, là tâm giả; Chân tâm là tâm thật. Vậy chân tâm này, chính là tự tính, là Phật tính. Cho nên chúng ta muốn cầu cảm ứng thì cầu từ đâu? Phải cầu từ chân tâm.]

Hòa thượng giảng tiếp:]

“Thế xuất thế gian khó nhất là thành Phật. Thành Phật còn có thể cầu được, hướng gì công danh phú quý của thế gian. Đó là chuyện nhỏ nhất chẳng đáng là gì, làm gì có chuyện không cầu được?”

4. Làm thế nào để cầu được từ chân tâm? Dùng tâm chân thành.

Nhưng mà muốn cầu được thì phải thông. Ngày nay chúng ta cầu quan trọng nhất là thông, thế nào gọi là thông? Thông có nghĩa là quán thông tầng không gian.

[Nghĩa là bạn phải quán thông suốt tất các tầng không gian của hư không pháp giới. Vậy vũ trụ có bao nhiêu tầng không gian ạ? Một, hai hay là ba, hay là nhiều hơn nữa....]

Nói về quán thông tầng không gian nhá. Hòa thượng nói không gian duy thứ thì vô lượng vô biên. Nhưng đối với con người thì không gian duy thứ của chúng ta là 3 độ. Thế và đối với lại quỷ thần thì của họ nâng cao lên 4 độ, rồi chư

thiên 5 độ, 6 độ. A La Hán cứ thế mà nâng lên. Nhưng mà cái duy thứ không gian này thì là vô lượng vô biên.

Vậy thì cái của mình là không gian 3 độ. Vậy bạn làm thế nào quán thông tầng không gian là bạn phá 3 cái, 3 cái tường vách này của con người đi. Ba cái tường vách này là chấp chước, là phân biệt, là vọng tưởng. Khi bạn phá được 3 cái tường này thì chính là bạn quán thông tầng không gian, vậy thì lúc ấy bạn sẽ cầu gì cũng được.

Khi tôi ví với bạn là bạn ở trong nhà bạn nhìn thấy cái gian phòng này nó chỉ có thế này thôi. Nhưng bây giờ bắt đầu bạn phá được cái tường này thì bắt đầu bạn nhìn thấy là ở ngoài sân của tôi có những cái gì rồi. Ngoài ra bạn vẫn nhìn thấy trong nhà có cái gì. Tiếp tục bạn lại phá một cái bức tường nốt bên ngoài, phá thông hết cả bạn sẽ nhìn thấy tận cả ngoài đường, tận cả trên bầu trời xanh bao la có cái gì bạn đều nhìn thấy hết.]

Dùng phương pháp gì để quán thông? Dùng tâm chân thành.

[Áy, bây giờ bắt đầu đến lượt định nghĩa “Chân thành” nhớ. “Thành” là gì và “Chân” là gì?]

“Chân” là không có vọng, đối ngược lại với vọng. Vọng là giả, chân là thật. Không phải hư vọng, không có chút nào hư vọng cả.

“Thành” là gì? Cuối đời nhà Thanh ông Tăng Quốc Phiên nói rất hay. Trong “Độc thư bút ký” ông có định nghĩa về chữ Thành này. “Một niệm không sinh” gọi là Thành. Định nghĩa này vô cùng chính xác.

["Vô niệm" đây. Một niệm không sinh. Hòa thượng có ví dụ là nhìn đây Trương Tam là Trương Tam, Lý Tứ là Lý Tứ, nhất định không được sang niệm thứ hai: Là ông Trương Tam này có một vợ ba con, ông Lý Tứ này thì gọi là góa vợ. Thế rồi ông Trương Tam tốt, ông Lý Tứ xấu. Rồi ông này mặc cái áo xấu, ông kia mặc cái áo đẹp. Rồi cứ thế là những cái vọng tưởng nối nhau trùng trùng điệp điệp. Không được. Bạn phải dừng ngay từ niệm thứ nhất. Trương Tam là Trương Tam, Lý Tứ là Lý Tứ. Đây chính là một niệm không sinh. Hay đây cũng chính là vô niệm.

Đây chính là thiên đày, bạn thấy không ạ? Thiên, ngày trước tôi nghe một cái câu này tôi cứ nhớ mãi, nhưng mà đối với tôi thì nó là một cái câu để tôi hình dung: Giữa hai ý nghĩ, nó có một cái ranh giới, tiếp hết ý nghĩ này, chuyển sang ý nghĩ khác. Vậy bạn làm như thế nào để bạn kéo dài cái khoảng cách ở giữa hai ý nghĩ ấy ra? Không nghĩ nữa, quay trở về một niệm không sinh.

Vì sao phải vô niệm mới quán thông được tầng không gian ạ, hay gọi là thấy được thật tướng các pháp? Vì vũ trụ nhân sinh là do ý niệm sinh ra, là giả tướng. Vậy phải đoạn hết ý niệm đi, đạt đến vô niệm thì sẽ thấy được cái thật tướng của các pháp là gì.]

“Khoa học gia hiện tại bội phục Phật pháp. Họ gần đây nhất mới phát hiện ra là Thích Ca Mâu Ni Phật ba ngàn năm trước đã nói rõ ràng rồi, vậy mà mãi đến tận hiện tại họ mới chứng minh được những điều Phật đã nói là chân thật.

Phật không cần dùng máy móc khoa học, vậy Phật làm sao có thể biết được ạ? Phật là từ ngay trong thiên

định xem thấy được chân tướng sự thật, đây không phải là giả.

Trên kinh Đại thừa thường nói “Bồ Tát Bát Địa trở lên” đều là thấy được rõ ràng, tường tận chân tướng của vũ trụ nhân sanh. Công phu của Phật pháp chính là thiên định.

Phật đem thiên định phân làm 52 cấp, từ cạn đến sâu, bắt đầu từ Sơ tín vị Bồ Tát đến thành Phật viên mãn. Phật nói người chứng được Bát địa Bồ Tát (Tức là phẩm vị thứ 48) trở lên a, đều có thể thấy được. Cái năng lực này mỗi chúng ta đều có nhưng chúng ta cái năng lực này bị mất đi. Tại vì sao mà mất đi rồi? Vì ý niệm của bạn quá nhiều, quá nhiều, ý niệm của bạn quá tạp, một ngày từ sớm đến tối rất là nhiều vọng tưởng, rất nhiều tạp niệm nên làm cho cái năng lực này của bạn mất đi.

Vậy chỉ cần bạn đem vọng tưởng, phân biệt, chấp trước buông xả thì cái năng lực này liền hồi quy, vì tự tánh vốn định mà. Cho nên Đại sư Huệ Năng sau khi chứng đắc đã nói “Nào ngờ tự tánh, vốn không dao động”, nói rõ chân tâm là không động.

Ý thứ...

5. Làm thế nào để có được tâm chân thành?

Bạn phải buông bỏ được vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Buông bỏ được chấp trước bạn được tâm thanh tịnh; tiếp tục nâng cấp lên bạn buông bỏ phân biệt bạn được tâm bình đẳng, nâng cấp nữa bạn buông bỏ vọng tưởng, bạn được tâm giác bạn thành Phật rồi a.

Chúng ta hãy nói từ cái thấp nhất là buông bỏ được chấp trước, chúng ta được cái tâm thanh tịnh.

Bình thường cái đầu này của chúng ta là cứ liên tục vận động. Ý nghĩ có bao giờ bạn dừng được không? Không bao giờ bạn dừng được. Cứ ý nghĩ này nối tiếp ý nghĩ khác, mà nó dày đặc muôn trùng như thế.

Cho nên các vị Bồ Tát, các vị đã chỉ ra cho chúng ta, là những cái ý niệm của chúng ta sinh ra như thế nào: Một đàn chỉ, đàn chỉ có nghĩa là cái khảy móng tay, thì có sáu mươi cái sát na, một cái sát na thì có chín trăm cái sinh diệt.

Vậy thì một giây bạn khảy được bao nhiêu lần cái khảy móng tay? Hòa thượng bảo khảy nhanh bạn khảy được năm cái, khảy chậm bạn khảy được bốn cái. Vậy bạn lấy năm cái này bạn nhân với sáu mươi, tính theo sát na mà, thì bạn sẽ thấy một giây nó có bao nhiêu cái những cái vọng tưởng của mình. Chứ không phải những cái ý nghĩ thô thiên, bạn bảo: Ờ tôi đang rất muốn được ăn, rồi tôi được ngủ. Bạn bảo đây là một ý nghĩ, không phải, mà đây nó chỉ là thô thôi về phần vi tế, những cái ý niệm khởi đến, nó nhiều đến như thế nào, thế cho nên bạn mới là phàm phu.

Bây giờ bạn muốn cầu được ước thấy, bạn không muốn khổ nữa. Vậy thì cái phương pháp, bạn phải làm sao đấy để cho gọi một niệm không sinh, thì bạn sẽ được tâm thanh tịnh, đắc quả vị nhị thừa đã, A La Hán, Bích Chi Phật.

Phật thì dùng thiên định a, nhưng thời của ta ngày nay là thời mạt pháp nên căn cơ chúng sinh hạ liệt, ngay từ thời nhà Minh tức là vào khoảng thế kỷ 15, Ngài Viên Liễu

Phàm muốn cải mệnh, cầu phước đến họa đi, cũng phải trước là dùng từ sự, tức là đoạn ác tu thiện, sau mới kết hợp dùng phương pháp tụng chú Chuẩn Đề để được tâm thanh tịnh. Vậy ta là hàng phàm phu nghiệp chướng sâu dày, sao dám vượt các ngài đây? Cho nên ở đây tôi xin chia sẻ theo hướng bắt đầu từ sự, làm mãi thành quen, bạn sẽ được tâm định, là một niệm không sinh.

Vậy bây giờ muốn buông bỏ chấp trước, chính là bạn phải đoạn được phiền não chướng, chính là tham sân si mạn, thì bạn sẽ được tâm thanh tịnh rồi. Ví như một mặt hồ tĩnh lặng, không một gợn sóng, trong như pha lê thể này, bạn có thể nhìn thấy luôn tận dưới đáy của cái hồ này, từng viên sỏi, từng cái rong rêu, từng con cá nhỏ li ti thể này, nó bơi lội bạn cũng có thể nhìn thấy.

Cũng vậy tâm thanh tịnh thì bạn quán thông được tầng không gian, bạn sẽ nhìn thấy được vũ trụ đúng như nó hiện có. Còn không bỏ được tham, sân, si, mạn thì cái này ví như là một mặt hồ bẩn thủ đầy rác, nó chướng ngại cái tâm thanh tịnh của bạn, và nổi sóng. Bạn còn có thể nhìn thấy gì ở dưới đáy hồ được nữa, lại còn luôn luôn nổi sóng. Khi mặt hồ đã nổi sóng thì khi bạn nhìn xuống soi bóng mình, thì bắt đầu thấy nó méo mó, cái mặt của bạn nó cũng méo mó, rồi nó đu đưa hết, cuối cùng bạn sẽ nhìn thấy các thứ không còn đúng như nó hiện có nữa.

Cho nên mới nói rằng chữ “Thành” ở đây là một niệm không sinh, là tâm thanh tịnh. Muốn một niệm không sinh, tức là bạn phải buông được cái bản ngã. Muốn buông bỏ được bản ngã, thì bạn phải buông được tham. Bởi vì cứ có cái bản ngã là tham hết mọi thứ cho mình.

Muốn buông được tham, thì biện pháp hữu dụng nhất Phật dạy là bố thí cúng dường. Bố thí cúng dường mãi thì nó thành quen, thì cuối cùng bạn sẽ buông được tham. Khi buông được tham thì sân rơi xuống. Khi tham, sân rơi xuống thì si không còn. Lúc này trí tuệ của bạn sẽ hiển lộ.

Tham, bạn buông một phần thì trí tuệ của bạn hiển lộ một phần, bạn buông được một trăm phần thì trí tuệ của bạn hiển lộ được một trăm phần. Bạn buông được một nghìn phần (bạn đừng nghĩ là tôi chỉ nói một trăm phần là hết, bởi vì từ các cái cấp độ ở đây nó rất là nhiều) thì nó cứ dần dần trí tuệ của bạn nó sẽ hiển lộ ra.

Khi nào mà bạn đạt được cái tâm chân thành đấy, một niệm không sinh, thì bạn có thể thấy vũ trụ đúng như nó hiện có. Lúc ấy là tự tánh của bạn khai mở rồi.

Tự tánh của bạn có thể ví như một cái kho, cái kho này của bạn bị đóng kín cửa từ lâu rồi, không thể nào mở được. Nhưng trong kho đấy các thứ đồ quý của bạn rất là nhiều. Nhưng bạn không mở được cái kho đấy. Bạn cứ chạy loanh quanh ở bên ngoài, bạn đi kiếm ăn vất vả, nhưng mà bạn không nghĩ đến là: “Ừ thôi bây giờ cái kho này nó nhiều tiền, nhiều của lắm. Vậy ta làm thế nào ta phá được cái khóa cửa kho này, thì coi như tiền của của ta sẽ vô lượng, vô biên. Ta không phải vất vả để đi kiếm nó nữa”.

Thế nhưng bạn cứ chạy đi bên ngoài loanh quanh để tu phước, bạn được một tí, ừ có được quả báo không? Có được! Nhưng mà nó nhỏ xíu.

Nhưng trong khi đấy để nghĩ đến việc làm sao đấy để phá được cái khóa cửa kho này thì bạn lại không chịu. Đánh được một cái chìa khóa, để mở được cái kho tự tánh

này, để có đầy đủ vô lượng trí tuệ, vô lượng tài bảo, vô lượng thần thông, vô lượng thọ, cái gì cũng vô lượng hết. Cái chìa khóa này gọi là “Một niệm không sinh”. Phương pháp đánh, bắt đầu từ bố thí.

Bố thí về hình tướng thì đều là tu phước nhưng một bên là tu phước để hưởng phước nhân thiên, còn một bên là phương tiện để đi đến tâm thanh tịnh.

Chương Gia Đại sư lần đầu tiên gặp Hòa thượng cũng dạy Hòa thượng “Nhìn thấu, buông xuống”. Buông xuống ở đây chính là bố thí; Mà Phật cũng dạy mình thế ạ, cái phương pháp đầu tiên trong lục độ cũng là bố thí. Nhưng mà bố thí cúng dường ai trước hả bạn? Lại nói lại nhé, cha mẹ trước. Bố thí cúng dường đây gồm có cả nội tài, và ngoại tài, đây chính là hy sinh phụng hiến. Nội tài thì chính là sức lực, và trí tuệ của mình.

Cho nên Đệ Tử Quy là lớp một đầu tiên để dạy cho bạn chữ hiếu. Tốt nghiệp lớp một, sau đây bắt đầu bạn sẽ lên lớp 2, rồi lớp 3...Bạn sẽ học đến Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh thì chắc chắn là tâm thanh tịnh của bạn được khai mở rồi. Tôi không nói là bạn đã đạt được tâm thanh tịnh tất cả, vì nếu bạn đạt được tâm thanh tịnh được hết, thì bạn đã chứng đắc luôn quả vị Nhị Thừa.

Các vị A La Hán và Bích Chi Phật thì biết được vạn pháp giai không, nhưng các Ngài lại không biết được nguyên nhân từ đâu mà ra vạn pháp lại giai không này. Nhưng đã có thể quán thông tầng không gian, đây là do tâm thanh tịnh mà có.

Các vị Bồ Tát thì biết được nguyên nhân tại sao nó lại biến hiện ra như thế này? Đó là bởi vì do vọng tưởng, phân biệt, và chấp trước. Khi đã biết nguyên nhân rồi, vậy thì phải nâng cấp lên, vậy thì phải diệt trừ cái nguyên nhân ấy đi.

Khi diệt trừ được cái nguyên nhân ấy, tức là bạn đoạn được nốt phân biệt và vọng tưởng thì bạn có tâm bình đẳng, tâm giác, lúc ấy bạn cầu cái gì cũng được, ước cái gì cũng thông. Kể cả thành Phật cũng được luôn.

Cho nên trong kinh Vô Lượng Thọ, một trong hồng danh của A Di Đà Phật là Thanh Tịnh Quang Phật.

Vâng ạ! Để kết luận bài chia sẻ “Chân thành cầu gì được nấy” của ngày hôm nay, xin trích một đoạn trong Liễu Phàm Tứ Huấn mà Hòa thượng đã giảng để bạn tham khảo:]

“Không có vọng niệm nào, đây gọi là chân thành. Tâm chân thành chính là bản tánh của mình, chính là chân tâm của mình. Đến địa vị này, là hoàn toàn khôi phục tánh đức. Cảnh giới này trong nhà Phật gọi là cảnh giới của đại Bồ Tát, “đây là học vấn chân thực”.

Mạnh Tử nói được rất hay: **“Học vấn chi đạo vô tha, cầu kỳ phóng tâm nhi dĩ hĩ”**. Có nghĩa là (Đạo học vấn không có chi lạ, chỉ là tìm kiếm cái phóng tâm của mình mà thôi). “Phóng tâm” là cái gì ạ? Là vọng tưởng, tạp niệm, phân biệt, chấp trước; Nếu có thể đem những thứ này đoạn hết thì đó mới là học vấn chân chánh, là hoàn toàn có thể khôi phục được đến tự tánh, khôi phục được đến bốn tâm.

Có câu nói: *“Tự tánh bốn lai cụ túc vô lượng trí huệ, vô lượng đức năng, vô lượng tướng hảo”* (Có nghĩa là: Tự tánh vốn đầy đủ vô lượng trí huệ, vô lượng đức năng, vô lượng tướng hảo), đây là nguyên lý chân thật hữu cầu tất ứng, hữu cầu tất đắc.

Chúng ta nhất định phải có tín tâm. Chân chính chịu y theo cái lý luận, cái phương pháp này mà tu hành, có lý nào cầu không được chứ! Thế gian, xuất thế gian pháp không một thứ gì cầu mà không được”.

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây. Ngày mai thì chắc chắn là chúng ta sẽ học sang tới mục 4: Cha mẹ có những sở thích nào cần đốc lòng đáp ứng.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 90

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm trước chúng ta đã kết thúc mục 3 “Sở thích của Thánh nhân là gì ?” Tựu chung lại là hy sinh phụng hiến, khác với sở thích của phàm phu là danh và lợi ạ. Hôm nay, chúng ta sẽ học đến mục:

4. “Sở thích của cha mẹ là gì?”

Mục này có 2 nội dung: 1-Đối với Sở thích vật chất và 2- Đối với Sở thích tinh thần. Ở đây Tiến sĩ Thái giảng cho chúng ta từ những sở thích vật chất rất nhỏ của cha mẹ, chúng ta cũng cần phải nỗ lực để làm.

Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng ạ:]

Tiếp theo là những việc nhỏ, chúng ta thảo luận từng việc nhé.

Ví dụ nói, con quý vị bây giờ đang học tiểu học, chúng ta làm sao giải thích được câu: “Thân sở hiếu, lực vi cụ” [(*Cha mẹ thích, dốc lòng làm*)]. Giải thích như thế nào đây? Cũng như chúng ta làm thầy giáo, cho nên phải biết hướng dẫn con cái.

Thứ nhất: Đối với sở thích vật chất

Nội dung này lại có 2 ý ạ: 1. Là Tận tâm, tận lực đáp ứng sở thích của cha mẹ và không những thế còn phải chủ

động để tìm hiểu sở thích của cha mẹ. Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Một là: Dốc lòng đáp ứng sở thích hợp nhân sinh

Triều nhà Hán ngày xưa có một vị hiền tử tên là Thái Thuận (cùng họ với tôi, tôi đọc đến người mang cùng họ với mình, tôi cũng lấy làm tự hào, bởi vì ông là tổ tông của tôi). *[Tiến sĩ Thái là Thái Lễ Húc, còn vị này là Thái Thuận.]*

Vị Thái Thuận này cũng ở *[trong]* thời đại chiến tranh loạn lạc. Mẹ của ông thích ăn quả dâu tằm, cho nên ông đi thu nhặt dâu tằm. Ông xách hai cái giỏ, khi trở về không may gặp bọn cướp, bọn cướp thấy thì rất kỳ lạ không hiểu vì sao ông nhặt dâu tằm lại xách một cái giỏ là được rồi, *[lại]* còn phải chia hai cái *[giỏ]* làm gì?

Bọn họ rất hiếu kỳ nên hỏi ông:

- Người đi nhặt dâu tằm làm gì mà xách hai cái giỏ?

Các bạn! Sao lại phải xách hai cái giỏ vậy?

Ông trả lời:

- Vì mẹ tôi thích ăn ngọt, nên tôi chọn trái đen hơn, tím hơn, chín hơn bỏ vào một cái giỏ, còn trái màu hồng là chưa chín nên bỏ vào *[một cái]* giỏ khác.

Quý vị thầy Thái Thuận đã thực sự làm được “*Cha mẹ thích, dốc lòng làm*”.

[Vì mẹ thích ăn cái trái dâu chín cho nên “Dốc lòng làm”. Cùng quả dâu, nhưng mà cái quả xanh thì để cho mình. Ai chả thích ăn trái chín, trái ngọt nhưng mà biết là nhường cái ngon, cái ngọt, cái tốt hơn cho mẹ - Đây là Thái Thuận đã làm được “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”.

Rất nhỏ a, rất đơn giản chỉ là quả dâu chín và dâu xanh, nhưng đây lại là sở thích của cha mẹ nên cũng tận tâm tận lực mà làm. Chúng ta phải chỉ cho trẻ thấy không cần phải có cao lương mỹ vị, rồi lựa là gắm vóc gì, cứ tùy sức, tùy lực mà làm. Cứ những gì mình có, mình thích thì đều phải nghĩ đến cha mẹ trước, đều phải nhường cha mẹ trước. Có thể những thứ “nhường” này cha mẹ cũng không dùng, nhưng làm cho cha mẹ vui vẻ cũng là đáp ứng được sở thích tinh thần cho cha mẹ rồi đã.

Tôi còn nhớ ngày nhỏ mà cư sĩ Hằng nhà tôi còn nhỏ, đi học mẫu giáo, và tiểu học cũng vậy, mỗi một lần liên hoan cô cho bánh kẹo, hoặc tặng cho ảnh hoa là thì đều để dành không ăn, đem về để biếu bố mẹ, thậm chí có khi về đến nhà thì bánh quy đã vỡ vụn trong túi áo vì chạy nhảy nhiều quá. Đến lúc mẹ về thấy ngồi khóc thút thít mới hỏi: Làm sao con khóc?

Bảo:

- Liên hoan ở lớp cô cho con bánh kẹo con không ăn, con để phần bánh quy cho bố mẹ nhưng bây giờ vỡ hết rồi biết làm sao đây?

Bố mẹ rất là cảm động. Cho nên nói về sở thích vật chất của cha mẹ, từ cái hoàn cảnh chúng ta có: Cái ăn, cái mặc, chăn mền giường chiếu, thuốc men. Trong cái hoàn

cảnh này của chúng ta cứ cái gì ngon hơn, bổ hơn, tốt hơn chúng ta đều nhường cho cha mẹ trước.

Bạn có nhớ câu chuyện về Chử Đồng Tử không? Có mỗi một cái khó, thì ông chịu ở trường để ông nhường lại cho cha khi cha chết, để làm ma cha, thì cha có cái khó để mặc. Vậy thì cái quả báo của ông là gì? Ông lấy được công chúa Tiên Dung và cuối cùng thì cả 2 vợ chồng đi tu và ông cũng thành tựu. Thế thì bạn phải hiểu là tùy duyên thuận cảnh mà làm.

Còn như hôm trước chúng ta có chia sẻ là: Sở thích danh lợi, ngũ dục lục trần là kiêu xa dâm dật. Cái xa xỉ đấy, bây giờ mẹ bảo lúc nào mẹ cũng thích ăn cá chảnh, thế ngày nào bạn cũng mời mẹ ăn cá chảnh, rồi bạn bảo “Cha mẹ thích docks lòng làm” thì cuối cùng thì là sao ạ? Chính vì thích ăn cá chảnh mà mẫu thân của Ngài Địa Tạng Vương ở cái kiếp đấy mới đọa địa ngục.

Hoặc là có người rất thích đi du lịch, thì bạn phải biết là những cái sở thích nào hợp với nhân sinh, hợp với đại đạo, bạn nỗ lực bạn làm, chính là “Dưỡng phụ mẫu tri thân” là chăm sóc cái thân thể cho cha mẹ.

Tuy nhiên, khi chúng ta áp dụng cũng nên thiện xảo phương tiện. Mẹ chưa học đạo, bố chưa học đạo, bây giờ rất muốn đưa bố mẹ vào học đạo, thế nhưng “bực” một cái bảo là sinh nhật cha mẹ giờ dứt khoát không cho ăn cái gì nữa, bảo đây là xa xỉ, có được không ạ? Không được.

Hòa thượng dạy: Bạn phải hết lòng cung kính, hết lòng chăm sóc phụng dưỡng cha mẹ. Ví dụ cha mẹ không đồng ý cho bạn đi học Phật bạn cứ thôi, không nói gì vội.

Thế nhưng từ cái việc bạn hết lòng, bạn chuyển tâm thật sự bạn chăm sóc cha mẹ, cuối cùng cha mẹ mới hỏi:

- Ôi, sao độ này con lại đối với mẹ tốt thế, đối với cha tốt thế?

Mẫu thân tôi nói với tôi câu ấy đấy ạ.

- Từ khi mẹ ở với con, mẹ thấy con như một người khác. Sao mà con đối với mẹ, con tốt thế, con thương yêu mẹ thế, mẹ hạnh phúc lắm.

Đây chính là điều mẫu thân tôi nói. Thế thì khi cha mẹ nói thế, mới nói là:

- Con nói thật, là đây con học, con hành theo những điều Phật dạy hay điều Thánh dạy.

Thế thì dần dần cha mẹ mới thấy là: Ủ, nó theo những lời Phật dạy, những lời của cổ Thánh tiên hiền dạy nó được như thế này thì chắc là cũng có cái tốt.

Chứ còn bây giờ Hòa thượng bảo: Bạn thấy pháp sư đến bạn lì xì hết bao đỏ này đến bao đỏ khác rồi bạn cung kính cúng dường, nhưng cha mẹ bạn bạn vứt ra đấy, thì cha mẹ nào muốn cho bạn đi học Phật nữa. Mà Phật cũng không đồng ý như thế.

Khi giảng về tịnh nghiệp tam phước, phước thứ nhất Hòa thượng có giảng về “Phụng sự sư trưởng” như sau:]

“Sư đạo xây dựng trên nền tảng của hiếu đạo. Phật pháp khẳng định, người học Phật chúng ta cung kính đối với Phật, lạy Phật mỗi ngày, nhưng không cung kính đối với

cha mẹ, cho nên bạn học Phật học không thành tựu. Các vị thử tỉ mỉ mà nghĩ tưởng xem, bạn học Phật được mấy năm rồi, học được mấy mươi năm, vẫn cứ là phàm phu, chưa vào được cảnh giới của Phật.

Do nguyên nhân gì ạ? Bạn vừa mở đầu đã sai, phải nên làm thế nào? Cha mẹ ở nhà là hai vị Phật sống. Phật tượng gỗ xi măng thì bạn bái lạy mỗi ngày, còn Phật sống thì không lạy. Bạn học thế nào vậy? Bạn làm sao mà có thể có được thành tựu được?

Chỗ này không phải là tôi dạy bạn ạ, đây là Thế Tôn dạy cho chúng ta: Cha mẹ ở tại nhà là hai vị Phật sống. Tuy là không cần mỗi ngày sáng sớm thức dậy hướng đến cha mẹ dập đầu lạy ba lạy, không cần phải như vậy. Cha mẹ cũng không hy vọng bạn làm như vậy, nhưng cái tâm cung kính của bạn, tâm cung kính hiếu thuận đối với Phật đó, nhất định phải đối với cha mẹ như vậy.

Phật là thầy giáo, thầy giáo đặt ở ngôi thứ hai, cha mẹ thì đặt ở ngôi thứ nhất, việc này là Phật dạy cho chúng ta [thứ nhất “Hiếu dưỡng phụ mẫu, thứ nhì mới là “phụng sự sư trưởng ạ”]

Cho nên hiện tại chúng ta xem thấy rất nhiều gia đình, cha mẹ phản đối con cái học Phật, có đạo lý hay không vậy? Có đạo lý, vì cha mẹ thấy con cái mình xem thấy sự phụ của con cái họ, khi đến thì con cái họ liền cúi đầu kính lễ liền lập tức cung kính cúng dường. Nhưng khi cha mẹ muốn mua một ít đồ thì họ rất khó mà đưa tiền ra, sắc mặt cũng rất là khó coi.

Người làm cha làm mẹ liền nghĩ, “Đó là người ngoài vì sao mà con mình thân thích đến như vậy, còn ân dưỡng

dục của cha mẹ đối với nó thì thấy đều quên hết”.

Hoà thượng ở bên ngoài đó căn bản là không có liên quan gì với bạn, nói ra vài câu thì bạn liền tin tưởng họ, như vậy thì làm sao không làm cho cha mẹ cảm thấy đau lòng chứ? Vậy thì làm sao cha mẹ bằng lòng để con cái đi học Phật đây? Cho nên cha mẹ không hề làm sai. Sai ở chỗ nào vậy? Sai ở chỗ không ai dạy bạn, con cái sai rồi, vì con cái không hiểu chuyện, không hiểu Phật pháp.

Còn như bạn mỗi ngày cung kính đối với cha mẹ, mỗi ngày cúng dường bao đồ đối với cha mẹ, thì lúc đó cha mẹ bạn sẽ nói: “Con cái của tôi học Phật thật là đúng”. Họ liền khuyên mọi người học Phật, họ liền sẽ không chướng ngại.

Bạn học rồi mà không chịu làm thì làm sao được? Chưa làm thì phải làm sao? Thì bắt đầu từ ngay sáng mai phải làm. Phải nỗ lực mà làm, làm cho người trong gia đình của bạn đều sinh tâm hoan hỷ. Bạn học Phật rồi, người cả nhà đều hoan hỷ, người cả nhà đều học Phật. Cho nên bạn “Phụng sự sư trưởng”, cha mẹ bạn sẽ không phản đối bạn bái lão sư, hay bạn đi học Phật, cha mẹ cũng sẽ không phản đối bạn.

Lão sư cố gắng dạy bảo bạn phải nên làm thế nào hiếu dưỡng cha mẹ, thương yêu anh em, có thể cùng xã hội đại chúng hoà thuận, cùng ở với nhau, hợp tác lẫn nhau. Làm xã hội này phồn vinh, hưng vượng, an định, đó chính là giáo học. Vị lão sư này đáng được chúng ta tôn kính, đáng được chúng ta học tập. (Đoạn này là tôi lược trích trong Kinh Vô Lượng Thọ giảng giải)

[Cho nên mới có cái câu chuyện gọi là cha mẹ là Phật, đi khắp nơi, tìm khắp mọi nơi, bảo:

- Con chỉ muốn gặp Phật sống trong cái cõi đời này thôi để con còn đánh lễ Ngài, để con tu tập.

Bảo:

- Ừ thế đi đi.

Đi mãi thì đến cái vùng ấy gặp cái vị ý bảo:

- Đây là vị này đã chứng đắc rồi, Phật Bồ Tát sống rồi.

Thế đến đánh lễ vị thiền sư bảo:

- Con muốn đánh lễ Phật sống.

Bảo:

- Ờ thế đi về.

Bảo:

- Sao lại bảo con về?

- Về, ta chỉ cho chỗ Phật sống thật. Con cứ về đến nhà thấy ai mà đầu bù tóc rối mà chân lại xỏ dép ngược chạy từ cổng ra thì đây chính là Phật đấy. Thôi đi về.

Thế là nghe lời, bảo:

- Vâng, con y giáo phụng hành.

Đi về, về đến cổng thì ai đầu bù tóc rối xỏ dép ngược? Mẹ mình, chạy từ trong nhà ra:

- Ôi con ơi con đi đâu mà để cho mẹ lo?

Lúc ấy mới hiểu cái lời của vị sư nói là cha mẹ mới chính là Phật đấy.

Cho nên lại nói về thiện xảo phương tiện. Đây hôm nay mẹ muốn đi ăn một bữa như thế này, mà mẹ muốn vui vẻ cả nhà, ở sinh nhật mẹ, miễn là không sát sinh thôi. Chúng ta đi, mời mẹ đi. Thế xong mẹ về mẹ hoan hỷ lắm, xong mới dần dần nói là:

- Đấy từ khi con học Phật, Phật dạy con như thế, cổ Thánh tiên hiền hay là Khổng giáo, Nho giáo đều dạy con là phải hiếu dưỡng.

Thế dần dần, bắt đầu mới đưa cha mẹ vào đạo thật sự, chứ không phải là “rụp” một cái cắt hết luôn.

Chúng ta tiếp tục bài học:

Sau khi bọn cướp nghe Thái Thuận nói rằng dâu chín thì dành cho mẹ còn dâu xanh thì cho mình.]

Kết quả bọn cướp nghe xong rất cảm động.

Tôi hỏi học trò rằng:

- Các em nghĩ bọn cướp có cảm động không?

- Có.

- Bọn cướp thường giết người phóng hoả mà [chúng] cũng cảm động à?

Họ giết người phóng hỏa là do thói quen xấu, nhưng bất luận người xấu đến cỡ nào, trong nội tâm của họ cũng có một chút lương thiện, vì “*Nhân chi sơ tính bản thiện*” (Con người mới sinh ra, bản tính vốn thiện). Chỉ vì bây giờ họ bị thói quen xấu, bị dục vọng chi phối mà thôi. Khi hành vi của chúng ta có đạo đức thì có thể làm thức tỉnh lương tri của họ.

Cho nên các bạn nhỏ gặp người xấu thì có cần đánh họ không? Có cần chửi họ không? Không cần!

Mà nên học theo Thái Thuận, [tức là] dùng đức hạnh để cảm hoá họ, biết đâu khi ông Thái Thuận vừa nói là “*Đem cho mẹ ăn*” xong, [thì] đột nhiên mấy người ăn cướp [đó] ở đó ôm đầu khóc nức nở, vì [họ] nhớ đến mẹ họ.

Vừa rồi chúng ta nói đến Thái Thuận đi hái dâu tằm. Vì ông biết mẹ mình thích ăn ngọt cho nên dùng cái giỏ chuyên đựng trái ngọt cho mẹ, còn ông thì ăn trái chua để nhường cho mẹ trái ngọt. Hiếu tâm như vậy đã làm cảm động bọn cướp, nên bọn cướp mới thả ông về.

Họ không chỉ thả ông ra mà còn lấy thức ăn ở trong rừng để tặng cho ông nữa. Các bạn! Nếu quý vị là Thái Thuận, quý vị có nhận không?

[Bây giờ vừa được thả về nhé, mạng sống thì lại giữ nhé, mà cả tốp cướp lại cảm động nhé, thấy thế lại tặng thêm quà cho mình để mang về cho mẹ nữa.]

Các bạn nào có nhận? Các bạn nào không nhận giao tay tôi xem ạ?

Vâng ạ. Ấy, có nhận nhưng rồi vứt. Đấy! Riêng cái tội gọi là lãng phí vật dụng tiêu dùng thì bạn mắc ngang tội sát sinh vậy. Bạn nhớ câu trong Liễu Phàm Tứ Huấn không ạ?]

- Không nhận!

- Người ta thành tâm thành ý cho mình thì sao? Nếu họ năn nỉ ông rằng: Ông nhận đem về mà báo hiếu mẹ. Vậy thì ông có nên nhận không?

- Nhận.

[Thế là học trò của thầy Thái thay đổi từ lúc đầu bảo không nhận, bây giờ là bảo nhận.]

Quý vị vì sao đổi ý nhanh như vậy? Có nhận không?

- Nhận.

Tốt lắm. Thái Thuận đã nghe ý kiến của quý vị, đã nhận đồ họ tặng đem về.

1- Trước khi nhận vật gì phải xem nguồn gốc

Thái Thuận về đến nhà vừa ngồi xuống, đột nhiên người của quan phủ đến hỏi:

- Gạo của nhà Trương Tam vì sao lại ở trong nhà ông? Rau của nhà Lý Tứ tại sao trong nhà ông? Bắt ông ta lại.

Phải làm sao bây giờ? Lúc này quý vị có trăm cái miệng cũng không biện bạch được. Cho nên Khổng Tử nói “*Quân tử hữu cửu tư*”- tức là “Người quân tử có chín điều thận trọng suy tư”.

Trong đó có một “Tu” gọi là “Kiến đắc tư nghĩa”, có nghĩa là thấy mỗi lợi thì phải nghĩ đến điều nghĩa. Tức là nếu quý vị gặp nhiều tình huống thì phản tỉnh thế nào, quán chiếu ra sao?

[Xem cái hành vi này của mình làm thế nào cho đúng.]

Khi quý vị muốn nhận vật gì trước hết phải nghĩ đến nguồn gốc của nó có phải là trong sạch hay không, có phải là bình thường không? Những đồ vật ở trong rừng này là từ đâu mà có? Nếu do ăn cướp mà có, thì tuyệt đối không được nhận.

[Chứ không phải là như chúng ta ai cho mình cái gì hoặc ai biếu mình cái gì thì chỉ có thấy lòng tham bốc lên ngùn ngụt là nhận hết, bỏ bị hết. Mà phải nhớ rằng khi thấy mỗi lợi thì bắt đầu phải nghĩ đến điều nghĩa, tức là vì sao họ lại cho mình? Hoặc cái cho mình này, cái biếu mình này có phải gọi là “Tịnh tài”? Tức là cái tiền hoặc tài sản gọi thanh tịnh, không phải là cái đồ đi cướp bóc hoặc không phải là cái đồ đi lấy của người các thứ này không, thì mình phải xem, có phải không?]

Cho nên Hòa thượng bảo các bạn khi đi cúng dường cũng thế. Nếu như mà cúng dường cho tổp Hòa thượng mà ít thì thôi không nói làm gì, nhưng kha khá một tí là bao giờ tổp của Hòa thượng cũng phải hỏi lại: Nguồn gốc của anh ở đâu ra? Có phải là anh giấu vợ, giấu chồng, giấu cha,

giấu mẹ, trước tiên là tài sản trong nhà đã, anh bé đi cúng dường? Cái trường hợp này không nhận. Thứ hai là có phải tài sản gọi là thanh tịnh không, minh bạch không? Đó.]

2- Qua mỗi câu chuyện cần rút ra bài học giáo dục

Các bạn, quý vị nghe câu chuyện của Thái Thuận có ấn tượng gì sâu sắc không? Khi kể một câu chuyện, quan trọng nhất là phải xem đạo lý trong đó để nói cho con cái nghe. Như vậy, mới phối hợp được “Sự lý viên dung”. Nếu như quý vị chỉ giảng sự tình, giảng xong rồi, con của quý vị chỉ biết nói:

- Chuyện này con đã nghe qua rồi.

[Tức là chỉ nói về một câu chuyện.]

Còn nếu quý vị kể một câu chuyện mà chỉ giảng đạo lý cho nó thì nó nghe chưa đầy 5 phút thì nó liền nói:

- Mẹ ơi con buồn ngủ rồi.

Cho nên lý sự phải phối hợp tốt, người nghe kể chuyện mới cảm thấy hấp dẫn. Bất luận quý vị là thầy cô giáo hay cha mẹ đều có thể vận dụng trong lúc kể chuyện này, lồng vào một số đạo lý nhắc nhở và dạy dỗ nó một vài điều trong cuộc sống, khi chúng ta kể cho các em nhỏ những câu chuyện này.

[Cho nên tôi mới lại nói với các bạn. Tôi cũng có cái may mắn là được phụ thân mỗi một câu chuyện ngoài đời, câu chuyện trên tivi, câu chuyện trong sách, đều được phụ thân chỉ ra cho tôi những điểm mấu chốt. Cho nên có những câu chuyện tôi nói với bạn là suốt đời không bao giờ quên.]

Các bạn bảo tại sao tôi nhớ?

Lần trước đã chia sẻ với các bạn ba cái câu chuyện. Bây giờ nhắc lại sau đến các ví dụ khác. Cái câu chuyện về “Cuốn theo chiều gió”, “Tiếng chim hót trong bụi mận gai”, “Trở về Eden”. Ba nhân vật nữ này đều là chính diện, nhưng mà vì họ quá thông minh, họ quá sắc sảo. Chính diện nhớ không phải phản diện để mà bạn ghét. Quá thông minh, quá sắc sảo và đi ngược lại cái pháp tắc của đại tự nhiên là gì? “Phụ phụ hữu biệt”, có nghĩa là vợ thì phải lo chăm lo nhà cửa, con cái, còn chồng thì làm kinh tế. Khi đã đi trái với lại cái đại đạo đấy thì cuối cùng cuộc đời của họ đều vất vả, đều không có hậu. Vậy thì bạn phải rút ra được cái đạo lý cho mình chứ, vì Thánh nói không bao giờ sai.

Thế còn những cái câu chuyện khác, ví dụ như cái bộ phim gọi là Hồng Lâu Mộng. Hồng Lâu Mộng kể về một cái gia đình họ Giả, dưới có một người thoi - Từ Hy Thái Hậu, mà trên thì muôn người. Cả cái dòng họ Giả ý chỉ có một người cháu trai duy nhất là Giả Bảo Ngọc. Giả Bảo Ngọc là người con trai rất là hiền lành, cháu của cái bà này, thì cuối cùng là phát điên. Vương Hy Phượng là cô con dâu sắc sảo nhất thì cuối cùng là chết, bó chiếu kéo lê ở trên tuyết. Đấy lại nhìn thấy, phải hiểu là công danh phú quý nó như một cái áng mây trôi, và nếu như bạn không biết tích phước thì đến một lúc là nó sẽ sụp, vì bạn ăn mãi cạn sạch phước, như là ăn mãi hết tiền tiết kiệm. Hết phước đấy các bạn ạ.

Từ những cái câu chuyện đấy, lại đến những câu chuyện thật ngoài đời thời hiện tại chúng ta. Tổng thống Pháp Sarkozy, là người đã về hưu rồi, nhưng mà đột vừa rồi cũng lại bị truy cứu, cũng lại bị đưa ra tòa và cũng lại

bị bỏ tù. Lúc tiền vận của anh thì anh là một vị tổng thống mà ở một cái nước thuộc EU lớn như thế không phải là chuyện vừa. Vậy mà đến khi về hưu một cái thì lập tức bị truy tố về tội tham nhũng và vào tù. Nhưng đây là người về hưu rồi.

Còn nói đến cái tổng thống đương nhiệm thì chính là nữ tổng thống Hàn Quốc, là con Park Chung Hee, thì bà còn đương nhiệm cơ mà. Vậy mà cuối cùng khi hết phước thì bầu cử lại, mất ghế, truy tố, 23 năm tù giam.

Ngoài ra thì có những trường hợp như thế này nhưng mà tôi cho là ít nhất là bây giờ do thời cuộc thay đổi, chứ còn dòng tộc họ vẫn có phước. Đây là Tổng thống Thái Lan. Ông anh là Thaksin, và cô em là Yingluck Shinawatra. Nhưng mà khi họ bị lật đổ thì ít nhất là không nhìn thấy họ vào tù hoặc cái chết đến luôn. Vì sao ạ? Bởi vì hai anh em họ quyết tâm là trích quỹ ngân sách ra để mua thóc gạo trợ giá cho người nghèo. Đó! Thế cho nên là mặc dù lưu vong, nhưng mà nếu nói về kinh tế chắc họ không có thiếu thốn, và nếu nói về cái thân thể có bị tù tội hoặc có bị họa hại đến không thì không bị.

Thế thì qua mỗi cái câu chuyện này và ngoài ra thì còn nhiều các câu chuyện ngoài đời cũng như trong sách vở, trên phim truyện, bạn cứ xem, nhưng mà cái xem xong đấy của bạn, bạn phải quán sát bạn rút ra được cái bài học, thì đây thầy Thái gọi là đạo lý.

Thứ hai, là khi bạn rút ra được đạo lý rồi thì những cái câu chuyện này nó sẽ ăn vào máu của bạn, và nó luôn luôn nhắc nhở cảnh tỉnh bạn, rằng nếu bạn làm sai thì bạn sẽ đi theo những cái con đường đấy.

Khi bạn dạy con, thì bằng câu chuyện bạn lại đưa cả những cái đạo lý ra. Cho nên ở đây Tiến sĩ Thái cũng nói rằng là qua mỗi một câu chuyện, bạn muốn giáo dục được con thì bạn kể về sự, nhưng phải rút ra về lý. “Từ đây con phải rút kinh nghiệm như thế nào”.

Còn chúng ta thì xem một bộ phim hay đọc một câu chuyện chúng ta chỉ thấy hay, xong rồi là phim Hàn Quốc chẳng hạn một trăm tập rồi hai trăm tập rồi khóc dầm ra dầm rớt, thế xong rồi là sau lại đến lượt tiếp tục phim khác, không hề nhớ. Không phải những cái phim ấy không có đạo lý giáo dục đâu. Có, nhưng mà vì bạn không nhận ra vì bạn không quán xét mà thôi.

Chúng ta chuyển sang ý hai:]

Hai là: Chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ

[Bạn phải chủ động nhớ.]

Ví dụ có thể nói:

- Con xem những người con hiếu ngày xưa, ý niệm đầu tiên của họ là nghĩ đến cha mẹ.

Ví dụ:

- Các bạn nhỏ, các con có biết mẹ mình thích ăn gì không?

[Đấy, dạy con trẻ đấy ạ.]

Hỏi đến là chúng nó suy nghĩ hết nửa ngày. Có em tương đối có lương tâm nghĩ ra liền, còn lại thì rất nhiều em

không nghĩ ra. Tôi thấy tình thế khó khăn của chúng nên hỏi:

- Vậy mẹ em có biết em thích ăn gì không?

Chúng nó liền lộ ra một nụ cười rạng rỡ:

- Đương nhiên là biết rồi.

Nó còn nói được rất nhiều món nữa là khác. Tiếp đó tôi liền hỏi chúng nó rằng:

- Các em thấy đó, mẹ thì biết các em thích ăn gì, còn các em thì lại không biết mẹ thích ăn gì. Như vậy có công bằng không? Các em thấy mẹ thương yêu các em như vậy, các em lại không thương mẹ. Cho nên hôm nay về nhà làm bài tập gì đây? Phải biết rõ mẹ thích ăn gì nhé. Như vậy mới làm được là “Thân sở hiếu, lục vi cụ” - Cha mẹ thích dốc lòng làm chứ. Sau này đi chợ mua gì thì không phải là mua những thứ mình thích ăn trước, mà là trước phải mua những món mẹ thích ăn, ba thích ăn nhé.

[Cho nên là ở đây chúng tôi lại chia sẻ lại. Phải chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ. Ví dụ hôm nọ khi mà cư sĩ Ông thấy tôi mặc cái áo lạnh cộc tay mới màu xanh lá cây, cư sĩ Ông bảo là:

- Ôi hôm nay bà có cái áo đẹp thế.

Tôi bảo là:

- Đây là của đồng tu Yên mang lên.

Con gái tôi - cư sĩ Hằng ngồi đấy quay sang hỏi tôi:

- *Vậy mẹ có cần cái gì nữa không?*

Tôi bảo là cũng như cái bài mà sinh nhật mẹ thích gì ấy. Bón đĩa con, một đĩa bảo là:

- *Hay là cho mẹ đi ăn đặc sản?*

Bảo:

- *Không vì mời nhiều lần mẹ không đi vì mẹ bảo mẹ không thích.*

- *Hay là mua quần áo đẹp cho mẹ?*

- *Không, vì bao nhiêu lần mua mẹ bảo là thôi mẹ mặc những bộ cũ này đủ rồi.*

Bảo:

- *Hay cho mẹ đi du lịch?*

- *Mẹ bảo không, Mẹ chỉ thích ở nhà.*

Vậy thì chú út bảo sao ạ? Chú út bảo:

- *Em biết sở thích của mẹ rồi, sở thích của mẹ là toàn thích ăn các thức ăn thừa.*

Vì chúng thấy mẹ toàn ăn thức ăn thừa, đâu biết là mẹ nhường nhịn cho con, cho tất cả mọi người. Thì chúng nghĩ là mẹ thích ăn đồ ăn thừa. Máy anh em hè nhau bảo hôm nay làm một bữa tiệc thật to, ăn xong còn toàn xương xẩu bảo:

- Hôm nay ngày sinh nhật mẹ, mời mẹ ra ăn đồ ăn thừa.

Thì người mẹ chảy hai hàng nước mắt.

- Vậy cho nên không phải bây giờ con hỏi là: Mẹ có thích gì không? Thì đúng, mẹ sẽ trả lời: Đúng bốn thứ, mẹ không cần gì cả. Vậy con phải chủ động tìm hiểu xem là mẹ thích cái gì, hoặc là mẹ cần cái gì để đáp ứng cho mẹ.

Đây nhé, bạn nhớ nhé. Một là tận tâm tận lực đáp ứng các cái sở thích về vật chất cho mẹ, để đáp ứng cái thân thể cha mẹ được thoải mái, được khỏe mạnh.

Tiếp tục, đã tận tâm tận lực rồi, bây giờ tiếp tục chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ là thích cái gì.

Và từ đây, khi các bạn dạy con thì các bạn sẽ phải tự hành hiếu đạo bằng thân giáo. Các bạn đều phải tìm hiểu xem sở thích hay còn gọi là cái nhu cầu của cha mẹ có cần cái gì. Chứ còn nếu hỏi thì cha mẹ đúng là cuộc sống kham khổ mãi, vất vả mãi quen rồi, cho nên tiết kiệm từng đồng từng hào đều muốn chắt bóp lại để dành cho con cháu. Thậm chí là con đi làm về, mang về tháng này biếu tiền, tháng kia biếu tiền:

- Mẹ ơi, mẹ mua thuốc bổ tâm bổ này. Mẹ ơi, mẹ mua quần áo mới. Mẹ ơi, mẹ thế này thế khác.

Cuối cùng khi mẹ chết thì cả một cái bọc tiền còn nguyên đưa lại cho con. Câu chuyện chúng ta đã chia sẻ từ lần trước đây.

Cho nên bạn phải chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ, nâng cấp rồi.

Nhiều bạn có hỏi tôi rằng: Bây giờ sinh nhật của cha mẹ, thế nếu như mà bảo rằng là thực hiện đúng như cái bài, bài số 9 đấy ạ “Sinh nhật cha mẹ làm gì? Sinh nhật ta làm gì?” thì ta gọi là niệm Phật tụng kinh, rồi cúng dường Tam Bảo, rồi giúp đỡ người nghèo, đại khái làm các công việc phước thiện để hồi hướng cho cha mẹ, đồng thời con cũng định là tổ chức một cái buổi ăn nó vừa phải nho nhỏ, thì như thế nào?

Tôi bảo:

- Tổ chức một cái bữa ăn để mời cha mẹ cũng tốt. Nhưng bạn phải nhớ là không phải toàn chọn các món bạn thích. Mình thích ăn tôm thì mình mua tôm, còn cha mẹ thì ví dụ lại thích ăn gọi là cháo thập cẩm cơ, thì không. Hoặc mình thích đi du lịch ở đây thì mình bảo, con làm để đưa cha mẹ đi chơi, nhưng thực chất là phục vụ cho cái nhu cầu của mình, thì lại không nên.

Phương tiện dần dần là làm cho cha mẹ hoan hỷ đã, thế nhưng mà phải xem thật sự là cha mẹ thích cái gì và đặc biệt xem lại hợp đường đạo thì ta nỗ lực để làm, chứ không phải...đây như thầy Thái nói, cha mẹ thì biết là sở thích của mình là cái gì, mình thì chả biết cha mẹ thích cái gì cả.

Cho nên học đạo Thánh hiền, hay học Phật pháp, cái dễ nhất để bạn thực hành cho nó không sai, tức là chuyển tâm vì người. Định cái này cho mình thì lại nghĩ ngay là vậy thì người cần cái gì, mà trước tiên là cha mẹ cần cái gì, cứ xoay 180 độ. Luôn luôn tha thứ cho mình vì những cái sai lầm của mình hoặc những cái gọi là, không có nề nếp,

không có kỷ luật về giờ giấc, luôn luôn tha thứ cho mình, quay sang tha thứ cho người. Làm trưởng phòng chẳng hạn. Thấy nhân viên đi muộn là rất khó chịu, là tìm cách là trừ lương. Nhưng trong khi đấy thì mình đi muộn một lần, mười lần cũng không sao, vậy thì hãy xoay trở lại, dùng cái tâm mà bao dung cho mình, tha thứ cho mình để tha thứ cho người. Dùng cái tâm trách người, khắt khe với người, hãy quay lại để trách mình và khắt khe với mình thì chắc chắn bạn từng bước đi thì cuối cùng sẽ như thầy Thái nói là sao ạ?]

Chúng ta phải cố gắng noi theo bậc Thánh hiền, như trong Đệ Tử Quy dạy **“Vật tự bạo, vật tự khí. Thánh dũ Hiền, khả tuần chí”** có nghĩa là *“Đừng cam chịu không thua kém, Thánh và Hiền, dần làm được”*. Chúng ta phải lấy đó để mà làm gương.

[Chúng ta vừa kết thúc ý thứ nhất là đối với sở thích vật chất của cha mẹ chúng ta phải làm gì. Ngày mai chúng ta sẽ học đến ý thứ 2: Là Đối với sở thích tinh thần của cha mẹ chúng ta cần phải làm gì.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 91

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm trước, chúng ta đang học đến mục 4: Sở thích của cha mẹ là gì? Đã học xong nội dung thứ nhất, là: Đối với sở thích vật chất của cha mẹ.

Câu chuyện của Thái Thuận khi đi hái dâu. Thì biết là mẹ thích là cái quả dâu chín, thì nhường cho cha mẹ. Còn ta thì ăn dâu xanh, mặc dù ta cũng thích ăn ngọt đấy, nhưng mà phải nhường cha mẹ trước. Tận tâm, tận lực để đáp ứng cho cha mẹ.

Cái ý thứ hai, quan trọng lắm, là chủ động để tìm hiểu sở thích của cha mẹ. Chứ không cha mẹ lại bảo: “Hôm nay mẹ cần một hộp sữa”, thì ta mua hộp sữa. Ngày mai mẹ không nói gì, bởi vì mẹ với cha thì thường hay tiết kiệm cho con cho nên là nhịn hết, thì coi như bảo nghĩ cha mẹ không cần. Không phải thế, mà tự ta phải cảm nhận được rằng cha mẹ có những cái nhu cầu gì, cái sở thích gì để mà đáp ứng.

Ở thời đại này của chúng ta, dù hiếm nhưng không phải là không có những hiếu tử. Câu chuyện về “Hai cha con ông già mù và bát phở bò” là một tấm gương đáng để chúng ta soi lại bản thân mình. Câu chuyện như sau:

Vào một chiều đông lạnh lẽo, có một cậu con trai dắt người cha mù vào một quán phở. Cậu chào, rồi nói với chủ quán khá to, có vẻ như để cho người cha mù nghe thấy:

- Xin cho 2 bát phở bò.

Nhưng ngay sau đấy, cậu lại ra hiệu cho chủ quán là chỉ có 1 bát có thịt bò, còn 1 bát không thịt. Khi chủ quán mang 2 bát phở ra, cậu chuyển bát phở thịt cho cha rồi nói:

- Cha ăn đi, nhưng cẩn thận kéo nóng đấy!

Còn cậu thì ăn bát phở không thịt, chỉ có rắc một ít hành hoa bên trên. Người cha mù chưa ăn ngay, ông cứ cầm đũa mò mẫm gấp thịt trong bát phở của mình, rồi lại mò mẫm để chuyển vào bát phở của con trai và nói:

- Con ăn đi cho khỏe, sắp thi tốt nghiệp rồi. Nếu mà con đỗ đại học, sau này phải làm người có ích cho xã hội.

Điều đáng ngạc nhiên là cậu con trai đó không hề cản trở việc cha gấp thịt cho mình. Sau đó, cậu lại lặng lẽ gấp miếng thịt đó trả về bát của cha. Cứ lặp đi lặp lại như vậy, dường như là thịt trong bát của người cha cứ gấp lại đấy, gấp mãi không hết. Ông lão mù cảm động nói:

- Cái quán này thật là tử tế, một bát phở mà biết bao nhiêu là thịt.

Ông không hề biết rằng, trong bát chỉ có vài mẩu thịt tội nghiệp được xắt mỏng như lá lúa. Người con trai nghe vậy vội vàng tiếp lời cha:

- Cha à, bát của con cũng đầy ắp, không biết để vào đâu rồi đây này.

Bà chủ quán lặng lẽ nhìn hai cha con họ một cách cảm động. Rồi bà cho bê một đĩa thịt bò vừa thái, đặt lên trên bàn của hai cha con. Cậu con trai ngẩng đầu, tròn mắt, vội vàng hỏi lại:

- Anh để nhầm bàn rồi thì phải, chúng tôi không gọi thịt bò.

Bà chủ quán mỉm cười bước lại chỗ họ:

- Không nhầm đâu, hôm nay chúng tôi kỉ niệm ngày mở quán, đĩa thịt này là quà biếu khách hàng.

Cậu con trai cười cười, không hỏi gì thêm. Cậu lại gấp thêm vài miếng thịt vào bát của người cha. Sau đó thì cậu bỏ phần còn thừa vào một cái túi nhựa. Bà chủ im lặng chờ hai cha con ăn xong, rồi lại dỗi mắt tiễn đưa hai cha con ra khỏi quán.

Mãi khi thu bát đĩa, thì mới thấy dưới đáy bát của cậu con trai đè lên mấy tờ tiền giấy, vừa đúng giá tiền của một đĩa thịt bò được viết trên bảng giá của cửa hàng.

Không biết các bạn thế nào chứ tôi tin rằng với người cha dù mù, mà vẫn biết dạy con mình phải hy sinh phụng hiến vì xã hội. Và với con trai hiếu tử này, thì nhất định sau này cậu sẽ đỗ đại học và làm nên, vì “Trung thân xuất thân từ hiếu tử”.

Bạn nhớ nhé, cái một là đối với sở thích vật chất của cha mẹ làm sao cho đáp ứng, nhưng đáp ứng là hợp với nhân sinh, thì đây chính là “Dưỡng phụ mẫu chi thân”.

Bây giờ đến cái thứ hai đây ạ:

Thứ hai: *Đối với sở thích tinh thần*

của cha mẹ

Đây chính là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” (tức là chăm sóc cái tinh thần cho cha mẹ)

Trong chánh văn “Cha mẹ thích, dốc lòng làm” này của Tiến sĩ Thái, tôi có hội tập lại từ VCD 12 và 13 thì có hai ý: Thứ nhất: Cha mẹ thích Con cái phải khỏe mạnh và học giỏi; Thứ hai: Cha mẹ thích là con cái thường về thăm cha mẹ. Chứ còn xuyên suốt cả Đệ Tử Quy, nói cho cùng thì đều là những điều cha mẹ thích cả.

Bạn có nhớ bài hôm qua không? Hòa thượng có giảng là “dưỡng phụ mẫu chi tâm” là bạn phải làm sao đấy để từ gia đình đến họ hàng, rồi đồng nghiệp, rồi bạn hữu, bạn phải cư xử sao cho thương yêu, hòa thuận thì cha mẹ mới vui lòng. Cho nên cả 7 chương của Đệ Tử Quy đều là dạy bạn điều này.

Tôi nhắc lại để bạn nhớ nhé.

Chương 1: Ở nhà phải hiếu – đây là đối với cha mẹ;

Chương 2: Lễ độ và khiêm nhường – đây là đối với anh em và đối với trưởng bối;

Chương 3: Cẩn thận hành vi hàng ngày – đây là hành vi với bản thân, với tất cả mọi người đều phải theo đúng đạo pháp tự nhiên;

Chương 4: Làm một người đáng để người khác tin - đây là đối với bạn bè, và mọi người nói chung;

Chương 5: Thân cận người đức hạnh, nhân từ - đây là đối với thầy giáo;

Chương 6: Thương yêu bình đẳng tất cả chúng sinh – đây là đối với vạn vật;

Chương 7: Có dư sức thì học văn – đây là chăm chỉ học hành.

Cho nên cả 7 chương này đều là đáp ứng “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ví dụ nói: Cha mẹ hy vọng thân thể các con khỏe mạnh, hy vọng các con học giỏi. Những yêu cầu này, chúng ta làm con cái, phải tận tâm tận lực để đạt được.

[Bạn thấy có dễ nhớ không ạ? Bạn làm mẹ có đúng bạn cũng chỉ mong đúng hai điều ấy không ạ? Một là, con cái phải khỏe mạnh, sợ nhất là chúng ốm đau. “Phụ mẫu duy kỳ tật chi ưu”, là cha mẹ sợ nhất là con bị bệnh. Sợ nó ốm đau, xong rồi còn sợ nó gì nữa ạ? Nó học dốt quá, rồi về sau nó ra đời nó chả có cái việc gì, rồi đến lúc nó chẳng tự nuôi được nó, thì đừng nói chi đến báo hiếu. Cho nên hai cái việc ấy là cha mẹ quan tâm nhất. Một là phải khỏe mạnh, và hai là phải học giỏi.]

Cho nên “Cha mẹ thích, dốc lòng làm” này, hiểu từ ngày xưa họ cũng luôn luôn làm đầy đủ yêu cầu của cha mẹ. *[Vâng ạ.]*

Một là: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm

[Nội dung này lại có 2 ý:

1- Việc ăn uống phải rất cẩn thận, lành mạnh

2- Hậu quả của việc ăn thịt nhiều

Bây giờ bắt đầu thầy dạy là làm thế nào để giữ thân thể khỏe mạnh nhé.]

Cha mẹ đều rất quan tâm đến trạng thái sức khỏe của chúng ta. Một người muốn khỏe mạnh, bắt buộc thân tâm phải điều hòa.

[Thân tâm điều hòa, cả thân cả tâm nhé. Sáng nay cư sĩ Ông vừa nói đùa với tôi câu thế này, bảo:

- Cư sĩ Bà cố gắng hoằng pháp đi. Vì rất là lợi lạc, cư sĩ Bà phải nói là học được Hòa thượng nhiều lắm, giống Hòa thượng nhiều lắm. Chỉ có khác một tý thôi.

Thế tôi mới bảo:

- Ủ đúng, tôi biết cái khác gì rồi.

Cư sĩ Ông chưa kịp nói, tôi bảo:

- Ông sẽ bảo tôi là Hòa thượng là TỊNH KHÔNG, còn tôi thì là KHÔNG TỊNH, đúng chưa ạ? Ý thứ nhất. Ý

thứ hai, Hòa thượng thì thân vận động, và tâm thì thanh tịnh, còn bà thì là tâm thì vận động, mà thân thì tịnh. Chỉ khác có một tý thôi.

Vâng ạ, thân thì cứ ngồi yên suốt để làm pháp mà. Thế còn tâm thì loạn động. Đây, nhưng mà điều này cư sĩ Ông đùa tôi, nhưng mà tôi cũng là nhắc với chính các bạn. Các bạn cũng thế thôi! Hòa thượng Tịnh Không thanh tịnh và coi như buông bỏ, vận pháp giai không. Chúng ta làm sao ạ? Không tịnh, không thanh tịnh tí nào cả. Hòa thượng thì bảo bạn muốn thân thể khỏe mạnh thì “Thân thì phải vận động, mà tâm thì phải thanh tịnh”. Đây là bạn đi đúng pháp tắc đại tự nhiên thì bạn sẽ rất khỏe. Nhưng chúng ta thì sao ạ? Thân thì ỳ thì lỳ ra, tâm thì động. Đó ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một người muốn khỏe mạnh, bắt buộc thân tâm phải điều hòa. Người xưa nói: **“Bệnh tùng nhập khẩu, họa tùng xuất khẩu** (Bệnh do miệng ăn uống mang vào, và họa cũng là từ miệng, do nói chuyện thị phi mà gây ra).

[Thế là một cái thì nhập vào, còn một cái thì xuất ra. Cái nhập vào này thì tham ăn quá, ăn lung ăn tung cả thì cuối cùng là bệnh đến. Thế còn cái họa thì bắt đầu từ miệng ra: “Một lời nói ra thì 36 con ngựa phi cũng không đuổi kịp”. Thế là họa hại đến. Đó ạ, “Bệnh tùng nhập khẩu” thì thứ nhất là...]

1- Việc ăn uống phải rất cẩn thận, lành mạnh.

[Bài này tôi thấy rất là dễ, không khó gì cả, mà đặc biệt lại hợp với rất nhiều bạn.]

Thức ăn đặc biệt phải chú ý, bằng không bây giờ một đồng “Bệnh văn minh” sản sinh.

- Các bạn, quý vị có chắc mình không bị bệnh văn minh không?

[Đây là Tiến sĩ Thái hỏi.]

- Sao quý vị không ai đưa tay lên?

[Chúng ta không đưa tay lên được, là bởi vì chúng ta cũng không hiểu bệnh văn minh là như thế nào. Bây giờ Tiến sĩ Thái sẽ giảng tiếp:]

Tri thức chính là sức mạnh, nhưng tri thức đúng đắn mới có thể cho quý vị được lòng tin. Quý vị cũng không cần lo lắng “Mình phải ăn uống như thế nào để có sức khỏe?”, vì tri thức này có rất nhiều người đầu tư mấy mươi năm cuộc đời của họ, họ ở đó nghiên cứu suốt.

[Đó ạ, trước tiên nói về “Bệnh từng nhập khẩu”, bắt đầu từ ăn uống. Vậy thầy bảo là muốn ăn uống đúng cách và lành mạnh thì mình phải có tri thức về cái việc ăn uống này.]

Vậy tri thức này từ đâu ra? Thì thầy Thái nói là có rất nhiều vị, họ là người khổng lồ trong cái việc gọi tri thức về ăn uống này rồi, bây giờ mình không mất công để đi nghiên cứu nữa, dựa ngay trên những cái kết quả của những các cái nhà khoa học ấy đã làm được, ví dụ như thực đường OSAWA, thôi, mình tin tưởng đi, mình cứ thế mình thực hiện đi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Quý vị có cần học từ đầu không? Không cần, vì sao? Tôi thường nói: “Đứng trên vai người khổng lồ” có thể nhìn rất xa. Các bạn, ai là người khổng lồ? Ví dụ, nói ở phương diện trí tuệ, chúng ta muốn dạy trí tuệ cho con cái, phải biết Khổng Tử, Mạnh Tử chính là người khổng lồ mà quý vị có thể trực tiếp học trí huệ và kinh nghiệm.

[Đấy nhé, về trí tuệ, ta ngu ta dốt, thì thôi bây giờ nhất định là phải học giáo huấn của Thánh hiền vì siêu việt thời không. Bắt đầu từ đâu? Chính là Nho giáo, chính là học thuyết Khổng Mạnh. Và chúng ta đã có một cái minh chứng không phải là người Trung Quốc, không phải là gì hết, mà chính là Bác Hồ, sinh ra trong một gia đình Nho giáo. Hồ Chủ Tịch mà được 87 nước ở UNESCO bình bầu là nhà cách mạng, rồi nhà văn hóa, danh nhân của thế giới, vậy mà Ngài chính là xuất thân từ gia đình Nho giáo. Thì chúng ta bây giờ phàm phu đặc sệt thì chúng ta phải bắt đầu học từ trí tuệ của Thánh hiền là Khổng giáo, Nho giáo.]

Còn ví dụ nói về phương diện sức khỏe, ai là người khổng lồ? Quý vị đến nhà sách mà xem, những quyển sách nào nói về sức khỏe đều bán rất chạy. Quý vị có thể học hỏi họ.

Rất nhiều năm trước, tôi được đọc cuốn “Thân tâm hoàn toàn mạnh khỏe” của tiến sỹ Lô Cữu Nam. *[Không biết đây có phải OSAWA không?]* Trong đó có nhắc đến ăn thịt thì ít mà ăn nhiều rau, như vậy mới có sức khỏe.

2- Hệ lụy của việc ăn thịt nhiều

Mục này có sáu ý như sau:

- 1) Thừa chất béo thân sẽ tỏa axít, nội tạng bị phá hủy
- 2) Axít nhiều thì loãng xương
- 3) Thịt còn có độc tố hữu hình
- 4) Thịt có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết
- 5) Chăn nuôi dẫn đến biến đổi khí hậu toàn cầu
- 6) Đất đai, nguồn nước ô nhiễm do chất thải của động vật

Chúng ta bây giờ sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Chúng ta biết rằng người thời nay thân thể không được khỏe mạnh. Vậy là do dinh dưỡng không tốt hay là dinh dưỡng quá dư thừa? Do quá dư thừa. Quý vị thấy đó, rõ ràng là do dinh dưỡng quá dư thừa.

[Ngày trước thì thời chúng tôi rất là khó khăn, mọi người đều gầy nhong nheo ra. Ví dụ như tôi chỉ được có 42 cân thôi. Nhưng tôi thấy không có bệnh ung thư. Nói thật sự là tôi không hề nghe đến có bệnh ung thư, nhưng bây giờ thì ung thư là cứ tràn ngập hết cả.]

Nhưng trong não của con người lại lưu lại những thứ gì? Có ai phát hiện ra con người hình như chậm đi nửa nhịp là lưu lại ở chỗ là sợ cái này không đủ, sợ cái kia không đủ. Quý vị thấy, điều chúng ta sợ thì lại rất ít khi gặp nó phát sanh.

Trẻ em bây giờ bạn muốn tìm một đứa bé thiếu dinh dưỡng thật cũng không dễ. Quý vị phải ngồi máy bay đến châu Phi mới tìm thấy. Ở Đài Loan thực sự không tìm ra. Ở

Đài Loan cái mà tìm thấy đều là mùa nghỉ hè nghỉ đông người ta mở lớp giảm béo, đúng không? Giảm béo như thế nào? Nhảy nửa ngày để giảm cân. Lúc đó tâm đứa bé này nghĩ rằng, chỉ cần tôi chịu đựng qua ngày hôm nay, ngày mai có thể đến tiệm thức ăn nhanh được rồi.

[Thế là nó nhảy thật lực. Hôm vừa rồi tôi đi trên cái đường Hoàng Sa, ô tô nhiều như thế, lại thấy có một cái vị đi bên tay trái mà sát cái giải phân cách thế này. Đến càng gần thì hóa ra là một cô gái mặc áo mưa, vừa đi vừa chạy, mà trời khô rang. Tôi bảo: Thôi chết rồi, chắc là mặc áo mưa chạy cho toát mồ hôi ra để giảm cân rồi.]

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Như vậy thì giảm béo có ích lợi gì không? Không từ gốc rễ bắt đầu, ở đó mà nhảy cho đến chảy mồ hôi, bụng của nó ngày càng đói hơn. Cho nên vấn đề bây giờ không phải ở chỗ dinh dưỡng không tốt, mà ở chỗ dinh dưỡng quá dư thừa.

Kỳ thật, con người không cần chất béo nhiều. Một số người cảm thấy trong thịt có nhiều chất béo. Nhưng ăn quá nhiều chất béo sẽ tổn hại đến gan, tổn hại đến thận. Mỗi người một ngày chỉ cần ăn chất béo từ 40 đến 60 gam là đủ rồi. Thật ra thì chất béo trong thực vật không ít hơn động vật. Chúng ta biết những thực vật như đậu phộng, rong biển đều chứa những chất béo này rất tốt.

1) Thừa chất béo thân thể tỏa axít, nội tạng bị phá hủy

Khi chất béo của chúng ta quá dư thừa, thân thể của quý vị sẽ tỏa ra tính axít. *[Các axít hữu cơ]*

Có câu nói rằng: thể chất của tính axit là một môi trường thích hợp, là nguồn gốc của căn bệnh mãn tính. Vì sao ạ? Chúng ta suy nghĩ một chút: Nếu thân thể của các bạn nhiều axit, làm cho toàn bộ lực phủ ngũ tạng của các bạn đều ngâm trong đó. *[Ngâm trong axit ấy]* Nửa đêm, quý vị nghe gan nói quý vị: “Tôi sắp sửa ngừng hoạt động rồi”, còn dạ dày lại nói: “Tôi sắp không chịu nổi rồi”. Quý vị có nghe không? Không nghe à?

[Bạn thử xem các cái thứ mà bạn ngâm trong axit có cái gì chịu được không? Vậy mà nội tạng của chúng ta là ngâm trong axit.]

Quý vị làm chủ sao lại vô trách nhiệm như vậy? Những nội tạng này trường kỳ ngâm trong một môi trường axit, công năng của nó rất dễ bị suy thoái, cho nên nhiều bệnh nan y mới càng lúc càng đến sớm như vậy.

Tôi đã từng nghe, một em 18 tuổi bị tai biến mà chết, không biết còn có ai sớm hơn nữa hay không? Đây là nhiều năm trước tôi nghe như vậy, cho nên quý vị thấy bây giờ bệnh nan y đều liên tục đến trước thời hạn. Bởi vì con người ăn thức ăn không đúng, cho nên không chỉ là nội tạng dễ dàng suy kiệt, mà còn có các thứ khác.

[Vì sao mà bị tai biến hả bạn? Bởi vì mỡ nhiều thì thành mạch của bạn nó co lại. Thì khi máu đi qua lưu thông cái chỗ tiết diện co lại này, thì cái lưu lượng máu nó vẫn thế, thì thành ra áp suất rất là lớn. Đây là làm cho huyết áp cao. Huyết áp cao thì chảy máu, vỡ cái chỗ đấy, thì cuối cùng là bạn bị tai biến thôi.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

2) Axit nhiều sẽ bị loãng xương.

Bây giờ còn có một loại bệnh rất lợi hại, tên là bệnh loãng xương. Nghe nói đây là một trong mười nguyên nhân dẫn đến tử vong sau này. Vì sao vậy? Khi quý vị bị loãng xương nghiêm trọng rồi thì hắt hơi một cái, chuyện gì xảy ra? Xương cốt gãy hết.

[Tôi có một bà cô, một năm mà ngã đến 4-5 lần, lần nào cũng gãy xương. Đợt vừa rồi gần đây nhất cách đây mấy tháng cũng vừa lại gãy 2 cái xương chân. Cho nên đây thầy nói là “Chỉ cần hắt hơi một cái thì xương cốt đã gãy mất rồi”.]

Quý vị không nên bị tôi làm cho giật mình nhé, điều này không phải tự tôi nói ra mà báo chí nói đấy. Chúng ta thường nói: Người già sợ nhất là gì? Sợ té ngã. Bởi vì ngã xuống có thể gãy xương, đứng không lên được nữa. Bây giờ không phải là người già bị ngã gãy xương, mà có rất nhiều người trẻ đi đo cũng đều bị loãng xương. Giống như khi tôi đi đo, nét mặt của người phụ trách đo cũng rất là khó coi. Họ nói *[tức là thầy Thái đi đo đấy]*

- Anh miễn cưỡng đạt tiêu chuẩn thôi.

Chúng ta đừng để 30 - 40 tuổi mới đi đo, kết quả là thành xương của người 80, vậy thì phiền phức to rồi.
[Loãng xương.]

Vì sao thể tính axit tạo thành bệnh loãng xương? Bởi vì thân thể con người là một công nghiệp hóa học rất lớn, nó phải duy trì cân bằng chất axit và chất kiềm. Mà trong thân thể của quý vị toàn là chất axit rồi, thì thân thể sẽ không chịu nổi, cho nên nó phải dung hòa với chất kiềm.

Trong thân thể con người, chất kiềm lớn nhất chính là canxi. Kho chứa chất canxi nằm ở đâu? Là ở xương quý vị. Mỗi ngày nó róm ra từng chút, từng giọt, lâu ngày như vậy thì bị xương loãng ra.

Cho nên thức ăn của chúng ta là phải quân bình. Trong các loại thịt hàm chứa chất béo cao thì không được ăn quá nhiều. Lại nữa, không chỉ là chất béo cao, mà trong thức ăn còn có độc tố hữu hình và độc tố vô hình nữa.

[Đấy nhớ, thầy vừa nói về chuyện thịt. Thứ nhất, là chất béo nhiều, thì Axit nhiều. Axit nhiều thì hỏng hết cả nội tạng. Thứ hai là, khi axit nhiều thì dẫn đến là loãng xương. Bây giờ thầy lại nói nhớ.]

3) Thịt có độc tố hữu hình

Ngoài hai cái việc đấy ra, mà khi chúng ta ăn thịt động vật thì còn có một số độc tố hữu hình và độc tố vô hình nữa.

Thế nào gọi là độc tố hữu hình? Chất kích thích tăng trưởng, kháng sinh, và thuốc bảo quản thực phẩm.

Bây giờ thì chúng ta thấy đấy, gà bây giờ nuôi thời gian bao lâu là lớn? Khoảng chừng 5-6 tuần lễ, trước đây phải nuôi bao lâu? Nửa năm. Đúng là khoa học kỹ thuật phát triển, phải vậy không? Nhưng làm sao có thể nuôi nhanh như vậy? Người xưa thường nói: “Đạo pháp tự nhiên” - Đạo thì noi theo lẽ tự nhiên.

[Đây là trong Đạo Đức Kinh, Lão Tử có giảng: “Người thuận theo đất, đất thuận theo trời, trời thuận theo đạo, đạo thuận theo tự nhiên”. “Tự nhiên” chính là thế giới

tồn tại khách quan, và những quy luật bất biến sinh ra từ đó. Đạo thuận theo tự nhiên chính là khi hành sự cần thuận theo quy luật của tự nhiên.]

Cho nên đây mới là cách nuôi không thuận tiện theo tự nhiên, vì bắt buộc chích chất kích thích tăng trưởng, chất kháng sinh, chích một lượng độc tố lớn vào trong nó. Những độc tố này cuối cùng vào bụng ai? Bụng chúng ta. Đúng rồi!

[Bạn thấy không nhớ? Thịt lợn cũng bị này, thịt gà cũng bị này, cá cũng bị này, tôm cũng bị này. Thế tuốt tuốt đều bị hết. Tất cả là tiêm một đống, nào là coi như là kích thích tăng trưởng, rồi kháng sinh, rồi thuốc bảo quản thực phẩm. Cuối cùng vào bụng ai ạ? Vào bụng những người ăn.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Tôi nhớ, khi tôi chưa ăn chay, vừa gấp miếng thịt ra, thì thấy một cục mỡ. Đó là gì? Đó là chất kích thích. Vì thế, bây giờ kinh nguyệt của các em gái nhỏ càng lúc càng sớm. Có em chưa đầy 10 tuổi đã có kinh nguyệt rồi. Kinh nguyệt đến càng sớm thì thọ mạng của nó càng ngắn. Cho nên những thực phẩm này đều là mang tàn hại đến cho thể hệ sau của chúng ta. Chúng ta làm cha mẹ chẳng thể không cẩn thận. Thân thể của chính mình cũng chẳng thể không cẩn thận bảo hộ nó.

[Bạn thấy không ạ? Thầy vừa nói đấy ạ, con gà trước đây phải nuôi 6 tháng, thì bây giờ chỉ có 3 tháng thôi. Thế rồi còn rất nhiều các cái loại con khác nó cứ to đùng vậ vĩa ra như thế. Thì đây là thuốc kích thích tăng trưởng. Như thế thì nó phải già đi rất nhanh. Khi chúng ta ăn thì vào bụng

ai? Vào bụng chúng ta rồi. Cho nên thầy mới nói là các cái em gái ăn vào là các cái thuốc kích thích tăng trưởng nó cũng vào. Thì cuối cùng bây giờ là thành là chưa đầy 10 tuổi đã có kinh. Mà khi có kinh sớm như thế thì là kèm theo là sẽ già đi rất nhanh chóng. Trên báo đưa rất nhiều các hiện tượng là hết cô gái này, cô gái khác, rồi hết cháu họ cháu kia mà trông mặt như bà lão 80, các bạn có dịp xem không ạ?

Vào tháng 10/2019, trên trang mạng của báo *Suckhoedoisong.vn* có đăng tin: Hiện tại, Bệnh viện Nhi Đồng 2 Thành phố Hồ Chí Minh chỉ trong 10 tháng đầu năm 2019 có thêm gần 100 ca bệnh mới dậy thì sớm của trẻ nhỏ, tăng 100% so với mức cũ, làm tăng đột biến số lượng bệnh nhân cộng dồn hàng năm, gây khó khăn cho công tác điều trị.

Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

4) Thịt có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết.

Ngoài các độc tố hữu hình này, còn có độc tố vô hình. Chúng ta suy nghĩ một chút, khi con vật bị giết, tâm trạng của nó thế nào? Chắc chắn nó vô cùng sợ hãi, vô cùng phần nộ.

Chúng ta có thể xét lại bản thân một tí. Mỗi lần quý vị nổi nóng, phải mất bao nhiêu mới lắng lại? Ba ngày. Vì sao thế? Quý vị đã thấy người nào sau khi nổi nóng mà tinh thần sáng khoái dễ chịu hay chưa? Không có đúng không? Bởi vì khi nổi nóng thì tuyến tố chất trong thận quý vị tiết ra một lượng độc rất lớn, nên quý vị sẽ bị toàn thân vô lực.

[Cho nên mới nói khi mà tâm bạn thanh tịnh, thì tiết ra nước cam lồ. Mà khi mà tâm bạn gọi phiền não, sân si thì tiết ra toàn độc tố. Cho nên tại sao mà phiền não, tham sân si mạn nhiều thì sẽ dẫn đến thân thể bệnh hoạn? Còn khi mà cái tâm thanh tịnh, và cái thân vận động, thì bạn đi hợp với đạo pháp tự nhiên, bạn sẽ không ốm đau, bạn sẽ sống lâu.]

Cho nên, khi con vật bị giết, toàn thân nó phần nộ liền tiết ra rất nhiều độc tố. Khi chúng ta ăn thịt, vì trong đó hàm chứa rất nhiều chất không tốt, cho nên người thời nay mới có một đồng bệnh văn minh như vậy.

5) Chăn nuôi dẫn đến biến đổi khí hậu toàn cầu.

Ăn thịt không chỉ nguy hại cho thân thể mà còn nguy hại tới toàn cầu. Vì một số lượng lớn người chăn nuôi đã cho nhân loại ăn những con vật này nên cũng làm nguy hại lớn cho toàn bộ người trên trái đất.

Vì sao mà nguy hại? Rất nhiều bạn nói:

- Anh giảng gì mà phức tạp thế, tôi chưa từng nghĩ đến điều này.

Kỳ thật toàn bộ trái đất tuyệt đối là một sinh mạng, một thể cộng đồng, nhờ một sợi tóc động đến toàn thân. Quý vị không nên xem nhẹ những gì quý vị đã ăn hàng ngày, nó đang ảnh hưởng đến sự tử vong của trái đất.

Bởi vì nhân loại ăn thịt quá nhiều nên phải chặt đi rất nhiều rừng nguyên sơ để trồng các loại lúa mạch, các loại ngũ cốc. *[Phải có cái đất để trồng cho các cái con vật đấy ăn chứ, thế là chặt hết rừng nguyên sơ đi.]*

Rừng nguyên sơ bị chặt rồi thì tạo thành ảnh hưởng như thế nào? Đất đá chảy xuống, rất nhiều đất đai đều bị xóp ra. Cho nên tại sao ngày nay hiện tượng sụt lở đất, núi, xảy ra ở khắp nơi.

Rừng nguyên sơ là gì của quả địa cầu hả bạn? Là lá phổi. Nó giống như lá phổi của con người, đang giúp cho quý vị lọc đi rất nhiều không khí bẩn.

[Đợt vừa rồi thế giới bị cháy cái rừng gì hả các bạn? Amazon. Amazon là cái lá phổi của toàn thế giới, và nó cung cấp một phần ba lượng ôxi cho quả địa cầu này, vậy mà bị cháy. Thậm chí là Pháp lo sợ quá còn bảo là: gửi mười triệu Euro sang để cho khắc phục hậu quả, làm sao dập cho nhanh.]

Mấy ngày hôm nay, Hà Nội lúc nào cũng báo động về ô nhiễm, mà ô nhiễm đến mức độ là tím. Sáng hôm qua, Hà Nội là mờ mịt trong sương mù. Đây không phải sương mù, mà đây là ô nhiễm và khí bẩn. Thậm chí là tôi thấy vô cùng khó thở. Mỗi lần tôi đi sang thăm cụ là mấy tiếng đồng hồ, thế vậy mà hôm qua tôi sang tôi cũng chỉ ngồi được với cụ có hơn một tiếng, xong rồi tôi về. Đó à!]

Khi rừng nguyên sơ càng lúc càng ít đi, thì phẩm chất không khí của toàn địa cầu càng lúc càng kém. Cho nên thời tiết của chúng ta bây giờ không ổn định. Vì sao mà không ổn định? Ngay cả Mêxicô cũng rơi tuyết. Mêxicô là vùng nhiệt đới mà cũng rơi tuyết, nhiệt độ rất khác thường. Danh từ bây giờ gọi là “Ôn thất hiệu ứng”, hay còn gọi là “Hiệu ứng nhà kính”.

[“Hiệu ứng nhà kính” dùng để chỉ hiện tượng tia sáng mặt trời xuyên qua các cửa sổ hoặc mái nhà bằng

kính, sẽ được giữ thành nhiệt lượng sưởi ấm toàn bộ không gian bên trong, chứ không phải chỉ ở những chỗ được chiếu sáng. Cho nên khi cây xanh không còn, thì tầng ôzôn bảo vệ trái đất bị phá hủy, thì trái đất bị hiệu ứng nhà kính sẽ nóng lên.]

Trước đây chúng ta đều thuộc lòng cái hiệu ứng nhà kính. Vì sao tạo thành “Hiệu ứng nhà kính” vậy? Đều do nhân loại thải ra quá nhiều khí thải, và lá phổi của trái đất bị cắt đi từng chút, từng chút rồi. Kỳ thật, những thứ cho súc vật ăn đó, những loại ngũ cốc đó, nếu đem cho người ăn, chắc chắn không có người chết đói.

[Ý thứ...]

6) Đất đai, nguồn nước bị ô nhiễm do chất thải của động vật.

Ngoài việc ảnh hưởng bởi không khí ra, đối với đất đai, đối với nguồn nước cũng có sự ảnh hưởng trực tiếp. Bởi vì nuôi nhiều động vật như vậy, chúng nó sẽ thải ra lượng lớn chất thải gì? Là phân và nước tiểu, những thứ này làm ô nhiễm đất đai, ô nhiễm nguồn nước của chúng ta.

Thật ra thì nhân loại có thể sống nhẹ nhàng hơn, sạch sẽ hơn, chỉ cần chúng ta biết lựa chọn thói quen ăn uống có lợi cho bản thân và có lợi cho môi trường. Kỳ thật, khi chúng ta bảo vệ môi trường, là thực hiện trong mỗi ngày “*Tự lợi, lại có thể lợi tha*” (Lợi mình cũng là lợi người). Vậy có sao mà không làm? Cho nên khi quý vị ăn cơm cũng phải có sứ mệnh, cũng phải vì sức khỏe của trái đất.

[Không phải là cứ ăn tùy tiện theo cái ý thích của mình.]

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp ý thứ 4: Thịt có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 92

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học đến “Sở thích tinh thần của cha mẹ”, đó là con cái phải giữ gìn sức khỏe để cha mẹ yên tâm. Muốn giữ sức khỏe thì trước tiên chế độ ăn uống phải lành mạnh.

Tiến sĩ Thái có giảng, ăn chay tốt hơn ăn thịt và những hệ lụy do ăn thịt nhiều, như sau:

- *Thịt nhiều thì nhiều mỡ*
- *Nhiều mỡ thì cơ thể dư thừa a xít béo*

- 1) *Axít nhiều thì nội tạng bị phá hủy.*
- 2) *Axít nhiều thì loãng xương.*
- 3) *Ngoài ra thịt còn có những độc tố hữu hình do con người ngày nay tiêm các chất kích thích tăng trưởng, rồi các chất kháng sinh, thậm chí còn tiêm cả nước vào con vật cho cân nặng.*
- 4) *Thịt còn có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết.*

Cho nên những chất độc này sẽ vào bụng người ăn. Chất kích thích tăng trưởng sẽ làm cho trẻ dậy thì sớm, dậy thì sớm thì già nhanh.

- 5) *Chăn nuôi dẫn đến biến đổi khí hậu toàn cầu.*

- 6) *Đất đai, nguồn nước bị ô nhiễm do chất thải của động vật.*

Nhân đây nói thêm về ô nhiễm môi trường, có bạn hỏi tôi câu hỏi rất hay, bạn ấy hỏi rằng:

Theo các nghiên cứu khoa học việc thải rác nhựa, hộp xốp ra ngoài môi trường làm hại đất, hại nguồn nước và động vật, từ vài trăm năm tới cả nghìn năm ạ.

Chính vì vậy mà con thường không ủng hộ việc tặng com, thức ăn đựng bằng hộp nhựa, hộp xốp... nhưng hiện nay việc tặng com từ thiện từ com chay tới các loại thức ăn khác đều dùng hộp xốp, nhựa, nylon để đựng, con thiết nghĩ mọi người chỉ ăn 1 bữa nhưng lại làm hại trái đất cả vài trăm năm, vậy việc thiện này có đúng không ạ?

Con nhớ câu chuyện trong Liễu Phàm Tứ Huán, có mẫu chuyện đạo sĩ Chung Ly đem phương pháp luyện đơn

của mình truyền cho Lã Động Tân, có thể điểm sắt hóa vàng, đem ra cứu giúp cho người nghèo. Lã Động Tân hỏi Chung Ly: “Sắt biến thành vàng, xin hỏi bao lâu lại biến thành sắt?”. Chung Ly đáp: “Sau năm trăm năm sẽ biến lại thành sắt”. Lã Động Tân bảo: “Như vậy sẽ hại người năm trăm năm sau. Tôi không muốn làm việc như vậy”.

Vậy xin cư sĩ Bà giải thích thêm cho con được rõ.

Tôi liền hỏi lại bạn ấy rằng:

Vậy bây giờ nên lấy gì để thay những đồ nhựa, đồ xốp khi cứu giúp cái ăn cho đồng bào trong tình hình dịch bệnh, thiên tai cấp bách, cũng như chữa bệnh cứu người (vì rất nhiều sản phẩm y tế đơn cử như kim tiêm, găng tay, bộ đồ bảo hộ của y bác sĩ, đều được sản xuất bằng polyetylen)? Vì nếu nói cho cùng nếu thay bằng đồ sành sứ, thủy tinh khi chúng vỡ cũng tạo nên rác thải hàng nghìn năm cho trái đất.

Ngoài ra việc luyện vàng của Chung Ly Quyền mà con so sánh không giống việc này, vì việc dạy luyện vàng này không phải là “cứu người lúc hoạn nạn, giúp người lúc nguy cấp”. Vì không có vàng thì con người không chết, vàng chỉ là vật trang sức (sau này nó được chuyển thêm một chức năng nữa là tiền tệ mà thôi), nó không thuộc 4 thứ không thể thiếu cho cuộc sống là “thực” (đồ ăn), “y” (quần áo), chăn màn giường chiếu để ngủ và thuốc để chữa bệnh;

Có câu “Chư công đức trung, phóng sinh đệ nhất; Chư dư tội trung sát nghiệp tối trọng”. Tức là trong mọi việc công đức thì phóng sinh là nhất, trong mọi tội nghiệp cực trọng thì không gì bằng sát sinh. Vậy mà thời Phật còn tại thế cũng đã “khai” cho các tỳ kheo được ăn thịt, vì các

vị này ở vào một hoàn cảnh đặc thù không thể khác được. Ví dụ như ở biên cương Trung Quốc, có Lạt ma giáo là một chi phái ở Tây Tạng. Những vị Lạt ma đều ăn thịt, điều này Phật cho phép. Nguyên nhân tại đâu? Vì những khu vực vùng cao nguyên này không trồng được lương thực, vì họ là dân tộc du mục nay đây mai đó, nên tài sản của họ chỉ là bò, dê, ngựa... Cho nên họ lấy thịt làm thức ăn chính, không có rau cải, không có lương thực, nên điều này là được Phật cho phép.

Nhưng hiện nay thì giao thông đã phát triển, dù trên cao nguyên vẫn có máy bay, nên lương thực, rau cải đều có thể chuyên chở đến thì ăn thịt thì lại là tuyệt không nên. Nói tóm lại một câu, sát sanh lúc này là đại ác...” (bài này là tôi trích trong khai thị số 56 của Hòa thượng Tịnh Không)

Tuy nhiên Phật cho phép ăn là tam tịnh nhục, tức là 3 loại thịt sau: “Bất kiến sát”: Có nghĩa là khi giết chúng, ta không nhìn thấy chúng; “Bất văn sát”: Khi giết chúng, ta không nghe thấy âm thanh của chúng; “Bất vị ngã sát”: Việc này không phải vì ta mà giết;

Ngoài ra việc rác thải nhựa không phải do bản thân rác thải này gây hại mà là do người sử dụng nó không có ý thức, vứt bừa bãi lung tung, rồi đốt, rồi chôn nên dẫn đến ô nhiễm môi trường. Còn nếu có ý thức thì những rác thải nhựa này sẽ được gom lại và đem tái chế. “Vật” không có tội mà tội là do con người.

Tôi còn nhớ ngày tôi nhỏ đi sơ tán, rom rạ ở nhà quê được sử dụng như sau: Hoặc cho trâu bò ăn, hoặc ủ làm phân, hoặc dùng để đun nấu. Nhưng bây giờ thật quá sợ,

mỗi khi vụ mùa tới, người nông dân thường xuyên đốt rơm rạ khiến môi trường ô nhiễm nặng, có khi cả thủ đô cũng mờ mịt khói rơm rạ, vô cùng khó thở. Cùng là rơm rạ nhưng ý thức con người được giáo dục tốt thì có ích cho cuộc sống, còn nếu ý thức không tốt thì trở lại làm ô nhiễm môi trường.

Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta có tri thức đúng đắn, mới có thể nuôi dưỡng thân thể tốt, mới có thể làm được **“Thân sở hiếu, lực vì cụ”** tức là “cha mẹ thích, dốc lòng làm”.

[Tiếp tục ạ.]

Hai là: Thường về thăm cha mẹ.

Lúc chúng ta có nhiều thời gian hơn thì có thể “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”. Cũng như trước đây chúng ta nhắc đến là: “Thần hôn định tỉnh”, là sáng thăm tối viếng. Từ hai điều này chúng ta nên thường thường về thăm cha mẹ để cha mẹ được vui.

Có một số người trẻ tuổi họ cũng biết tranh thủ cứ thứ bảy hoặc chủ nhật là về thăm cha mẹ. Nhưng thăm thế nào? Dẫn một, hai đứa con về. Vừa vào đến nhà liền ngồi trên salon, bắt đầu đọc báo, xem tivi. Hai vợ chồng đều ngồi nơi salon đó, còn để cho con cái vào nhà, vừa vào đến nhà thì chạy đông, chạy tây. Ông bà bận rộn nên cũng không vui lắm. Bà ở trong bếp, sáng sớm đã ra đi mua thức ăn, trở về lại nhanh chóng làm cơm. Sau đó nấu cơm xong lại dọn ra, chúng ta mới bỏ báo xuống:

- À, ăn cơm thôi.

Rồi cả nhà cùng ăn cơm.

Ăn cơm xong chúng ta cũng không giúp đỡ gì cha mẹ dọn dẹp bát đĩa, rửa chén. Ăn xong liền nói:

- Mẹ à, con phải đi rồi.

Sau đó phui quần áo mà đi, rồi dẫn con cái về. Ông bà ngồi trên ghế salon thờ dài vài cái:

- Một chết được, chẳng bằng không về còn hơn, nhà yên ả hơn.

Vì thế chúng ta nên hiểu việc chúng ta về thăm cha mẹ là để một là tâm tận hiếu, hai là chăm sóc cha mẹ nhiều hơn. *[Nhớ nhé: “Tâm tận hiếu” và “Chăm sóc cha mẹ nhiều hơn”.]*

Cho nên chúng ta nên gọi điện thoại trước cho cha mẹ:

- Mẹ à, thức ăn chúng con đã mua rồi.

Lúc về nhà hai vợ chồng cùng nên chủ động đi làm cơm, như vậy mới bớt đi sự lo lắng cho cha mẹ, tấm lòng hiếu đễ của chúng ta mới thật sự làm tròn.

Cha mẹ thích - “thân sở hiếu” này, chúng ta cũng có thể triển khai nó ra không chỉ là với cha mẹ, mà cả những điều mong muốn của người thân, chúng ta có thể làm được thì cũng nên dốc sức mà làm.

[Đây là các bạn về thăm khi song thân còn khỏe mạnh và còn phục vụ được cơm nước cho cả nhà bạn.

Ở thế giới phương Tây rất nhiều trường hợp cha hoặc mẹ một người đã đi trước, còn người kia cô độc một mình, nhưng chưa đến nỗi ốm liệt giường, liệt chiếu, nhưng cũng không còn khỏe mạnh để tự phục vụ mình cơm nước được nữa, hoặc phục vụ cho gia đình bạn được nữa, thì rất nhanh chóng, bạn đưa ngay đáng sinh thành vào Viện Dưỡng Lão Đường là tiện nhất, đỡ phải nghĩ, đỡ phải phiền lụy đến bạn.

Nhưng liệu có phải con mắt của bạn bị che kín nên không thể nhìn thấy được những góc khuất trong Viện Dưỡng Lão Đường? Hay là bạn biết mà bạn cố tình làm ngơ? Xin giới thiệu với các bạn bài đọc:

Bài viết: “HÃY ĐỌC BÀI NÀY TRƯỚC KHI QUÁ MUỘN”
(của tác giả Huy Phương)

Muộn gì? Người làm cha mẹ quá muộn để dạy con, và người làm con thì quá muộn để báo hiếu đáng sinh thành.]

Câu chuyện đi thăm Tướng Đồ Kế Giai tại một nhà dưỡng lão ở Garland, Texas đã ám ảnh tôi suốt một đêm khó ngủ. Đó là vào một buổi chiều Chủ Nhật vào cuối Tháng Mười Hai dương lịch. Trời đã bắt đầu se lạnh, bãi đậu xe trống vắng bóng xe, gần như không có một người khách đến viếng thăm.

Những ông bà cụ già, ngồi trên xe lăn, dón ra phòng khách, trên lối đi vào, với đôi mắt đờ đẫn không nhìn ai, hay gục mặt nhìn xuống thân mình, trong thói quen chờ đợi, hy vọng có một người thân của mình hiện ra trên ngưỡng

cửa với một nụ cười, hay một bó hoa, hay một món quà ở trên tay.

[Đọc đến đoạn này, tôi lại nhớ đến 4 câu thơ sau:

*Chiều cứ xuống mà người chẳng tới
Ngày cứ trôi cha đếm từng giờ
Mong con thần thần thờ thờ
Mong chiều đừng xuống, mong giờ đừng trôi.*

Vâng ạ, chúng ta tiếp tục.]

Tôi biết thế giới phương Tây có nhiều đứa con không dám đi du lịch xa, vì sợ con mèo, con chó hay bầy cá ở nhà của chúng không có ai chăm sóc hay cho chúng ăn, nhưng cha mẹ già thì đã có Viện Dưỡng Lão Đường. Thậm chí trong tình vợ chồng, người vợ còn mạnh khỏe, siêng hay đi lễ chùa, nhưng chồng thì cô đơn trên chiếc xe lăn trong một nhà già hiu quạnh nào đó.

Chúng ta có biết bao nhiêu lý do để bào chữa, biện minh cho việc bỏ bê cha mẹ già trong một cơ quan y tế, được cho ăn mỗi ngày, áo quần có người giặt. Vài ba ngày lại được đẩy xe vào phòng tắm, trần truồng và được cô y tá hay một nam nhân viên đội nước, xát xà phòng, vo đầu. Những việc săn sóc này dù có mang một chút tình người đi nữa, thì cũng là những công việc hàng ngày bắt buộc, thương ghét hay xúc động chỉ là những cảm tính vô ích.

Có những đứa con nại có là bù đầu với công việc ở sở, và các việc con cái rồi bấp núc ở nhà nên không có thời gian dành cho cha mẹ già, đành phải đưa cha mẹ vào nhà dưỡng lão.

[Hôm trước tôi có nghe có gia đình nhà này rất là giàu có, ở Việt Nam đây ạ, họ đưa mẹ vào dưỡng lão đường, thì đến Tết họ có đưa bà cụ về nhà để ăn Tết. Nhưng mà đến khi đi thì sao ạ? Người con kể lại rằng:

- Đến khi đến hết Tết rồi, đưa cụ vào Dưỡng Lão Đường, cụ nhất định không đi. Cuối cùng là phải kéo tay kéo chân, lôi sênh sịch cụ ra cửa, để đẩy lên xe ô tô, thì cụ cứ túm chặt lấy cái tay vịn cầu thang, mà cụ co chân lại.

Tôi nghĩ đến cái hình ảnh của những con trâu, con bò khi nó bị cái dây thừng xỏ vào cái mũi, để kéo đi, nó không muốn, hô “vắt” nó không chịu “vắt”, nó không chịu sang, thì nó dùn hai chân nó lại và nó cố gắng để nó chùn lại phía sau.

Và cuối cùng thì sao? Con cái vẫn cứ kéo sênh sịch bà cụ, để lôi bà cụ lên xe, để ấn, để đưa vào Dưỡng Lão Đường.

Chúng ta tiếp tục:]

Gần đây người ta lên tiếng hoan nghênh những phụ nữ hy sinh lợi tức để ở nhà hoàn toàn thời gian chăm nom, săn sóc con cái, nhưng nào có ai nghe chuyện có những đứa con bỏ việc làm vì còn cha mẹ cần sự giúp đỡ lúc về già?

[Không có! Cho nên hôm trước tôi thấy đấy, một cái cô bạn mẹ thì đang ở trong bệnh viện, cha thì đang ở trong Dưỡng Lão Đường. Tôi hỏi:

- Vậy bây giờ bạn ở đâu?

Thì cô ấy nói với tôi là cô ấy đang ở Bỉ để chăm sóc cháu ngoại, còn lại thì cha một nơi, mẹ một nơi.]

Người ta thường kêu than “không có thời giờ”, “đầu tắt, mặt tối”, nhưng còn có thời gian mua sắm trong các cửa hàng thời trang, mất đến một hai tiếng đồng hồ trong Gym tập mỗi ngày, năm giờ cho một chương trình ca nhạc ở sông bài, không tính thời gian đi về.

[Rồi hai tiếng để đi làm đầu, hoặc là sơn sửa móng chân, móng tay. Nhưng mà thời gian đối với cha mẹ thì kêu rằng “đầu tắt mặt tối”, không có thời gian.]

Đó là chưa kể thời gian “bắt buộc” phải ngồi trước máy điện toán, rồi vào Facebook, hay trao đổi tin nhắn với bạn bè.

Người ta có thể mỗi năm tổ chức những chuyến đi du lịch bắt buộc, ra ngoài để mở tầm mắt với thế giới, nhưng lại “nhắm mắt” làm lơ về một lần sắp xếp thời gian đi thăm cha mẹ già.

Ngày xưa, một người mẹ thì nuôi được cả năm mười đứa con, ngày nay cả năm mười đứa con không nuôi nổi được một mẹ. Phải chăng vì vậy mà đẩy mẹ vào nhà dưỡng lão đường, để cho những người xa lạ trông coi. Ở đây có khi mẹ thiếu ăn, cơ thể mất nước, dơ bẩn trong mớ phân và nước tiểu, bị đối xử tàn tệ, cũng chẳng hề ai biết đến.

[Xin chia sẻ thêm cùng các bạn, trên một số trang mạng Việt Nam vào năm 2017 có đăng bài “Góc khuất Viện Dưỡng Lão Đường trên đất Mỹ”]

Rất nhiều người già ở Mỹ tìm đến Viện Dưỡng Lão Đường để được chăm sóc, nhưng những điều không thể tưởng tượng được đã xảy ra với họ, như bị cưỡng hiếp và bị lạm dụng. Thủ phạm của những vụ cưỡng bức và lạm dụng tình dục người già tại các Viện Dưỡng Lão Đường khắp ở nước Mỹ lại chính là những người được họ trả tiền để chăm sóc cho họ.

Trong bài điều tra mới đây, hãng tin CNN công bố số liệu giật mình cho thấy hơn 1.000 Viện Dưỡng Lão Đường đã không xử lý triệt để, hoặc thất bại trong việc ngăn chặn những vụ tấn công tình dục, lạm dụng tình dục, cưỡng hiếp nhằm vào những người già đang được chăm sóc ở các cơ sở này. Một số nạn nhân không thể giao tiếp, họ phụ thuộc vào các công cụ hỗ trợ đi lại và xe đẩy mới ra được khỏi giường; nhiều người thì bị mất trí nhớ không thể nói được, cũng không có khả năng chống cự, thậm chí còn yếu ớt hơn cả một đứa trẻ. Họ đến những Viện Dưỡng Lão Đường để được quan tâm, chăm sóc, nhưng thay vào đó họ đã bị cưỡng bức.

Tôi còn thấy trên trang mạng có đưa bức ảnh của Bà Sonya Fischer 83 tuổi, nạn nhân của một vụ hiếp dâm tại Viện Dưỡng Lão Đường. Lúc trẻ, bà là một người rất xinh đẹp, và đang bế trên tay đứa con gái nhỏ đầy yêu thương.

[Bây giờ thì cư sĩ Châu, cư sĩ Trung, cứ đêm nào mà không ngủ được thì lại bắt đầu phàn nàn. Tôi bảo:

- Có còn nhớ đến câu của Đường Thái Tông nói nhân ngày sinh nhật: “Ngày này ta không ham vui chơi, vì từ ngày này mẹ hiền ôm ta trong lòng nhiều đêm không được ngủ yên”?

Cho nên người Nam Bộ của Việt Nam mới có bài hát: “Gió mùa thu, mẹ ru con ngủ. Năm canh chày thức đủ vừa năm. Nuôi con khôn lớn nên người”. “Năm canh chày thức đủ vừa năm” là thức trọn đêm đầy bạn ạ. Cho nên cổ nhân mới có câu: “Có nuôi con mới biết lòng cha mẹ”.

Ở đây bà Fisher cuối cùng đã gặp phải cảnh gì ạ? Là bà vào Dưỡng Lão Đường và trở thành nạn nhân bị tấn công tình dục. Đây là tôi chỉ đưa 1 trường hợp, còn rất nhiều trường hợp khác.

Chưa hết, vào cuối năm ngoái, khi dịch viêm phổi do Covid 19 lan rộng khắp thế giới, thì rất nhiều các nhà dưỡng lão ở châu Âu, châu Mỹ chính là “tiền tuyến bị bỏ rơi”. Thậm chí ở các nước càng văn minh thì tỷ lệ người già trong Viện Dưỡng Lão Đường tử vong vì Covid 19 càng lớn.

Chúng ta tiếp tục:]

Ngày xưa, “bên ướt mẹ nằm, bên ráo con lăn”, không có bậc cha mẹ nào có thể ngoảnh mặt trước cảnh con mình đói khát hay bị lăng nhục bởi một người khác. Con biết giờ đây, “một ông già bằng ba đứa trẻ”, cha thì “lắm cảm” bước đi, và mẹ thì phải nương lưng nhờ gậy chống.

Xưa kia khi các con còn thơ ấu, thân xác chưa trưởng thành và tâm hồn còn yếu đuối, điều một điều hai vẫn là mẹ. Một đứa trẻ có thể biết lạnh, biết nóng, biết đói, biết khát, biết đau, nên khóc la, nhưng chóng quên, khóc đó rồi lại cười đó. Nhưng trái lại, một ông già còn biết buồn, biết tủi thân, biết xót xa, mà chỉ biết gậm nhấm mang lấy nỗi buồn của riêng của mình, nên tuổi già cũng cần chăm sóc, gần gũi, ân cần như là một đứa trẻ, có khi còn hơn thế nữa!

[Bởi vì, những đứa trẻ thì nó kêu, nó khóc, nhưng nó chóng quên, nó khóc đấy, rồi nó cười đấy, nhưng người già thì gặm nhấm cái nỗi đau này vào bên trong.]

Thói quen của người đời, người ta thường hỏi nhau “Có được mấy con”, mấy ai quan tâm xem song thân còn hay mất! Đối với cha mẹ, con là tất cả, nhưng đối với con, cha mẹ là một thứ quá khứ cần phải xếp lại.

Ngày xưa, niềm vui của cha mẹ là nghe tiếng đứa con đập chũm bi bô, hay toét miệng cười.

[Đó ạ, cư sĩ Châu bây giờ đang hiểu quá rồi. Hàng ngày mong chờ con biết lẫy, biết bò, biết ngồi này, con mọc răng này, thậm chí khi mà nhớ cho con cái những răng đấy thì còn cất đi để kỷ niệm, để nhớ mãi rằng đây là báo hiệu sự bắt đầu đến tuổi trưởng thành.]

Ngày nay cha mẹ về già, các con ở xa, chỉ mong nghe tiếng điện thoại reo vui vào những ngày lễ, ngày Tết, và đầu điện thoại bên kia có tiếng nói: “Mẹ ơi!” hay “Mẹ đó hả?”

Trong cái tổ ấm cúng ngày xưa, và là cái tổ trống hoác của ngày hôm nay, khi các con đã đi xa, những cái phòng của các con vẫn là để trống, biết đâu có ngày con về thăm bố mẹ. Con búp bê bằng nhựa, con gấu nhồi bông vẫn còn trên chiếc dương cầm phủ bụi của con gái. Tủ sách, nhiều giải thưởng và những lá cờ kỷ niệm của trường đại học vẫn còn gắn trên bức tường trong phòng của đứa con trai. Và ngôi vườn kia, đã đầy lớp lá vàng vào mùa thu, hay phủ tuyết vào mùa đông. Cái ghé xích đu ngoài vườn ngày trước con thích ngồi vẫn rung khẽ cùng cơn gió nhẹ.

[Cho nên ngày trước khi tôi xem cái bộ phim mà “Những người khốn khổ”, đến lúc phút cuối cùng khi Jean Val Jean từ già cỗi đời, Cosette và người chồng là Marius có quay trở về và khóc trước ông:

- Con sám hối, con có lỗi với cha.

Nhưng rồi kết thúc bộ phim là một ngôi mộ cô đơn nằm ở nghĩa trang của những người hành khất, hay còn gọi là nghĩa trang làm phúc. Một cái cây thánh giá cắm xiêu vẹo ở trên ngôi mộ, và tất cả ngôi mộ đấy là lá vàng phủ rơi đầy, không có người quét dọn.

Chúng ta tiếp tục:]

Nhiều lúc cha mẹ muốn bán ngôi nhà cũ đây ắp kỷ niệm này, nhiều phòng, để đi tìm một cái condo, nhưng cứ nghĩ khi con về, và còn những đứa cháu nữa, chúng sẽ ở đâu?

Cha mẹ Việt Nam tự an ủi ru mình bằng bốn tiếng “nước mắt chảy xuôi” là mọi chuyện đều cho qua, nhận thức đời sống một phần cũng cho là duyên, là phước. Phải chi cha mẹ như cha mẹ nơi quê người, không hề lưu luyến, bịn rịn, ngay từ lúc đứa con đã trưởng thành rồi mái ấm ra đi. Nhưng có lẽ mọi điều không phải là như vậy, dù bên trời Tây hay bên phương Đông.

Chúng tôi vừa được xem một đoạn phim rất ngắn kể chuyện một người già cô đơn ở phương Tây. Những ngày lễ lớn năm nay, cô con gái gửi tin cho biết là cô không về thăm cha được vì bận việc. Ông cụ lủi thủi một mình, cô đơn trong căn nhà nhỏ với những bữa cơm lạnh lẽo hàng ngày.

[Cho nên cuối cùng lúc nào mẹ cũng nói là mẹ muốn ăn cơm cùng con, thế nhưng mà con thì lúc nào con cũng bận. Cho nên đây, ông cụ lui thủi một mình cô đơn trong căn nhà nhỏ với những bữa cơm lặng lẽ hàng ngày.]

Nhưng rồi, cô con gái nhận được tin cha mình qua đời đột ngột, cô vội thu xếp cùng chồng trở về nhà. Trên bậc cửa, cô thấy người cha thân yêu của cô hiện ra với tấm lưng còng và mái tóc bạc phơ. Cô bật khóc. Phải chăng vì nghe tin cha chết, cô mới trở về, trong khi còn sống, người cha cần có con, thì không có cô bên cạnh.

[Chỉ có đến chết thì mới về, còn nếu không thì lúc nào cũng bận.]

Nhưng cũng còn may. Cách đây mười mấy năm ở Paris, vào mùa Hè có một trận nóng kinh khủng giết hàng trăm cụ già trong nhà dưỡng lão. Nhà nước thông báo cho những đứa con trở về lo chôn cất. Nhưng chúng, nhiều đứa đành xin lỗi, vì đang kẹt trong chuyến du lịch dài ngày ở xa”.

[Chết cũng không về] (tác giả Huy Phương)

[Tác giả Huy Phương sau khi đi thăm Viện Dưỡng Lão Đường ở Mỹ về thì ông bị ám ảnh suốt đêm, còn tôi đọc bài này của tác giả mà cứ cảm thấy nghẹn ngào, thương cho những số phận cô đơn của người già ở Viện Dưỡng Lão Đường vì đã không gặp đạo Thánh Hiền để dạy con. Và thương cho cả những người con của họ không được dạy đạo Thánh Hiền. Và tôi cũng biết con đường họ sẽ đi về đâu.

Trước khi kết thúc bài học, chúng ta cùng nghe lại bài này một lần nữa xem tâm hồn của chúng ta liệu có thức tỉnh hay không?]

“HÃY ĐỌC BÀI NAY TRƯỚC KHI QUÁ MUỘN”

Câu chuyện đi thăm tướng Đỗ Kế Giai tại một nhà dưỡng lão ở Garland, Texas đã ám ảnh tôi suốt một đêm khó ngủ.

Đó là một buổi chiều chủ nhật vào cuối tháng 12 dương lịch. Trời đã bắt đầu se lạnh, bãi đậu xe trống vắng bóng xe, gần như không có một người khách nào thăm viếng.

Những ông bà cụ già, ngồi trên xe lăn, dôn ra phòng khách, trên lối đi vào với đôi mắt đờ đẫn không nhìn ai, hay gục mặt nhìn xuống thân mình trong thói quen chờ đợi, hy vọng có một người thân của mình hiện ra trên ngưỡng cửa với một nụ cười, bó hoa hay món quà trên tay.

Tôi biết trên thế giới Tây phương có nhiều đứa con không dám đi du lịch xa, vì sợ con mèo, con chó, hay là bầy cá của chúng ở nhà không ai cho ăn, hay chăm sóc, nhưng cha mẹ già thì đã có những nhà dưỡng lão.

Thậm chí trong tình vợ chồng, người vợ còn mạnh khỏe, siêng đi lễ chùa, nhưng chồng thì cô đơn trên chiếc xe lăn trong một nhà già quạnh hưu nào đó.

Chúng ta có bao nhiêu lý do để bào chữa, biện minh cho việc bỏ bê cha mẹ già trong một cơ quan y tế, được cho ăn mỗi bữa, áo quần có người giặt, vài ba ngày lại được đẩy xe vào phòng tắm, trần truồng và được cô y tá hay một

nam nhân viên đội nước, xát xà phòng, vo đầu. Những việc chăm sóc này dù có mang chút tình người đi nữa thì cũng là những công việc hàng ngày bắt buộc, thương ghét hay xúc động chỉ là những cảm tính vô ích.

Có những đứa con nại có bù đầu với công việc ở sở, và việc con cái bếp núc ở nhà, nên không có thời gian để dành cho cha mẹ già, đành phải đưa cha mẹ vào Viện Dưỡng Lão.

Gần đây, người ta lên tiếng hoan nghênh những người phụ nữ hy sinh lợi tức để ở nhà toàn thời gian để chăm nom, săn sóc con cái. Nhưng nào có ai nghe chuyện có những đứa con bỏ việc làm vì còn cha mẹ cần sự giúp đỡ lúc về già.

Người ta thường kêu than không có thời giờ, đầu tắt mặt tối, nhưng còn có thời gian đi mua sắm trong các cửa hàng thời trang, mất 1-2 tiếng đồng hồ trong Gym mỗi ngày, 5 giờ cho một chương trình ca nhạc ở sông bài, không tính thời gian đi về. Đó là chưa kể thời gian bắt buộc phải ngồi trước máy điện toán, hoặc vào Facebook, hay trao đổi tin nhắn với bạn bè.

Người ta có thể mỗi năm tổ chức những chuyến đi du lịch bắt buộc, ra ngoài để mở tầm mắt trước thế giới, nhưng nhắm mắt làm ngơ về một lần sắp xếp thời gian đi thăm cha mẹ già.

Ngày xưa một người mẹ có thể nuôi được năm, mười người con. Ngày nay, cả năm, mười người con không nuôi nổi được một mẹ. Phải chăng vì vậy mà đã phải đẩy mẹ vào nhà dưỡng lão, để cho những người xa lạ trông coi? Ở đây có khi mẹ thiếu ăn, cơ thể mất nước, dơ bẩn trong mớ phân

và nước tiểu, bị đối xử tàn tệ, cũng chẳng hề ai hay biết đến.

Ngày xưa thì “Bên ướm mẹ nằm, bên ráo con lăn”, không có bậc cha mẹ nào có thể ngoảnh mặt trước cảnh con đói khát hay bị lăng nhục bởi người khác.

Con biết giờ đây, “một ông già bằng ba đứa trẻ”. Cha thì lảm cẩm bước đi, và mẹ thì phải nương lưng nhờ gậy chống. Xưa kia, khi các con còn thơ ấu, thân xác chưa trưởng thành và tâm hồn còn yếu đuối, điều một, điều hai vẫn là mẹ.

Một đứa trẻ có thể biết lạnh, biết nóng, biết đói, biết khát, biết đau, nên khóc kêu la, nhưng chóng quên, khóc đó rồi lại cười đó. Trái lại, một ông già còn biết buồn, biết tủi thân, biết xót xa, mà chỉ gặm nhấm, mang lại nỗi buồn của riêng mình, nên tuổi già cũng cần chăm sóc gần gũi, ân cần như một đứa trẻ, có khi còn hơn thế nữa. Thói quen của người đời, người ta thường hỏi nhau “Có được mấy đứa con”, mấy ai quan tâm xem song thân còn hay mất? Đối với cha mẹ, con là tất cả, nhưng đối với con, cha mẹ là một thứ quá khứ cần phải xếp lại.

Ngày xưa, niềm vui của cha mẹ là nghe tiếng con chập chững bi bô, hay toét miệng cười. Ngày nay, cha mẹ về già, các con ở xa, chỉ mong nghe tiếng điện thoại reo vui vào những ngày lễ, Tết, và đầu điện thoại bên kia có tiếng nói là: “Mẹ ơi” hay là “Mẹ đó à”.

Trong cái tổ ấm cúng ngày xưa, và cái tổ trống hoác của ngày hôm nay, các con đã đi xa, nhưng cái phòng của các con vẫn để trống, biết đâu có ngày con về thăm bố mẹ. Con búp bê bằng nhựa, con gấu nhồi bông vẫn còn trên

chiếc dương cầm phủ bụi của con gái. Rồi tử sách, rồi nhiều giải thưởng và những lá cờ kỷ niệm của trường đại học vẫn còn gắn trên bức tường ở trong phòng của đứa con trai. Và ngôi vườn kia thì đã đầy ắp lớp lá vàng vào thu hay phủ tuyết mùa đông. Cái ghế xích đu ngoài vườn ngày trước con thích ngồi vẫn rung khẽ cùng từng cơn gió nhẹ.

Nhiều lúc cha mẹ muốn bán ngôi nhà cũ đầy ắp kỷ niệm nhiều phòng để đi tìm một cái condo, nhưng cứ nghĩ khi con về và những đứa cháu nữa, chúng sẽ ở đâu.

Cha mẹ Việt Nam tự an ủi, ru mình bằng bốn tiếng “nước mắt chảy xuôi”, là mọi chuyện đều qua. Nhận thức đời sống một phần cũng cho là duyên và phước. Phải chi cha mẹ như cha mẹ nơi quê người, không hề lưu luyến bịn rịn ngay từ lúc đứa con trưởng thành và rời mái ấm này mà ra đi. Nhưng có lẽ mọi điều không phải như vậy, dù bên trời Tây hay bên phương Đông.

Chúng tôi vừa xem một đoạn phim rất ngắn kể về chuyện một người già cô đơn ở phương Tây. Những ngày lễ lớn năm nay, cô con gái tin cho cha, cho biết là cô không về thăm cha được vì cô còn bận việc. Ông cụ cúi thủi một mình, cô đơn trong căn nhà nhỏ, với những bữa cơm lặt lẽ hằng ngày. Nhưng rồi cô con gái nhận được tin là cha mình qua đời đột ngột, cô thu xếp cùng chồng trở về nhà. Trên bậc cửa, cô thấy người cha thân yêu của cô hiện ra với tấm lưng còng và mái tóc bạc phơ. Cô bật khóc. Phải chăng vì khi nghe tin cha chết cô mới trở về, trong khi còn sống người cha cần có con thì không có cô ở bên cạnh.

Cách đây mười mấy năm, ở Paris vào mùa hè có một trận nóng kinh khủng, giết chết hàng trăm cụ già trong nhà

đưỡng lão. Nhà nước thông báo cho những đứa con trở về để lo chôn cất, nhưng chúng nhiều đứa đành xin lỗi vì đang kẹt trong chuyến du lịch dài ngày ở xa”.

[Mục 4: “Sở thích của cha mẹ” chúng ta kết thúc ở đây, ngày mai chúng ta sẽ mở rộng ra, là học đến mục 5: “Sở thích của người thân”.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 95

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc ý thứ 2: Sở thích tình thân của cha mẹ là gì?. Đó là mong muốn con cái phải khỏe mạnh, và cũng là mong muốn con cái thường về thăm cha mẹ. Đây cũng là ý cuối cùng của mục 4: Sở thích của cha mẹ.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp.]

5. Sở thích của người thân là gì

[Mục này có 2 ý:

Thứ nhất là: Tăng thời gian chia sẻ với người thân nhiều hơn

Bạn thấy không ạ? Người thân nào cũng muốn bạn quan tâm đến họ, đó là tăng thời gian chia sẻ cùng họ. Sở thích của cha mẹ chúng ta vừa học đấy, cũng là mong con cái thường về thăm cha mẹ, chính là dành nhiều thời gian cho cha mẹ hơn.

Vậy thì tăng thời gian chia sẻ thế nào? Dành nhiều thời gian trò chuyện cùng nhau, ăn tối cùng nhau, làm việc nhà cùng nhau. Muốn làm được điều này thì phải làm sao?

Thứ hai là: Học cách từ chối những việc “không đâu”

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Thứ nhất: Tăng thời gian chia sẻ với người thân hơn.

Ví dụ như đối với vợ chồng, con cái chúng ta, họ nhất định mong muốn chúng ta có thể chia sẻ với họ nhiều hơn. Có câu nói như thế này: “Tất cả những thành công đều không thể thay thế cho thất bại của gia đình”.

[Đấy ạ. Thành công kiểu gì thì thành công, làm ông nọ bà kia, rồi tiền nhiều rủng rỉnh, rồi mọi người gọi “quỳ rạp”. Tất cả những cái đấy đều không thể thay thế cho thất bại của gia đình.]

Rất nhiều người nói rằng: “Hiện nay công việc tôi bận rộn như vậy, làm gì có thời gian mà chăm sóc con cái”. *[Các bạn có rơi vào đấy không ạ?]* Họ cũng còn nói: “Nhân tại giang hồ, thân bất do kỷ”, có nghĩa là: Con người ở nơi giang hồ, bản thân cũng không thể làm chủ được mình.

[Ý nói là: Nhiều việc “bất thành văn” nên đến dùng một cái thì chịu, không chăm được con mình.]

Câu nói này có lý không? Đây là gọi là kiếm cớ.

Thứ hai: Học cách từ chối khi bị lôi kéo vào cuộc ăn chơi vô bổ

Con người chỉ cần có tâm, nhất định có thể làm tốt mọi việc. Đương nhiên chắc chắn trong giao tiếp ngoài xã hội, cũng có rất nhiều sự việc xảy ra. Cho nên quý vị nhất định phải học tập một năng lực, gọi là năng lực từ chối.

[Vì bạn bảo hoàn cảnh khách quan, định về, để cơm nước cho chồng nhưng tự nhiên là bây giờ trường khoa lại bảo là: “Tối nay Noel, tất cả phải cùng nhau đi ăn, chẳng lẽ lại không đi thì không được”. Ví dụ như thế thì thầy Thái dạy bạn sao? Bạn phải học cái gọi là “Năng lực từ chối”.]

Nếu không, quý vị sẽ luôn luôn tiêu hao nơi ứng phó, tiêu hao rất nhiều so với những việc chẳng có liên quan gì đối với gia đình và nhân sinh. *[Toàn việc vô bổ.]*

Từ chối có khó học hay không? Các bạn, quý vị thấy từ chối có dễ học hay không? Không dễ dàng gì. Muốn từ chối người khác chúng ta có thể đem hai cái pháp bảo lớn. Hai pháp bảo này đem ra rồi, thông thường bạn bè cũng sẽ không làm khó quý vị đâu.

Một là: Pháp bảo thứ nhất chính là cha mẹ.

Ví dụ như nói bạn bè muốn tìm quý vị đi ăn chơi tụ tập, thật sự quý vị không muốn đi, nếu đi lại phải thức đến nửa đêm, thậm chí 1-2 giờ sáng, mà nói chuyện đều là vấn đề gì? Tán hươu, tán vượn, bày trò khôn vặt, những lời lẽ này.

[Có không ạ? Có quá đi, toàn gọi bạn phổ thông, bạn đại học đến để tán hươu tán vượn, bày trò khôn vặt, rồi hát karaoke.]

Quý vị thật sự không muốn đi, lúc đó quý vị có thể mượn danh cha mẹ ra để nói với họ:

- Tôi đã hứa với cha mẹ phải về nhà, tối nay ở nhà với mẹ. Một hai tuần lễ trước tôi đã hứa với mẹ rồi cho nên tôi phải về nhà.

[Thế họ cũng ngại chứ, thầy Thái nói rất đúng.]

Thông thường bạn bè nghe quý vị nói phải về thăm viếng cha mẹ, họ đương nhiên sẽ không miễn cưỡng quý vị nữa. Nói không chừng khi quý vị vừa nói như vậy, họ cũng sẽ đột nhiên nghĩ đến mình cũng rất lâu rồi chưa về thăm cha mẹ. Quý vị từ chối như vậy ngoài việc quý vị không phải đi, còn thức tỉnh được hiếu tâm của bạn quý vị. Đó là pháp bảo thứ nhất.

Hai là: Pháp bảo thứ hai là vợ con

Lúc quý vị không muốn đến những nơi vô vị như vậy, quý vị có thể nói với họ:

- Tối hôm nay tôi cùng con tôi giảng 2 câu chuyện Đức dục cho nó, đã hứa với nó con rồi, bởi vì hiện nay đang cùng con để học Đệ Tử Quy làm gia quy cho chúng tôi. Đệ Tử Quy nói: “*Phàm xuất ngôn, tín trước tiên*”, tức là “phàm nói ra tín trước tiên”, con cái vẫn còn nhỏ chúng ta không thể thất tín, cho nên tôi phải về nhà.

[Vậy là một cái từ việc từ chối lại lòng được Đệ Tử Quy rồi. Tôi kể với các bạn. Tôi có quen một vị bác sĩ rất giỏi, đã từng nghiên cứu đến tế bào gốc, giáo sư. Hai vợ chồng đều giỏi, học ở nước ngoài về, có mỗi một người con trai duy nhất. Cách đây độ khoảng nửa tháng tôi nghe tin là bị ung thư.

Thế thì tôi làm thế nào? Bởi vì những người khoa học giỏi ý, họ không mấy người tin tâm linh. Họ cứ khẳng khẳng là cái này là phải theo phương pháp khoa học này. Ngày trước cư sĩ Hằng khi bị nằm bệnh viện cũng thế. Tôi bảo cư sĩ Hằng niệm Phật họ đều không tin, thậm chí đến khi cư sĩ Hằng khỏi rồi mà nhiều khi họ vẫn còn không chịu tin.

Tôi soạn một cái tin nhắn, nói là: “Đợt này là mẫu thân của em bắt đầu phục hồi khá tốt. Cảm ơn anh đã dẫn dắt, chúng em thì trong vòng hơn 2 tháng vừa rồi phóng sinh cho cụ, để giúp cho cụ được khỏe lại. Và nhờ cái nhân duyên này thì là gặp được thầy, gặp được thuốc, rồi gặp được bệnh viện Bạch Mai, các con lại chăm sóc, cho nên bây giờ mẹ em đã khỏe lại. Vậy em xin cảm ơn anh”.

Là một câu cảm ơn cũng thật sự, nhưng đây trong này đã gieo một câu là gì? “Phóng sinh”. Còn họ nghe được hay không thì đây lại tùy thiện căn của họ. Nhưng mà mình không từ bỏ, những lúc có thể hoằng pháp, hoặc có thể dẫn

dắt họ vào đạo Thánh Hiền, Phật pháp, luôn luôn là như thế.

Cho nên nếu như thường xuyên bạn để Phật pháp trong tâm, hoằng truyền văn hóa truyền thống và Phật pháp Đại thừa. Có phải mình cứ phải đứng ở trên bục giảng đâu, mà từng câu nói, từng hành vi của mình đều đã được lồng vào đấy xong rồi.

Tiến sĩ Thái nói, nếu bạn thường xuyên quán chiếu so với Đệ Tử Quy thì không đến nỗi giữa hành vi và cái tâm hay cái việc học Đệ Tử Quy nó bị cách nhau quá xa, thì dần dần bạn sẽ thành tựu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc quý vị đem hai con át chủ bài này ra, cơ bản thì bạn bè sẽ không làm khó quý vị nữa. Nếu như hai con át chủ bài này đã đem ra rồi mà vẫn cứ vô dụng, vẫn cứ muốn kéo quý vị đi, vậy thì phải làm sao? Nếu bạn bè như vậy, tôi thấy đòi người nên có sự lựa chọn. Lựa chọn cái gì? “Kính nhi viễn chi”.

[Bởi vì mình nói đến bố mẹ mình, mình nói đến con mình mà họ còn bảo không cần, chỉ cần có ăn chơi thôi thì vậy đây không phải người bạn tốt, cho nên cung kính mà ở xa.

Bây giờ chúng ta sẽ có một bài đọc thêm tiêu đề:]

Bài viết: VÌ SAO NGƯỜI THÔNG MINH KHÔNG BAO GIỜ XÃ GIAO?

Nhiều khi, điều thực sự khiến chúng ta mệt mỏi không phải là công việc, mà là những cuộc xã giao vô bổ.

1. Thế nào là những cuộc xã giao vô bổ?

Bạn tới dự bữa tiệc và hàn huyên, luôn miệng thăm hỏi và tỏ ra niềm nở đón tiếp người xa lạ, khắp căn phòng đều là những lời khách sáo ngọt ngào có cánh. Mọi người đều cùng nhau tươi cười, đàm đạo, kính rượu, chúc tụng rồi chụp ID Line, Zalo, lưu số điện thoại của nhau, nhưng ba ngày sau bạn không thể nhớ họ là ai nữa.

[Vô bổ, mất thời gian.]

Thử ngẫm lại, chẳng phải thời gian và tinh sức của chúng ta đã phần đều bị những cuộc ngoại giao vô bổ này chiếm dụng hay sao? Điều thực sự khiến chúng ta mệt mỏi không phải là công việc, mà chính là những cuộc xã giao vô bổ.

2. Mọi quan hệ là mối tiền, là lời nói dối nhưng mọi người đều tin.

[Đấy.]

Một người thực sự giỏi giang sẽ có thể thu hút rất nhiều người, có sức ảnh hưởng tới nhiều người. Bản thân không tài giỏi, cũng không có năng lực thì quen biết nhiều người giỏi hơn nữa cũng chẳng có ích gì.

[Bạn hy vọng gì cái cuộc này là: ôi giỏi ơ mình thiết lập được với lại ví dụ con gái của một ông bộ trưởng, thế là

trong tâm đã nghĩ rằng là về sau sẽ nhờ, rồi sẽ có cơ hội. Thế nếu như bạn thiết lập được những mối quan hệ ấy mà thực sự bạn không có tài năng, không tu phước nữa, thì cũng chẳng có ích gì, cũng vứt đi mà thôi. Nhưng đây cứ toàn tìm chỗ này mảnh làm ăn này, phải mời đến để đi ăn này, hợp đồng ở tại gọi là restaurant này, vì muốn lên chức lên quyền này. Toàn là những mối quan hệ là mối tiền cả.]

Vì ngày nay con người đều sống khá hiện thực, họ chỉ muốn quen biết những người sẽ mang lại lợi ích cho mình. Khi bạn rụt rè tự giới thiệu về bản thân trước những nhân sĩ thành công, thì đa số họ chẳng để tâm tới bạn.

[Cứ tưởng là mình gặp ông to bà lớn, thế xong rồi gọi là giới thiệu về mình, để mong rằng là về sau họ có nâng đỡ. Nhưng đa số họ chẳng để tâm tới bạn. Hoặc họ rất lịch sự họ bắt tay bạn, họ chào: “ờ tốt nhỉ, cậu khá nhỉ”, thế nhưng mà trong tâm họ không hề có bạn, về họ quên bạn ngay. Vì cũng như bạn, họ cũng chỉ muốn quen biết những người sẽ mang lại lợi ích cho họ mà thôi.]

Kiểu xã giao này chỉ khiến cho bạn ngày càng mất đi sức mạnh và sự tự tin vốn có của mình mà trở nên hấp tấp, lo lắng.

3. Thay vì dành quá nhiều thời gian để kết giao, chi bằng hãy nỗ lực để đề cao chính mình.

[Tự tu dưỡng đạo đức học vấn của mình đi, nỗ lực đề cao chính mình.]

Giai tầng của bản thân quyết định giai tầng mà bạn có mặt. Bạn thường ở trong vòng tròn của những người cùng giai tầng với mình. Vậy nên thay vì dành quá nhiều

thời gian để kết giao với người khác, chi bằng hãy nỗ lực để đề cao chính mình.

Chúng ta đang chuyển từ việc cầu mong những điều bên ngoài thành cầu mong những thứ bên trong của chúng ta.

[Bạn có nhớ Liễu Phàm Tứ Huấn dạy thế nào ạ? Cầu từ ngoài tâm thì trong ngoài đều mất. Cầu từ nội tâm, trong ngoài đều được. Đúng không ạ? Thế thì lúc đấy ngài Viên Liễu Phàm mới hỏi Vân Cốc thiền sư là:

- Bây giờ bảo muốn làm người tốt thì làm được. Cầu các thứ ngoài thân, ví dụ như danh vọng thì làm sao được?

Thì cuối cùng là Vân Cốc thiền sư bảo sao ạ? Vâng ạ, nhưng cái cốt lõi của vấn đề là Lục tổ Huệ Năng đã nói là: “Nhất thiết phước điền, bất ly phương thôn”, tức là tất cả cái ruộng phước điền của chúng ta đều xuất phát từ cái tâm. Cho nên phải cầu từ chân tâm. Đây ạ.]

Cho nên chúng ta đang chuyển từ việc cầu mong những điều bên ngoài thành cầu mong những thứ bên trong của chúng ta.

[Ở đây là mức thấp hơn, tức là hãy cầu làm sao cho mình hoàn thiện mình, để mình tự nâng cái năng lực của mình lên, còn hơn là đi nịnh nọt bên ngoài rồi đi cầu kết giao với bên ngoài.]

Cầu mong bên ngoài là cầu tài nguyên, cầu kênh kết nối, cầu những mối quan hệ. Đến khi quay đầu nhìn lại chỉ như gió vào nhà trống.

[Cuối cùng mất biến cả mấy nghìn đô, đi gọi là biểu xén này, thế xong rồi mất biến cả rượu ngoại với các thứ, chả được gì, cuối cùng họ chả nhớ mình là ai, như gió vào nhà trống.]

Cầu bên trong chính là tập trung tinh sức của bạn vào những việc cần làm, phải phát huy sở trường của bạn một cách tối đa. Như vậy, tự nhiên bạn sẽ có thể thu hút người khác tìm đến với mình, từ đó đạt được điều bạn mong muốn. Đây chính là nội hàm chân chính của câu: “Cầu người chẳng bằng cầu mình”.

4. Chúng ta đối xử ôn hòa nhã nhặn với người khác, nhưng lại nổi đóa lên với người thân và cha mẹ mình.

Đôi khi chúng ta vì muốn mở rộng các thứ mối quan hệ mà phải nhẫn nhịn, nịnh nọt và làm theo ý người khác.

[Lúc nào gặp lãnh đạo hoặc những người mà mình mong cầu lợi, lúc nào cũng phải nở một nụ cười phải nói là rất là giả dối. Ở tại sao tôi nói thế? Là vì trước tôi cũng thế.]

Nếu cứ tiếp diễn như vậy thì kết quả sẽ hậu đãi người khác, còn bạc đãi với người nhà.

Chúng ta đối xử ôn hòa, nhã nhặn với người khác, nhưng lại nổi đóa với thân nhân và cha mẹ mình. Đặc tội với người khác sẽ khiến chúng ta mất đi lợi ích. Cho nên chúng ta trở nên e dè.

Còn người thân họ lại không nỡ làm tổn thương chúng ta. Vậy nên chúng ta mới không ngại kiềm chế cảm xúc của mình mà nổi lên cơn giận dữ.

[Ở bên ngoài thì dù giận lắm vẫn phải nịnh nọt, vẫn phải tươi như hoa. Rồi vẫn phải giả bộ tay bắt mặt mừng, vẫn cứ phải gọi là cúc cung tận tụy. Thế chính vì thế nên những cái sức ép đấy thì cuối cùng về làm sao? Bạn dồn hết vào người thân của bạn.]

Người thân thấu hiểu những gian nan trong cuộc sống của bạn. Yêu thương bạn chân thành nên mới nhẫn nhịn bạn, nhường nhịn bạn, mới bao dung cho sự cao ngạo và phóng túng của bạn.

Đời người có vô số thất bại. Nhưng bạc đãi người nhà mới là sự thất bại bi thương và thê lương nhất của chúng ta.

Xã hội ngày càng coi trọng hiện thực. Những câu tình cảm ngon ngọt chỉ để là lời rào đầu, chỉ bằng cứ nói thẳng về lợi ích. Dầu sao thì ai cũng đến vì mục đích của mình, sao lại cứ phải mượn gió bẻ măng? Hãy nói thẳng vào vấn đề, nếu hợp thì ngồi lại, không hợp thì rời đi.

[Đây Hòa Thượng bảo chân thành, không tự dối mình, không tự dối người. Vòng vo tam quốc một hồi mới thò ra là đợt này có suất đi nước ngoài thì lãnh đạo coi như bố trí cho em. Em giúp lãnh đạo đủ thứ, từ con lãnh đạo em phục vụ hết mọi việc, rồi vợ lãnh đạo sai gì em cũng làm. Cuối cùng thì bắt đầu thò ra bổ nhiệm vụ trưởng, vụ phó hay trưởng phòng. Vòng vo mãi, khổ quá.]

“Quân tử chi giao đạm nhược thủy”, có nghĩa là người quân tử thì kết giao nhạt như nước. Mọi khoảng cách tồn tại đều hợp lý.

[Bạn có nhớ câu này trong chỗ Đệ Tử Quy Tiến sĩ Thái cũng dạy không? Còn kẻ tiểu nhân thì sao ạ? “Ngọt như mật”. Bởi vì sao? Bởi vì họ chỉ có lừa lừa để họ lợi dụng ta thôi. Còn “Quân tử chi giao đạm nhược thủy”, có nghĩa là người quân tử thì kết giao nhạt như nước.]

Cho nên chúng ta không cần phải cố ý tiếp cận hay tránh xa, mà hãy cứ là chính mình. Nếu cần tiếp cận thì sớm muộn cũng có cơ hội tiếp cận với họ.

[Bây giờ nói thế xong bắt đầu bạn lại cách xa hết tất cả những cái người ở trong các vị trí. Không phải thế.]

Sáng nay tôi có hỏi một cư sĩ là:

- Cu Tít có đi thi tiếng Anh không?

Thế thì có nói là: Thưa Bà là con không đăng ký.

Chắc lại cái ý là sợ về chủ nghĩa học vị. Tôi bảo:

- Các con lạ thật, cái chuyện tiếng Anh giỏi thì các con phải hiểu một điều là Hòa Thượng đã đi khắp thế giới để hoằng dương chánh pháp. Mà đến các nước ở châu Âu hoặc Mỹ và một số nước đấy, thì rất cần người giỏi tiếng Anh. Thế vậy bây giờ lại bảo là chủ nghĩa học vị, rồi bài xích, lại không học cả ngoại ngữ nữa.

Chúng ta luôn luôn chấp về sự chứ không bao giờ hiểu. Nếu như cái mục tiêu của chúng ta là con chúng ta

phải học giỏi để hy sinh phụng hiến, nó phải học giỏi tiếng Anh. Vì chính Hòa thượng nói là khi mà dịch những cái cuốn gọi là “Liễu Phàm Tứ Huán”, hoặc là một số các cái cuốn khác để sang tiếng Anh ấy, là cũng rất cần những cái người giỏi, để mà dịch.

Lần trước đồng học Bùi Quốc cũng thế, cũng chia sẻ bảo con rằng là:

- Con không cần phải điểm cao.

Tôi bảo:

- Không phải. Nếu nói thế thì nó sẽ nghĩ không cần học tốt, mà phải nghĩ là cái điểm cao này, lại xoay lại từ tâm, nếu như nó phấn đấu học giỏi, phấn đấu điểm cao để hy sinh phụng hiến lại khác. Còn nếu như cũng vẫn là cái điểm cao này nhưng nó lại vì danh lợi của nó thì lại là khác.

Cho nên là không phải là vì bảo rằng là thôi bây giờ bài xích các nước phương Tây, ta chỉ theo coi như phương Đông thôi, hoặc ta nhất định ta không chủ nghĩa học vị nữa, cuối cùng ta lại bảo con ta chả cần học nữa, lại không phải. Cho nên chúng ta cứ thường xuyên là chạy theo sự.

Đấy ạ, cho nên chúng ta không cần phải cố ý tiếp cận hay tránh xa những nhân sĩ thành công, mà hãy cứ là chính mình. Chẳng việc gì phải gọi là bài xích họ rồi dứt khoát không tiếp cận nữa. “Tôi thề tôi không bao giờ đến nhà lãnh đạo nữa”. Không cần thiết như thế. Hoặc là đến thì lại chạy đến nịnh nọt xum xoe. Không phải thế. Mà nếu như thật sự có cơ hội thì sớm muộn gì cũng có cơ hội tiếp cận, mà mình cứ thực. Từ cái tâm mình ra con người mình thực

như thế này, thì lại phải nhớ cái câu là: Các vị vua mà anh minh, các vị ấy dùng ai ạ? “Trung thần xuất thân từ hiếu tử”. Họ sẽ nhận ra thôi. Bạn nhớ ạ. Tiếp tục.]

5. Trong tương lai thì thứ đáng trân quý nhất là thời gian

Đừng tùy tiện làm lỡ dở thời gian của người khác, cũng đừng tùy ý lãng phí thời gian của chính mình. Nếu có chút thời gian rảnh, thì đó nên là quãng thời gian quý báu bên người thân chứ không phải để dành cho những việc xã giao vô bổ.

Người bao nhiêu năm không gặp, đột nhiên lại liên hệ thì chắc chắn là họ cần mới nhớ tới bạn. [Thế nào cũng có việc nhờ.]

Người không hẹn trước đột nhiên mời bạn đi ăn cơm thì chắc hẳn chỉ để góp cho đủ số mà thôi.

[Giờ mâm đang thiếu. Các bạn có bị trường hợp ấy không ạ? Có chứ. Tôi cũng bị. Lúc ấy là, cách đây cũng độ khoảng 2 chục năm. Đến khi mà gọi thì cũng nghĩ: “Ui, chúng nó tha thiết thế này mà mình không đi”, cuối cùng đến nơi còn một đồng xương. Mà đúng là thiếu chân ăn thật. Cho nên tôi đọc cái câu này tôi thấy tâm đắc lắm.]

Người không hẹn trước đột nhiên mời bạn đi ăn thì chắc chắn là chỉ để góp cho đủ số mà thôi. Bởi vì người thông minh không bao giờ xã giao. Nếu bạn có chút thời gian hãy đọc sách nhiều hơn, ở bên người thân nhiều hơn.

[Sách gì ạ? “Không phải sách, của Thánh Hiền, không xem đọc. Hại thông minh, hư tâm trí”.]

Hãy khiến bản thân vui vẻ hơn, khiến cuộc sống phong phú, nhiều nhiều màu sắc hơn. Tu thân dưỡng tính há chẳng tốt hơn hay sao? Nguyên ước của rất nhiều người trong chúng ta là hãy dành thời gian rỗi và tâm sức cho những việc, những người mà ta yêu thích. Vì vậy hãy làm những việc bạn cần làm, những việc trong sở trường của bạn, thế giới của bạn sẽ trở nên lung linh đầy màu sắc. (Tác giả: Yêu Ly)

[Các bạn có ngộ ra được điều gì không ạ? Nếu chưa, Chúng ta sẽ cùng nhau nghe lại toàn văn một lần nữa.]

VÌ SAO NGƯỜI THÔNG MINH KHÔNG BAO GIỜ XÃ GIAO?

Nhiều khi, điều thực sự khiến chúng ta mệt mỏi không phải là công việc, mà chính là “những cuộc xã giao vô bổ”.

1. Thế nào là “những cuộc xã giao vô bổ”?

Bạn tới dự một bữa tiệc và hàn huyên, luôn miệng thăm hỏi và tỏ ra là niềm nở đón tiếp một nhóm người xa lạ. Khắp căn phòng đều là những lời khách sáo, ngọt ngào, có cánh. Mọi người cùng nhau tươi cười đàm đạo, kính rượu, chúc tụng, chụp ID Line, Zalo, rồi lưu số điện thoại của nhau. Nhưng 3 ngày sau, bạn sẽ không thể nhớ được họ là ai.

Thử ngẫm lại mà xem, chẳng phải thời gian và tinh sức của chúng ta đã phân đều bị “những cuộc ngoại giao vô bổ” này chiếm dụng hay sao?

2. “Mối quan hệ là mối tiền”, là lời nói dối nhưng người người đều tin

Một người thực sự giỏi giang sẽ có thể thu hút rất nhiều người, có sức ảnh hưởng tới rất nhiều người. Bản thân không tài giỏi, cũng không có năng lực, thì quen biết nhiều người giỏi hơn nữa cũng chẳng có ích gì.

Ngày nay, con người đều sống khá là hiện thực, họ chỉ muốn quen biết những người sẽ mang lại lợi cho họ. Khi bạn rụt rè tự giới thiệu về bản thân mình trước mặt những nhân sỹ thành công đó, thì đa số, họ lại chẳng để tâm tới bạn. Kiểu xã giao này chỉ khiến bạn ngày càng mất đi sức mạnh, sự tự tin vốn có của mình và trở nên hấp tấp, lo lắng.

3. Thay vì dành quá nhiều thời gian để kết giao, chi bằng bạn hãy nỗ lực để đề cao chính mình

Vì giai tầng của bản thân quyết định giai tầng mà bạn có mặt. Bạn thường ở trong vòng tròn của những người cùng giai tầng với mình. Vậy nên, thay vì dành quá nhiều thời gian để kết giao với người khác, chi bằng bạn hãy nỗ lực để đề cao chính mình.

Chúng ta đang chuyển từ việc cầu mong những điều bên ngoài thành cầu mong những thứ từ bên trong của chúng ta.

Cầu mong bên ngoài là cầu tài nguyên, cầu kênh kết nối, cầu những mối quan hệ. Đến khi quay đầu nhìn lại thì chỉ như gió vào nhà trống.

Còn cầu bên trong chính là tập trung tinh sức của bạn vào những việc cần làm, phát huy sở trường của bạn

một cách tối đa. Như vậy tự nhiên bạn sẽ có thể thu hút rất nhiều người khác tìm đến với mình. Từ đó, bạn sẽ đạt được điều mà bạn mong muốn. Đây chính là nội hàm chân chính của câu: “Cầu người chẳng bằng cầu mình”.

4. Chúng ta đối xử ôn hòa, nhã nhặn với người khác, nhưng lại rất dễ nổi đóa lên với người thân và cha mẹ của mình.

Đôi khi, chúng ta vì muốn mở rộng thứ gọi là “mối quan hệ” mà phải nhẫn nhịn rồi đi nịnh nọt và làm theo ý người khác. Nếu cứ tiếp diễn như vậy, thì kết quả sẽ là hậu đãi người ngoài, còn bạc đãi với người nhà của mình.

Đắc tội với người khác sẽ khiến chúng ta mất đi lợi ích, cho nên chúng ta sẽ trở nên e dè. Còn người thân, họ lại không nỡ làm tổn thương tới bạn. Vậy nên chúng ta mới không ngại kiểm chế cảm xúc của mình mà nổi cơn giận dữ.

Người thân thấu hiểu những gian nan trong cuộc sống của bạn, yêu thương bạn chân thành, nên mới nhẫn nhịn bạn, nhường nhịn bạn, mới bao dung cho sự cao ngạo và phóng túng của bạn. Đời người có vô số thất bại, nhưng mà bạc đãi người nhà mới là sự thất bại bi thương và thê lương nhất của chúng ta.

Xã hội ngày càng coi trọng hiện thực, những câu tình cảm ngon ngọt chỉ là lời rào đầu, chỉ bằng cứ nói thẳng về lợi ích. Dầu sao thì ai cũng đến vì mục đích của mình mà. Sao lại cứ phải nói những lời gọi “mượn gió bẻ măng”? Hãy cứ nói thẳng vào vấn đề, nếu hợp thì ngồi lại, không hợp thì rời đi.

Có câu “Quân tử chi giao đạm nhược thủy” (có nghĩa là: người quân tử kết giao nhạt như nước), mọi khoảng cách tồn tại đều là hợp lý. Cho nên chúng ta không cần phải cố gắng để tiếp cận hay tránh xa, mà hãy cứ là chính mình. Nếu cần tiếp cận thì sớm muộn gì cũng có cơ hội tiếp cận được với họ.

5. Trong tương lai, thứ đáng trân quý nhất là thời gian

Bạn đừng tùy tiện làm lỡ dở thời gian của người khác, và bạn cũng đừng tùy ý lãng phí thời gian của chính mình. Nếu có chút thời gian rảnh, thì đó nên là quãng thời gian quý báu bên người thân, chứ không phải để dành cho những việc xã giao vô bổ ấy. Người bao nhiêu năm không gặp đột nhiên lại liên hệ thì chắc chắn là họ có cần họ mới nhớ tới bạn. Người không hẹn trước đột nhiên mời bạn đi ăn cơm, chắc chắn chỉ để góp cho đủ số mà thôi. Bởi vì người thông minh không bao giờ xã giao!

Nếu bạn có chút thời gian rảnh, hãy đọc sách nhiều hơn, ở bên người thân nhiều hơn. Hãy khiến bản thân mình vui vẻ hơn, khiến cuộc sống phong phú và nhiều màu sắc hơn. Tu thân, dưỡng tính há chẳng tốt hơn hay sao?

Nguyện ước của rất nhiều người trong chúng ta là hãy dành thời gian rỗi và tâm sức cho những việc, những người mà ta yêu thích. Vì vậy, hãy làm những việc bạn cần làm, những việc trong sở trường của bạn. Thế giới của bạn sẽ trở nên lung linh đầy sắc màu.

Chúng ta kết thúc chánh văn 5.1: “Cha mẹ thích, dóc lòng làm” ở đây. Đây là chánh văn dài nhất trong bài giảng của Tiến sĩ Thái - hơn 200 trang. Bây giờ chúng ta ôn tập chánh văn 5-1. Có 5 ý lớn:

- 1. Đáp ứng sở thích của cha mẹ thế nào cho đúng?*
- 2. Sở thích của phàm phu là gì?*
- 3. Sở thích của Thánh Nhân là gì?*
- 4. Sở thích của cha mẹ là gì?*
- 5. Sở thích của người thân là gì?*

Nội dung thứ nhất:

1. Đáp ứng sở thích của cha mẹ thế nào cho đúng?
Hợp tình, nhưng phải hợp lý, lý ở đây là lý đạo. Có 2 ý :

Thứ nhất: Dóc lòng, nếu sở thích của cha mẹ là hợp với nhân sinh

Thứ hai: Không làm theo những sở thích danh, lợi

Nội dung thứ hai:

2. Sở thích của phàm phu là gì? Là danh & lợi

Vì phàm phu cho rằng: “Phú” là nhiều tiền, là giàu có – nên đây chính là lợi; còn “Quý” là làm quan – nên đây chính là danh.

Trước hết, nói về quý là nhiều tiền: Nhiều tiền chưa hẳn đã hạnh phúc, hãy nghe những kết cục của việc “xông” đi kiếm tiền.

1- Lao tâm, lao lực

2- Bận rộn đến mức người thân xem như “đã chết”

3- “Lang đang nhập ngục”

4- Thân thể bệnh hoạn

Chúng ta tiếp tục ý:

Thứ hai: Người thành công là phải kiêm cả sự nghiệp, và gia đình

Thứ ba: Làm quan chưa hẳn là “Quý”, vì làm quan mà mọi người không quý, chỉ có ghét, thì làm quan này không gọi là “Quý”.

Thứ tư: Ý nghĩa của “Phú, Quý” chân thực là gì?

- “Phú” là bản thân phải thường hoan hỷ, vui vẻ
- Còn “Quý” là người khác hoan hỷ khi gặp bạn

Vậy vì sao làm quan người đời lại hay gọi là “Quý”? Vì lo cho dân nên dân quý.

Nếu không làm quan, nhưng được người quý thì cũng gọi là “Quý”. Vậy làm sao để mọi người quý? Luôn giúp đỡ mọi người.

Thứ năm: Làm thế nào để có “Phú, Quý” chân thật?

Có 6 ý:

1- Biết đủ thường vui

2- *Không lo, không nghĩ là vui. Vậy làm thế nào để không lo nghĩ? Đạo lý nhân quả phải hiểu rõ thì tâm sẽ an, gọi là “Lý đắc tâm an”, và phải giáo dục cho con từ nhỏ về những đạo lý nhân quả này.*

3- *Thân thể khỏe mạnh là vui*

4- *Giúp người là vui*

5- *Và cuối cùng là: Ăn ngon, ngủ ngon là vui*

Chúng ta sang nội dung thứ ba:

3. Sở thích của Thánh Nhân là gì?

Thứ nhất: “Cha mẹ đều còn, anh em không ai bị gì”

Thứ hai: “Ngửa mặt lên trời không hổ, cúi đầu với người không thẹn”

Thứ ba: “Được dạy anh tài trong thiên hạ”

Trong ý thứ ba: “Được dạy anh tài trong thiên hạ” lại có 3 ý:

Một là: Là dùng trí tuệ của mình để giúp người

Hai là: Dốc hết bốn phận vì đồng loại.

Ba là: Cuộc sống có những bốn phận nào?

Riêng ý thứ ba: “Cuộc sống có những bốn phận nào?” sẽ có 7 điểm nhỏ. Bốn phận gì ạ?

1- *Chiếu sáng lịch sử đời mình - Là không có lỗi với chính mình*

2- *Chiếu sáng lịch sử cha mẹ - Là hành hiếu đạo*

3- *Chiếu sáng lịch sử con cái - Là vun bồi nền tảng đức hạnh cho con*

4- *Chiếu sáng lịch sử anh em - Là hòa thuận, thương yêu*

5- *Chiếu sáng lịch sử của vợ (hoặc chồng) - Là thức dậy tiềm năng của đối phương*

6- *Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo - Là y giáo phụng hành*

7- *Chiếu sáng lịch sử của tổ tông - Là kế thừa tuyệt học của Thánh Hiền*

(1) *Tại sao phải kế thừa tuyệt học của Thánh hiền? Vì đây là chân lý siêu việt thời không. Đi đúng chân lý, hay chính là đi đúng với pháp tắc đại tự nhiên, thì hòa bình, ấm no, hạnh phúc.*

(2) *Vậy thì kế thừa tuyệt học Thánh hiền thế nào?*

(3) *Đẩy mạnh lời giáo huấn của Thánh hiền, chính là hoằng truyền giáo huấn Thánh hiền. Muốn vậy thì chân thành sẽ là chìa khóa thành công*

(4) *Xiển dương giáo huấn của Thánh hiền từ gia đình đến xã hội*

Nội dung thứ tư:

4. Sở thích của cha mẹ là gì?

Thứ nhất: Nói về Sở thích vật chất

1- *Dốc lòng đáp ứng sở thích vật chất hợp với nhân sinh cho cha mẹ*

Không những thế, bạn phải...

2- *Chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ để đáp ứng*

Thứ hai: Đối với sở thích về tinh thần

Một: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm

Muốn vậy, bạn phải :

1- *Ăn uống phải rất cẩn thận và lành mạnh*

2- *Hệ lụy của việc ăn thịt nhiều. Có 6 hệ lụy:*

1) *Thừa chất béo thân thể tỏa axit, tỏa axit thì nội tạng bị phá hủy*

2) *Axit nhiều thì bị loãng xương*

3) *Thịt còn có độc tố hữu hình do con người tiêm vào con vật*

4) *Thịt có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết*

5) *Chăn nuôi dẫn đến biến đổi khí hậu toàn cầu*

6) *Đất đai, nguồn nước ô nhiễm do chất thải của động vật*

Ý thứ:

Hai là: Thường về thăm cha mẹ

Chúng ta sẽ chuyển sang nội dung thứ 5:

5. Sở thích của người thân là gì? Là tăng thời gian chia sẻ với người thân nhiều hơn

Muốn vậy, thì bạn phải: Học cách từ chối những việc “không đâu”. Có thể dùng hai pháp bảo: Thứ nhất: chính là cha mẹ; Thứ hai: là vợ con

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta chuyển sang chánh văn 5.2 “Cha mẹ ghét, cần thân bỏ”

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 94

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vừa kết thúc Chánh văn 5.1 “Cha mẹ thích, dóc lòng làm”. Vì chánh văn này rất quan trọng nên Tiến sĩ Thái giảng rất kỹ, vậy trước khi sang chánh văn mới, tôi hỏi lại các bạn nhé?

Có phải cái gì cha mẹ thích cũng dóc lòng làm không ạ? Không phải.

Mà nói về vật chất thì chúng ta phải nỗ lực để đáp ứng những cái hợp với lại nhân sinh cho cha mẹ. Ngoài ra thì khi cha mẹ chưa yêu cầu chúng ta cũng phải tự nghĩ ra là cha mẹ cần cái gì để chúng ta nỗ lực đáp ứng;

Còn về tinh thần là con cái khỏe mạnh và thường xuyên về thăm cha mẹ.

Hôm qua trong bữa cơm tôi phê bình vợ chồng Trung - Châu là lần nào đến bữa cơm mẹ cũng thấy là bố hì hục mở tủ lạnh để lấy mấy quả dưa chuột để gọt. Bởi vì bố rất thích ăn dưa chuột - Nó mát. Bố toàn tự đi siêu thị bố mua đồ cho mọi người, mua sữa cho Châu, mua các thứ cho cả nhà thì bố mua thêm dưa chuột. Vậy mà bữa cơm nào mẹ cũng không thấy các con làm dưa chuột cho bố ăn. Vậy thì “Cha mẹ thích, dóc lòng làm” này mình đã để ý hay chưa? Hay mình chỉ quen cha mẹ là: ừ, con giai thì đi làm sớm, lại cần phải ăn kiêng, con dâu thì đang nuôi con nhỏ, cần phải uống sữa, cần phải ăn xôi, cần phải đủ mọi thứ. Nhưng mà mình thì không hề quan tâm đến xem cha mẹ thích cái gì. Vậy mà các con nhìn thấy bố ngày nào cũng hì hục đến bữa ăn chưa ngồi được vào bàn là bởi vì còn phải tự đi làm dưa chuột. Các con nghĩ sao?

Cư sĩ Trung, cư sĩ Hằng đều đứng dậy:

- Bố để con làm.

Bảo:

- Được, bố để con làm thì được rồi. Nhưng từ giờ trở đi phải nhớ cái câu: “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”. Nếu như không chịu tu phước từng li từng tí như thế, thì họa đến bất kỳ lúc nào. Vì “Bách thiện hiếu vi tiên” (là trăm điều thiện thì hiếu đứng đầu).

Tôi ví dụ nhớ: Đây là cái câu chuyện có thật. Hai ông bà này có rất đông con. Tôi chỉ kể cái anh con thứ 5 kém tôi một tuổi, trước học đại học, học rất giỏi. Sau đây thì lấy một cô vợ học trường Đại học Y ra, làm ở một bệnh viện lớn ở Hà Nội, chồng thì làm giảng viên trường đại học.

Tôi còn nhớ khi tôi sinh cư sĩ Trung, thì chồng nhà đấy có đến thăm tôi còn nói với tôi rằng:

- Vợ em cũng vừa mới sinh, và em cũng được điểm mười như bác, em cũng gái đầu và trai thứ hai.

Tôi chúc mừng luôn. Nhưng mà không thể ngờ được rằng cái người con trai thứ hai bị bệnh down. Cho nên bây giờ ba mươi tuổi rồi, vậy mà vẫn không thể tự làm được một cái gì, suốt ngày ôm một cái bình sữa như thế này.

Cách đây độ khoảng hơn mười năm, thì cô vợ bị ung thư, sang Singapore để chữa, thì cuối cùng không chữa được và về thì cô ấy cũng đã mất từ lâu rồi. Vậy là gà trống nuôi con, người bố nuôi hai đứa con, trong đấy có một cậu

con trai bị down. Cách đây độ khoảng hai năm, thì người bố phát hiện ra là bị ung thư thanh quản. Và bây giờ cái điều anh ấy lo là cái gì? Khi anh ấy ra đi, thì ai sẽ là người chăm sóc cái người con bị down đây?

Đây là một gia đình trí thức, hai vợ chồng đều học hành giỏi giang, nhưng mà cái nguyên nhân này từ đâu? Bất hiếu, bất hiếu với cha mẹ, ông bà, thì cuối cùng dẫn đến cái cảnh đấy. Và bây giờ khi người bố ốm bệnh ung thư sắp chết, đang tìm cách nhờ làm sao đưa con mình được vào Trung tâm Bảo trợ xã hội, ba mươi tuổi. Nhưng mà khi mình giao con mình vào có thể yên tâm được đâu. Hôm qua tôi vừa đọc trên báo thấy là kỷ luật một loạt cán bộ ở cái Trung tâm Bảo trợ Bình Thạnh, bởi vì có một người làm ở trong đấy hiếp dâm các em gái. Tôi đọc ở trên cái trang của Mỹ cũng thế, tại các Viện Dưỡng Lão Đường, thì cũng là hiếp dâm các cụ già ở trong đấy.

Cho nên nếu như các con không tu phước, từ việc nhỏ là “Cha mẹ thích, dốc lòng làm” là bố muốn ăn dưa chuột đây, các con chỉ có hưởng phước, thì đến lúc phước tiêu rồi thì phải nhớ rằng, đấy gia đình trí thức đấy, nhiều tiền đấy, mà cuối cùng họa hại đến như vậy.

Vậy thì bắt đầu từ cái thói quen ăn uống của cha mẹ xem. Thái Thuận đi hái dâu còn biết là một bên dâu chín thì dành cho mẹ, một bên dâu xanh thì mình ăn. Thật lòng cha mẹ có đòi cái gì không, không hề đòi hỏi cái gì cả, cơm rau cũng được. Nhưng mà phải nhìn thấy. Đây chính là cái điều thứ hai, điều thứ nhất nỗ lực để đáp ứng những cái sở thích hợp nhân sinh của cha mẹ. Nếu cha mẹ nói ra thì mình phải làm rồi, nhưng với những cái sở thích vãn hợp nhân sinh

nhưng mà cha mẹ không bao giờ nói ra cả, thì mình cũng phải tự cảm nhận mà làm chứ, thì mới mong có phước chứ.

Lưu Bị đã nói với con của ông ấy một cái câu rằng là: “Đừng tưởng rằng việc thiện nhỏ mà không làm. Đừng có cho rằng là việc ác nhỏ mà lại cứ làm”. Cho nên là “Tích thiện chi gia, tất hữu dư khánh”, tức là một nhà mà thường xuyên mà tích thiện thì dư thừa niềm vui; “Chung thân vi thiện, thiện dư bất túc” là cả đời làm thiện mà thiện còn không đủ. “Nhất nhật hành ác, thì ác ấy có dư”, chỉ cần một ngày làm ác thôi, thì ác ấy đã có dư rồi.

Đây là ví dụ ngay tại trong cuộc sống của chúng ta. Bây giờ lại nói xa hơn một tí, ngày trước tôi có kể với các bạn cái bộ phim gọi là “Mạt Đại Hoàng Tôn”. Tôi xem cách đây mấy chục năm, và quán sát thấy điều gì? Một cái gia tộc vô cùng giàu, cô con gái duy nhất là tiểu thư Như Ý. Tại sao tôi nhớ? Bởi vì mỗi một bộ phim, mỗi một câu chuyện đều là quán sát vào trong cuộc đời.

Trong một đêm cái gia đình ấy gặp hỏa hoạn, cháy sạch. Ngày hôm sau các chủ nợ đến, bây giờ cũng chả biết là chủ nợ thật hay chủ nợ không. Họ đến họ tịch biên họ thu hết tài sản đã đành, họ bắt luôn cái cô con gái Như Ý vào lầu xanh.

Có bao giờ bạn nghĩ rằng đến lượt con mình đây, mình yêu thương nó như thế này. Nó xinh đẹp như thế này, nâng như nâng trứng, hứng như hứng hoa thế này, mà ngày hôm sau nó đi làm kỹ nữ không? Rồi bao nhiêu những cái trường hợp phụ nữ ở Syria bị IS bắt làm nô lệ tình dục.

Tại sao tôi đưa đến những cái ví dụ đây? Bởi vì tôi 3 đứa cháu ngoại đều là con gái cả, nên tôi muốn nhắc nhở gia đình nhà tôi. Đừng bao giờ nghĩ những phụ nữ bị bắt vào làm nô lệ tình dục đều là những người gọi chân đất hoặc là kém nhó! Rất nhiều người dòng giống trâm anh thế phiệt đây.

Chứ các con đừng bao giờ nghĩ rằng đây con các con nó xinh đẹp thế này, nó có được dạy dỗ như thế này, có điều kiện như thế này mà các con không tu, thì các con phải biết ngày hôm sau hết sạch sành sanh không còn cái gì, và họa hại đổ ập đến.

Vừa rồi tôi vào trong viện tôi thấy bệnh tình nó có kiêng nể gì đây là bộ trưởng, đây là tổng giám đốc, hay đây là thứ trưởng đâu. Ung thư khắp cả, rồi lại cứ ngồi bảo oán trách là “Ôi tại sao mà mình lại khốn khổ thế này”, rồi oán trời trách người, mà không biết rằng tất cả đều từ mình mà ra.

Vậy mà mình cứ đương nhiên mình hưởng tất cả những thứ phước đến, mà không hề biết tu phước ngay từ trong gia đình, thì đến lúc phước ấy cạn, thì hãy nhìn đây, kể cả tổng thống Hàn Quốc cũng vào tù. Không biết bao nhiêu vị quan chức của chúng ta, vào tù, rồi thậm chí là có vị vào chỉ được có một thời gian ngắn rồi cũng chết ở trong tù.

Cho nên cái bước đi của chúng ta như là trên cái băng mỏng, bất kỳ nó sụp lúc nào. Vậy mà các bạn không biết tích thiện từng li từng tí, bắt đầu từ cha mẹ đi. Để cho cái khối băng mà ta vừa mới đặt chân lên đó, nó gọi tạm

thời nó dầy dầy một tí để ta vừa mới bước sang cái tấm băng khác thì thôi cái tấm băng sau nó sụn, chứ không đến mức độ là chúng ta đều sụn hết cả xuống đấy.

Tôi nói điều này là bởi vì các con tôi đã hứa là hộ pháp cho cư sĩ Bà suốt đời, chồng tôi cũng hứa như thế, cho nên bằng lòng cho tôi biểu pháp, “Có cái gì sai xin biểu pháp để cho đại chúng thấy mà rút kinh nghiệm”, chứ không phải tôi không chế ở chỗ này. Còn nếu không bằng lòng thì tôi sẽ thực hiện đúng Đệ Tử Quy là nói dối thì sao ạ? Trong phòng kín. Nhưng vì các con tôi, chồng tôi và bản thân tôi cũng muốn tiêu nghiệp, cho nên tôi có thể nói trước đại chúng.

Tôi hy vọng rằng qua cái bài tôi vừa chia sẻ thì tất cả các bạn có cha mẹ thì các bạn đã bắt đầu phải lưu ý đến câu “Cha mẹ thích, dóc lòng làm”.

Chúng ta sẽ tiếp đến]

CHÁNH VĂN:

5-2. “Thân sở ố, cần vi khú” (Cha mẹ ghét, cần thận bỏ)

[Bây giờ chúng ta sẽ vào bài giảng của Tiến sĩ Thái.

Khi chúng ta vào Niệm Phật Đường, hay khi chúng ta vào lớp, thì các bạn hãy cố gắng học một câu của Hòa thượng, cũng như là Tiến sĩ Thái, là gì ạ? Tất cả các phiền não hãy để ngoài cửa. Chúng ta vào để dùng định tâm đây để mà nghe.]

Cha mẹ ghét cái gì ạ? Không muốn con cái giao du với bạn bè xấu, hoặc là không muốn con cái có thói quen xấu cho nên chúng ta phải nhanh chóng trừ bỏ nó.

[Cho nên mục này có 3 ý ạ:

- 1. Không giao du với bạn xấu*
- 2. Trừ bỏ những thói quen xấu*
- 3. Trừ bỏ những “Tập tánh” xấu*

Chúng ta sẽ đi vào mục thứ nhất là:]

1. Không giao du với bạn xấu.

[Hòa thượng có nói rằng: Môi trường nó sẽ ảnh hưởng rất lớn, đến sự tu học, đến đạo đức học vấn của bạn.

*Trong Kinh Địa Tạng thì có một cái câu là: “**Phàm Phu thì tính tình bất định nên hay bị cảnh chuyển**”, hay còn gọi là “Gần mực thì đen, gần đèn thì rạng”. Đây chính là lý do mà tại sao mà mẹ Mạnh Tử phải ba lần chuyển nhà để muốn cho con có một cái môi trường tốt, thì mới có thể tiến bộ được.*

Muốn thành tựu thì Hòa thượng nói trong kinh “A Nan Ván Phạt Sự Kiết Hung” là phải gặp được Thiện Hữu tri thức. Thiện tri thức chính là Minh sư, còn Hữu tri thức, chính là Bạn lành. Bạn không gặp được hai cái điều kiện ấy thì bạn sẽ vô cùng khó để mà thành tựu.

Cho nên ở đây cha mẹ ghét cái gì nhất? Là không giao du với bạn xấu, điều đầu tiên.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Quý vị kết giao với một số bạn bè, làm cho cha mẹ mỗi ngày phải lo lắng. Cho nên quý vị nên có sự chọn lựa bạn bè, bởi vì bạn bè sẽ đặc biệt ảnh hưởng đến cuộc đời của chúng ta.

Các vị phụ huynh, quý vị có lo lắng sau này con của quý vị sẽ chơi với những đứa bạn không tốt không? Có lo lắng không ạ? Có! Lo lắng có ích gì không? Vậy thì phải làm sao?

[“Bồ Tát sợ nhân. Chúng sinh thì sợ quả”. Thế bây giờ lo lắng như thế thì mình phải làm thế nào để cho con mình nó không gần bạn xấu chứ cứ ngồi lo thế thì có mà chả có cái tác dụng gì.]

Thứ nhất: *Nâng cao năng lực chọn bạn của con.*

[Bạn có đi được cùng với nó suốt 24/24 giờ không? Không được. Cho nên bây giờ tốt hơn hết là bạn phải tạo cho nó được một cái lớp bảo vệ. Bảo vệ bằng cách nào? Chính nó phải tự bảo vệ trước. Cho nên cái khả năng, cái năng lực để chọn lựa bạn của con bạn phải nâng cao.]

Phải nâng cao năng lực phán đoán, đối nhân của con cái thì nó mới biết thân cận người lương thiện, nó mới biết tránh xa bạn xấu.

Với bạn xấu thì phải “*Kính nhi viễn chi*” (Kính nhưng mà chỉ nhìn từ xa thôi, không lại gần). Và lại khi nó “*Kính nhi viễn chi*” thì nó cũng sẽ biết cố gắng diễn tốt bản thân mình, rất có thể sẽ cảm động đến những đứa bạn này.

[Đó ă, có 2 ý ở đây. Khi “Kính nhi viễn chi” thì là nó sẽ không bị ảnh hưởng bạn xấu. Nhưng thứ hai là khi “Kính nhi viễn chi” thì nó biết đây là sai rồi, thì nó sẽ cố gắng diễn tốt cái bản thân mình để làm biểu pháp cho cái người bạn xấu kia.]

Vậy bạn bè phải như thế nào để nó hiểu được nên chọn mà chơi?

Thứ hai: Tiêu chí bạn tốt là gì? Có làm giống Đệ Tử Quy?

[Đương nhiên nó muốn xem thì các bạn phải dạy con Đệ Tử Quy từ nhỏ].

Điều này thật ra thì chúng ta đã và đang học rồi. Một người có đức hạnh xem từ đâu? Là xem họ có hiếu đạo hay không.

[Chọn vợ chọn chồng cũng vậy. Có một vị nữ sỹ có kể chuyện rằng là: Khi ngày trẻ thì cũng có người đến hỏi. Thế thì phải hỏi cha, cha bảo:

- Bây giờ cứ chỉ cần nhìn xem nó đối với mẹ nó thế nào (Bởi vì bố của cái người này mất lâu rồi). Nếu nó có hiếu thì chọn được, còn nếu nó không có hiếu thì không được, con người này bỏ đi.

Cho nên ở đây chọn bạn cũng thế ă. Cứ nhìn vào “Đệ Tử Quy”. Bắt đầu là xem họ có hiếu đạo hay không? Bởi vì khi có hiếu với cha mẹ chúng, thì nhất định chúng cũng sẽ đối xử tốt với cha mẹ của người, các bạn có nhớ câu đấy không ă? Và khi chúng đã đối xử có hiếu với cha mẹ, thì chúng sẽ kính trọng tất cả các trưởng bối cũng như các cô

dì chú bác. Khi chúng có hiếu thì nhất định chúng sẽ đối xử tốt với anh em.

Cho nên cuối cùng căn bản lại của đạo Thánh hiền dạy đạo đức là gì? Dạy chữ “Hiếu”, bạn cứ xong cái chữ hiếu đây. Đây là nền tảng để thành tựu đạo quả, thành Phật, Bồ Tát, A La Hán, thành Quân tử, Hiền nhân hay Thánh nhân.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên một người có đáng để giao tiếp hay không chỉ cần quý vị phán đoán họ thực hành Đệ Tử Quy được nhiều ít.

Tôi nói với các bạn rằng:

- Đệ Tử Quy là kính chiếu yêu. *[Đó a]*. Quý vị muốn chọn bạn hoặc là chọn vợ chồng thì chiếu một lúc là có thể biết được hay không ngay, nên Đệ Tử Quy gọi là kính chiếu yêu.

[Chiếu vào Đệ Tử Quy thấy con người này không được, ờ thì đây thế là hiện lộ chân tướng của yêu rồi.]

Đệ Tử Quy cũng là kính hiền Thánh, nếu quý vị thấy những người bạn này làm được rất nhiều điều trong Đệ Tử Quy thì người bạn như vậy quý vị nên kết bạn suốt đời. *[Đấy a.]*

[Chúng ta chuyển sang nội dung thứ 2...]

2. Trừ bỏ những thói quen xấu

“Thân sở ố, cần vi khứ” là “Cha mẹ ghét, cần thận bỏ”. Đây là nói về những thói quen xấu của chúng ta là từ thói quen mà nói ra.

Có ba người tội phạm, cùng một lúc nhốt vào một nhà lao. Gặp người quản ngục trưởng cũng rất từ bi, mặc dù thấy họ đã phạm sai lầm nhưng ông vẫn dùng “Tứ nhiếp pháp” (Bốn pháp để nhiếp thọ đối phương mà Phật dạy, đó là: Bố thí, Ái ngữ, Lợi hành và Đồng sự) để đối xử với họ. Ông đã nhiều lần mời họ ăn cơm, nhiều lần tặng lễ vật cho họ, ông nói với họ rằng:

- Ba người các anh vào đây phải nhốt ba năm, các anh có nguyện vọng gì không? Nếu có thể giúp được, tôi sẽ giúp các anh.

Người thứ nhất là một người Mỹ, anh ta không cần suy nghĩ, liền nói luôn rằng:

- Cho tôi một bao thuốc lá.

[Nghiện thuốc mà. Cái nghiện thuốc này có khó sửa không các bạn? Thuốc lá ý. Quá khó.]

Ngày trước phụ thân tôi cũng nghiện thuốc lá. Mỗi lần mà mẹ tôi nhắc thì phụ thân tôi đều nói:

- Đây là giống Hồ Chủ Tịch.

Mỗi lần phụ thân tôi hút thuốc lá thì chạy ra tít ngoài công dưới gốc cây sưa để hút thuốc.

Đến khi nào thì phụ thân tôi sửa được? Đây là khi phụ thân tôi cơ quan cử cho đi học nước ngoài ở Đức, thì tiền bên bạn cho là cũng khá khá. Thế chính vì cái sự khá khá tiền đấy mà muốn đòi đòi cho vợ con, thì nghĩ đến nào mua cái này, mua cái khác. “Ờ các con nó rét, không có lấy nổi một cái áo len”; Rồi là bà nội tôi cũng thế, không có một cái áo thật đẹp để mặc dịp Tết. Rồi vợ cũng thế, lam lũ vất vả suốt. Tích tiền lại nào mua áo len này, áo măng tô này thế rồi một số thứ khác. Vậy thì muốn có tiền, vì thương cha mẹ, thương vợ thương con thì phải làm gì? Phải cai thuốc lá. Và cuối cùng thì phụ thân tôi đã cai được thuốc lá.

Đợt vừa rồi đặc biệt khi tôi vào cái chỗ trung tâm hô hấp của bệnh viện Bạch Mai. Tôi thấy rất nhiều người trẻ mà bị u phổi. Mà nguyên nhân gì? Thuốc lá.

Cho nên nếu chồng bạn là người thương yêu vợ con, chỉ có mỗi cái tội là nghiện thuốc lá, thì bạn hãy dùng thử biện pháp đánh vào tình thương yêu vợ con xem sao.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên người thứ nhất này là người Mỹ, anh ta không cần suy nghĩ liền nói rằng: “Cho tôi một bao thuốc lá”.

Quản ngục trưởng nói:

- Được, không vấn đề gì.

Liền lấy bao thuốc lá đưa cho anh ta rồi đóng cửa ngục lại.

Người thứ hai là người Italy. Các bạn! Quý vị ấn tượng như thế nào về người Italy? Ấn tượng thế nào? Quý vị không có ai quen với người Italy à? Họ rất nghệ thuật, rất lãng mạn đúng không? Nói thì nghe rất hay, nói thẳng ra là “Háo sắc”.

[Cho nên người Italy này], anh ta suy nghĩ một tí rồi nói:

- Tôi cần một người phụ nữ.

[Đây là cách dịch cho nó văn hoa, còn nếu không “Tôi cần đàn bà”]

Quản ngục trưởng nói :

- Được, còn nằm trong khả năng của tôi.

Rồi đem anh ta nhốt lại.

Người thứ ba là người Do Thái, người Do Thái này buôn bán rất giỏi. Anh ta nói:

- Cuộc đời của tôi đã sai lầm rồi, cho nên tôi phải cố gắng ghi nhớ những lời giáo huấn. Vậy ông có thể cho tôi một chiếc điện thoại để tôi gọi ra ngoài không?

Quản ngục trưởng nói:

- Được, không vấn đề gì.

[Giả sử như những người đã học đạo mà rơi vào cái cảnh này thì sẽ xin cái gì?]

- Cho tôi một cái điện thoại để tôi. (Đúng rồi ạ), để tôi nghe pháp. Vì cuộc đời tôi đã sai lầm quá rồi cho nên hôm nay tôi mới phải cái họa để tôi phải ngồi trong tù, vậy hãy cho tôi một cái điện thoại để tôi nghe pháp.

Chúng ta tiếp tục:]

...quản ngục trưởng nói

- Được không vấn đề gì.

Liên tặng cho anh ta một chiếc điện thoại. Ba năm sau, ba phạm nhân này đều được thả tự do.

Thứ nhất: *Thói quen hút thuốc*

[thì cái người mà xin bao thuốc lá thì làm sao.]

Cửa ngục vừa mở thì người Mỹ liền xông ra:

- Diêm quẹt đâu, diêm quẹt đâu, diêm quẹt của tôi đâu ?

Trong vòng ba năm đó, anh ta thường nghĩ về điều gì? Mỗi ngày ngồi run rẩy làm sao mà tôi lại có thể quên việc xin diêm quẹt được. *[Có thuốc lá nhưng không có diêm.]* Thời gian ba năm của anh ta hao ở đâu, hao ở chỗ cái thói quen xấu này.

Các bạn nếu như một người nuôi lớn thói quen xấu, thì cuộc đời của họ không thể làm chủ được mình, đều bị thói quen xấu lôi kéo.

[Không làm chủ được. Đây ạ, tôi vừa mới nói cái thói quen hút thuốc lá, không làm chủ được dù biết đây là xấu, dù biết đây là sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe, dù biết đây rằng nếu không cẩn thận ta ốm, thì vợ con ta rồi cha mẹ ta sẽ khổ như thế nào? Nhưng không làm chủ được.]

Hạng người như vậy có nhiều không? Nhiều lắm. Vậy phải làm sao để cho cuộc đời của một người không bị những thói quen xấu này lôi kéo? Chúng ta phải dạy con cái từ nhỏ, từ nhỏ phải có chí hướng, không được chơi bời lêu lổng.

Người Mỹ này có thói quen hút thuốc, nếu không hút thuốc thì anh ta cảm thấy rất khó chịu.

[Đây ạ, với những cái thói quen xấu này thì bạn phải rất lưu ý, bởi vì khi nó thành cái thói quen xấu rồi thì bị cái thói quen này nó dẫn dắt lôi kéo rất khó sửa.]

Có rất nhiều người rượu chè, rồi cờ bạc nữa, khi mà họ tỉnh ra họ rất thương vợ con bởi vì khi uống rượu vào không làm chủ được, cứ đánh đập vợ con thôi. Vợ mình nó tàn tảo như thế này nó kiếm được ít tiền, mình nướng vào cờ bạc hết. Nhưng mà cuối cùng vẫn bị cái thói quen xấu này nó dẫn dắt.

Cho nên ngay từ bây giờ đối với trẻ nhỏ, đối với những người lớn như chúng ta các bạn cũng phải bắt đầu dẫn dắt cho người nhà các bạn vào đạo Thánh Hiền và dần dần để trừ bỏ những thói quen xấu này, nếu thật sự bạn muốn phước đến họa đi. Còn nếu không thì tôi vừa mới ví dụ với các bạn đây, chồng thì là giảng viên Đại học, vợ thì là bác sỹ của một bệnh viện lớn này. Cuối cùng thì như thế,

bạn hãy nghĩ nếu như nó rơi vào cảnh của bạn, bạn có nhắm mắt được khi con trai bạn đang bị down không thể tự làm gì được và bạn sẽ phải chết.]

Chúng ta không nên cười người Mỹ này nhé. Thật ra thì chúng ta cũng có thể có những thói quen xấu này, nếu mỗi ngày không làm theo thói quen xấu đó thì sẽ rất đau khổ. Đó là những việc nào?

Ví dụ nói chúng ta xem phim bộ, mỗi lần xem xong thì lại nói:

- Diễn gì mà nhàm chán vậy? Thật là xằng bậy.

Thế nhưng hôm sau vẫn cứ ngoan ngoãn ngồi đó để xem.

Xem phim đều là xem cuộc đời của người khác, mỗi ngày tốn nhiều thời gian như vậy mà có giúp ích gì cho cuộc đời mình không? Không có. Ngày qua ngày, việc cần làm thì không làm, đến khi muốn làm thì không còn cơ hội nữa rồi.

[Phim tình Hàn Quốc mấy trăm tập các bạn ngồi các bạn xem miệt mài rồi các bạn khóc nức nở lên khi xem phim. Đến lúc ra, ăn cơm hoặc là thổi cơm, hoặc làm các việc khác thì quẹt mũi dài dòng dòng.]

Trước đây tôi cũng từng xem những cái phim dã sử Trung Quốc nhiều lắm, nó cung cấp cho tôi những kiến thức để mà chia sẻ với các bạn sau này cũng như để mà dạy con cái.

Cho nên không phải riêng gì cái thói quen xấu là hút thuốc, mà đây chúng ta vẫn cứ ngày nào cũng cần cù ngồi xem những cái gọi sắc tình bạo dục ở trên tivi.

Ngày trước tôi ngồi tôi “luyện chuông” mấy chục tập phim “Anh ùng xạ điêu”. Thế là cứ kết thúc một tập thì tôi lại thấy rằng là nó lại có một cái lõi cuốn để lôi mình vào tập khác. Thế tôi đùa tôi bảo “Thế này thì thông cảm cho con dâu với con giai rồi”.

Tôi xem như thế, các bạn có biết là để tôi làm cái gì không? Hòa thượng nói đây là một biện pháp để “Đoạn tương tục tâm”. Ví dụ khi mình đang suy nghĩ cứ trôi lăn như thế, vậy thì phải cắt cái ý nghĩ ấy đi. Cắt bằng cách nào? Đây Hòa thượng nói bạn có thể nghe một bài hát hay cũng được cơ mà. Bạn xem một bộ phim hay bắt đầu tâm bạn hút vào đấy thì nó sẽ cắt tất cả những cái tương tục kia đi. Nhưng mà bạn đừng lạm dụng nhé, xong cuối cùng một năm bạn luyện được đến gọi là một nghìn tập phim chuông với phim tình yêu thì chết dở.

Nên bạn đừng tị với tôi, bởi vì tôi xem những cái đấy đều là hoặc cắt tương tục tâm của mình, bởi vì từ khi tôi tu là tôi biết tôi không hề xem, cắt tương tục tâm của mình hoặc chính đây là những cái bài học để tôi chia sẻ với các bạn.

Đó ạ, ngày qua ngày, việc cần làm thì không làm, đến khi muốn làm có thể sẽ không còn cơ hội nữa rồi.

Bây giờ nói thật với các bạn tôi chỉ sợ tôi không đủ thời gian để tôi chia sẻ với các bạn thôi. Nếu hết cả 4 tập

“Đường Đến Hạnh Phúc” thì nó khoảng 300 bài ngắn. Thế một tuần các bạn post được 1 bài, vậy thì một tháng được 4 bài, thế một năm thì được 48 bài. Thế 300 bài này thì gần 10 năm thế liệu tôi còn sống được đến lúc đấy không?

*Các bạn cứ thử nghĩ mà xem. Ừ thì cứ cho tôi sống được đến 10 năm, ừ đồng ý. Thế thì bây giờ là lại còn tiếp đến gọi là Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh. Vậy thì làm thế nào? Lại phải nhớ trong Kinh Bát Đại Nhân Giác, Phật dạy đấy: **“Thế gian vô thường, quốc độ nguy thủy”**. Tất cả mọi việc của thế gian này nó vô thường, ngoài ra thì kể cả cái vũ trụ này chứ đừng nói đến thân mình nó mong manh, dễ vỡ. Cho nên còn thời gian để mà làm nữa không?*

Ngày 26/9 vừa rồi, Hòa thượng chính thức công bố là ngừng giảng Kinh, nói Pháp. Ngài đang giảng bộ gì? Tịnh Độ Đại Kinh Khoa Chú chưa hết và Vô Lượng Thọ chưa hết. Ngài cũng phải dừng.

Cho nên rất mong các bạn cố gắng, nỗ lực tinh tấn, không đến lúc mà thời gian không đợi, đến lúc các bạn có muốn quay trở lại những cái lúc này cũng sẽ không có nữa.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Không Tử đã từng đứng bên bờ sông mà nói:

- “Tử tại xuyên thượng viết: Thệ giả như tư phù, bất xả chú dạ”. Có nghĩa là: Chảy đi hoài như thế, ngày đêm không ngừng.

[Thời gian nó cứ trôi đi, một đi không trở lại. Ngày trẻ tôi còn thấy có một cái bài hát này “Có tự bao giờ hàng me xanh ngắt, mà nay đứng đó cho em làm thơ. Con đường ta đi đến nay bao tuổi”. Bao tuổi rồi hả các bạn? Thời gian nó cứ trôi.]

Rồi đến một cái bài, của Nga nữa “Thành phố tuổi thơ”: “Ở nơi nào rất xa đã từng đi qua, thành phố của tuổi ấu thơ đã đi vào trong giấc mơ”. Còn nữa đâu! Bây giờ là lão - bệnh - tử nó đến nơi rồi, mà không biết tiếc thời gian! Cứ nhoeang một cái nó hết mất rồi. Mà thấy mình chưa làm được cái gì cả.]

Cho nên tôi tiếc về cái thời gian này lắm, nói rất thật đấy ạ. Trước đây mình cứ để nó trôi đi, trôi hoài, trôi phí. Đến lúc mà không còn kịp nữa ấy chứ ạ.]

Quý vị xem Không Tử thấy nước chảy liền nghĩ đến thời gian, giống như dòng nước vậy, một đi không trở lại. Cho nên chúng ta cũng không được để cho sinh mạng của chúng ta ngày ngày hao ở những sự việc không ích lợi gì cho bản thân.

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp].

Chữ “ô”. *[Đấy ạ]*. “Thân sở ô” là cái ghét đấy ạ, chúng tôi vừa nói là hút thuốc không tốt.

[Bây giờ đến...]

Thứ hai: Thói quen háo sắc

Thói quen của người thứ 2 là người Italy. Là háo sắc.

Tôi đã từng nói với học sinh trung học rằng :

- Háo sắc là thói quen xấu, các em có lĩnh hội được điều này không?

Các em đó trả lời:

- Dạ, được.

Bởi vì trên đầu chữ “Sắc” là “Một con dao”.

[Lại quay lại chữ hội ý đây bạn nhé. Bạn có nhớ chữ “Hiếu” cũng là chữ hội ý. Một bên là gì ạ? Một bên là chữ “Lão”, một bên là chữ “Tử”. Nói lên điều gì? Tức là người cha, người mẹ phải có trách nhiệm dạy con. Còn người con phải có trách nhiệm là đối xử với cha mẹ phải có hiếu.]

Người xưa tạo chữ rất lợi hại, đúng không ạ? Trên đầu chữ “Sắc” là “một con dao”. Con dao này sẽ như thế nào? Sẽ phá hủy cuộc đời của quý vị. Sẽ phá hủy gia đình hạnh phúc của quý vị. Cũng có thể sẽ phá hủy sự hưng suy của một quốc gia.

[Có vậy không ạ? Có chứ ạ. Các bạn nữ ở đây chắc là không cảm nhận được nhiều bằng các bạn nam. Ba cái phá hủy, phá hủy cuộc đời quý vị. Tiếp tục đến phá hủy gia đình hạnh phúc quý vị. Rồi cuối cùng phá hủy cả một sự hưng suy của một quốc gia. Có vậy không?]

Quý vị thấy triều đại nhà Đường, Đường Huyền Tông khi chưa gặp Dương Quý Phi, ông là “Khai Nguyên Chi Trị” rất tận tâm tận lực trị vì quốc gia.

[Bạn có nhớ là Đường Thái Tông, triều đại của ông, gọi là “Chinh Quán Chi Trị”. Đường Thái Tông này là cha chồng của Võ Tắc Thiên.

Đến khi Võ Tắc Thiên cầm quyền, bà chọn lựa hết trong các con của bà không thấy ai có thể được, thì cuối cùng bà tìm cách truyền ngôi lại cho người cháu, chính là Lý Long Cơ. Và sau lên ngôi đây chính là Đường Huyền Tông.

Mặc dù Võ Tắc Thiên cầm quyền rồi thì lịch sử cũng nói rất nhiều, nhưng mà lịch sử đều công nhận rằng cái thời đại đấy của nhà Đường là thời đại thịnh trị. Cho nên cuối cùng khi bà chết thì bà có nói là:

“Hãy khắc trên bia mộ của bà là Hoàng hậu Võ Tắc Thiên chứ không khắc là Hoàng đế”. Câu thứ hai bà nói ở trên cái bia mộ của bà là “Công hay tội hãy để cho người đời sau phán xét”.

Đến khi giao cho Đường Huyền Tông Lý Long Cơ thì cái thời gian thịnh trị đấy, bị trôi qua rất là nhanh. Vì sao nó trôi nhanh? Khi mà cái người thiếp yêu của của Đường Huyền Tông chết. Cái người thiếp yêu này không dám phong Hoàng hậu là bởi vì cái người này là con cháu của dòng họ Võ Tắc Thiên, họ Võ, thì Đường Huyền Tông rất là buồn. Thế thì các vị quan nịnh thần, chỉ cho Dương Quý Phi là con dâu của Đường Huyền Tông, thì cuối cùng Đường Huyền Tông đưa Dương Quý Phi vào cung và cuối cùng lấy làm vợ và phong phi. Thì bắt đầu từ đây là nhà Đường loạn, đấy, nói về chữ “Háo sắc”, hưng suy của cả một quốc gia.]

Quý vị thấy triều đại nhà Đường, Đường Huyền Tông khi chưa gặp Dương Quý Phi thì ông là Khai Nguyên Chi Trị, rất tận tâm tận lực trị vì quốc gia. Gặp Dương Quý Phi, rồi thì biến thành người như thế nào? “An sử chi loạn”.

[Háo sắc quên hết. Cuối cùng xảy ra cái gọi là: “An sử chi loạn”, là cuộc biến loạn xảy ra giữa thời nhà Đường trong lịch sử Trung Quốc. Do họ An và họ Sử cầm đầu. Năm Thiên Bảo thứ 15, Tiết Độ Sứ An Lộc Sơn Phạm Dương cùng với bộ tướng Sử Tư Minh phát động phản loạn. Vua Huyền Tông phải bỏ chạy về Thành Đô. Do sự nỗ lực của Quách Tử Nghi cuối cùng thì cũng bình được sự phản loạn nhưng triều đình nhà Đường từ đó bắt đầu suy vong.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Các bạn, sự suy bại của triều Đường ai là người chịu trách nhiệm lớn nhất, là ai nào?

Phía nam giới đều nói là do Dương Quý Phi.

Phía nữ giới thì đều nói là do Đường Huyền Tông.

[À, ai nào?]

Nhưng chân lý chỉ có một mà thôi, sắc không thể mê được người. Cho nên căn bản là Đường Huyền Tông đứng không? Nếu như khi Đường Thái Tông còn tại vị thì Dương Quý Phi có đến cũng không có tác dụng gì. Bởi vì Đường Thái Tông luôn coi trọng giang sơn xã tắc.

Cho nên gặp rất nhiều vấn đề trong cuộc sống không thể đẩy trách nhiệm ra ngoài mà phải phản tỉnh lại chính mình. Đây mới là nguyên nhân chân chánh có mặt.

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta vẫn tiếp tục thói quen xấu thứ 2 là háo sắc này.]

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 95

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đang học chánh văn 5.2. “Cha mẹ ghét, cần thận bỏ” (nguyên văn “Thân sở ố, cần vi khứ”). Đã học xong nội dung thứ nhất là:

1. Không giao du với bạn xấu (và đang dừng ở nội dung thứ 2)

2. Là trờ bỏ những thói quen xấu

Có 3 thói quen xấu :

Thứ nhất: Là thói quen hút thuốc

Thứ hai: Là thói quen háo sắc

Nó phá hủy cuộc đời của bạn, thứ nữa là nó sẽ phá hủy gia đình bạn, lớn hơn nữa là phá hủy đất nước.

Hôm nay, chúng ta sẽ nghe tiếp kết quả của việc háo sắc của người tù thứ 2 là người Italy trong bài học của Tiến sĩ Thái như sau:]

Người Italy này rất háo sắc, cánh cửa ngục vừa mở ra anh ta chưa kịp đi ra ngoài, đã nghe thấy những âm thanh gì, âm thanh của con nít.

[Để con khắp nơi.]

Rất nhiều em học sinh trung học nghe xong thì liền cười ha ha. Tôi liền hỏi các em rằng:

- Người Italy thâm hơn hay là người Mỹ thâm hơn?

[Tức là một người thì nghiện thuốc lá, một người thì háo sắc, thầy hỏi vậy người nào thì thâm hơn?]

- Cả hai đều thâm à?

Các em trả lời:

- Người Italy thì thắm hơn.

Câu trả lời này là của một nữ sinh em nói:

- Bởi vì anh ta khi ra khỏi nhà lao không chỉ phải lo cuộc sống của mình, mà còn phải nuôi rất nhiều con nhỏ nữa.

[Thầy Thái nói này:]

Tôi nói:

- Xin hỏi anh ta có nuôi nổi không?

Tôi tin quý vị sẽ nói một lời, dứt khoát là “Không”. Anh ta chỉ buông thả theo dục vọng, anh ta không dám nhận nổi cái ý thức trách nhiệm của mình.

[Mặc kệ, chỉ theo cái thú vui ý thôi, con cái vãi ra đây cả đống, mặc kệ. Cho nên mới nói là nhiều vị đi đến tỉnh nào cũng thấy con nít chạy theo để nhận làm bố.]

Cho nên chọn bạn đời phải chọn người có trách nhiệm.

[Nữ học sinh nói là anh ta rất khổ vì phải nuôi nhiều con. Thầy nói thẳng anh ta sẽ không nuôi và cũng không thể nuôi được. Cho nên chọn bạn đời phải chọn người có trách nhiệm.]

Thông qua câu chuyện này, tôi nói với học trò rằng:

- Cho nên khi tìm đối tượng của mình phải là người thế nào? Là phải tìm người có trách nhiệm.

Tôi kêu một em bình thường không siêng năng quét dọn, thường không chịu nộp bài, tôi kêu nó:

- Em đứng dậy, em không được kết hôn nghe chưa.

Nó giật mình, không biết là tôi đang nói gì. Tôi nói tiếp:

- Ngay cả bản thân mình em cũng không chăm sóc tốt, cũng không có trách nhiệm với bản thân. Vậy em không có tư cách để kết hôn, kết hôn rồi sẽ hại thế hệ sau, bản thân không chăm sóc được mình thì không được kết hôn. *[Đấy!]*

[Cho nên bạn phải dạy trẻ nhỏ chọn bạn đời phải chọn người có trách nhiệm, vì nếu chọn nhầm vào kẻ háo sắc thì chúng chỉ thỏa mãn dục vọng của mình xong, là chúng bỏ, mặc kệ con cái, không có trách nhiệm gì hết. Vậy là cuộc đời đã bị phá hủy, rồi gia đình cũng bị phá hủy rồi, sau đó là những đứa trẻ không cha kia, nhiều trẻ sẽ trở thành những kẻ tội phạm của đất nước của xã hội, vì thế mà đất nước cũng suy vong].

Người thứ ba, người Do Thái này, khi ra khỏi nhà lao, liền cung kính đi đến trước mặt người quản ngục trưởng cúi đầu chào ông ta:

- Cảm ơn ông đã cho tôi chiếc điện thoại. Ba năm nay tôi thông qua chiếc điện thoại mà biết được rất nhiều tin tức bên ngoài, nên tôi đã làm một số đầu tư. Hôm nay tôi đã có một khoản tài sản. Sau này cuộc đời của tôi, tôi sẽ cố gắng sống cho thật tốt.

Ba người chọn ba điều không giống nhau nên cũng có vận mệnh không giống nhau.

[Đây chính là gì ạ? Tư tưởng, hành vi, thói quen; Thói quen thì ra tính cách; Tính cách thì ra vận mệnh. Đây ạ. 3 người chọn ba điều không giống nhau. Bởi vì bạn nghĩ như thế nào thì bắt đầu bạn sẽ có những hành vi đi theo như thế. Cho nên cũng có những vận mệnh không giống nhau.]

Chúng ta tuyệt đối đừng hy vọng con cái chúng ta tự tốt, nếu chúng ta không bỏ công dạy dỗ chúng, thì những thói quen xấu sẽ khiến cho nó phải trượt lạc.

[Đây ạ, cho nên nhiều khi bạn hàm hồ lướt qua, nhưng chính là tôi nhặt từ câu này của Tiến sĩ Thái vì tôi thấy thầy nói quá đúng. Chúng ta đừng hy vọng con cái chúng ta sẽ tự tốt. “Nếu chúng ta không bỏ công dạy dỗ chúng thì những thói quen xấu sẽ khiến cho nó phải trượt lạc”.]

Cho nên từ nhỏ quý vị phải trị tận gốc những thói quen xấu của nó. Thói quen xấu như háo sắc, hút thuốc đều là cha mẹ ghét.

[Chúng ta biết rồi thì những cái này cha mẹ ghét. Chúng ta muốn tu phước mà, thì phải cẩn thận mà bỏ.]

Thói quen xấu...]

Thứ ba: Thói quen cờ bạc

Còn một thói quen nữa cũng sẽ hại cho chính bản thân mà còn tạo thành tan cửa nát nhà - Đó là thói quen cờ bạc.

Nếu một người đàn ông thích cờ bạc thì chúng ta tuyệt đối không được giao tiếp với họ, rất nguy hiểm. Bởi vì họ không thể kiềm chế được bài bạc, rất có thể đem cả tài sản trong nhà, thậm chí đối với tài sản của tổ tiên cũng đem đi bán để kiếm tiền đánh bạc.

[Đó ạ, cho nên mới có câu là: “Cờ bạc là bác thẳng bàn”. Nói đến cái chủ đề cờ bạc này, trong thời gian qua thì các cái cơ quan hành pháp của Chính phủ, đã có những cái đợt tấn công mũi nhọn vào cái vấn đề gọi là cờ bạc và tín dụng đen. Bởi vì chính từ cờ bạc, bạn thua mà, bạn mong bạn gỡ, cuối cùng bạn phải vay tín dụng đen.

Khi bạn vay tín dụng đen, thì lãi suất của nó vô cùng lớn. Cả một cái đường dây mà công an của chúng ta đã phá được là cái đường dây cá độ đến nghìn tỷ, và bây giờ vẫn đang tiếp tục tập trung vào cái mũi nhọn đấy. Và có thể là chỉ vì mấy chục triệu tín dụng đen, mà có nhiều người tan cửa nát nhà, rồi tạo thành những cái tệ nạn xã hội, nào giết người, rồi nào trộm cướp này, tự tử, rất là nhiều. Rất nguy hiểm.

Trước khi đi vào cái điểm thứ 3 là trừ bỏ những tập tánh xấu, chúng ta sẽ chia sẻ về cái thói quen xấu này, gọi là “Tứ đồ tường”. Ở đây thầy Thái chỉ nói đến 3 cái thói quen xấu, nhưng mà cổ nhân thì nói đến “Tứ đồ tường”. Tứ đồ tường là gì? “Tứ” là bốn loại lạc thú, gọi là thú vui của trần gian, có 4 cái thói quen xấu mà làm đổ nhà, đổ cửa, ý nói là tan nhà nát cửa, bao gồm 4 loại tệ nạn xã hội. Đó là:

- Một là Tửu, tức là rượu, chè. Thôi chè thì mình chả tính nữa, vì nhiều khi tôi cũng nghiện chè. Tôi nói đùa thế

thôi chứ tôi cũng chẳng nghiện, nhưng mà đây theo cái cách nói của các cụ xưa.

- Hai là Sắc – trai gái.

- Ba là Tài, chính là cờ bạc.

- Bốn là Khí, là hút chích.

Đấy ạ, bốn cái đấy là Tứ đồ tường. Nếu như bạn đã mắc phải 1 trong 4 thú vui của trần gian này thì trước sau bạn cũng sẽ tan cửa nát nhà mà thôi.

Người có cái thói quen xấu này thì nhất định bạn không được giao tiếp hoặc không được gọi là kết giao làm bạn đời.

Tuy nhiên trong tập 2 của Đường Đến Hạnh Phúc, tiến sĩ Thái có nói rằng: “Trừ trường hợp chính bản thân người đấy họ hiểu ra và họ quyết tâm để sửa đổi”. Đây gọi là “Lãng tử hồi đầu Kim bát hoán” (là quý hơn cả vàng, vì vàng cũng không bằng). Nhưng trường hợp này sẽ rất khó để xảy ra vì con người sau khi 20 tuổi thì tính cách đã định hình nên rất khó sửa cho nên mới có câu “Giang san dị cải, bản tính nan di” (Có nghĩa là núi sông dễ đổi, bản tính thì khó dời). Tuy nhiên, khó nhưng không có nghĩa là không có.

Cái việc thứ hai là nếu như người thân của chúng ta mà vướng vào “Tứ đồ tường” mà nếu như bạn có thể làm cho họ là quay đầu và quyết tâm sửa chữa thì vẫn tốt, chứ không phải động một cái là nghĩ đến ly hôn. Bởi vì cái ly hôn chính là nguyên nhân làm tỷ lệ tội phạm tăng và cuối cùng dẫn đến xã hội bất ổn. Và khi bốc đồng lên một cái, giận dữ một cái có thể cứ dí đơn vào tay chồng hoặc tay vợ.

Thế rồi đến lúc ký xong một cái, thì sự việc nó sẽ xảy ra, nhận ra nhưng đã muộn mất rồi.

Nội dung trừ bỏ những thói quen xấu chúng ta sẽ kết thúc ở đây ạ. Bài hôm nay thì tôi chỉ cần các bạn nhớ hộ cho tôi rằng là: “Cha mẹ ghét cần thận bỏ” thì nhớ đến 4 cái thói quen xấu gọi là tứ đồ trường: Rượu chè, cờ bạc, gái thế rồi là hút chích, nghiện ngập, là bốn cái điểm đẩy chúng ta cần phải cố tránh cho xa.

Bài giảng của Tiến sĩ Thái chúng ta sẽ dừng ở đây ạ.

Bây giờ bắt đầu chúng ta sẽ nghe về cái chủ đề “Cờ bạc là bác thằng bần”. Cuối năm 2016, trên trang mạng có đưa bài viết với tiêu đề:]

Bài viết: SAO VIỆT THÂN BẠI DANH LIỆT VÌ BẢY TÍN DỤNG ĐEN

[Ở đây tôi đăng nguyên bài của một nhà báo làm trong nội chính.]

Trước câu chuyện nợ nần của mẹ Đàm Vĩnh Hưng, nhiều tên tuổi khác trong showbiz Việt cũng đã rơi vào cảnh khốn đốn khi chấp nhận vay theo công thức lũy tiến.

Chỉ cần hóa đơn tiền điện, tiền nước hoặc bằng lái xe là có thể vay ngay trong mười phút số tiền từ vài trăm nghìn đến hàng tỷ đồng. Đó là lý do mà mẹ Đàm Vĩnh Hưng có thể vay để dàn dựng một số tiền lớn. Nước mắt online của ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng phơi bày mạng tín dụng đen làm tan nhà nát cửa biết bao gia đình.

Lướt qua mạng xã hội, tôi thấy mấy thiếu gia khoe siêu xe hàng chục tỷ, người yêu cũng có danh tiếng và quy đổi như vậy. Tôi quen cha mẹ của mấy thiếu gia nên mừng thầm cho họ; Nhưng cũng có nguồn tin: Họ nợ ngút đầu nên thuê người viết nên mạng xã hội đầy những thông tin kiêu kỳ để cổ đông khỏi tháo chạy.

[Hôm qua cũng có một người nói với tôi rằng:

- Nhà hàng xóm của chị ở bên cạnh này, 4 xe ô tô mà vô cùng giàu.

Thế tôi mới bảo là:

- Nhưng mà em thấy rằng nhà bên cạnh hình như vừa bán nhà vì em đi qua em thấy là xe ô tô đến chở đồ đi kìn kìn.

Bảo:

- Đúng rồi, nó vừa mua năm ngoái ở đây 16 tỷ nó bán năm nay 14 tỷ.

Thế xong rồi kể cho tôi nghe là “Nhà giàu lắm ô tô nợ ô tô kia”.

Tôi bảo:

- Vậy tại sao giàu như thế mà lại phải bán lỗ như thế?

Vì rất có thể họ là ở trong cái chỗ làm ăn, nên họ phải đánh bóng thương hiệu, họ phải vay tiền để họ mua xe ô tô, để cho những người khác nhìn thấy và tin tưởng rằng: Họ làm ra tiền và vững chắc. Đây ạ, cho nên là...]

Nhưng cũng có nguồn tin là “Họ nợ lút đầu nên thuê người viết lên trang mạng xã hội đẩy những thông tin kêu kỳ để cổ động khỏi tháo chạy”

Tôi biết nhiều người đại gia, người nổi tiếng vướng nợ vì làm ăn thua lỗ, cách giấu phổ biến nhất là vay nóng từ bên ngoài, để giải quyết khó khăn trước mắt và duy trì vẻ hào nhoáng của mình.

Chỉ cần bước ra một cây cột điện nào đó, nhìn con số trên tờ giấy photo “Cho vay không thế chấp” và bấm số, yêu cầu của bạn sẽ được giải quyết, không cần các thủ tục thẩm định, công chứng phức tạp làm gì, như là ngân hàng chẳng hạn, lãi suất vay từ 10 đến 30%/tháng tùy theo thỏa thuận.

Ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng mới đây lên mạng xã hội nói về việc mẹ nợ nần khiến anh phải trả nợ hàng chục năm qua, đến việc “Họa mi núi rừng” cũng vay nợ vì cờ bạc.

1. Cờ bạc là bác thẳng bần

Mới đây, tôi bất ngờ gặp chị S. - “Họa mi của núi rừng” ngay trên phố đông Sài Gòn, nhìn không còn ra nét ngạo mạn, kêu bạc như khí thế đại ngàn ngày nào.

[Cho nên là “Than ôi thời oanh liệt còn đâu”.]

Đó chỉ là một người phụ nữ bình thường, mặt cúi gằm đầy lo toan, chị là một nạn nhân của chuỗi “Tín dụng thân hữu”. Chị lên Sài Gòn để tham gia một chương trình truyền hình thực tế, sau thời gian dài vắng bóng.

Vào khoảng năm 2013, chị S. từng vay tiền và cầm cố tài sản tại Tây Nguyên để mở một quán cà phê sân vườn, mục đích của chị là muốn con cháu người thân tại quê nhà có việc làm ổn định.

Quán mở được một thời gian nhưng kinh doanh ế ẩm, khách khứa thưa dần, càng ngày tình hình kinh doanh càng tuột dốc. Để cứu ngôi nhà đang cầm cố cho ngân hàng 700 triệu, cứu quán cà phê vừa mới mở cũng tốn vài trăm triệu, chị S. đánh liều vay nóng bên ngoài để chi trả, mượn bên này đắp bên kia, lãi mẹ sinh lãi con, S. vỡ nợ khi nào không hay. Tính sơ sơ chỉ hai năm mà S đã mất hơn 3 tỷ riêng tiền lãi.

Các anh chị em nghệ sỹ thấy thế bèn tổ chức đêm nhạc để kêu gọi ủng hộ cho S. Tuy nhiên tại đêm nhạc, anh em xã hội đen vây kín để đòi nợ, mà cũng chính lúc này mọi người mới tá hỏa khi biết số nợ thực của S lên đến hàng chục tỷ đồng. Có đồn đoán rằng, S nướng phần lớn số tiền đã có sẵn mà vay mượn này vào chiếu bạc, nhưng không biết là thực hư thế nào.

[Tại sao tôi đưa hết bài này? Bởi vì đây là một cái tình trạng đang rất phổ biến ngoài xã hội. Cho nên các bạn có con, có chồng, có vợ, bạn đừng nói là vợ thì không chơi nhớ, đều phải hết sức lưu ý.]

Chúng ta tiếp tục:]

Thời gian dài, ca sỹ S phải sống hai mặt ngáp ngửa trong khó khăn vì nợ nần, và phải che giấu nó bằng một vẻ ngoài sang trọng hết như nhiều người nổi tiếng khác.

Rõ hơn là trường hợp của diễn viên lừng danh Th.T. (Nổi tiếng một thời đấy ạ, niềm mơ ước của không biết bao nhiêu cô gái). Người từng có lần bị công an bắt quả tang về hành vi đánh bạc. Những tưởng sau lần bị bắt thì nghệ sỹ từ bỏ thói quen xấu, song ông vẫn mắc lại tật cũ như thường.

Diễn viên lắm tài, nhiều tật này quá quen với những việc cùng đường, thiếu nợ do lối sống thoải mái không tính toán và thói quen nghiện cờ bạc đổ đên. Nhà báo D.H từng tiết lộ với người viết rằng: Bạn bè né Th.T, né hết vì gặp ai anh cũng than nghèo, kể khổ để gợi ý mượn tiền, mượn rất ít nên khó lòng mà từ chối được.

Đã thế Th.T còn trách móc ngược lại với tất cả: “Cuộc đời đối xử với tôi rất bất công, lẽ ra là một con người cống hiến cho nghệ thuật điện ảnh của nước nhà như tôi, sẽ được xã hội có phần ưu ái mà tha thứ cho những lỗi lầm của tôi, tôi không phạm tội gì ghê gớm, chỉ có là đam mê đánh bạc”.

[Thế là đủ chết rồi, “Cờ bạc là bác thằng Bần”, ra đề mà ở rồi].

Th.T nói tiếp: “Tôi hiểu pháp luật không cho phép về điều đó. Vì một lần ham chơi, một lần đánh bạc, tôi đã bị vùi tới tận đáy của thâm hiểm, ngóc đầu lên không nổi đến tận ngày hôm nay. Giả sử tôi là thằng cờ bạc chuyên nghiệp, tôi sẽ chọn những chỗ chơi an toàn để cho mình không bị bắt.”

[Các bạn lưu ý câu của ông nhé: “Vì một lần ham chơi, một lần đánh bạc, tôi đã bị vùi tới tận đáy của thâm hiểm, ngóc đầu lên không nổi đến tận ngày hôm nay”. Chỉ

có một lần, y như là ma túy vậy. Cho nên bạn hãy nhớ: đừng bao giờ dính bẫy dù chỉ một lần.

Bài 18 Tiến sĩ Thái có chia sẻ với các bạn: “Lúc trẻ tu phước, thì về già hưởng phước”. Bao nhiêu người mẫu, ca sỹ, diễn viên điện ảnh nổi tiếng một thời, đây, bạn nhìn thấy đây. Vậy bây giờ cuộc đời của họ về đâu? Ngập trong nợ nần. Có những người thì tù tội, có những người vì nợ nhiều quá rồi cuối cùng dẫn đến ung thư mà chết.

Trong “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”, Hòa Thượng có nói rằng: Những cái người mà có danh, nhưng mà không tương xứng với lại đức hạnh của họ, thì cái danh lớn này cũng là một dạng tiêu phước.

Cho nên khi bạn tiêu phước nhiều như thế mà bạn không có tích thì cuối cùng Hòa Thượng nói là: Sau khi bà Lôi mời Hòa Thượng sang Hồng Kông giảng Pháp, 7 năm sau Hòa Thượng mới quay lại. Hòa Thượng bảo cả một cái dãy phố dành cho người giàu toàn biệt thự rất đẹp. Trước đây là chủ những cái ngôi biệt thự đấy là các minh tinh. Vậy mà bây giờ đều đổi chủ hết rồi. Vậy những cái minh tinh màn bạc đấy, những cái người mẫu nổi tiếng bây giờ họ đi đâu? Đây là trường hợp cạn phước. Lúc trẻ không biết tu phước, thì lúc già cạn phước, cuối cùng là ốm đau, bệnh tật đổ ra và cô độc một mình.

Hôm qua cũng có chia sẻ về cái câu chuyện là: Một nhà bác học Úc, ông sống đến 104 tuổi, ông thực ra chưa chết, nhưng mà ông xin được chết. Năm 90 tuổi, thị giác của ông gần như bị mù. Ông ngã trên sàn nhà của ông hai ngày liền mà không có ai biết, ông kêu cứu. Đến ngày thứ 3 thì người giúp việc đến, thì phát hiện ra ông nằm trên sàn

nhà và đưa ông đi cấp cứu. Ông 3 lần tự tử, nhưng rồi cứ tỉnh dậy lại ở trong bệnh viện.

Vậy tôi hỏi rằng là khi ông nằm ở trên sàn nhà hai ngày đấy thì con cái ông ở đâu? Như vậy có thể khẳng định một điều rằng ông ở một mình. Đến năm 2018 khi ông được chính phủ Thụy Điển đồng ý cho ông được chết êm ả. Chết êm ả là dùng các biện pháp bên ngoài để can thiệp cho chết. Ở trong cái căn phòng đấy, con cái ông đứng đầy đủ bên cạnh, và trong phòng ấy là vang lên tiếng nhạc “Dù dặt” của Beethoven.

Trách gì con cái ông đây? Không trách được, vì cổ nhân có câu là? “Tiên nhân vô tri; Bất thất đạo đức; Vô hữu ngữ giả; Thù vô quái dã”, có nghĩa là người trước không biết, vì không được học, không có người dạy nên không có đạo đức, vậy thì trách cái gì? Bây giờ tại sao lại trách con ông? Vì con ông không biết. Vì sao con ông không biết? Vì bố mẹ không dạy. Vì sao bố mẹ không dạy? Vì bố mẹ cũng không biết. Vì sao bố mẹ không biết? Vì cũng không ai dạy cho bố mẹ. Vì sao lại không ai dạy cho bố mẹ? Hòa Thượng bảo 200 năm trở lại đây thì Từ Hy Thái Hậu đã phé bỏ đi cái nền giáo dục của Nho giáo rồi.

Những cái câu chuyện, như sợ phải chết cô độc một mình là nỗi lo sợ chung của người già Trung Quốc. Cuối cùng cái ông lão ấy lương 950 đô một tháng bạn nhé, ông cứ tìm cách là ông đi dán áp phích quảng cáo trên tường, trên cột điện để ông “Bán mình”. Bán mình là thế nào? Tôi cần người ở chung với tôi, sống với tôi những năm cuối đời. Để làm sao? Vì ông ấy rất sợ chết một mình mà không ai biết tới. Cuối cùng thì ông vẫn không tìm được người nào để tạo thành cái tổ ấm cho ông ấy. Đến ngày 17 tháng 3

năm 2018, ông ấy thấy mệt quá, thì ông ấy gọi điện đến một cái số điện thoại lạ. Thì cuối cùng ông được chết ở trong bệnh viện và xung quanh có nhiều người.

Cho nên nếu như lúc trẻ bạn không biết tu phước, bạn không dạy cho con bạn về đạo đức, thì lúc già bạn sẽ khôn khó].

2. Cùng đường vay nóng thì chết nhanh

Tín dụng thân hữu, tín dụng cột điện không chỉ dìm chết những người nổi tiếng trong giới showbiz mà còn làm tan nhà, nát cửa biết bao người thiếu hiểu về tính chất lũy tiến của lãi suất đen.

Vì vay tiền quá dễ nên những lúc khó khăn chúng ta rất dễ dính bẫy.

[Đang cuốn hết cả lên giờ lại có người sẵn sàng cho vay không cần thẩm tra, không cần thẩm định gì, rồi chỉ có mỗi cái hóa đơn tiền điện thôi cũng vay được, nhưng không biết là cả một mạng lưới xã hội đen ở đấy.]

Không chỉ là cờ bạc, mà cả những lúc tài chính cấp bách. Trong giới showbiz vẫn kể cho nhau nghe câu chuyện vỡ nợ của diễn viên N.C.T. Thông tin N.C.T vỡ nợ làm người hâm mộ vô cùng ngỡ ngàng và bàng hoàng, bởi ông là người sống khá nghiêm túc, ít điều tiếng. Ông là một trong những tài tử lừng lẫy của điện ảnh Việt Nam, một MC tài ba và là người tình trong mộng của nhiều thiếu nữ vào thập kỷ những năm 1980.

Ở thời kỳ đỉnh cao của sự nghiệp, ông không chỉ chinh phục được trái tim của biết bao cô gái bởi ngoại hình

lịch lãm, mà còn gây ấn tượng trong họ bởi giọng hát trầm ấm và lối diễn xuất tinh tế. Sự nghiệp rực rỡ nhưng cuộc đời của N.C.T lại gặp không ít những bão tố phong ba. Trước năm 2009, nam nghệ sĩ tự bỏ vốn ra để đầu tư hàng chục tỉ cho một bộ phim đình đám, hứa hẹn lãi to.

Tuy nhiên, phim thua lỗ khi ra mắt, và nam nghệ sĩ này đánh liều thế chấp cả căn nhà cả gia đình đang ở cho ngân hàng. Càng thêm trầm trọng khi số tiền đầu tư cho phim trước đó chưa trả xong lại thêm một khoản nợ khổng lồ phía sau, do vậy ông cố vay nóng thêm bên ngoài để cứu lấy ngôi nhà.

[Hòa Thượng có nói rằng là: “Tại sao mà những cái người là giáo sư đại học, họ chuyên môn giảng về marketing mà họ lại không giàu, tức là họ dạy cho người khác làm giàu, vậy mà họ lại không giàu? Dạy cho người khác cách làm giàu, nhưng mình lại không thể giàu được. Hòa thượng hỏi, họ bảo là:

- Chúng tôi lương chỉ có mười mấy nghìn đô một tháng thôi.

Tính ra tất nhiên mười mấy nghìn với mức chi tiêu ở nước ngoài thế chẳng phải sung túc gì. Vậy thì tính ra thì cuối cùng là vẫn nghèo rớt mùng tơi. Hòa Thượng bảo:

- Ô vậy thì ông dạy cho người khác làm giàu vậy tại sao ông không thử đi làm giàu đi?

Thì các vị giáo sư ý trả lời Hòa thượng thế nào ạ?

- Thử rồi nhưng mà toàn thất bại.

Theo các bạn thì vì sao ạ? Cái gốc để giàu có là anh phải bố thí, anh không bố thí thì làm sao mà anh có thể gọi là có tiền được, giàu có được. Cho nên là anh làm cái “Mấy nói” thì ok, còn bây giờ bảo tự anh đi làm giàu. Hòa Thượng chỉ luôn ra cái gốc:

- Ông có biết vì sao ông không giàu không? Tôi chỉ cho ông nhớ: Là bởi vì ông, Phật dạy là muốn giàu có thì phải bố thí nội tài, ngoại tài; Vậy ông không bố thí, ông chỉ có cái trí tuệ này thì ông đi dạy thôi thì ông được thông minh, nhưng ông không có tiền.

Đây là câu trả lời rất nhiều người thông minh tại sao làm không ra tiền].

Nợ ngân hàng, nợ người thân, nợ vay nóng chồng chất và luẩn quẩn khiến ông vỡ nợ một cách có hệ thống. Những dự án, công việc làm ăn trong nông nghiệp của ông vì thế cũng sụp đổ theo. Cũng như nhiều người, việc vay nợ khá dễ dàng, và phương thức trả lãi không cần trả gốc khiến cho N.T.C và bao người khác phải khóc về hận.

[Bây giờ ta biết cái này rồi thì ta sẽ tránh xa.]

3. Bí mật chết người

Khi xảy ra vụ “Nước mắt online” của ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng, một người ẩn danh đã công bố trên mạng xã hội bí mật chết người của kiểu cho vay “Tín dụng thân hữu”. Có một người con giàu có như Đàm Vĩnh Hưng có lo lắng gì không? Không. Tự hào có, tiền bạc có. Mọi thứ đều phục vụ tận răng, đặc biệt ca sĩ còn giữ được hình ảnh trước công chúng. Thế tại sao lại sinh ra khoản nợ 20 tỷ? Đây là vay nặng lãi.

Ở đây tôi khuyên chân thành những ai đang đọc bài này đừng đụng vào các món nợ. Bạn không biết những gì bạn phải nhận sau đó đâu. Tại sao người nghèo lại càng nghèo đi? Hãy làm phép tính nho nhỏ để tìm ra gốc vấn đề:

Bạn vay tôi 1 triệu, lãi suất là 10% /1 tháng.

Tháng 1, bạn trả tôi là: 1 triệu + 1 triệu x 10% là 1 triệu mốt. [Đấy, nghe ngon không?]

Tháng 2, lãi mẹ bắt đầu đẻ ra lãi con. Bạn phải trả tôi là: 1 triệu mốt, lại cộng 1 triệu mốt lại nhân 10% nữa là thành 1,21 triệu.

[Đến tháng thứ 2, thời gian nó đi nhanh lắm ạ. Vô cùng sợ.]

Tháng 3, lãi cháu được đẻ ra. Bạn phải trả tôi là: 1,21 triệu lại cộng 1,21 triệu nhân 10%, tức là 1,331 triệu.

Đã tìm ra công thức chưa? Đấy là công thức 1,1 lũy thừa n lần x 1 triệu ban đầu.

[Tất cả các bạn tài chính ngân hàng nghe đến đây sẽ hoàn toàn hiểu cái công thức này.]

“n” chính là tháng hoặc ngày nếu vay theo lãi ngày. “n” bạn sẽ tính từ thời điểm bạn vay cho đến khi bạn chấm dứt nợ nần. Vậy sau 12 tháng bạn phải trả bao nhiêu? 3,13 triệu, gấp 3 lần con số ban đầu.

Nếu như mẹ Đàm Vĩnh Hưng mà vay 100 triệu, thì bà sẽ phải trả 313 triệu vào tháng thứ 12. Sau 2 năm, bà ấy sẽ phải trả là 984 triệu, gần 1 tỷ. Tuy nhiên, để xác định đây là

quan hệ dân sự hay có dấu hiệu hình sự hay cho vay nặng lãi là rất khó, vì đương sự hay nạn nhân đều không dám trình báo. Do đó, tín dụng đen sẽ tiếp tục sống khỏe và giết chết biết bao người bởi sự dễ dàng trong cho vay và mức lãi suất tàn bạo của nó.

[Đấy ạ, bây giờ bạn cứ thử nhân mà xem, mới có 2 năm mà đã thành từ 100 triệu mà lên thành gần 1 tỷ rồi. Mà đây mới có là 10%/tháng đấy nhớ, còn nhiều bạn vay là, lúc ấy nóng quá là còn nhiều hơn nữa thì chết chứ không phải không.]

Bài viết thể hiện quan điểm riêng của tác giả Khang Hoàng - một nhà báo nội chính lâu năm tại thành phố Hồ Chí Minh.

[Đọc xong bài viết này của tác giả, chắc trong chúng ta sẽ không ít người ngậm ngùi thương cảm cho kết cục cuộc đời của những nghệ sĩ nổi tiếng này. Đành rằng lắm tài thì nhiều tật, nhưng trong số họ, không ít người đã có những thời gian cống hiến cho nền nghệ thuật của nước nhà, để đất nước đi đến độc lập và toàn vẹn lãnh thổ như ngày hôm nay. Trong chúng ta chắc cũng không ít người vẫn nhớ về những hình ảnh đẹp của họ, vẫn tri ân họ, cho dù họ đã mắc khuyết điểm.

Nhưng khuyết điểm này do đâu ạ? Là do họ đã không gặp được đạo Thánh hiền, để mà phá mê khai ngộ, đoạn ác tu thiện. Còn nếu như họ gặp được đạo Thánh hiền từ sớm, thì tôi tin rằng họ cũng có thể đạt được gần như Văn Thiên Tường. Bạn có nhớ Văn Thiên Tường ở bài trước không ạ? Với một câu nói nổi tiếng “Xưa nay hỏi có ai không chết, hãy để lòng son chiếu sử xanh” (Nhân sinh tự cổ thùy vô tử,

lưu thủ đan tâm chiếu hân thanh). Trong bộ phim “Đồng hành cùng lễ rước thành hoàng” tập 2 có nói đến Văn Thiên Tường sau khi chết đi ông đã trở thành Thành Hoàng, vì Thành Hoàng phải là người vệ quốc an dân.

Nhưng xét cho cùng đúng như Phật dạy, những người nghệ sĩ này họ thật đáng thương, trong kinh Phật gọi là “Kẻ đáng thương”. Vì sao đáng thương ạ? Vì họ hoàn toàn không biết là họ sai, không có ai chỉ cho họ nên họ mới mắc phải những lỗi lầm này.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ sang nội dung thứ 3 là trừ bỏ những tập tánh xấu, vừa rồi là thói quen xấu bạn nhé, còn đây là tập tánh xấu. Vậy thói quen xấu và tập tánh xấu khác nhau thế nào? Ngày mai chúng ta sẽ nghe ạ.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 96

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đang dừng ở chánh văn 5.2 “Cha mẹ ghét cần thận bỏ”, đã học xong 2 nội dung đầu:

- 1. Không giao du với bạn xấu*
- 2. Phải trừ bỏ những thói quen xấu*

Đó là: Thói quen hút thuốc lá, thói quen háo sắc và thói quen cờ bạc. Chúng ta đã kết thúc thói quen xấu thứ 3 là cờ bạc. Tiến sĩ Thái có giảng nếu một người thích cờ bạc thì chúng ta tuyệt đối không được giao tiếp với họ, rất nguy hiểm. Bởi vì họ không thể kiềm chế được bài bạc, rất có thể đem cả tài sản trong nhà, thậm chí đối với tài sản của tổ tiên cũng đem đi bán để kiếm tiền đánh bạc. Hậu quả là chắc chắn sẽ rơi vào nợ nần, rồi dính bẫy tín dụng đen. Kết quả của tín dụng đen thế nào, thì chúng ta đã chia sẻ về bài viết “SAO VIỆT THÂN BẠI DANH LIỆT VÌ BÃY TÍN DỤNG ĐEN”.

Tiến sĩ Thái nói về 3 thói quen xấu này: Cờ bạc này, hút thuốc này, háo sắc này. Còn chúng ta thì cũng đã mở rộng ra thành “Tứ đổ tường” mà dân gian vẫn thường nói, đó là Tỉu, Sắc, Tài, Khí, chính là Cờ bạc – Rượu chè – Trai Gái và Hút chích. Đây là bốn thói quen xấu tất sẽ dẫn tới hậu quả là, đổ nhà, đổ tường, đổ cửa, ý nói là làm cho tan nát nhà cửa hủy hoại gia đình. Ngày trước thì đàn ông mắc “Tứ đổ tường”, còn ngày nay thì chẳng kể đàn ông hay đàn bà đều có thể mắc “Tứ đổ tường” hết.

Tuy nhiên, nếu nói người ngoài mắc vào tứ đồ tường thì đúng như Tiến sĩ Thái dạy chúng ta tuyệt đối không được giao tiếp với họ, rất nguy hiểm. Nhưng nếu như chẳng may người thân của bạn mà vướng vào “Tứ đồ tường” thì bạn phải làm sao đây?

Trong bài “SAO VIỆT THÂN BẠI DANH LIỆT VÌ BẢY TÍN DỤNG ĐEN” mà chúng ta chia sẻ ngày hôm qua, có nhắc đến trường hợp của mẹ ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng nợ xã hội đen lên đến cả chục tỷ, và ca sĩ đã phải trả nợ cho mẹ trong suốt hàng chục năm trời. Dân cư mạng có người bình luận ý nói rằng ca sĩ Đàm là bất hiếu, giàu đến như vậy, biệt thự thì không phải là một cái mà là rất nhiều: Trong nước có, ngoài nước có, đều là biệt thự giá trị từ triệu đô trở lên, giày dép, quần áo hàng hiệu thì nhiều vô lượng vô biên. Tóm lại là từ ăn mặc rồi đến ở đều là sang trong bậc nhất. Vậy mà khi mẹ bị nợ tín dụng đen thì lại không chịu giúp đỡ mẹ.

Hôm nay, trước khi vào bài mới chúng ta có chuyên mục trao đổi cùng đồng học với

Chủ đề: KHI NGƯỜI THÂN MẮC TỨ ĐỒ TƯỜNG THÌ PHẢI LÀM SAO?

Nói thật tôi thì cũng không thạo về việc này vì gia đình tôi không bị vướng vào ạ, nhưng sau khi trao đổi cùng một số đồng học, đồng thời tham khảo về cách xử lý mà Phật, Bồ Tát giảng, tôi cũng mạo muội xin chia sẻ với các bạn như sau:

Theo tôi chúng ta chỉ có 3 khả năng để cư xử với những con nghiện người thân này: Thứ nhất: Là bạn giúp họ, nhưng theo trí tuệ của phàm phu; Thứ hai: Là bạn

không giúp họ, và thứ 3: Là bạn giúp họ theo trí tuệ mà Phật dạy.

Chúng ta sẽ bắt đầu vào:

Khả năng thứ nhất: Giúp họ theo trí tuệ của phàm phu

Có nhiều người hết lần này đến lần khác trả nợ thay cho những con nghiện người thân này, kết hợp cùng với khuyên bảo. Cách này nói chung là thất bại. Vì sao mà thất bại ạ?

Thứ nhất: Vì bạn còn đưa tiền thì họ còn chơi, và còn bị mạng lưới chân gối về cờ bạc, ma túy này lôi kéo.

Kết quả họ chỉ có hứa hẹn mồm, ngọt như mía lùi với bạn, nhưng bên trong thì đầy sự trí trá, cốt sao để cho tiền trong túi của bạn chui ra mà thôi, vì đây là tính chất của các con nghiện mà.

Bạn có thể rút hầu bao 10 lần, 20 lần vì tin vào những lời dối trá ngọt ngào này, nhưng sau đó bạn chợt nhận ra rằng không thể hoặc không có khả năng đáp ứng suốt đời cho những thói xấu này của họ được nữa;

Thứ hai: Tuy nhiên, không phải lúc nào họ cũng dối trá, mà có lúc họ cũng nói một cách rất thành thật và họ rất mong muốn là sửa đổi cái thói quen xấu này, chấm dứt thói quen xấu này, nhưng họ không thể làm, bởi vì sao ạ? Bởi vì họ không làm chủ được mình, đều bị những thói quen xấu này lôi kéo; Hoặc là mặc dù lúc hứa thì họ rất chân thành, rất muốn sửa nhưng sau đấy thì họ lại bị dọa

dâm, hoặc bị xử lý bởi mạng lưới xã hội đen, cho nên họ sợ hãi quá mà phải trí trá với bạn để lấy cho bằng được tiền.

Thứ ba: Là dùng các biện pháp cưỡng chế

Có nhiều gia đình, cùng với sự đồng thuận của họ đã dùng xích để trói họ lại khi họ bị lên cơn nghiện, hoặc đưa họ vào trại tập trung cai nghiện – đây là đối với nghiện ma túy ạ.

Còn đối với nghiện cờ bạc, đề đóm, cá độ thì nhiều gia đình chọn phương án là chuyển người thân nghiện này đi thật xa, có khi là gửi vào chùa, có khi cho đi học nước ngoài chẳng hạn, tóm lại là ở một môi trường mới để trốn chạy những kẻ lôi kéo.

Nhưng dù đã đưa đi trốn, nhưng thường thì cái thói quen truy lạc này của họ không thể sửa được nên họ lại tiếp tục vướng vào ở những nơi mới, hoặc họ vẫn bị tìm thấy và bị lôi kéo trở lại.

Tuy nhiên cũng không loại trừ có những trường hợp chính bản thân người nghiện này họ hiểu ra và họ quyết tâm để sửa đổi thì họ cũng thành công. Nhưng trường hợp này là khá ít.

Do đó có thể thấy cách này thường là cũng không thành công

Khả năng thứ hai: Khả năng mà không giúp, mặc kệ, xem họ như người bỏ đi rồi

Có bạn khi nói về đứa con nghiện của mình đã khóc mà chia sẻ rằng:

- Nhiều khi tôi muốn nó chết đi cho rồi đời, còn hơn là sống mà làm khổ bố mẹ đến thế này, làm khổ vợ con đến thế này. Nhưng nó lại không như thế, nó cứ như một cái gai trong cổ họng, nuốt vào không được, mà khạc ra thì không xong.

Những người nói câu này, nếu nói rằng họ tuyệt đối không giúp con nghiện người thân này thì gần như trường hợp này không xảy ra. Vì sao ạ? Vì “Máu chảy ruột mềm”, nên chắc chắn bạn không thể bỏ mặc người thân của bạn, mà bạn đâu bạn cũng sẽ nỗ lực giúp như các cách đã kể bên trên. Nhưng kết quả là bạn thất bại sau nhiều lần giúp đỡ. Lúc đấy bạn quá chán nản và đi đến những ý nghĩ tiêu cực rằng xem như người này đã bỏ đi và lúc đó bạn sẽ mặc kệ.

Tuy nhiên, nếu lúc này bạn mặc kệ thì đồng nghĩa là bạn đã chấp nhận người thân của bạn sẽ chết theo đúng nghĩa đen của nó, theo mấy cách như sau:

- 1- Hoặc tìm cách ăn cắp, rồi tiến tới ăn trộm, sau đó là tiến tới ăn cướp, thậm chí có khi giết người để có tiền. Đây là vi phạm quốc pháp thì tất sẽ phải tù tội, còn nặng thì sẽ là án tử hình;
- 2- Hoặc tìm cách trốn đi xa khỏi chủ nợ, dẫn tới ly hương biệt xứ, khốn khó, bần hàn, hoặc là tự tử để trốn nợ;
- 3- Hoặc vì sức ép trả nợ nên ngày đêm sầu lo, cuối cùng thì bệnh tật họa hại cũng đến, rồi cuối cùng cũng chết;
- 4- Hoặc là bị xã hội đen xử lý mà chết.

Trước đây, tôi có thấy một gia đình cán bộ, có ba người con trai đều bị chúng bạn xấu lời kéo trở thành con nghiện. Cha mẹ thì lại quá bận rộn nên gần như buông mặc con “Sống chết mặc bay”. Thời gian sau thì người mẹ vì tham ô mà phải vào tù, người cha phát bệnh hiểm nghèo rồi chết. Hai người con trai trong một cơn phê thuốc theo chúng bạn đi đua xe máy và bị tai nạn chết. Còn người con trai thứ ba chích ma túy bị sốc thuốc rồi cũng chết. Kết quả khi người mẹ trong tù ra sau 20 năm thì người mất, nhà tan không còn ai.

Chúng ta là phàm phu, huệ cạn, nên thường xử lý theo tình chấp cho nên kết quả là đâu vẫn hoàn đấy. Cho nên quan trọng là bạn phải giúp người thân nghiện này như thế nào để đạt được lợi ích.

Chúng ta sẽ sang

Khả năng thứ ba: Giúp theo cách của Phật, Bồ Tát chỉ dạy

Trong Kinh Diệu Pháp Liên Hoa, Phật có một đoạn đưa ra ví dụ về ông Trưởng giả giàu có dạy đứa con hư hỏng. Tất nhiên ở đây tôi chỉ y vào câu chuyện theo đúng lời văn, còn nghĩa sâu xa của kinh văn, tôi không dám chia sẻ, ngộ nhỡ sai một từ, đọa thân hồ ly 500 kiếp. Đây chính là lý do tại sao mà Hòa Thượng khuyên người mới hoằng pháp không nên giảng kinh vì nhỡ sai một từ là cũng đủ đọa lạc, còn như chia sẻ, hoặc nói lại các bài chú giải của tổ sư đại đức thì có thể được.

Trước tiên tôi xin lược tóm đoạn đầu: Có một vị trưởng giả rất giàu có, ông có một người con trai hư hỏng, bỏ nhà ra đi, sau đó thì trở thành kẻ bán cùng đói khổ, rong

ruồi bốn phương để câu đồ mặc, vật ăn (Trong kinh vẫn gọi là “Gã cùng tử”). Đạo đi lần lần, tình cờ lại trở về bốn quốc, đến trước cửa nhà ông trưởng giả giàu có này mà không hề hay biết đó chính là cha mình. Nhìn vào trong nhà thấy ngập lên sự sang giàu nên “Gã cùng tử” này tưởng là vua chúa, sợ quá vội chạy trốn đi nơi khác.

Ông trưởng giả nhận ngay ra con mình, nhưng biết là căn cơ con mình kém cỏi, nên quyết định dùng phương tiện bí mật để dạy con, mà không thể ngay lập tức nhận cha con, rồi khuyên bảo rằng:

- Con ơi con, con cố gắng tu chí làm ăn đừng chơi bời nghiện ngập nữa rồi sau này cha sẽ cho con cái này, cái khác.

Đều không thể làm được như vậy ạ. Vì nếu như “Gã cùng tử” biết đây là cha đẻ của mình thì hẳn sẽ y vào tình thương yêu, sự giàu có của cha mà tiếp tục lười nhác, chơi bời không chịu sửa đổi.

Sau đây bạn hãy nghe cách ông Trưởng giả bí mật dạy con nhé, đoạn này là tôi trích nguyên văn từ trong kinh ra, mời các bạn đón nghe:]

CHÁNH KINH:

“Ông mật sai hai người, hình sắc tiêu tụy không có oai đức, rồi dặn rằng:

- Hai người nên qua xóm kia, từ từ nói với gã cùng tử, nơi đây có chỗ làm trả giá gấp bội. Gã cùng tử nếu chịu, thì thời dắt về đây để khiến cho làm. Nếu nó có hỏi muốn sai

làm gì? Thời nên nói với nó rằng: “Thuê người hót phân, chúng ta hai người cũng cùng người chung nhau làm..”

[Chỗ này xin chia sẻ thêm ạ: Vậy là cả ba người ở chung để cùng hót phân cho gia đình ông trưởng giả.

Ở đây bạn sẽ thấy:

Ý thứ nhất: Là ông không bỏ mặc con, nhưng cũng không ra mặt giúp đỡ, mà cử 2 người tâm phúc này ở lại cùng chung làm với con, để vừa cận kề con, vừa để chăm sóc khi cần, vừa là bạn bè gần gũi khuyên bảo, cũng vừa là để cho ông Trưởng giả có thể theo dõi từng bước đi của con để mà tiếp tục dạy bảo con.

Ý thứ hai ạ: Ông bắt đầu rèn luyện cho con, từ lao động khổ cực hèn hạ nhất là hót phân, để làm gì ạ? Để biết quý trọng đồng tiền làm ra, có vậy mới không chơi bời phí phạm tiền của nữa. Đồng thời cái thói kiêu mạn, xa xỉ rằng “Ta là dòng dõi sang giàu có tiền” cũng theo đó mà sụp đổ không còn.

Tiếp tục ...]

CHÁNH KINH

“Khi đó hai người sứ liền tìm gã cùng tử, rồi thuật đủ việc như trên. Bấy giờ gã cùng tử hỏi trước lấy giá cả, sau đó liền đến nhận để hót phân.

Người cha thấy con, thương xót và quái lạ. Lại một ngày khác ông ở trong cửa sổ xa thấy con ông ốm o, tiêu tụy, phân đất bụi bặm dơ dáy không sạch. Ông liền cởi chuỗi ngọc, áo tốt mịn màng cùng đồ trang sức. Lại mặc áo

thô rách trỉn dơ, bụi đất lấm thân, tay mặt cầm đồ hót phân, bộ dạng đáng nể sợ, bảo những người làm rằng:

- Các người phải siêng làm việc chó nên lười nghỉ.

Dùng phương tiện đó dựng để đến gần người con”.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm ạ: Ngoài 2 người tâm phúc cận kề cùng hót phân kia, thì ông còn dùng phương tiện để tiếp cận con trai để có thể trực tiếp dạy bảo con.

Tiếp tục ...]

CHÁNH KINH

“Lúc sau ông mới lại bảo với con ông rằng:

- Gã nam tử này! Người thường làm ở đây đừng lại đi nơi khác nữa, ta sẽ trả thêm giá cho người. Những đồ cần dùng như các loại bồn, chậu, gạo, bột, muối, dấm, người chó tự nghỉ ngại. Cũng có kẻ tỏ giả hèn hạ, nếu cần ta vẫn cấp cho, nên phải an lòng, ta như cha của người chó có sầu lo.

Vì sao ạ? Vì ta tuổi tác già lớn, mà người thì trẻ mạnh, [hơn nữa] người thường trong lúc làm việc, không lòng dối khi, trể nải giận hờn, nói lời thán oán, đều không thấy người có các điều xấu đó như các người làm công khác. Từ ngày nay nhữn sau ta coi người như con đẻ của ta.

Tức thời Trương giả lại đặt tên cho gã cùng tử gọi đó gọi là “Con”.

[Chỗ này lại xin chia sẻ thêm ạ: Đây là dùng lời lẽ ân cần, thương mến, tiền công thì lại cao để con không chạy đi lang thang nơi khác nữa.]

Tiếp tục ...]

CHÁNH KINH

“Khi đó gã cùng tử, dầu mừng việc tình cờ đó song vẫn còn tự cho mình là khách, là người làm công hèn, vì có đó mà trong hai mươi năm thường sai hót phân, sau đó lòng gã mới lần thể tin, ra vào không ngại sợ, nhưng chỗ gã ở cũng vẫn nguyên ở chỗ cũ”.

[Xin chia sẻ thêm ạ: Đây là khi con chưa đủ vững vàng thì bạn thấy đây vẫn tiếp tục phải rèn luyện, 20 năm hót phân ạ và chỗ ở vẫn tồi tàn như cũ.

Chúng ta tiếp tục ...]

CHÁNH KINH

“Bấy giờ Trương giả có bệnh, tự biết mình không bao lâu sẽ chết mới bảo với cùng tử rằng:

- Ta nay rất nhiều vàng bạc, trân báu, kho đụ tràn đầy, trong đó nhiều ít, chỗ đáng xài dùng, ngươi phải biết hết đó. Lòng ta như thế, ngươi nên thể theo ý của ta. Vì sao? Nay ta cùng ngươi bèn là không khác, nên gắng dụng tâm chớ để sót mất.

Khi ấy cùng tử liền nhận lời bảo lãnh biết các vật, vàng, bạc, trân báu và các kho tàng, mà trọn không có ý

mong lấy của đáng chừng bữa ăn. Nhưng chỗ gã ở vẫn ở tại chỗ cũ, tâm trí hạ liệt cũng chưa bỏ được”.

[Ở đây xin chia sẻ thêm ạ: Đây là khi ông trưởng giả thấy con đã khá hơn, thì bắt đầu nâng cấp cho học quản lý tài sản. Vì sao biết là khá hơn ạ? Không còn trộm cắp nữa, đây ạ gã cùng tử này mặc dù quản lý kho báu nhưng “Trợn không có ý mong lấy của đáng chừng bữa ăn”, nhưng ông trưởng giả vẫn tiếp tục rèn luyện cho con nên chỗ ở vẫn là tồi tàn như cũ, vì biết con mình đây là “Tâm trí hạ liệt cũng chưa bỏ được”.

Chúng ta tiếp tục ...]

CHÁNH KINH

“Lại trải qua ít lâu sau, cha biết ý chí của con lần đã thông thái trợn nên chí lớn, tự chê tâm ngày trước. Đến giờ sắp chết, ông gọi người con đến và hội cả thân tộc, quốc vương, quan đại thần, dòng Sát Đế Lợi, hàng Cư sĩ, khi đã nhóm xong, ông liền tự tuyên rằng:

- Các Ngài nên rõ, người này là con ta, của ta sinh ra, ngày trước trong thành nọ, bỏ ta trốn đi, nổi trôi khổ sở, hơn 50 năm, nó vốn tên ấy, còn ta tên ấy. Xưa ta ở tại thành này lòng lo lắng tìm kiếm, bỗng ở nơi đây gặp được nó. Nó thiệt là con ta, ta thiệt là cha nó. Nay ta có tất cả bao nhiêu của cải, đều là của con ta có, trước đây của cải cho ra trâu vào, con ta đây coi biết”.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm ạ: Đây là khi con đã đủ vững vàng thì mới ra mặt nhận cha con và mới truyền trao mọi thứ. Bạn thấy đây dạy con cả đời, hơn 50 năm cho đến

tận lúc sắp chết, biết con mình đã thành tựu mới cho biết mình là cha và truyền trao mọi thứ.

Chúng ta tiếp tục ...]

CHÁNH KINH

“Khi đó gã cùng tử nghe cha nói như thế, liền rất vui mừng được điều chưa từng có, mà nghĩ rằng: “Ta vốn không có lòng mong cầu, nay kho tàng báu này tự nhiên mà đến.”

[Chúng ta chia sẻ thêm ạ: Đây chính là là vô sở cầu, mà thành có tất cả “Vô cầu nhi tự đắc”, nghĩa là “Không cầu mà tự được”.

Chúng ta tu hành cả đời cũng chỉ mong sao đạt được là làm thiện không mong cầu hồi báo, làm thiện không chấp tướng, tam luân thể không, không có người bố thí, không có vật bố thí, không có người nhận bố thí là bạn thành thánh rồi, liễu sinh tử thoát luân hồi rồi. Ở đây ông Trưởng giả đã nhận thấy “Ý chí con lần đã thông thái trọn nên chí lớn, tự chê tâm ngày trước” là con ông đã thành tựu rồi.

Vâng ạ, toàn bộ đoạn chánh kinh này là tôi trích trong Kinh Diệu Pháp Liên Hoa - chuyển ngữ: Hòa thượng Thích Thanh Từ].

Câu chuyện ông trưởng giả dạy con trong Kinh Pháp Hoa xin tạm dừng ở đây.

Bây giờ là chuyện ngoài đời thực mà tôi đã được chứng kiến:

Tôi có một người trong họ mà tôi phải gọi bằng chú. Ngày trước khi tôi còn nhỏ thì ông có một người con trai rất hư hỏng, chuyên bỏ nhà đi theo chúng bạn xấu, nào trèo me, trèo sấu, rồi ăn cắp, trước là lấy của cha mẹ, sau là lấy của người ngoài, rồi tiến đến là ăn trộm lúc nào không hay, rồi còn nghiện cả rượu. Thậm chí khi bị cha mẹ trách mắng thì bỏ nhà đi luôn cả tháng.

Một bữa nọ tôi theo song thân đến thăm chơi nhà ông. Vừa đến cửa thì nghe tiếng ông quát rất to bên trong, kèm theo tiếng đập cái gì đấy:

- Tôi cấm cô không được đưa tiền cho nó nữa, nó mà về đây thì tôi chém chết.

Song thân tôi lúc đầu định quay về vì sợ phiền, sau đó không hiểu cha tôi nghĩ thế nào lại gõ cửa, bước vào nhà.

Lúc đấy tôi nhìn thấy ông chú tôi đỏ mặt tía tai, còn thím tôi thì đang ngồi ôm mặt khóc. Cha tôi liền ngồi xuống và bắt đầu nói chuyện với vợ chồng chú thím tôi.

Tôi không biết được rằng cha tôi nói chuyện với lại chú thím tôi những gì. Kể từ sau lần ấy, chú tôi bắt đầu thay đổi cách dạy con và bây giờ thì người con trai ông ạ, kém tôi vài tuổi đã trở thành một người tốt. Sau này ông kể lại quá trình dạy con qua các bước như sau, tôi xin thuật lại để các bạn cùng tham khảo:

Bước 1: Trước phải làm cho sợ, mà cách mặt không dám phạm nữa

Ông bí mật làm việc với công an và nhờ họ tìm cho ra con ông, rồi bắt tạm giam 3 ngày. Sau này cậu ấy kể rằng:

3 ngày này với em vô cùng kinh khủng vì ở cùng “Đầu gấu”, ăn uống thì kham khổ, vì không được tiếp tế, lại bẩn thỉu. Lúc đấy em nghĩ đây đúng là địa ngục trần gian rồi, nên khi bố mẹ đến đón về, em vô cùng cảm tạ bố mẹ và trong thâm tâm thì không bao giờ phạm tội để phải vào tù nữa;

Bước 2: Tách con xa khỏi môi trường cũ

Ông đến làm việc với khu đội (bây giờ gọi là quân đội) xin cho con ông được đi nghĩa vụ quân sự ở xa, và cùng với kỷ luật quân đội nghiêm ngặt để con không thể liên lạc được với đám bạn xấu ấy nữa. Đương nhiên ngày ấy là không có điện thoại di động như bây giờ.

Bước 3: Tìm người lãnh đạo tốt để gửi gắm con

Ông tìm hiểu một đơn vị bộ đội mà người chỉ huy đơn vị là người tốt đóng quân ở một tỉnh biên giới xa, để gửi gắm con ông. Thực ra vào thời đại của chúng tôi, là thập niên 70 thì phần lớn những người chiến sỹ đều là những tấm gương mẫu mực và hết lòng vì tổ quốc hy sinh, vì nhân dân phục vụ. Ông thường xuyên liên lạc thân thiết với chỉ huy đơn vị để gửi gắm con.

Bước 4: Bắt cải tạo lao động

Ông lại làm việc với lãnh đạo của đơn vị con ông, đề nghị cho con ông phải làm việc chân tay nhiều, thật vất vả. Kết quả là từ gánh nước, bằm bèo, cuốc đất trồng rau của đơn vị, cậu ta đều phải làm quần quật từ sáng đến tối. Thậm chí, hôm nào cũng 3 giờ sáng đã phải dậy nấu cơm cho cả đơn vị ăn vì được xung vào tổ anh nuôi. Cậu ấy kể cả chảo cơm to thế này phải dùng xẻng, đứng hắt lên trên

cao ngang mặt bếp lò mà xói, mô hôi mô kê lúc nào cũng nhễ nhại. Tôi nghĩ đương nhiên là vẫn còn nhẹ hơn việc hót phân kia của ông trưởng giả dậy con.

Bạn nên nhớ tất cả việc làm này từ với quận đội rồi đến công an, rồi đến chỉ huy đơn vị ông làm đều là bí mật, con ông không hề hay biết.

Bước 5: Tìm bạn tốt để thân cận gần gũi con

Ông lại nhờ chỉ huy đơn vị tìm những đồng đội tốt, chăm chỉ, ngoan ngoãn, sắp xếp ở cùng tiểu đội với con, thân cận con ông để bạn bè có thể cùng nhau tâm tình, rồi dần dần thêm cho con ông.

Ông lần nào lên thăm con, cũng có quà cho những người bạn này và có lần ông còn xin phép đơn vị cho tất cả về nhà ông để nghỉ phép chơi. Ông và Vợ ông đón tiếp rất thân mật chu đáo, đều coi họ như con của mình.

Bước 6: Thường xuyên thăm nom để trực tiếp dạy dỗ con điều hay lẽ phải

Bước 7: Kéo dài thời gian cải tạo lao động để con trưởng thành

Thấy con đã khá hơn, biểu hiện biết tiết kiệm, thương yêu cha mẹ và các em, qua việc là luôn tìm cách gửi tiêu chuẩn vải này, đường, sữa, lương khô ngày đấy là 701, và 705 về cho cha mẹ và các em. Tôi có lần đến chơi cũng được ăn ké. Sau 2 năm nghĩa vụ, ông lại xin đơn vị cho con ông được cải tạo lao động nghiêm ngặt thêm 3 năm nữa, nói rằng đây là do yêu cầu của đất nước.

Bước 8: Cho con đi học để lập nghiệp cho con

Sau 5 năm con ông đã trở thành người khác hẳn, ông lại làm việc với chỉ huy đơn vị để đề nghị cho con ông được đi học bổ túc văn hóa hết phổ thông trung học và đã được đơn vị đồng ý.

Ở đây con ông là có 5 năm cải tạo lao động mà là làm anh nuôi, chứ còn bạn thấy ông Trưởng giả dạy con không ạ? Hai mươi năm vẫn đi hót phân và sau đấy thì dạy con cả đời, tức là sau 50 năm thấy con thành tựu lúc đấy mới công bố mình là cha, và chuyển giao tất cả các việc quản lý về tài sản.

Chúng ta tiếp tục ạ: Ông đề nghị cho con ông được đi học bổ túc văn hóa hết phổ thông trung học và đã được đơn vị đồng ý. Thực ra với những thành tích mà cậu ấy đạt được, cộng với tiêu chuẩn quân nhân trong những năm cống hiến nên cậu ấy tự đủ tiêu chuẩn để được đi học. Kết quả là cậu ấy thức ngày thức đêm để học mong đổi đời nên cuối cùng cậu ấy đã đỗ tốt nghiệp PTTH (ngày đấy gọi là tốt nghiệp lớp 10 ạ)

Sau khi tốt nghiệp PTTH, cậu ấy lại được đơn vị tiếp tục cử đi thi Đại học, thi khối C: Văn, Sử, Địa. Đây cũng là do ông định hướng vì ông sợ kiến thức tự nhiên của con ông bỏ lâu nên quên nhiều, không thể chơi lại được với những học sinh chính quy nên ông nói:

- Thôi con cứ học thuộc lòng cho cha.

Ông cũng ngày đêm học cùng con. Con học thuộc xong thì đưa sách cho ông kiểm tra, một bên là cậu ấy đọc, một bên là ông soát theo sách. Kết quả cậu ấy đỗ điểm khá

cao, nếu tính cả điểm tiêu chuẩn của quân nhân thì cậu ấy thừa 2 điểm để được đi học ở nước ngoài. Ngày ấy đi học nước ngoài là cứ ai thi điểm cao, đủ tiêu chuẩn quy định của Bộ Đại Học thì đều được nhà nước cử đi học nước ngoài, kinh phí là do Nhà nước tài trợ, hoặc cũng có khi là do phía bên nước bạn tài trợ. Nhưng mà ông không đồng ý cho con ông đi. Ông nói:

- Con tính tình chưa thật chín chắn nên nếu sang nước ngoài, ăn sung mặc sướng rồi thì “Ngựa quen đường cũ”, lúc ấy lại không có cha mẹ ở bên cạnh thường xuyên nhắc nhở không cẩn thận rồi thì lại hỏng.

Và cuối cùng cậu ấy đã ở lại trong nước và học Đại học Tổng Hợp Văn.

Cuộc đời cậu ấy về sau rất là khá, lấy một cô vợ là giảng viên Đại học tổng hợp sử, còn cậu ấy ở gia đình thì là một người con tốt, người chồng tốt, người cha tốt; Ra ngoài xã hội thì cậu ấy là một đảng viên tốt, một nhà báo tốt.

Còn chú tôi, ông năm nay đã thọ 94 tuổi và đang sống vui vầy cùng cả gia đình, không phải là “Tam đại đồng đường” mà là “Tứ đại đồng đường”, 4 thế hệ sống cùng nhau.

Câu chuyện về chú tôi dạy con khiến tôi rất khâm phục, ông đã bằng tình thương, lòng kiên nhẫn và trí tuệ để kéo con mình từ địa ngục đi lên.

Các bạn! Thử hỏi trong chúng ta đây nếu có ai rơi vào hoàn cảnh con hư thế này thì bạn liệu có làm được như ông không? Tôi tin rằng rất rất ít người làm được, và sau đó thì bạn lại tha hồ kêu ca trách cứ rằng con hư hỏng, rồi

than thân trách phận rằng “Sao đời tôi kém phước thế này”.

Sau này khi có dịp tôi hỏi ông, thì được ông trả lời rằng: Ông học Phật trong Kinh Diệu Pháp Liên Hoa. Tôi đã tìm đọc và vừa rồi tôi đã đọc lại cho các bạn một đoạn để các bạn nghe đây. Cho nên ông thành công là đúng thôi, vì Phật không bao giờ nói sai, những điều Phật dạy đều là chân lý.

Nghe xong bạn đừng nói rằng trường hợp người thân của bạn là cờ bạc, ma túy nên vướng phải tín dụng đen, nên nếu không trả thì xã hội đen xử lý theo “Luật rừng” nên bạn đành phải chịu, đành phải chấp nhận với số phận.

Nếu gặp trường hợp này bạn hãy thêm 2 bước trước khi bước vào 8 bước sau của ông, đó là thứ nhất bạn báo cho cơ quan pháp luật để bảo đảm an toàn cho người thân của bạn và gia đình bạn; Sau đó bạn tuyên bố mình không thể chi trả cho những khoản nợ này được nữa như ca sĩ Đàm đã làm. Như vậy là thành 10 bước tất cả bạn nhé.

Mục chia sẻ cùng đồng học chúng ta kết thúc ở đây thôi.]

[Vâng ạ! thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ sang nội dung thứ 3 trừ bỏ những tập tánh xấu.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy

*Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 97

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vẫn đang học chánh văn 5.2 “Cha mẹ ghét cần thận bỏ” (Thân sở ố cần vi khứ).

Cũng có bản dịch là “Cha mẹ ghét, phải trừ bỏ”. Ở đây các bạn lưu ý, khác nhau ở chỗ “Cần thận bỏ” và “Phải trừ bỏ”. Chữ “Cần”, bởi vì cũng như là cha mẹ thích dốt lòng làm, không phải cái gì cha mẹ thích cũng dốt lòng làm hết ạ, “Cha mẹ ghét, cần thận bỏ” này cũng như thế, không phải cái gì cha mẹ ghét cũng bỏ hết ạ. Không phải vậy, mà tất cả những cái gì cha mẹ thích hoặc cha mẹ ghét mà hợp với nhân sinh, hợp với đại đạo thì chúng ta đều phải nỗ lực mà làm.

Chánh văn này có 4 nội dung:

- 1. Không giao du với bạn xấu*
- 2. Trừ bỏ những thói quen xấu*

3. Trừ bỏ những “Tập tánh” xấu

4. Nuôi dưỡng những thói quen tốt từ nhỏ cho trẻ

Chúng ta hôm qua đã học xong mục 2 là: Trừ bỏ những thói quen xấu, đó là hút thuốc, háo sắc, cờ bạc, và rượu chè.

Hôm nay, chúng ta sẽ học đến mục:

3. Trừ bỏ những tập tánh xấu

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Các bậc Thánh hiền sắp xếp lại. Con người có 4 tập tánh xấu cần phải đối trị, đó là: Kiêu, Xa, Dâm và Dật.

[Tức là Kiêu Mạn; Xa xỉ; Dâm là mê đắm; Dật là lười biếng. Các bạn, tập tánh xấu khác với thói quen xấu ở chỗ nào ạ?

Chỗ này xin chia sẻ thêm cùng các bạn: Thói quen xấu không phải là sinh ra đã có, như hút thuốc chẳng hạn, rồi uống rượu, cờ bạc không phải ai cũng có. Các bạn sinh ra có ai biết những thứ này đâu ạ, mà đây chính là do môi trường hoàn cảnh bạn tiếp xúc đã ảnh hưởng đến bạn.

Còn tập tánh xấu thì sao ạ? Ví dụ như: Tham, sân, si, mạn, tật - tật là đố kỵ ạ, xan là bõn xẻn, rồi kiêu, xa, dâm, dật thì ai sinh ra trong nhân đạo đều có cả, và nó song hành cùng ta cho đến hết đời. Trong phật pháp gọi là “Câu sanh ngã chấp”. Đây chính là nguyên nhân của luân hồi.

Hòa thượng có đưa ra một ví dụ: có 2 đứa trẻ 2 tuổi chẳng hạn, bạn cho một đứa trẻ 2 cái kẹo, còn một đứa bạn

chỉ cho 1 cái kẹo. Vậy thì cái đứa được 1 cái kẹo đấy nó sẽ kêu đòi, rồi nó giằng giật. Ai dạy nó? Không ai dạy, sinh ra đã có, thì đây chính là cái tính đố kỵ, là tham lam, có ai dạy nó đâu.

Kiêu mạn cũng vậy: Lúc nào mà mình chả nhất, mình tốt nhất này, mình giỏi nhất, con mình cũng nhất, nhà mình cũng nhất, mọi thứ đều là nhất hết. Cho nên kiêu mạn cũng thế, ai cũng có.

Xa xỉ: Ai cũng thích ăn ngon, ai cũng thích mặc đẹp, có ai là thích ăn uống kham khổ, hoặc mặc xấu đâu. Không có thì đành phải chịu, còn như khá lên một tí thì không lúc nào không nghĩ đến chuyện ăn, chơi, rồi du lịch. Đây là “Xa”. Đặc biệt là các bạn trẻ đấy ạ.

Cho đến “Dâm”, dâm là gì? Không phải chỉ là dâm nữ mà ở đây dâm là một cái thú vui bạn cứ đắm chìm vào đấy mãi. Tôi ví dụ như là game online chẳng hạn, rồi bạn quên hết cả trời đất.

Dật: “Dật” là lười nhác. Ai chẳng thích lười nhác, không phải làm, lại được sung sướng. Nói một cách chân thật thì mọi phát minh của con người đều nhằm tăng năng suất lao động, tức là làm ít hưởng nhiều, là lười đi thôi. Rồi trước đây 1 tuần nghỉ 1 ngày Chủ nhật, sau đó thì lại đòi đến nghỉ 2 ngày. Thậm chí nhiều nước phương Tây còn đang đấu tranh là một tuần nghỉ tới 3 - 4 ngày. Để làm gì ạ? Để hưởng thụ mà thôi. Cho nên tại sao cái ngành gọi là thực phẩm ăn uống, ăn nhanh đấy ạ “fast food” lại phát triển đến thế, vì mọi người đều thích lười.

Cho nên cái “Kiêu, xa, dâm, dật” này ai cũng có, bạn cứ suy từ bạn ra mà xem, bạn cũng có đấy đủ nên bạn

đừng bao giờ bạn hy vọng con bạn tự ngoan, mà mỗi lần nó với bản tính tự nhiên theo cái tập tính xấu này thì bạn đừng trách con vội, mà bạn phải thấy đây là cơ hội để rèn giữa con, cũng là rèn giữa chính mình. Bạn phải cảnh tỉnh con, rồi ngăn ngừa, rồi phòng chống cho con. Cả nhà cùng tu để nó, cũng như cả nhà bạn dần dần đều bỏ được cái lốt phàm phu này, đều là thành thánh thành hiền hết. Đây chính là câu: “Cầu bất giáo, tính nãi thiên” là nếu không được giáo dục thì cái tự tánh hay là cái Phật tánh “Nhân chi sơ, tính bản thiện” kia nó cũng sẽ bị che mờ hết.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thứ nhất: “Kiêu” (Kiêu mạn)

Chúng ta đôi chiều một chút ạ.

Cái thứ nhất: Kiêu mạn mình có không? Tu thân thì mới có thể tề gia. Nếu như bản thân chúng ta có thì phải nhanh chóng sửa đổi, đó chính là tu thân.

[Bởi vì tu thân chẳng qua là gì hả bạn? Là đoạn ác và tu thiện, tức là sửa những cái tập tính xấu và phát triển lên những cái tính thiện của mình mà thôi. Đây chính là tu thân].

Lại đôi chiều một chút, bây giờ con cái có thói quen này không? Nếu như có thì phải nhanh chóng mà dạy bảo nó.

[Đây ạ, Tiến sĩ Thái dạy bạn là bắt đầu phải quán chiếu từ mình, bây giờ bắt đầu lại xem đến lượt con mình, không có thì lúc nào cũng tăng trưởng cái kiêu mạn của nó.

Tôi ví dụ a, hôm nay về một cái, nghe con nó nói là con được toàn 10, bạn liền hỏi nó:

- Sao con giỏi thế? Thế ở lớp có mấy bạn được? Không có à? Sao chúng nó dốt thế nhỉ? Con mẹ giỏi quá.

Thế là hỏng rồi đấy.

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất:]

Một là: Kiêu mạn khiến bản thân không học được

Ở chỗ trước, chúng ta đã phải “Trưởng thiện, cứu thất”, có nghĩa là tăng trưởng các điều thiện, bỏ cứu những khuyết điểm. *[Chính là tu thân đấy a]*

Kiêu là kiêu ngạo. Kiêu ngạo không được nhiều thêm bởi nó không chỉ làm cho bản thân không học được, mà trong vô hình cũng đoạn mất nhân duyên gặp quý nhân của mình.

[Bạn để ý Tiến sĩ Thái nói ở đây là 2 ý, bản thân không học được, và đoạn mất cả nhân duyên gặp quý nhân.

Rất nhiều bạn vừa nghe ai đó nói, dù người đó có giỏi đến mấy thì giỏi, thì lập tức trong tâm bạn khởi lên ngay xem là người ta nói sai ở điểm nào, moi móc cho ra bằng được để mà phản biện người ta. Bởi vì mình là nhất mà. Bạn đừng vội hàm hồ lướt qua điều này nhé! Bạn hãy thử chiêm nghiệm lại chính bạn mà xem? Bởi vì đây là tôi cứ suy từ tôi ra. Trước đây tôi lúc nào khi nghe người khác nói là bắt đầu lập tức trong tâm tôi khởi lên ngay điều này, tìm xem họ nói sai ở chỗ nào để rồi chê bai, để rồi phản biện. Vậy thì đúng như Tiến sĩ Thái vừa nói nếu bạn như vậy thì

bạn không thể nào bạn học được điều gì ở bên ngoài nữa trong khi bạn học thì vô bờ.

Cho nên khi Hòa thượng đến gặp lão cư sĩ Lý Bình Nam để xin làm học trò. Lão cư sĩ nói: tất cả những cái sở học của Ông từ trước tới nay tôi không công nhận. Nói như thế có nghĩa là gì? Là để cho cái tâm của anh phải rộng như là ruột của cây trúc quân tử thì lúc ấy anh mới có chỗ để tiếp nhận được những kiến thức của tôi. Và Hòa thượng đã đồng ý, sau đó thì Hòa thượng trở thành học trò của lão cư sĩ Lý Bình Nam, nên cuối cùng Hòa thượng đã thành tựu.

Lại nói kiêu mạn ngoài việc bản thân không thể học được như chúng ta vừa đề cập bên trên thì còn có là trong vô hình cũng đoạn mất nhân duyên gặp quý nhân của mình.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai là: Kiêu mạn đoạn nhân duyên gặp quý nhân

Vì sao ạ? Vì một người có đạo đức, có học vấn thì họ thích giao tiếp với những hạng người như thế nào? Người khiêm tốn. Chỉ cần quý vị ngạo mạn thì những người này sẽ lánh xa quý vị.

Tôi rất may mắn, lúc tôi học cấp 2, thầy giáo chủ nhiệm của tôi là thầy giáo dạy môn lý hóa. Một hôm thầy viết lên một hàng chữ, bắt đầu từ hôm đó tôi không dám quên nó. Thầy viết rằng: “Con người không được có khí ngạo mạn, nhưng không thể không có khí phách”.

[Đấy ạ, hai vấn đề khác hẳn nhau. Ngạo mạn khác, mà có khí phách lại khác.]

Khi thầy viết ra câu này, dường như một tia sáng rực rỡ chiếu vào trong tâm tư của tôi. Bởi vì giới chủ nghĩa học phổ thông rất ít nghe được những lời dạy cách làm người, thật sự là như vậy. Điều này làm cho tôi ấn tượng rất sâu sắc, và tôi cũng kỳ vọng mình không được ngạo mạn.

Khi tôi học ở Úc gặp được rất nhiều trưởng bối, khi học đến câu “**Sự chur phụ, như sự phụ. Sự chur huynh, như sự huynh**”, có nghĩa là “Kính chú bác, như cha mẹ. Anh em họ, cũng xem như anh em ruột”. Đột nhiên tôi cảm thấy mình học rồi là phải thực hành ngay.

Và lại tôi cũng cảm nhận rất sâu dày, làm cha mẹ quả thực không dễ. Mỗi vị làm cha mẹ mỗi ngày không chỉ cống hiến cho con cái, mà mỗi ngày họ cũng đang cống hiến cho xã hội này.

Khi tôi trở về phòng thì bắt đầu tìm những bậc trưởng bối.

Tôi hỏi:

- Xin hỏi ông sinh năm nào ạ?

Ông ta nói ra nên tôi biết ông lớn hơn tuổi cha tôi.

Tôi liền nói:

- Con chào bác Đàm.

Các bạn, cái cúi đầu, khom người chào này đã phát sinh ra sự biến hóa của hóa học. Khi khom lưng rồi đứng lên, thì vị trưởng bối này cười lớn.

Ông ta nói:

- Bay mấy vạn km rồi còn nhận được một đứa cháu trai như cháu.

Ông ta thật sự là rất vui.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm một chút ạ. Bạn thấy không? Trước một sự cung kính ai cũng yêu quý, ai cũng thích. Các bạn có con, cũng như các cháu học sinh đang ở đây, phải biết là ngày hôm nay khi các con gặp từ cô giáo đến các trưởng bối, rồi tất cả mọi người, các con lễ phép, thì rất có thể ngày hôm sau khi mình cần có những sự giúp đỡ, hỗ trợ trên nhiều phương diện thì sẽ có những bàn tay giơ ra để đỡ mình.

Ở đây có bác Vượng ạ, nhiều khi rất là tha thiết muốn tôi chia sẻ Phật pháp và Nho giáo. Với cái tâm tha thiết học và cái tâm khiêm hạ này vì tôi tin là bác Vượng phải nhiều hơn tôi tuổi, thì nhiều khi tôi thấy mình cũng nên làm một điều gì đấy, để đáp lại cái tấm chân tình, cái tâm tha thiết hiếu học này.

Vâng ạ, chúng ta tiếp tục bài giảng của Tiến sĩ Thái:]

Tôi tiếp tục hỏi người khác, hỏi đến Trần tiên sinh. Tôi nói:

- Con chào chú Trần.

Bởi vì ông ta cũng nhỏ tuổi hơn cha tôi. Khi đó bỗng nhiên có một vị trưởng bối đi đến, ông ta liền nói:

- Còn tôi nữa nè.

Đây chính là người đã ảnh hưởng rất sâu sắc đến sinh mạng của tôi sau này - chính là chú Lô.

Sau sự việc này, tôi nghĩ vị “Trưởng bối này thật sự rất yêu thương hàng hậu thế chúng tôi”. Ông sợ chúng tôi không gọi ông bằng chú nên tự mình kêu mình đi đến “Còn tôi nữa nè”. Ông đang tạo cơ hội cho kẻ hậu thế chúng ta.

[Tôi xin giải thích thêm: Ở đây các bạn phải hiểu một người như chú Lô - Ông đã từng làm Tổng Giám đốc của Yamaha, ông cũng là một cái người rất thành đạt trong công việc, ông là người học Nhu đạo, ở đây có một số bạn đang học Vĩnh Xuân Quyền thì biết rồi đấy ạ. Tức là kể cả trên cái con đường võ thuật, rồi trên con đường học vấn đạo đức, rồi trên con đường công danh sự nghiệp, ông đều thành đạt. Vậy mà trước một hậu sinh vẫn bối trẻ tuổi như thế mà ông tự chạy ra, ông bảo “Còn tôi nữa nè”. Cho nên Thầy Thái mới nói sao ạ? “Ông đang tạo cơ hội cho kẻ hậu thế chúng ta”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên tôi cũng kính cẩn đề lễ phép cúi đầu:

- Con chào chú Lô.

Sau cái cúi đầu này, cuộc đời của tôi liền xuất hiện sự thay đổi hoàn toàn. Cho nên các bạn biết, lễ phép có cần dạy không? Cần chứ!

[Xin chia sẻ thêm ạ: Vậy mà có một số người không được học đạo Thánh hiền, không hiểu. Cho nên khi tôi dắt cháu tôi đi chơi, cháu tôi cúi đầu, Chu Bi ấy ạ, cúi đầu 90 độ rồi chào “Con chào bác” thì lập tức liền bị bài xích

ngay: “Ta không phải là người Trung Quốc, ta không phải người Nhật Bản hay người Hàn Quốc, dẹp đi, dẹp cái đoạn ấy đi”. Thế thôi, thế đành phải thôi chứ giờ biết làm sao. Thế nhưng vẫn phải nói với con cháu mình: “Con vẫn phải giữ nề nếp đấy, rồi đến một lúc mọi người sẽ hiểu ra con như thế là cung kính, lễ phép”.

Có một câu chuyện kể về cuộc gặp gỡ của Lưu Huy với quý nhân là Bạch Cư Dị như sau:

Lưu Huy - Ông là người rất giỏi, văn hay, chữ tốt. Trong lúc ông còn đi học, ông đến một cái tu viện, ở đấy ông thấy nội viện có một bức vẽ của đại học giả Bạch Cư Dị đời Đường.

Bạch Cư Dị là một nhà thơ đời Đường và ông lại là một vị quan biết Bạch Cư Dị rất giỏi. Mặc dù Lưu Huy cũng là người rất giỏi nhưng từ đó Lưu Huy thường xuyên cúng lên một ít trái cây, trước bức họa của Bạch Cư Dị mà thành kính cầu khẩn rằng “Nếu con chỉ được một phần tài hoa của Ngài thôi, xem như là thượng tiên đã ban đại ân cho con rồi”.

Sau khi Lưu Huy khiêm hạ mà lễ lạt như thế thì ông đi dạo, chậm rãi bước ra bên cạnh một dòng sông nhỏ phía ngoài chùa. Bỗng nhiên, ông nhìn thấy có một ông lão ngồi trên tảng đá, dung mạo nho nhã ôn hòa, như là một học giả uyên bác, ông liền chủ động đến để chào hỏi. Ông lão cũng không lấy làm lạ, liền đáp lời trò chuyện. Ông lão nghị luận rất sâu sắc, tri thức thì uyên bác, hiểu biết rất nhiều phương diện, Lưu Huy không chỗ nào là không gặt đầu đồng ý, thái độ cũng rất khiêm cung.

Về sau, Lưu Huy liền lấy hết can đảm rồi hỏi:

- Lão tiên sinh uyên bác như vậy, không gì không biết, đó là vì sao vậy?

Ông lão cười rồi nói:

- Nói thật với anh, ta chính là Bạch Cư Dị. Nhận được tình nghĩa của anh, rất hổ thẹn vì không có biện pháp nào khác để giúp anh đạt được nguyện vọng, chỉ có thể gặp mặt anh để nói một vài nhận thức của mình mà thôi.

Đây ạ. Cách nhau là 200 năm đấy ạ, Bạch Cư Dị chết năm 846, còn Lưu Huy thì sinh vào năm 1029 ạ. Lưu Huy lúc này thăm giết mình, lại càng thêm cung kính. Thế thì sau đấy Lưu Huy có hỏi Bạch Cư Dị một số điều thì Bạch Cư Dị nói là về sau Lưu Huy sẽ làm quan Tế tướng. Lưu Huy sau khi nghe xong, liên tục bái tạ, lại thỉnh giáo tiếp:

- Vậy xin cho con hỏi về tuổi thọ của con thì thế nào ạ?

Bạch Cư Dị trả lời:

- Điều này đều có quan viên âm phủ ghi chép, ta không biết.

Nói xong, ông lão đứng dậy nhẹ lướt đi, tiến vào rừng trúc rồi mất hút không dấu tích. Về sau, Lưu Huy quả nhiên là đậu Trạng nguyên.

Đây ạ. Cho nên một cái niệm khiêm tốn hạ mình muốn học hỏi người thì bạn gặp được quý nhân ạ.

Chúng ta tiếp tục bài giảng của Tiên sĩ Thái ạ:]

Chiều hôm sau chú Lô kêu tôi đến. Chú ngồi ở trên ghế trong phòng khách, chú nói với tôi:

- Lúc chú 29 tuổi đã làm Tổng giám đốc.

[Tổng giám đốc này không phải là do tự đặt ạ. Thời đại bây giờ của chúng ta thì có rất nhiều giám đốc ạ, tổng giám đốc là tự phong. Làm một cái giấy thành lập công ty thôi, cầm cổ nhà chẳng hạn để vay vốn ngân hàng làm vốn đối ứng đủ để thành lập công ty. Thế là xong có cái con triện làm con dấu, thế là thành giám đốc rồi.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Nghे nói lúc đó có một bài báo đã chỉ trích rất nhiều Tổng giám đốc kiểu này. *(Tức là Tổng giám đốc tự đặt đấy ạ)*. Chú thì không phải loại Tổng giám đốc đó. Những người góp vốn cho công ty, họ ngồi 2 dãy ghế, mỗi người đều chất vấn chú rằng: “Nếu xí nghiệp của họ phát sinh vấn đề gì đó, hoặc khi nhân sự xuất hiện tình trạng nào đó, ông nên giải quyết như thế nào?”

Đây đòi hỏi phải có công phu và kinh nghiệm chân thật. Chú đối đáp rất là thông suốt. Thế là bắt đầu từ 29 tuổi thì chú làm Tổng giám đốc, Tổng giám đốc chuyên nghiệp, chuyên môn giúp cho mọi người giải quyết nguy cơ của xí nghiệp.

Chúng ta rất khó khăn mới gặp được người có năng lực như vậy. Nhưng rất may mắn, bởi tôi là một người lễ phép, khiến chú cảm thấy rất là vui. Lốp trẻ bây giờ mà còn có đứa lễ phép như vậy. Cho nên vừa ngồi xuống là chú liền đem kinh nghiệm và trí tuệ mấy mươi năm cuộc đời của mình kể cho tôi nghe.

Tôi nghe rồi vừa mừng lại vừa lo. Tôi lo điều gì? Lo nhãn quan của mình quá kém, không nhận biết được diện mục của Lô Sơn (*Nghĩa là núi cao ạ*). Bởi chú Lô ngồi xuống cạnh tôi, tôi không nhận ra được ạ.

[Vâng ạ, chúng ta cũng vậy ạ. Có biết đâu là bên cạnh mình toàn là Lô Sơn cả. Có biết đâu là bên cạnh mình là Phật này, là Bồ Tát, là A La Hán. Nhưng mà mình, vì mình kiêu mạn quá nên mình không thể nào nhận được ra các Ngài.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Nhưng cũng từ đó tôi lãnh hội được một đạo lý, người thật sự càng có năng lực thì càng như thế nào ạ? Càng khiêm nhường.

Chú Lô giống như người chú rất thân thiết ở bên cạnh, tuyệt đối không phải khoe khoang với tôi. Những người thật sự càng có năng lực thì càng khiêm nhường.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm: Trong Liễu Phàm Tứ Huấn có nói đến cái trường hợp của Trương Úy Nham. Bạn có nhớ không ạ? Trương Úy Nham văn thơ rất là giỏi vậy mà đi thi thì trượt. Đến khi bị trượt rồi thì ông tức quá quay ra mắng luôn cả ban giám khảo là “Đồ mắt không trông”.

Lúc đấy có một vị đạo sĩ đi qua, nhìn thấy thì cười. Trương Úy Nham giận quá quay sang mắng luôn cả vị đạo sĩ đấy nữa. Thì vị đạo sĩ này mới nói là:

- Người văn hay chữ tốt thì tâm phải bình khí phải hòa thì văn mới hay được. Mà ta xem người như thế kia thì

đúng là tâm không bình, khí không hòa thì vẫn không hay là đúng rồi lại còn đi mắng người gì nữa?

Sau khi nghe đạo sĩ nói thế thì bắt đầu là Trương Ủy Nham giật mình tỉnh ngộ thì mới bắt đầu thỉnh giáo đạo sĩ. Đạo sĩ mới chỉ cho biết rằng Muốn có công danh thì một điều đặc biệt quan trọng là phải khiêm hạ. Từ đấy Trương Ủy Nham bắt đầu ra sức sửa mình, và cuối cùng thì ông đã thi đỗ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai tiếng đồng hồ nói chuyện với chú Lô nội tâm của tôi rất kích động, tôi chỉ muốn lập tức để làm một động tác. Động tác nào ạ?

Lúc đó tôi thật sự cảm nhận được sâu sắc vì sao người xưa lại coi trọng sự đạo đến như vậy.

[Vâng ạ, Sư đạo là gì hả bạn? Đạo thầy trò. Cho nên Hòa thượng mới giảng, mà câu này không phải là của Hòa thượng ạ, về sau Hòa thượng có nói là của Ngài Áu Dương Cảnh Vô là: Phật giáo không phải là tôn giáo, mà là sư đạo, có nghĩa là đạo thầy trò.

Vì sao ạ? Bởi vì tôn giáo là dạy cho bạn rằng là cứ hướng ra bên ngoài để tôn xưng một cái chủ thể nào đấy rồi tha hồ để mà lễ lạy rồi xin xỏ.

Nhưng mà Phật giáo thì là sư đạo, tức là đạo thầy trò. Có nghĩa là bạn muốn có cơm ăn thì Phật dạy bạn cách trồng lúa. Bạn muốn có đậu ăn thì Phật lại dạy bạn cách trồng đậu, chứ không phải là Phật mang đến cho bạn một ruộng lúa, hoặc một đầu thóc hoặc là mang đến cho bạn cả

mấy cân đậu như thế này để bạn ăn. Không phải như thế ạ, mà là dạy cho bạn cách gieo trồng. Nếu các bạn cứ nghĩ rằng các bạn vào chùa hoặc là ra Tam Bảo rồi các bạn lay, xong các bạn xin đủ thứ, nào là “Cho con mua may bán đất này, cho con đi một về mười, cho con đi tươi về tốt này”, làm gì có chuyện đấy, đây là mê tín.

Cho nên Phật mới dạy bạn là nếu mà bạn muốn giàu có thì bạn phải bố thí tài, gồm cả nội tài và ngoại tài; Bạn muốn thông minh trí tuệ thì bạn phải bố thí pháp; Bạn muốn khỏe mạnh, khang kiện, sống lâu? Thì bạn phải bố thí vô úy, tức là giúp cho chúng sinh không còn bị sợ hãi.

Mà đúng đấy ạ. Tất cả những cái điều đấy nếu bạn thực hiện thì bạn sẽ thấy dần dần nó chuyển cho mà xem. Ngay bản thân tôi cũng thế ạ, từ khi chia sẻ Phật pháp với các bạn, vì tôi nói bằng khẩu mà nên giọng nói bây giờ nhiều bạn bảo là êm tai hơn trước. Đây là sự thật! Cho nên Phật pháp là sư đạo, là đạo thầy trò.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai tiếng đồng hồ nói chuyện với chú Lô, nội tâm tôi rất kích động, tôi chỉ muốn lập tức làm một động tác, động tác nào ạ? Lúc đó tôi thật sự cảm nhận sâu sắc vì sao người xưa lại coi trọng sư đạo đến như vậy.

Vì sao ạ? Bởi vì thầy giáo chắc chắn là không tư lợi, chỉ hy vọng dùng trí huệ của họ để thành tựu cuộc đời cho học trò, hoàn toàn không cầu sự đáp trả.

[Đây mới là sư đạo thật sự ạ. Xin chia sẻ ạ. Còn như các bạn bảo con các bạn đến dứt lớt thầy giáo để được điểm cao, được thi đỗ thì đấy không còn là sư đạo nữa rồi. Đây

là mua bán, bạn đã đem chủ nghĩa mua bán vào học đường rồi. Vậy thì thử hỏi rằng những học trò đấy khi ra đời họ có còn nhìn lại cái người thầy ấy với một niềm kính trọng không? Không bao giờ có.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc đó, tôi cảm nhận rất sâu sắc liên định quỳ xuống. Vì lúc trẻ Chú Lô học Nhu đạo, cho nên động tác của chú đặc biệt nhanh chú lập tức kéo tôi đứng dậy, và nói rằng:

- Không được.

Vậy là tôi quỳ không thành công. Kể từ hôm đó, mỗi lần tôi học xong, chú Lô đều nói:

- Đến đây, đi bộ với chú.

Vừa đi chú lại vừa hỏi tôi:

- Hôm nay con nghe “Đệ Tử Quy” cảm thấy thế nào? Nghe câu chuyện Đức Dục cảm thấy thế nào?

Tôi báo cáo tâm đắc của mình cho chú, chú liền nói:

- Con thấy chưa được sâu sắc lắm, con thấy chưa được rộng lắm.

[Qua đoạn hội thoại này của chú Lô và Tiến sĩ Thái, các bạn đừng coi thường là chúng ta chia sẻ Đệ Tử Quy đã đến lần thứ năm, rồi các bạn không chịu nghe nữa.

Ngay tôi là người hiệu đính cái bộ Đường Đến Hạnh Phúc, vậy mà cứ mỗi lần tôi chia sẻ tôi lại phát hiện ra những cái điều mới lạ, những khái thị mới lạ. Và tôi cảm

thấy là rất là vui khi tôi thấy cư sĩ Yên phân lớn là phát hiện ra những cái điểm mới đây của tôi, tôi chốt lại những cái gì cho là tinh túy mà mình quán chiếu được. Ví dụ như thói quen nó khác với tập tánh như thế nào. Còn nếu không các bạn đọc các bạn sẽ hàm hồ lướt qua, rồi khi các bạn gấp sách lại, các bạn cũng không thể nào nhớ nổi Tiến sĩ Thái đã giảng những gì.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Rồi chú mỗi mỗi phân tích cho tôi nghe cho nên tuy sống cạnh chú chỉ có hơn 2 tháng mà thực sự đã cho cuộc đời tôi một sự nhắc nhở, không phải tính trong vòng 2 tháng này mà thực sự là sự trợ lực suốt cả cuộc đời của tôi.

Ngoài 2 tháng này ra, sau khi tôi đi khỏi nước Úc, chỉ cần có cơ hội tôi đều chủ động gọi điện cho chú Lô. Chú cũng rất vô tư cho tôi nhiều kiến nghị rất tốt, cho tôi nhiều lời dạy rất hay.

[Xin chia sẻ thêm cùng các bạn. Cho nên nền tảng Đệ Tử Quy của thầy Thái dạy là từ chú Lô đây ạ. Kết quả là thầy Thái đi khắp cả thế giới để hoằng dương Đệ Tử Quy. Bây giờ thì thầy đã xuất gia rồi, đã cận kề Hòa thượng.

Trong A Nan Vấn Phật Sự Kiết Hung Kinh, Phật mới dạy là có 2 điều kiện để bạn có thể thành tựu là thân cận thiện hữu tri thức. Thiện tri thức chính là minh sư. Đương nhiên bây giờ mình không tìm được minh sư, vì minh sư là người đã chứng đắc thì mình tìm được những người gọi là người nhân thật sự. Đây chính là “Gần người nhân tốt vô hạn, đức tiến dân, lỗi ngày giảm”.

Còn “Hữu tri thức” thì chính là bạn lành. Cho nên chúng ta cùng tu đây, chính là bạn lành đấy ạ, các bạn cố gắng cùng nhau sách tấn để mà nỗ lực chăm chỉ nghe pháp, nỗ lực chăm chỉ tu hành.

Hòa thượng bảo tại sao lại phải có đạo tràng ạ, mà không để cho bạn ở nhà bạn tu cho yên tĩnh? Bởi vì đạo tràng chính là nơi để sách tấn nhau.

Tôi ví dụ nếu bạn không đến đạo tràng, bạn bảo “Ừ thời khóa của bạn là vào giờ này, giờ này, mình sẽ lên”. Thế nhưng đến giờ đấy thì bạn bảo khi thì: “Ôi tôi bận quá rồi, hoặc ôi tôi mệt quá, hoặc ôi chưa ăn cơm, hoặc ôi khách đến, hoặc ôi tự nhiên con nó lại đến chơi, rồi bấm chuông boong boong”. Ví dụ 9h tối hôm qua tôi định lên niệm Phật thì bắt đầu cả nhà Tuấn Hằng vừa về kéo đến, thế là hết niệm Phật.

Vậy thì phải có đạo tràng để đến giờ đấy là bạn phải đi, như là đi học đi làm vậy, không có cách nào khác. Cho nên đạo tràng chính là nơi để sách tấn lẫn nhau, nương tựa vào nhau, đây chính là bạn lành.

Hòa thượng có giảng Đạo tràng chẳng phải do sức người tạo nên, mà do chư Phật, Bồ tát gia trì. Nên đạo tràng có chư Phật gia trì, Long thiên ủng hộ. Mọi người ở trong đạo tràng này tu học phải đặc biệt tôn trọng cái nhân duyên hiếm có khó gặp này, phải hết lòng nỗ lực nhất định nội trong đời này viên mãn thành tựu. (Đây là tôi trích trong Khai thị số 5: Việc lớn nhất của đời người là gì?)

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp đến mục:]

Vậy nên các vị phụ huynh “Ngạo không được nuôi lớn” gọi là “*Mãn chiêu tổn, khiêm thọ ích*” có nghĩa là “Kiêu căng thì chuốc lấy tổn hại”.

[Xin chia sẻ thêm cùng các bạn, Hòa thượng có nói, bạn nghe nhé:

- Đối với Thiên đạo thì trời bạt núi cao để coi như là bù xuống chỗ đất thấp;

- Đối với Địa đạo thì nước chỉ chảy vào chỗ trũng chứ không bao giờ lại chảy vào chỗ cao;

- Đối với Nhân đạo, người nào cũng yêu quý người khiêm hạ, còn ghét người kiêu mạn.

- Đối với quỷ thần thì thường xuyên bốn cột những kẻ kiêu ngạo.

Thế là từ Thiên đạo, Địa đạo, Quỷ đạo cho đến Nhân đạo đều ghét những người kiêu mạn. Vậy thì bạn thành tựu với ai được ạ?

Khổng Tử cũng nói là có hai dạng người không cần bàn đến nữa, đó là người Kiêu mạn và Keo kiệt. Cho nên đủ thấy rằng kiêu mạn nó nguy hiểm đến chừng nào.

Chứ có phải bảo bạn là kiêu mạn, bảo bạn, tôi còn giỏi hơn ông nọ bà kia, rồi khinh tất cả trời đất, khinh tất cả cổ thánh tiên hiền thì bạn chắc chết rồi. Bởi vì cái kiêu mạn đấy là đi ngược lại với pháp tắc đại tự nhiên, cho nên chắc chắn họa sẽ đến.

Cho nên thầy Thái cũng để cái kiêu mạn này lên đầu tiên trong 4 cái tập tánh xấu ạ: Kiêu – Xa – Dâm – Dật đấy ạ, Không Tử như vừa nói với bạn đấy cũng đặt lên hàng đầu.

Ngài Viên Liễu Phàm dạy con 4 điều, thì điều thứ 4 cũng là điều quan trọng nhất, đó là phải giữ hạnh khiêm cung.

Hôm trước cũng có nói với bạn về Hồ Chủ Tịch: Người sinh ra trong một gia đình nhà Nho gốc. Bạn để ý nhé, tên của người lúc nhỏ là Nguyễn Sinh Cung, còn anh của người là gì? Là ông cả Khiêm. Chính là giữ hạnh khiêm cung đấy. Thì cuối cùng là Người phát lên đến làm đến Chủ tịch nước ạ.

Thế cho nên mới nói là cái hạnh khiêm cung đó rất là quan trọng.

Tiến sĩ Thái kết luận:]

Cho nên nhất định phải nuôi dưỡng thái độ khiêm nhường cho con cái.

[Còn nuôi dưỡng thế nào thì đến Chương II: Xuất Tắc Đệ (Lễ độ và Khiêm nhường) chúng ta sẽ được học.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến 3 cái tập tánh xấu còn lại là xa xỉ, dâm, và dật.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 98

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đang học chánh văn 5.2 “Cha mẹ ghét cẩn thận bỏ”, đang dừng ở mục thứ 3 là: Trừ bỏ các tập tánh xấu, cũng đã kết thúc nội dung thứ nhất đó là tập tánh kiêu mạn.

Hôm nay, chúng ta sẽ chuyển sang học tới tập tánh xấu]

Thứ hai: “Xa” (Xa xỉ)

[Bây giờ chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng ạ:]

Nếu như một đứa trẻ sống xa xỉ thì rất khó chuyển đổi nó, bởi vì từ xa xỉ vào tiết kiệm thì rất khó.

[Bạn đã nhớ tôi chia sẻ là lúc đi học thì đi bộ đến lúc là miền Nam giải phóng, cụ ông đi vào tiếp quản Sài Gòn

ra mua được một cái khung xe đạp, mua các phụ tùng bằng tem phiếu. Thế là có một cái xe đạp, thì nghĩ đến đi bộ dút khoát không đi nữa, mỗi chân lăm.

Đến lúc xây dựng gia đình có cái xe máy phóng vè vè, thì lúc đấy bà nội sống ở chỗ Hai Bà Trưng, chồng tôi đi công tác, bảo vợ:

- Mẹ mày chủ nhật chịu khó đạp xe lên đấy.

Bảo:

- Thôi thôi tôi chịu thôi! Giờ đi xe máy mãi rồi thì đi xe đạp làm sao được!

Thế đến lúc mà nhiều tuổi hơn tí thì mua được cái ô tô, mưa không đến mặt nắng không đến đầu thì hôm nào con nó mượn ô tô để đi, chồng bảo vợ:

- Thế anh lấy xe máy đèo em đi nhé!

Thì bảo:

- Chịu! Tôi cảm tôi chết à?

Không đi. Thế là từ tiết kiệm mà sang xa xỉ vô cùng nhanh, nhưng mà từ xa xỉ mà xuống tiết kiệm thì không làm được.

Hòa thượng nói là trong cái đợt khủng hoảng năm 1998, rất nhiều các nhà tư sản tự tử, nhảy lầu. Nhưng mà bảo có phải ông ấy đến mức độ là “Tứ cố vô thân” không còn 1 đồng nào? Không phải. Ông vẫn có đến tiền triệu, ông vẫn giàu hơn rất nhiều người, nhưng chỉ có điều trước đây ông ấy là trăm triệu, là tỷ triệu, thì bây giờ ông ấy chỉ

còn độ khoảng triệu thôi, thì không chịu được rồi là nhảy lầu tự tử.

Cho nên muốn trẻ không vướng vào xa xỉ thì ở mục này Tiến sĩ Thái giảng có 2 ý. Một là: Không đưa trẻ đến chốn ăn uống xa hoa; Hai là: Mẹ ngày thường không được trang điểm lộng lẫy.]

Một là: Không đưa trẻ đến chốn ăn uống xa hoa.

Có một thầy giáo dạy thư pháp, một vị phụ huynh học sinh gọi điện đến nói rằng: Hôm nay ông sẽ đến đón con trẻ một chút, lại nói mời thầy đi ăn tối cùng với con ông ta, rồi ông ta mới có thể đến đón được.

Vị thầy giáo này đồng ý, cùng với đứa nhỏ này (đứa nhỏ mới học cấp 1) ra quán để ăn.

Vừa bước vào đứa nhỏ này liền cầm thực đơn lên rồi nói:

- Đến đây.

Người phục vụ liền chạy đến. Nó nói:

- Cho tôi hai chai coca.

Người phục vụ liền đi lấy coca, nó liền nghênh ngang bắt đầu chọn món. Sau đó người phục vụ đem coca đến, nó chỉ:

- Món này, món này, món này ...

Đều là tự nó chọn món.

Vị thầy giáo này trở mắt nhìn, đợi nó chọn xong, thầy lấy thực đơn lại để xem, nó đều là chọn những món ăn rất đắt tiền.

[Đấy, bạn thỏa mãn những cái dục vọng ăn chơi, muốn ăn gì thì ăn, muốn chơi gì thì chơi.]

Đợt này nghỉ mừng 2/9, nghỉ Tết dương lịch, các con học giỏi: Tốt! Bố mẹ sẽ đưa các con đi du lịch một vòng, và lúc ấy là vào bất kể gọi là vào quán đặc sản nào cũng được. Thế đến lúc nó xa xỉ quen, rồi cuối cùng nó lấy đâu ra cái để chi tiêu phục vụ cho cái dục vọng của nó? Vậy thì nó phải tìm cách gọi là đi kiếm tiền thật nhiều. Như thầy Thái nói, không phải là nó kiếm để nuôi vợ nuôi con, nuôi cha mẹ nó mà là để thỏa mãn cái dục vọng của nó. Rồi lúc ấy nó mặc kệ các bạn, thì lúc ấy các bạn kêu khóc cái gì?

Tôi có gặp một người bạn, thì chị ấy mới xòe cái điện thoại ra cho tôi xem. Chị ấy bảo:

- Con trai này, con dâu với cháu, đang đi chơi ở trong Nha Trang. Đây này. Ảnh của chúng nó chụp này. Tung xòe lên. Nào là đi lướt ván này, rồi nó khoe là nó vào khách sạn Meritous là một trăm năm mươi nghìn 1 cốc nước dừa hầu xay.

Chị ấy không hề học đạo. Vậy mà chị ấy nói với tôi sao?

- Thế này thì làm sao mà dạy được trẻ.

Tôi cảm nhận ngay đến cái bài mà chúng ta vừa chia sẻ. Tức là từ cái việc mà một đứa trẻ nó sẵn sàng giết cả cha mẹ nó, nó đầu độc cơm. Vì cái gì? Vì phí bảo hiểm. Và

cái phí bảo hiểm ấy nó dùng làm cái gì? Để nó mua một cái điện thoại di động. Cho nên là cái dục vọng của nó rất là lớn.

Vì sao mà dục vọng lớn như thế? Là bởi vì hai việc. Việc thứ nhất, là từ nhỏ bạn thuận theo tập tánh của chúng, chúng muốn ăn gì thì ăn, chúng muốn chơi gì thì chơi, chúng muốn mặc gì thì mặc, bạn đều thỏa mãn hết. Đây là bạn thỏa mãn cái xa xỉ của chúng. Cho nên hôm vừa rồi, cư sĩ Hằng đưa cho tôi xem cái ảnh của Chu Bông mặc cái áo trắng rất là đẹp. Tôi bảo:

- Rất xinh, nhưng mà con đã thỏa mãn theo cái tập tánh của trẻ, lúc nhỏ muốn ăn gì thì ăn, muốn chơi gì thì chơi, muốn mặc gì thì mặc. Vậy thì khi chúng đã tiêm nhiễm cái thói xa xỉ đấy thì chúng sẽ phải nỗ lực để đi kiếm tiền.

Các bạn cũng thế, các bạn cần ô tô, các bạn cần nhà đẹp thì các bạn phải nỗ lực xông ra để đi kiếm tiền, để thỏa mãn cái dục vọng của mình thì cuộc sống, thương trường như một bãi chiến trường. Bởi vì toàn là tổn người để lợi mình mà. Từ cạnh tranh dẫn đến đấu tranh, từ đấu tranh dẫn đến chiến tranh, rồi dẫn đến ngày tàn lúc nào mà không hay.

Tôi có bảo với cư sĩ Hằng là:

- Con sẽ nói với mẹ rằng con không tổn người lợi mình.

Tôi bảo:

- Nếu như cái nào mà tổn người lợi mình mà con cũng nhận ra thì đây là con đã thuần thực bài giảng của Tiến sĩ

Thái. Nhưng có những khi con tốn người lợi mình mà con không hề phát hiện ra điều ấy.

Cho nên dự vọng mở ra là một cái vực sâu không đáy. Các bạn sẽ phải nỗ lực đi kiếm tiền, đến lúc cuối cùng “Lao tâm, lao lực, thân thể bệnh hoạn”.

Bạn cứ xem lại cái hình ảnh của tài tử ưu tú năm 2019, ông là 67 tuổi, vậy mà trông ông tàn tạ. Từ một người đẹp như thế mà trông ông trở thành tàn tạ già nua như thế? Vì sao? Bởi vì ông mở ra một cái công ty để gọi là quay phim, nhưng cuối cùng cái công ty ấy bị đổ bể, ông lâm vào nợ nần, lao tâm lao lực, thân thể bệnh hoạn. Và rồi ông chết vào năm 2020 là năm ông 68 tuổi, không kịp nhấc lại điều gì cho người thân.

Cho nên mới nói là:

*Ngày thì cầm cân suy nghĩ
Mà đêm thì đốt đuốc tính toán
Hình hài cho lẩn thẩn
Tâm sự rối bòng hoàng
Vô thường bỗng chợt đến
Biển nghiệp sóng mênh mang.*

Tôi bảo với cư sĩ Hằng là:

- Khi nào con chưa đóng công ty thì mẹ chưa dùng nói.

Lúc đầu thì bảo: Thôi, người ngoài gieo duyên 3 lần, đối với con cái mình gieo duyên 10 lần, xong rồi mặc kệ, nghĩ bụng vậy. Thế đến lúc gieo duyên 10 lần rồi nó mặc kệ

mình nó không nghe. Tôi định mặc kệ rồi đấy, thế nhưng cư sĩ Ông nhắc tôi một câu này:

- Vẫn phải dạy con, là bởi vì nếu nó không nghe mà nó xảy ra chuyện gì, liệu chúng ta có bỏ được nó không?

Thế là tỉnh ra, giờ nó không nghe, nếu nó sụp xuống cái thì đúng rồi, cả nhà mình sụp mà mình vẫn không bỏ được con cơ mà. Vì trong Phật Thuyết Phụ Mẫu Ân Trọng Kinh có nói là:

***Không ghét con mù điếc
Không hiềm tật chân tay
Con cùng chung máu mủ
Lòng thương chẳng đổi thay***

Cho nên tôi mới bảo cư sĩ Hằng, bán cái công ty ấy. Máy năm rồi, thế nếu như con vẫn cứ không đóng được thì mẹ vẫn cứ còn nói. Thế bây giờ bảo đóng rồi, tôi bảo:

- Nay nhớ, nếu đã quyết tâm, quẳng toẹt nó xuống.

Tôi đưa ra cái câu chuyện gọi là “Chú Hans sung sướng”. Ở đây có một số bạn được nghe rồi đấy, trong chuyện cổ Grim:

Chú Hans đi làm công cho người ta, thì sau 5 năm chú được chủ trả công cho một cái cục vàng to bằng cái đầu con ngựa. Chú rất là phấn khởi, hớn hở để bê cái cục vàng ấy về nhà.

Trên đường đi, thì trời thì nắng mết mà cục vàng thì nặng, chú mệt quá, dọc đường chú gặp một cái người phi một cái con tuấn mã rất là đẹp, mà phi nhanh.

Chú thấy thế thì lúc cái người ấy bắt đầu cũng ngồi nghỉ cạnh chú cạnh gốc cây, thì mới bảo: Ủ, mình tội gì, bây giờ một cái cục vàng mình bê nặng thế này, mà cái người này thì họ thanh thân họ phi ngựa thế này. Thế cuối cùng cái người kia bảo vậy thì tôi đổi cho chú. Đổi luôn!

Từ cục vàng lấy con tuấn mã. Thế đi, bắt đầu đi, dùng con tuấn mã đẩy đi thì lúc thì vì không quen nên bị con ngựa ấy nó đá. Thế thì con ngựa nó đá cho cái thì ngã đau quá, thì lúc ấy đang ngồi đau quá thì lại thấy có người dắt con bò sữa đi qua. Giữa trời nắng họ lại vắt sữa, rồi uống được. Thấy thế bảo thế thì đổi. Lại đổi thành con bò.

Thế xong rồi dắt con bò đi một lúc thì vừa mới chân vừa nóng, mà đến lúc định vắt sữa thì con bò nó không cho bởi vì không quen, nó đá cho. Thế là cuối cùng thấy thế lại sâu nảo, cuối cùng đi mới gặp người bê một con ngỗng. Bảo ừ thôi thế lại đổi thành con ngỗng.

Xong cuối cùng đi một hồi nữa xong lại đổi được thành con gà. Thế xong rồi vẫn thấy coi như phiền nảo quá thì lúc ấy đến cái bờ suối thì gặp một cái người thợ mài dao đi qua, và ngồi nghỉ ở đấy. Vừa mài dao vừa hát “Không có ai thanh thân bằng ta, ta chỉ có hàng ngày mài dao thế này thôi, rất là thanh thân”.

Chú đổi nốt con gà để lấy hòn đá mài. Chú bê cái hòn đá mài ấy đi và cuối cùng dọc đường chú vẫn thấy mệt quá, thì lúc ấy đến cái suối thì chú hơi bị trẹo chân thế này. Cuối cùng chú quăng òm cái hòn đá mài xuống suối, và cuối cùng chú trở thành người tự do, hai tay giơ lên “Ta là người tự do”. Và cuối cùng chú sung sướng trở về.

Vậy thì các con hãy làm đúng như chú Hans đi, hãy quảng cái hòn đá mài này xuống suối, có phải là thanh toán bao nhiêu. Đừng có bao giờ lý luận với mẹ một câu rằng “Con đã cười lên mình hồ”.

Câu này là nói về chỗ nhà Hằng, nhưng tất cả các bạn làm kinh doanh các bạn hãy lưu ý. Tôi không bảo các bạn đóng, nhưng mà các bạn làm như thế nào đấy, mà nếu như đến quá mức đi rồi phiền não, rồi thân thể bệnh hoạn, rồi lao tâm lao lực, rồi con cái các bạn, người nhà các bạn coi các bạn như người đã chết rồi, đi suốt sổ ngày đêm. Các bạn phải nghĩ đến những lời tôi nói. Tôi bảo tại sao không nghĩ đến cái câu gọi là “Tri túc thường lạc”. Hãy học gia đình cư sĩ Bàn Uẩn, thậm chí ông có tiền ông còn cho lên cái thuyền ông đục để cho rơi xuống sông hết cơ mà. “Nhiều một việc không bằng ít một việc, ít một việc không bằng không có gì”. Khi nào các bạn cảm nhận được đây thật sự là quán trọ, sao không làm như thế?

Mà cả nhà mình, đôi thì không phải đôi, hãy yêu thương đùm bọc lẫn nhau, lúc các con có tiền thì các con báo hiếu cha mẹ, lúc không có cha mẹ mà có thì cha mẹ có thể gọi là bao bọc các con và các cháu, có cái gì đâu. Có nhiều thì dùng nhiều, có ít thì dùng ít, phải nhớ cái mục tiêu của nhà mình trước là cuộc sống hạnh phúc, sau là vãng sinh Tây Phương Cực Lạc thế giới.

- Cái nguyên nhân thứ hai là bạn dạy trẻ bằng vật chất hóa: Con làm cái này thì con được 1.000, con làm cái kia con được 5.000. Cho nên trẻ đã quen với dục vọng về tiền tài, rồi sẽ đến tập tánh xấu xa xỉ này.

Từ hôm nay tôi mong các bạn bắt đầu phải quán sát lại, không thì các bạn cứ học nhưng mà các bạn vẫn cứ làm những cái việc kia một cách rất là tuần tự bình thường. Không hề để ý đến là mình sai rồi. Bởi vì có thể bạn nghe pháp của thầy Thái nhưng cứ vậy thôi, bạn nghe hay hay nhưng mà bạn không quán sát lại hành vi.

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Các bạn, đứa trẻ nhỏ này đã học theo ai? Cha của nó làm quan, quý vị xem, hành vi xa hoa của người cha này đã trực tiếp truyền lại cho ai? Cho con trai ông.

Các vị phụ huynh, chúng ta không nên thường xuyên dẫn con cái vào chốn ăn uống xa hoa.

[Thầy Thái nói là không nên thường xuyên, tôi nói các bạn cách luôn đi. Bởi vì với một cái nền kinh tế đang phát triển của Việt Nam nó rất là nóng, và đồng thời trong cái bối cảnh hiện tại, đây như thầy Thái nói này:]

Nó quen ăn uống cao lương như vậy rồi, đương nhiên không còn quen ăn những món thanh đạm nữa. *[Một lý do.]*

Hơn nữa đến những quán ăn lớn sẽ thấy những người lớn có những hành vi không tốt.

[Chỗ này thì bia ôm này, chỗ kia thì là vũ nữ này, nhạc sống mà, hát hò rồi nhảy rồi thậm chí cả thoát y vũ nữa, rồi là cặp bồ cặp bịch cũng dẫn nhau đến đây. Thế thì ngoài cái việc là tạo cho nó những cái xa xỉ về các cái món ăn, gọi là quen ăn ngon mặc đẹp rồi. Liệu về sau nó ăn cơm cà với rau muống có ăn được không? Không ăn được.]

Cho nên những nơi con cái không được đến, những nơi không cần thiết thì không nên dẫn nó theo. Cần thận, không nên làm tăng trưởng tác phong xa hoa của con cái.

[Đấy ạ, phải làm sao đấy phải dập được. Ngày trước thì cụ ông nhà tôi có nói thế này:

- Các nhà tư sản cũ của Hà Nội, họ rất là giàu, nhưng trông họ rất là bình lặng. Thậm chí bạn nhìn bạn không biết họ là tư sản cơ. Có khi họ có cả chục biệt thự ở Hà Nội. Họ chỉ có tìm cách giấu tiền để cho không cho ai biết. Chứ không phải như là một số người mới nổi bây giờ nào khoe xe sang, khoe nhà đẹp, khoe quần áo sang trọng, du thuyền đắt tiền, ăn uống thì toàn là sơn hào hải vị.

Cho nên hôm qua cái cô bạn không học đạo mà cô hiểu. Cô giờ ra cái ảnh cô bảo:

- Thế này thì làm sao mà dạy được con đây!

Đấy ạ, nhìn thấy ảnh con mình cháu mình đi chơi tung bay lên ở trong Nha Trang, rồi đi nước ngoài, một năm đi mấy lần. Hôm nay thì phước còn, thì còn có làm ra được chút tiền, nhưng nếu như không biết tu phước, thì cái số tiền này nó sẽ nhanh chóng cạn. Mà giàu có đến như không biết bao nhiêu vị mà về sau còn lâm vào cảnh màn trời chiếu đất rồi đi ăn mày.]

Hai là: Mẹ ngày thường không trang điểm lộng lẫy.

[Đó, không cấm các bạn trang điểm nhá, thế nhưng nói là “Ngày thường không nên trang điểm lộng lẫy”. Đấy ạ, thầy Thái dạy rất hay, tôi đây là tóm lại cái câu của Thầy Thái thế nhưng mà tôi cũng phải chọn từ làm sao “Trúng”

chứ không nói “Mẹ không được trang điểm lộng lẫy” thì các bạn chẳng ai đi học nữa.]

Mẹ tôi rất ít trang điểm, khi phải đến nơi chính đáng mẹ tôi mới trang điểm sơ qua một ít. Cho nên hai người chị của tôi cũng không trang điểm nhiều nhưng cũng rất có ý nghĩa, không trang điểm nhưng da lại rất đẹp. Đây là trên làm dưới theo.

Trong Chu Tử Gia Trị Cách Ngôn có nói đến “Nô bộc vật dụng tuần mỹ, thê thiếp thiết kỵ điểm trang” (Tức là tôi tớ chớ dùng người giỏi đẹp, thê thiếp thì cấm ham trang sức).

[Bây giờ lại dùng người giúp việc, rồi dùng thư ký cho chồng, hoặc cho vợ cũng thế, toàn là những anh đẹp trai hoặc là những cô xinh gái mà tài giỏi như thế thì không cẩn thận mất cả công ty, mất cả gia đình.]

Làm người vợ hàng ngày không nên trang điểm lộng lẫy. Vì sao? Ra ngoài sẽ như thế nào? Sẽ có rất nhiều người đến quấy nhiễu mình, mà mình cũng quấy nhiễu người khác, không tốt.

[Ngày trước tôi cũng quần áo mấy tủ, dù mua bao nhiêu cũng thiếu, đã đẹp rồi còn muốn nữa. Thế đến lúc thấy như thế thì cụ ông tôi mới nhắc:

- Con không nên gọi là từ trang điểm rồi quần áo, phán sáp. Con đẹp đấy! Nhưng con phải nhớ là, một cái bông hoa nó nở đẹp thế này thì ong bướm nhất định nó sẽ quay đến để nó hút nhụy. Vậy thì tự con tạo cho con sự phiền phức theo mình, và ngoài ra thì con lại cũng làm phiền cho những người khác.

Cho nên tại sao tôi vẫn nói với các bạn là tôi vào Đệ Tử Quy rất nhanh bởi vì cụ ông toàn dạy tôi những điều này rồi.

Lúc ấy tôi sần lăm, vì lúc nào mình đi ra đường cũng được mọi người trầm trồ, nên tôi không có để gì nghe được. Đến khi nào thì tôi nghe được ạ? Đến năm tôi ngoài 30 tuổi thì tôi bị dị ứng. Đó. Mặc dù phấn sáp tôi đánh luôn luôn là nhẹ nhàng. Nhưng bắt đầu tôi bị dị ứng hết. Hai năm trời tôi đi khám chữa bệnh đều không khỏi. Đông Tây y tôi đi hết, cuối cùng gặp một cái người bác sĩ, thì cái người bác sĩ này có nói với tôi là:

- Chỉ có cách là không dùng phấn sáp nữa.

Thế là tịt, thế là mình không nghe lời thì đã có chương duyên thì cũng là tăng thượng duyên cho mình. Cấm không cho dùng nữa. Từ đấy trở đi tịt.

Nếu mà không có như thế, tôi vẫn còn cứ tự say mê với mình. Các bạn có nhớ cái câu chuyện người vợ của một cái nhà buôn không ạ? Cô ấy rất đẹp và cũng suốt ngày cô ấy đấy gọi là gọi soi gương, rồi phấn sáp tĩa tốt sắc đẹp cho mình.

Thế một lần chồng đi buôn ở ngoài khơi thì đưa vợ đi cùng, thì không ngờ là cái lần ấy là bão nó đánh, thì cái con thuyền là bị nhấn chìm xuống biển khơi, cô vợ chết. Cái thân xác ấy được đánh dạt lên bờ biển.

Khi Ngài Mục Kiền Liên dẫn vị gọi là Thi Lợi Bí Đề - Hơn 100 tuổi mới đi tu, lúc đầu nản quá định bỏ, thì Ngài Mục Kiền Liên mới dẫn đến mục sở thị một số những cái hoàn cảnh.

Thì đi đến cái bờ biển ấy thì thấy có một cái bộ xương như thế này, thì có một cái con bọ nó cứ rúc rĩa từ mũi mắt, từ hốc mắt ra. Thì lúc đấy Ngài Mục Kiền Liên mới nói là đây chính là cái thân xác của người vợ xinh đẹp của vị lái buôn kia. Vì bà ta quá tham cái sắc đẹp đấy mà cuối cùng khi chết thành con dòi ấy là nó cứ ngấm ngứa cái mặt mình mà, là nó cứ rúc rĩa vào đấy. Nghe đấy hã là một.

Thứ hai là đến khi nghe pháp của Hòa Thượng Thích Thiền Tâm, thì có nói đến là, có một vị Tỳ kheo ni đã từng tụng Kinh Pháp Hoa lâu lâu. Thế nhưng mà cuối cùng vẫn không bỏ được cái niệm say mê cái sắc đẹp của mình, thì kiếp sau thành gì ạ? Các bạn nhớ không? Thành kỹ nữ, đấy ạ. Thế tôi hã quá.

Ở đây rất nhiều bạn nữ, tôi vẫn muốn là làm sao để cho các bạn có thể cảm nhận được rằng: Cuộc đời ta đến đây sự thực là quán trọ. Khi bạn đến một cái quán trọ, hay một cái khách sạn, bạn lại cứ ra sức để coi như dọn dẹp, bày biện, lau chùi cái khách sạn đấy để làm gì? Vì trước sau bạn cũng đi cơ mà.

Cũng vậy, đối với cái thân xác này của các bạn cũng vậy. Nếu bạn quyết tâm liễu sinh tử, thoát luân hồi, và mấy cái tấm gương tôi vừa nói, thì nên vừa phải.

Đương nhiên tôi cũng không bao giờ cấm, là bởi vì có bạn thì vợ ngộ đạo, nhưng chồng không ngộ đạo, chồng vẫn thích khoe vợ đẹp cơ mà. Nhưng mà bạn phải luôn luôn nhớ đến điều này, tự kiểm chế mình và rồi đấy hóa độ cho chồng con.

Đến khi học đến Vô Lượng Thọ của Hòa thượng giảng thì mới biết rằng là 16 vị Bồ Tát mà đến trong Pháp

hội Vô Lượng Thọ có một vị là gì ạ? Quang Anh Bồ Tát. “Quang” là ánh sáng đấy. Bạn tu thế nào thì tu, cái vẻ mặt của bạn nó phải tỏa ra hào quang, chứ không phải dùng phấn sáp. Cho nên Hòa Thượng bảo khi đài truyền hình mời lên giảng thì có nói là: “Bôi phấn sáp vào một chút”, Hòa thượng bảo:

- Không, nếu không thì tôi không giảng nữa.

Và đúng là tôi sang bên Hồng Kông tôi thấy ngài 90 tuổi mà cái nước da thì phải nói là, đến cả người mẫu diễn viên điện ảnh chẳng thấy có ai có cái nước da bên ngoài mà đẹp như thế.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có một em nhỏ đi ra ngoài với cha mẹ, mẹ của nó trang điểm rất đẹp. Đứa con trai nói với mẹ rằng:

- Thê thiếp thiết kỵ điểm trang (có nghĩa là: Thê thiếp cấm ham trang sức).

Vì đứa nhỏ này cũng được học Đệ Tử Quy, cũng được học Châu Tử Gia Trị Cách Ngôn, bởi nó vừa học thuộc Châu Tử Gia Trị Cách Ngôn. Hai vợ chồng nhìn nhau mà cười. Người mẹ cảm thấy con mình hiểu được đạo lý, nên cô ta tự đi làm cho son phấn nhạt đi. Vì vậy không nên làm tăng trưởng các tác phong xa hoa của con cái.

Thứ ba: “Dâm” (thường đấm vào thú vui nào đó)

Quan điểm của một số người thế gian cho “Dâm” là nữ sắc. Kỳ thật không chỉ nữ sắc mới là dâm. Chữ “Dâm”

này là nói con người đắm vào những dục vọng nào đó mà không thể nào ra khỏi được.

Một là: Cần hạn chế trẻ nhỏ với những thú vui chơi

Ví dụ trẻ nhỏ bây giờ chơi điện tử, lên internet, nó chơi bao lâu? Máy tiếng đồng hồ, chơi nhiều rất hại trí. Cho nên những thú vui chơi chúng ta cũng nên có hạn chế với trẻ nhỏ.

[Thưởng cho nó, ừ con được điểm tốt, đồng ý cho con chơi Internet hoặc là chơi cái trò chơi game này. Phải kiểm soát cả cái trò đấy, và phải có một cái giờ nhất định, chứ không phải toàn những cái trò gọi là bạo lực, rồi bắn giết nhau, không được, bạn phải kiểm soát. Ví dụ Chu Bi rất thích cái gọi là cái chương trình siêu trí tuệ - Ok, cho vào nhưng mà phải kiểm soát.]

Hai là: Hướng trẻ vào niềm vui cầu học vấn.

Kỳ thật khi một người thật sự cảm nhận được niềm vui của sự cầu học vấn, khi họ thật sự cảm nhận được sứ mệnh trên thân họ, thì họ sẽ không mất quá nhiều thời gian hao ở những việc không liên quan gì đến cuộc đời mình.

[Tăng Tử viết: “Sĩ bất khả dĩ bất hoảng nghị. Nhậm trọng nhi đạo viễn. Nhân dĩ vi kỷ nhậm, bất diệc trọng hồ? Tử nhi hậu dĩ bất diệc viễn hồ?”]

Có nghĩa là: Tăng Tử nói: Kẻ sĩ không thể thiếu lý tưởng lớn lao và ý chí kiên cường, bởi vì họ phải gánh trách nhiệm thì nặng mà đường thì xa. Lấy “Điều nhân” làm gánh (Điều nhân là giáo dục con người) chẳng phải

là nặng sao? Đến chết mới được ngừng nghỉ, chẳng xa là gì?

Cho nên các bạn đã cùng làm với tôi nhiều hôm 12 giờ đêm chưa đi ngủ. Tôi giục các bạn đi ngủ nhưng bản thân tôi vẫn chưa đi ngủ. Vì đã cảm nhận thấy sứ mệnh ở trên thân mình rồi. Thì họ sẽ không mất quá nhiều thời gian hao ở những sự việc không liên quan với cuộc đời của mình. Làm gì thì làm phải lợi ích cho người. Nói gì thì nói cũng phải lợi ích cho người. Không có thời gian để mà bàn những chuyện vô bổ.

Tăng Quốc Phiên ông là một vị tiến sĩ triều Đạo Quang, nhà Thanh. Ông giữ chức vụ Thị lang của các bộ Binh, Lễ, Lại, Hình, đồng thời ông còn là một nhà Nho lỗi lạc. Ông thường giáo huấn các con về ba đặc điểm để biết một gia đình có hưng thịnh hay không. Ngoài 2 việc đầu là xem con cháu họ có ngủ dậy muộn không và có chăm chỉ làm việc nhà hay không, thì đặc điểm thứ 3 chính là nhìn xem con cháu có thường đọc sách kinh điển của các bậc cao nhân thánh hiền hay không?

Tăng Quốc Phiên cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đọc sách. Ông cho rằng, chỉ có đọc sách mới có thể trực tiếp cải biến được khí chất, phong cách, tính tình của con người. (Bạn lưu ý đoạn này ạ) Trong sách của Tăng Quốc Phiên có đoạn viết: “Nhân chi khí chất, do vu thiên sinh, bốn nan cải biến, duy độc thư tắc khả biến hóa khí chất”. Đoạn này có ý nói rằng là: Khí chất của con người là sinh ra là đã có, vốn là điều khó cải biến được, nhưng đọc sách lại có thể cải biến được ạ.

[Đây chính là câu mà cổ nhân xưa cũng nói “Giang san dị cải, bản tính nan di, có nghĩa là núi sông còn có thể

dồi dỗi, nhưng mà bản tính thì rất khó rời. Nhưng đọc sách lại có thể cải biến được khí chất của con người.]

Khi dạy con đọc sách, Tăng Quốc Phiên nhấn mạnh ba điểm chủ yếu như sau:

Thứ nhất là phải đọc sách kinh điển (hay đây chính là sách của Thánh hiền đây ạ)

Người con trai lớn của ông là Tăng Kỳ Trạch ngay từ nhỏ đã đọc hai cuốn sách là “Thập tam kinh” và “Nhị thập tam sử”. Đây cũng là hai cuốn sách chính, Tăng Quốc Phiên lấy làm gốc để dạy con.

(Thập tam kinh là bộ mười ba tác phẩm kinh điển được Nho học đề cao. Ngũ Kinh, Luận Ngữ và Hiếu Kinh thành bảy tác phẩm, gọi là Thất Kinh. Sau đó, Lễ Kinh lại được tách thành ba tác phẩm về Lễ riêng biệt và Kinh Xuân Thu cũng được tách thành ba tác phẩm Xuân Thu riêng, thì thành mười ba, gọi là thập tam kinh.

“Nhị thập tam sử” là tên gọi chung của 23 bộ sử do các triều đại khác nhau của Trung Hoa biên soạn. Xưa nay, 23 bộ sử này được xem là sử thư chính thống của các triều đại, nên còn được gọi là “Chính sử”. Trong quá trình biên soạn “Tứ khố toàn thư” các tác giả lại sao lục từ “Vĩnh Lạc đại điển” ra bộ “Cựu Ngũ Đại sử” và được Hoàng đế Càn Long khâm định, xếp vào thành “Chính sử”, tổng hợp 24 bộ sử này được gọi là “Khâm định nhị thập tứ sử” gọi là 24 bộ sử có bút tích công nhận của Hoàng đế. (Trích: Lai lịch 24 bộ chính sử của Trung Hoa cổ đại – Tác giả An Hòa)

Chúng ta tiếp tục:

Theo quan điểm của Tăng Quốc Phiên thì những tác phẩm kinh điển này đã trải qua và được khảo nghiệm bởi lịch sử. Sở dĩ chúng được xưng là các tác phẩm kinh điển bởi trong đó hàm chứa trí tuệ, và tư tưởng. Hơn nữa những tư tưởng và trí tuệ này cũng được kiểm nghiệm bởi thực tế. Đây là những điều đáng giá nhất để người đời sau học tập và lĩnh hội.

Những điều thuộc về tri thức thì sẽ thuận theo thời gian mà không ngừng đổi mới. [Tức là thay đổi theo gian đầy ạ]

Nhưng những gì thuộc về tư tưởng và trí tuệ thì càng trải qua thời gian sẽ càng lắng đọng và càng có các giá trị học tập [Đây chính gọi là siêu việt thời không ạ]. Cho nên, con đường lớn nhất, tắt nhất để lĩnh hội được trí tuệ của các bậc hiền nhân là đọc sách thánh hiền chính là tác phẩm kinh điển.

Sách thánh hiền nhất định phải đọc một cách chăm chú, chuyên sâu, bởi vì từ hiệu quả học tập mà nói thì đọc chăm chú sẽ có hiệu quả tốt hơn là đọc lướt qua. Tuy rằng, đọc qua loa cũng có thể thu được những kiến thức bề mặt và đọc được nhiều nhưng lại cũng sẽ quên nhiều [và chúng ta thì phần lớn đều là ở dạng đọc qua loa cả]. Đọc một cách chăm chú thì không giống như vậy, nó sẽ ngấm dần dần và ăn sâu vào tâm trí người đọc.

Thứ hai là chưa đọc xong cuốn thứ nhất thì không cần vội đọc sang cuốn thứ hai

Rất nhiều người mắc phải tật xấu này. Người ta thường đang đọc cuốn sách này lại giở cuốn khác để đọc,

như vậy cuối cùng, một cuốn cũng đọc không xong, một quyển cũng chưa đọc được thông, được thấu.

Thứ ba là phải bồi dưỡng sở thích và mục tiêu đọc sách cho con

Người con trai thứ nhất của ông là Tăng Kỷ Trạch không thích các khoa thi cử, không thích những điều rập khuôn và vắn tắt cổ, nhưng lại đặc biệt yêu thích ngôn ngữ và xã hội học của phương Tây.

Tăng Quốc Phiên biết sở thích của con, liền khích lệ con tìm đọc sách theo sở thích của mình.

Hơn nữa, điều khó nhất và cũng đáng quý nhất chính là, những điều mà con trai thấy hứng thú đều là những điều phương Tây, mà Tăng Quốc Phiên lại không giỏi về những điều này, nhưng ông cũng đã cố gắng tìm hiểu. Về sau này, Tăng Kỷ Trạch viết hai cuốn sách nổi tiếng là “Tây học thuật lược tự thuyết” và “Kỳ hà nguyên bản”, đều do Tăng Quốc Phiên phê duyệt trước khi xuất bản.

Đối với người con trai thứ hai là Tăng Kỷ Hồng, ông cũng áp dụng phương pháp khích lệ này. Biết được con trai có hứng thú với toán học, ông đã cố vũ, khích lệ con nghiên cứu toán học.

[Bạn thấy không ạ, nền tảng cho con là phải đọc sách kinh điển rồi, ngay từ nhỏ. Đây chính là tiên dạy lễ, khi chúng đã có nền tảng chúng có thể đọc sách theo sở thích của chúng, đương nhiên là có sự kiểm soát của ông. Cho Nên Tăng Kỷ Trạch xuất bản 2 cuốn sách đều phải là ông đều phê duyệt trước. Đây chính là hậu học văn.

Chúng ta tiếp tục ạ:]

Điều đáng quý chính là, sau khi Tăng Kỷ Hồng kết hôn, vợ của Tăng Kỷ Hồng là Quách Quân cũng ham đọc sách. Thời ấy phụ nữ mà ham đọc sách là điều hiếm có, nên Tăng Quốc Phiên thuận theo cái việc dạy bảo con trai, cũng thuận tiện để giáo dục con dâu nghiên cứu, và đọc sách.

Khác với sở thích toán học của chồng, Quách Quân chỉ có hứng thú với văn học và sử học – đây là phương diện mà Tăng Quốc Phiên vô cùng thông giỏi. Cho nên, dưới sự chỉ dẫn của Tăng Quốc Phiên, con dâu ông đọc rất nhiều sách kinh điển và cuối cùng cũng trở thành một người phụ nữ tài danh trong lịch sử. (Tác giả An Hòa)

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên hướng trẻ vào niềm vui chân thật cầu học vấn. Chúng ta cứ liên tục bảo họ không được làm điều này, không được làm điều kia, không bằng quý vị mở rộng tâm lượng của họ, để họ có chí hướng cho cuộc đời của mình. Sau đó quý vị sẽ hướng dẫn họ cùng nhau học tập, nuôi lớn thái độ hiếu học của họ. Điều này rất quan trọng.

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến tập tánh xấu thứ 4 là “Dật” tức là lười nhác.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ*

*Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 99

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học chánh văn 5.2: “Cha mẹ ghét, cần thận bỏ”, đang dừng ở mục 3- Trừ bỏ các tập tánh xấu, đó là: Kiêu, Xa, Dâm, và Dật. Cũng đã kết thúc tập tánh xấu thứ ba là “Dâm”.

Hôm nay chúng ta sẽ học nốt tập tánh xấu cuối cùng, là “Dật”. Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Thứ tư: “Dật” (Chơi bời lêu lổng)

Chữ “dật” là phóng dật, tức là chơi bời lêu lổng. Chúng ta thấy rất nhiều lời giáo huấn trong gia đình, đều chú trọng vào vấn đề nuôi dưỡng thái độ cần cù cho con cái.

[Vậy nuôi dưỡng thái độ cần cù cho con cái thì được cái gì? Ở đây có 5 ý:

- 1- Hiểu sự khổ nhọc của cha mẹ mới biết cảm ơn*
- 2- Thân thể khỏe mạnh*
- 3- Tích lũy kinh nghiệm*

- 4- *Tăng thêm ý chí của con người*
 - 5- *Mối quan hệ xã hội sẽ tốt*
- Bây giờ chúng ta nghe Tiến sỹ Thái giảng:]*

Một là: Lợi ích của việc cần cù chăm chỉ

Câu đầu tiên trong Châu Tử Gia Trị cách ngôn có nói đến:

“Lê minh tức khởi, sái tảo đình trừ” (có nghĩa là: Mờ sáng dậy ngay, rảy nước quét sân); “Yếu nội ngoại chỉnh khiết” (có nghĩa là: Để trong ngoài gọn sạch);

“Ký hôn tiện tức, quan tỏa môn hộ, tắt thân tự kiểm điểm” (có nghĩa là: Đêm đến đi ngủ phải đóng rào khóa cửa, tắt phải tự kiểm tra).

Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm:

Tăng Quốc Phiên, ông nói về 3 đặc điểm để nhận biết một gia tộc hưng hay suy, trong đó có 1 đặc điểm là xem con cháu có chịu đọc sách Thánh hiền không (bài trước chúng ta đã chia sẻ về đặc điểm này), 2 đặc điểm còn lại là đều liên quan đến thái độ cần cù lao động của con cái, đó là:

“Chỉ cần nhìn xem con cháu gia đình này nếu như ngủ đến lúc mặt trời lên cao mới bắt đầu dậy, thì gia đình này đang từ từ lười biếng mà đi xuống.

Thứ hai: Nhìn xem con cháu trong nhà có chăm chỉ làm việc hay không? Bởi vì thói quen làm việc sẽ ảnh hưởng đến cả cuộc đời của một con người”.

Sáng nay, tôi với cư sĩ Ông như thường lệ vẫn dậy sớm để niệm Phật. Nhưng mà tôi thấy cư sĩ Ông ngồi không yên, cứ chốc lại chạy lên, chốc chạy xuống. Làm gì ạ? Nấu xôi.

Tôi mới bảo:

- Ông buồn cười thật, cái thời gian đối với mình rất là quý, ông phải tập trung vào niệm Phật đi, ông cứ chạy lên chạy xuống vì nồi xôi. Ông có thể gọi các con nó dậy được cơ mà.

Nhưng mà nhất định không gọi. Một lúc sau khoảng 6 giờ sáng thì cư sĩ Hằng dậy thật.

Bạn nào nhớ được trong cái bài gọi là “Cha mẹ thích dóc lòng làm”? Vâng ạ! Khi về thăm cha mẹ để làm gì? Vâng ạ, đúng rồi! Thứ nhất, là: Tận hiếu, đây chính là dưỡng phụ mẫu chi thân. Thứ hai, là để cho cha mẹ được vui vẻ, là “dưỡng phụ mẫu chi tâm”. Mà rõ ràng cư sĩ Hằng cũng đã vào đầu được cái bài này, nên 6 giờ sáng, cư sĩ Hằng cũng dậy, nhưng mà bố đã nấu xong hết rồi.

Thế bây giờ có mỗi một nồi xôi cũng lại đi nấu cho con, vừa làm cho nó “lười biếng”, vừa làm cho nó không thể nào “tận hiếu” được, vậy thì nó không có một tí phước nào cả.

Tôi mới bảo:

- Ông hãy nhớ cái câu chuyện mà thầy Thái kể. Hán Cao Tổ khi lên ngôi, thì có ban thưởng đất đai, rồi là phong tước vị cho đến 100 vị công thần.

Trải qua 100 năm, sử học gia của triều Hán đột nhiên nghĩ ra nói: “Tôi đi tìm hiểu xem, đời sau của 100 vị công thần này như thế nào?” thì thấy có đến 99 vị là dòng tộc đều sa sút. Có rất nhiều dòng tộc con cháu còn đi ăn mày. Chỉ có một dòng tộc duy nhất, đó là dòng tộc của Tiêu Hà là hưng thịnh.

Vì sao dòng họ của Tiêu Hà lại được như vậy? Vì khi được chia đất, Tiêu Hà là người nhận miếng đất xấu nhất. Tại sao ông nhận miếng đất xấu nhất? Bởi vì ông nghĩ, miếng đất xấu nhất thì con ông sẽ phải lao động, sẽ phải vất vả, thì nó sẽ nên người.

Thứ hai, là khi Tiêu Hà nhận miếng đất xấu ấy, thì không bị người đời nhòm ngó. Hôm nay mình làm quan đã vậy, ngày mai mình không làm quan nữa, thì nếu là miếng đất đẹp thì sẽ bị người đời nhòm ngó, và sẽ tìm cách để cướp đi. Cho nên sau 100 năm, chỉ còn có một mình gia tộc của Tiêu Hà là vượng, là phát triển.

Tôi nói tiếp:

- Vậy bây giờ ông muốn con ông thế nào ạ? Con ông như con cháu của 99 cái vị công thần kia? Hay là con ông được rèn luyện từ những cái khó khăn vất vả, rồi được như con cháu của dòng họ Tiêu Hà?

Cho nên, nếu các vị cư sĩ nhà tôi mà không cảm nhận được thì tôi đành phải tự nói ra, dù có bảo là tôi nói nhiều thì tôi vẫn cứ phải nói. Vì sao? Bởi vì trong Kinh Lăng Nghiêm có câu: “Thử phương chân giáo thế, thanh tịnh tại âm văn (có nghĩa là: chúng sinh phương này nhĩ căn là nhạy bén nhất). Cho nên lúc Đức Thế Tôn còn tại thế, suốt

đời giảng kinh thuyết pháp, là dùng âm thanh làm Phật sự, không có văn tự.

Hơn nữa trong kinh Hoa Nghiêm, Phật có dạy về Ngũ Châu Nhân Quả thì cha mẹ, vợ chồng, con cái, họ là đều có cái duyên phận rất sâu với ta, nên ta phải dạy, chứ giờ biết làm sao được ạ? Không thể nói: “Gieo duyên 3 lần không được thì thôi, mặc kệ”, không thể nói như vậy.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất:]

1- Biết tri ân, cảm ơn

[Có lao động mới hiểu sự khổ nhọc của cha mẹ, mới biết cảm ơn]

Trong một gia đình, có rất nhiều người sống cùng nhau, vậy ai là người làm việc gia đình? Trước đây đều là con cái làm, có lao động mới không ăn không ngồi rồi. Khi con cái biết gánh vác việc nhà, nó mới hiểu được sự khổ nhọc của người làm việc.

Chúng ta có nhắc đến câu “*Có cực nhọc mới biết cảm ơn*”. *[Nhưng]* quý vị có phát hiện ra là lòng biết ơn của lớp trẻ bây giờ rất khó hay không? Nguyên nhân ở đâu? Bởi vì nó là “*Trà đưa đến mới đưa tay bưng, cơm đến miệng mới há miệng ra*”.

Có một em nhỏ, sau khi nghe rồi liền nói với tôi:

- Thừa thầy, nếu trà đến mà không đưa tay bưng, cơm đến mà không há miệng ra thì làm sao mà ăn được ạ?

Đúng là nó không biết sự cực khổ của dân gian.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm: Tôi còn nhớ thời chúng tôi còn nhỏ, tất cả các việc nhà như: lau nhà, quét nhà, giặt quần áo, thổi cơm, rồi phơi quần áo... tất tậ là anh chị em chúng tôi đều chia nhau ra mà làm. Cha mẹ đi làm về là chỉ việc có ngồi vào mâm là ăn cơm thôi. Ăn xong, chúng tôi lại tiếp tục đi rửa bát. Vậy mà học vẫn cứ giỏi.

Còn bây giờ thì ai là người làm việc trong nhà ạ? Toàn cha mẹ hết, nếu không thì là người giúp việc. Con cái thì nào là lý do học, rồi chơi bời lêu lổng, không phải làm một việc gì cả, “cơm bưng, nước rót đến tận miệng”. Về đến nhà chỉ có vỗ tay, vỗ chân thế này là ngồi vào ăn cơm. Ăn cơm xong là buông đũa, buông bát rồi chui tọt vào phòng riêng của mình, rồi nào là vi tính, là game online, là Ipad, thế là mặc kệ người giúp việc đến cha mẹ muốn làm gì thì làm. Dễ quá nên nào biết khó khăn mà tri ân, đã không biết tri ân thì chỉ có đòi hỏi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có một em nhỏ khác, thầy giáo nó dùng Đệ Tử Quy để dạy dỗ. Thầy giáo nói với học trò:

- Sinh nhật là ngày chịu nạn của mẹ, cho nên trước đây thì nghĩ nào là mua bánh kem bông lan, bây giờ thì nên nghĩ khác đi.

Tức là hướng dẫn cho chúng sinh nhật thì nên dốc hết tâm lực để cho mẹ khỏi phải quá khổ cực. Bé gái này vừa học lớp 4 xong, về đến nhà liền nói với mẹ:

- Con muốn xào một đĩa thức ăn cho mẹ ăn.

Nó xào món bí đỏ. Vừa vào bếp, bởi thân nó không đủ cao nên nó nhắc một cái ghế rồi đứng lên trên đó, bắt đầu đổ dầu vào chảo, dầu bắn lên, nó liền tìm một đôi găng tay. Vì sợ tay bị bắn dầu trúng nên nó tìm một đôi găng tay lớn. Tiếp đó nó đổ bí đỏ vào, dầu vẫn bắn lên cao như thế nào? Càng cao hơn.

Trong tình thế cấp bách này, nó nhanh chân đi lấy một cái mũ bảo hiểm của ba nó để đội lên đầu, thế là đầy đủ vũ trang rồi. Cuối cùng thì mồ hôi mồ kê nhễ nhại mới xào được 1 đĩa thức ăn. Nó bung đĩa thức ăn đó ra, trong lòng nó có trưởng thành không? Sau này ăn thức ăn của mẹ nấu, có còn chê bai nữa hay không? Chắc chắn là không rồi. Có làm nó mới biết, mẹ mình vừa đi làm vừa nấu nhiều thức ăn như vậy thật là không dễ. Cho nên có cực nhọc mới biết cảm ơn.

[Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm một chút: Ví dụ bạn là mẹ, khi bạn thấy con bạn xào lên một đĩa bí đỏ vừa sượng, vừa mặn chẳng hạn, bạn lại bảo:

- Úi, thế này thì làm sao mà nuốt được, phí toi cơm, thôi lần sau dọn đi.

Thế thì thôi! Sau mỗi lần chúng định vào làm việc thì bạn đều cản. Lần thứ nhất bạn cản, lần thứ hai bạn cản, lần thứ ba bạn cản, đảm bảo lần sau nó không bao giờ vào nữa. Thế rồi về sau bạn lại còn chê trách nó là: “Con nhà mình sao mà lười thế”, mà bạn không nhìn thấy cái nhân chính là bắt đầu từ đây.

Các bạn phải xoay trở lại, và phải dạy con thật sự từ những việc nhỏ này. Có ai sinh ra đã biết làm đâu. Nó không biết làm thì bạn phải dạy cho nó. Tiến sĩ Thái nói là

“bạn phải mất công một tí”. Thôi thì bây giờ chúng ta đã trót đến tuổi này rồi mới biết đến Thánh đạo, thì bạn phải mất công một tí. Vâng ạ, nói thế thôi, chứ dù mất công “nhiều tí” chúng ta cũng vẫn cứ phải làm. Mỗi lần như vậy thì đây là chính là cơ hội để bạn dạy cho nó. Về sau khi chúng lớn, chúng chăm chỉ, chúng biết làm việc và chúng tận hiếu thì bạn về già mới có phước chứ.

Còn nó không biết làm mà bạn không chịu dạy nó, còn ngăn cản nó, làm cho nó, hoặc có người giúp việc làm hết, thì về sau đến lúc bạn già nằm một chỗ, thì bạn cứ việc mà bạn nằm còng queo ở đấy. Chúng nó sẽ bỏ đi hết. Chúng nó chỉ có ăn chơi, chúng nó sẽ rất tự tư. Cho nên tại sao những gia tộc thịnh vượng như Tăng Quốc Phiên, hoặc Trần Phưởng đều không có người giúp việc.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Quý vị xem, chúng ta khi đi làm, làm xong phần công việc của tháng đầu tiên, lương mới có một chút chút, bỗng nhiên cảm thấy là “tiền rất khó kiếm”.

Cũng sẽ cảm nhận được rằng trước đây mình tiêu quá nhiều, thật là có lỗi với cha mẹ. Nhưng con người không phải là Thánh Hiền, chẳng ai mà không có lỗi, nên bây giờ mình phải tiết kiệm lại.

(Nguyên văn của câu này: “Nhân phi Thánh hiền, thực vô năng quá, quá vô năng cải, thiện mạc đại yên”, có nghĩa là con người không phải Thánh Hiền, nên ai mà chẳng có lỗi, biết lỗi mà sửa còn thiện nào bằng. Còn nếu như bạn sửa lỗi được hết sạch thì lúc đó là bạn thành Thánh rồi, liễu sinh tử thoát luân hồi rồi, không còn là người phạm nữa.)

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

2- Thân thể khỏe mạnh.

Chúng ta thấy những đứa trẻ thường lao động thì nó sẽ rất cần mẫn. Cho nên ngoài sự có cực nhọc mới biết cảm ơn ra, thì sự cần mẫn rất có lợi cho thân thể và sức khỏe.

[Cũng như là bạn tập thể dục thôi, cái thân thì vận động, cái tâm thì thanh tịnh, thì bạn nhất định khỏe mạnh, bạn sẽ không ốm.

Ý thứ...]

3- Tích lũy kinh nghiệm

Vì trong quá trình nó làm việc, thì đầu óc của nó cũng sẽ theo đó mà linh động. Cho nên những học trò thường giúp cha mẹ việc nhà thì đầu óc của chúng đặc biệt linh hoạt, có đứa thành tích rất tốt.

Có những đứa trẻ ở nhà không làm bất cứ một việc gì, thì lúc quý vị sắp việc cho nó làm, có khi cũng bị nó làm cho tức chết đi được, bởi vì nó không có kinh nghiệm để làm việc.

[Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm:

Hôm vừa rồi ở trong nhà tôi máy nước bị rò rỉ. Đáng nhẽ nếu mà gọi thợ nước vào thì chỉ mất khoảng 15 phút thôi. Nhưng tôi nhớ đến đoạn này của Tiến sĩ Thái, nên tôi bảo với cư sĩ Trung là:

- Con hôm nay đi làm về, sửa cái chỗ nước bị chảy rò rỉ này đi.

Cư sĩ Trung bắt tay vào sửa. Lúc đầu thì tôi thấy chạy ra ngoài mua 1 cuộn băng keo nước, về quấn đi quấn lại mãi. Đến lúc nước vẫn cứ tiếp tục chảy, bảo rằng là: “Chắc là ít quá”, chạy đi mua thêm 1 cuộn băng keo nước nữa, quấn vào vẫn cứ chảy. Mãi sau cư sĩ Trung mới phát hiện ra quấn ngược. Cho nên khi xoáy ốc vào thì thành ra là cái băng keo nó lại bị vặn trở ra. Lần này rút kinh nghiệm thì lại phải quấn lại cho đúng chiều, nhưng mà nước vẫn chảy. Lần thứ ba, cư sĩ Trung chạy ra ngoài, mua thêm 1 cái gioăng cao su về, và cuối cùng thì lần này đã thành công. Cũng phải đến 11h đêm mới xong. Nhưng sau đó thì cư sĩ Trung mới nói với tôi rằng:

- Đúng là mẹ có giao việc thì con mới có thể trưởng thành được, mới có thể tích lũy được kinh nghiệm, và về sau mới không bị lóng ngóng, mới không quá phụ thuộc vào việc cầu người nữa.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi có gặp một đứa nhỏ, chỉ cần đụng đến công việc là nó nhất định bảo mẹ nó gọi điện cho tôi, nói với tôi. Tôi thấy thế liền nói với nó:

- Em trực tiếp nói với thầy là được rồi, làm gì phải phiền đến mẹ em như vậy?

Đầu nó cứ cúi cúi thế này, *[đây là thầy Thái diễn tả]* lần sau vẫn bảo mẹ nó gọi điện cho tôi. Bởi vì con cái ít khi đảm nhiệm công việc, cho nên khi đối mặt với công việc thì nó sẽ thiếu tự tin. Kỳ thật như thế là chúng ta đã làm hại con cái rồi.

[Ý thứ....]

4- Tăng thêm ý chí

Chú Lô đã từng nói, khi chú còn nhỏ, thùng chứa nước nhà bên cạnh khô cạn, mẹ chú nói với chú:

- Con đi gánh nước đổ vào thùng cho đầy.

Thùng nước đó là của nhà ai? Là của nhà hàng xóm.

Lúc đó hơn 4 giờ, 4 đến 5 giờ rồi, mà gánh nước thì phải đi đến tận con suối nhỏ, vừa đi vừa gánh về. Hơn nữa không phải là gánh một gánh là đầy được thùng, mà phải gánh 2 vòng, gánh 2 gánh, xong cũng phải đến 8-9 giờ tối. Chú có gánh không? Thời đó con cái đối với cha mẹ rất tôn kính, “*Phụ mẫu mệnh, hành vật lãn*” (tức là cha mẹ sai, chớ lười biếng), cho nên chú phải đi gánh nước. Về nhà là 8-9 tối mới được ăn cơm thì cơm đã nguội.

Quý vị có cam lòng không ạ? Có cam lòng không?

[Thầy Thái hỏi bạn đây ạ. Nếu cha mẹ sai quý vị như thế, đi gánh nước xa như thế, 2 vòng, rồi 8-9 giờ tối mới về, mới được ăn cơm, thì cơm đã nguội nghe nguội ngắt, mà lại gánh cho nhà hàng xóm, quý vị có cam lòng không?]

Ở đây có bạn nào cam lòng thử giờ tay tôi xem? Vâng ạ. Không có bạn nào! Nhất định chúng ta sẽ vùng vằng và nói là:

- Ô, việc hàng xóm chứ có phải việc của nhà mình đâu? Sao lại ăn cơm nhà đi vác tù và hàng tổng thế?

Nếu quý vị không cam lòng thì không thể thành nhân tài như chú Lô được. Cho nên lần trước tôi đã chia sẻ với

các bạn tại sao Đường Thái Tông ông lại làm được vua, mà chúng ta thì lại không làm được vua, chúng ta lại làm phàm phu? Là bởi vì đến ngày sinh nhật của ông, ông không như 100% phàm phu chúng ta là tổ chức vui chơi, vì ông nghĩ đến 3 điều: thứ nhất, đây là ngày gặp nạn của mẹ; thứ hai, kể từ đây mẹ nương không nằm ướt, vất vả nuôi ta khôn lớn từng ngày; thứ ba, giờ đây mẹ không biết thác sinh ở nơi nào, còn ta thì ở đây vui vẻ đàn sáo được sao?

Còn chúng ta thì sao? Sinh nhật thì đòi cha mẹ nào là bánh kem này, rồi nào là hát hò, rồi đi du lịch, rồi quần áo mới, rồi vi tính ...tất cả mọi thứ. Thế thì bạn làm phàm phu luân hồi, đọa lạc, rồi họa hại đến liên miên là phải quá rồi, còn kêu gì nữa?

Cho nên nếu bạn không cam lòng khi cha mẹ sai thì bạn không thể thành tựu được như chú Lô. Thế thôi ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Mẹ của chú biết giúp đỡ người khác, tiện đó để rèn luyện ý chí cho chú. Cho nên chú nói:

- Sau này mỗi khi gặp áp lực lớn, trong đầu chú đều hiện lên một ảnh tượng khi chú đang gánh nước. Lúc đó chú nghĩ: “Tôi sắp không thể kham được nổi nữa rồi. Nhưng nếu như không kham nổi, thì ở chỗ này cũng chẳng biết phải làm sao”. Cho nên chú đã kiên trì bước đi từng bước từng bước một. Vì thế khi chú đối diện với sự thách đấu, ý niệm đầu tiên của chú là gì? Là phải vượt qua.

Cho nên lao động sẽ khiến cho ý chí của một người không ngừng được nâng cao.

Các bạn, lớp trẻ thời nay có phải thiếu những thứ này không? Đúng rồi. Vì vậy phải nhanh chóng dạy cho con cái làm nhiều công việc nhà, biết giúp đỡ người khác thì mới có thể nuôi lớn đức hạnh tốt, thái độ tốt cho chúng. *[Tôi nhắc lại câu này của Tiến sĩ Thái để bạn không quên, 2 điều nhé: 1- Phải dạy trẻ làm việc nhà và 2- Phải dạy trẻ làm việc giúp đỡ người khác.]*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tập thành thái độ chăm chỉ, năng lực làm việc cũng sẽ được tích lũy từng ly từng tí một. Cho nên năng lực làm việc tuyệt đối không phải lớn mới học, mà từ nhỏ ở nhà đã có thể huấn luyện rồi.

5-Mối quan hệ xã hội tốt

[Lao động sẽ làm cho mối quan hệ xã hội của chúng tốt lên.]

Trong quá trình dạy học của tôi, tôi đã từng dạy các môn tự nhiên. Mỗi khi giảng bài xong thì có rất nhiều dụng cụ dạy học phải thu xếp lại. Có mấy em học sinh rất tự nhiên, chưa gọi đến các em, các em đã ở lại để giúp tôi thu dọn, quét dọn rồi.

[Đấy ạ, bạn thấy không ạ? Thầy Thái chưa cần gọi, chúng đã tự ở lại để giúp thầy thu dọn dụng cụ và lau dọn rồi. Chứ không phải là trống đánh từng một cái là tất cả ủa đứng dậy, có khi còn chẳng kịp chào thầy, chỉ có nghĩ đến chơi, chạy vụt ra sân, còn mặc kệ thầy với một đống đồ nghề dụng cụ thí nghiệm.]

Thì đây ạ, quả báo của những học trò chăm chỉ cần cù thì sao ạ? Thì các mối quan hệ xã hội của chúng sẽ rất tốt.]

Các bạn, quý vị nhìn thấy học sinh như vậy trong lòng quý vị sẽ thế nào?

Với người lớn: Được dẫn dắt, quan tâm, yêu thương

Sinh tâm hoan hỷ. Đối với những học sinh như vậy chúng ta chắc chắn sẽ quan tâm nhiều hơn. Vì thế trẻ em chăm chỉ dễ dàng được người lớn dẫn dắt, quan tâm và yêu thương.

Với các bạn cùng trang lứa: Ấn tượng tốt, dễ hòa nhập đoàn thể

Nếu như họ rất chăm chỉ thì đối với nhân duyên của họ cũng có những ảnh hưởng trực tiếp, rất tốt đẹp.

Ví dụ như họ đến học ở trường đại học chẳng hạn. Vừa mới tới ở cùng với vài bạn chung phòng, khi vừa vào nhìn thấy người khác quét dọn, họ liền bắt tay cùng các bạn khác dọn dẹp luôn. Vậy là họ đã để lại ấn tượng gì? Đó là biết giúp đỡ người mọi việc, luôn luôn thông cảm với sự vất vả của người khác. Tuy chưa từng tiếp xúc với nhau, nhưng với thái độ này, những hành động này đã để lại ấn tượng rất tốt đẹp đối với bạn bè, họ sẽ dễ dàng hoà nhập trong đoàn thể.

Cho nên, khi một người mà chăm chỉ lao động vào đoàn thể, ví dụ như vào ở nội trú ở trong trường đại học, thì vô hình trung như thế là rất dễ dàng hoà nhập với bạn bè và với đoàn thể, ai cũng quý.

[Đấy ạ! Ai cũng quý thì bạn sẽ được nhiều sự giúp đỡ. Cho nên chăm chỉ, chịu khó tuồng là thiệt thòi nhưng mà “thiệt thòi lại được phước”. Đây là điều mà cổ Thánh tiên hiền, Phật, Bồ Tát dạy chúng ta. Nhưng mà chúng ta thì sao ạ? Vừa mới cảm thấy kém miếng một tí là bạn sân si lên rồi, xung thiên địa lên rồi. Vậy thì thôi, phước không có chỉ có họa.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai là: Tác hại của việc lười lao động

1- Mọi quan hệ xã hội không tốt

Nhưng nếu như họ ở nhà không chịu giúp đỡ ai, thì khi họ gia nhập trong đoàn thể, ví dụ như ở trong phòng ngủ, người khác thì đang quét dọn, họ thì vẫn cứ xem TV. *[Bây giờ thì không phải là tivi mà là cái gì ạ? iPad, hoặc là Iphone.]* Thì những bạn học khác có cảm quan đối với họ như thế nào? Không tốt lắm. Thậm chí có thể nói là rất khó chịu.

Không phụ giúp vẫn còn được, bởi vì ở nhà không biết phụ giúp thì không biết sự vất vả của người khác làm việc. Nhưng mà thậm chí có lúc còn cầm đồ đạc vứt bừa bãi, rồi quên trước quên sau. Rất nhiều đồ dùng chung đến lúc người ta cần dùng đến là tìm không ra. Lúc này ở trong đoàn thể, sự tín nhiệm và ấn tượng ngày càng kém. Lời oán trách của người dần dần tích lũy lại, cuối cùng cũng sẽ bộc phát ra thôi.

Cho nên tại Chương 3 là Chương “Cẩn” (Cẩn thận hành vi hàng ngày), có đề cập đến là “Trí quán phục, hữu định vị; Vật loạn đồn, chí ô uế”. Có nghĩa là “mũ quần áo,

để cố định, chớ để bừa, tránh dơ bẩn”. Những thói quen sinh hoạt tốt này đều ảnh hưởng đến sinh hoạt của đoàn thể sau này của trẻ em.

[Xin chia sẻ thêm ạ:

Chỉ có một cái việc rất nhỏ là hôm nào vợ chồng cư sĩ Hằng đi làm, thì khi tôi mà lên phòng thì điện bật sáng trung, rồi điều hòa bật, rồi quạt chạy về về hết cả. Ông bà lại phải tắt. Rồi khắp nơi như 1 bãi chiến trường, quần áo, đồ chơi ngổn ngang, không có cả chỗ bước chân. Vậy thì làm sao dạy được con đây?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

2- Không thể sống tự lập

Nếu không tập những thói quen sinh hoạt tốt như vậy, thì trẻ em không những không biết giúp đỡ người khác mà còn gây thêm phiền toái cho người khác. Cho nên thói quen cần cù, thói quen lao động có liên quan trực tiếp đến mối quan hệ giao tiếp của họ.

[Bạn nhớ ở đây thầy nói có 2 ý: Không chịu chung sức lao động khi ở tập thể thì sẽ bị người khó chịu; Thứ hai: Không những không làm lại còn bầy bừa, gây thêm phiền toái cho người, thì từ khó chịu sẽ chuyển sang oán trách và cuối cùng xung đột chắc chắn sẽ xảy ra.

Hôm qua Bông với Bi lên, là cái bộ sofa của bà vừa mới làm lại hết 8 triệu rưỡi, thế vậy mà cầm bút là bôi lên hết cả tường, rồi bôi lên sofa là choe choét cả. Thế là tôi mới bảo với cư sĩ Hằng là:

- Con phải dạy con. Là bởi vì đối với ông bà thì không sao, nhưng phải nhớ là nếu mà dùng cái cách đấy đối với người ngoài, mà có những người tính họ rất nóng, không cẩn thận là họ đánh cho đấy.

Hôm vừa rồi trên mạng vừa đưa 1 trường hợp là: 2 đứa trẻ khi đi học giằng giật đồ chơi của nhau. Vậy là khi về thì bố của 1 đứa trẻ nghe thấy bảo con khóc, hỏi vì sao? Bảo vì bị bạn giật đồ chơi. Lập tức bố của đứa trẻ này liền xông ra tát cho đứa trẻ kia, mới có 2 tuổi bạn nhé, tát mấy cái liền. Sau đó thì công an đã vào làm việc.

Cho nên việc ông bà nhắc đây không phải là vì tiếc bộ salon, mà lo rằng cháu mình nếu không được dạy dỗ thì sau này sẽ gặp họa. Vì hôm nay bữa bãi được ở trong nhà, thì ngày mai sẵn sàng ra xã hội chúng cũng sẽ bữa bãi như thế.

Các bạn phải lưu ý ạ. Ở đây Tiến sĩ Thái nói là “lời oán trách của người dần dần tích lũy và cuối cùng sẽ bộc phát ra thôi”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Rất nhiều sinh viên đại học bị nhà trường đuổi học. Nguyên nhân là gì? Chính là do năng lực tự lo cuộc sống quá kém. Thầy giáo và học sinh đều không muốn ở chung với họ, đều không muốn làm việc với họ.

Tại Thẩm Quyến có một sinh viên bị nhà trường cho nghỉ học. Những tờ báo viết về anh ta vẽ một bức tranh châm biếm: Đầu thì đội một cái mũ cử nhân, rồi mẹ anh ta thì đút cơm cho anh ta ăn. Trong nội dung châm biếm viết: “Học sinh giỏi chuyên nghiệp, cuộc sống trẻ thiếu năng”.

Các bạn không nên cho rằng là khuếch đại quá, vì lúc anh ta học đại học đích thực là mẹ anh ta vẫn phải bón cơm cho anh ta. Anh ta và mẹ luôn đối đầu, nên nếu như mẹ anh ta không bón cơm thì anh ta sẽ không ăn. Các bạn xem, lớn như vậy mà vẫn làm cho cha mẹ lo lắng.

Nhưng chúng ta nói đi rồi cũng lại phải nói lại, con cái vì sao có những thái độ như vậy? Là cha mẹ đã không sớm dạy từ nhỏ. Nếu biết có ngày hôm nay thì chắc chắn ngay từ buổi đầu đã không như vậy. Buổi đầu này có thể là lúc trẻ mới lên hai, ba tuổi, bón cơm một lần thì phải bón đến bao lâu? Cả nhà chạy khắp nơi, bón cơm một lần mất đến cả hai tiếng đồng hồ, bón xong thì lưng cũng muốn gãy rồi.

[Chúng ta sẽ chuyển sang mục:]

4. Nuôi dưỡng thói quen tốt, sửa những thói quen xấu cho trẻ từ nhỏ

Cho nên không có quy củ thì không thành vuông tròn *[nguyên văn: “Bất y quy củ, bất thành phương viên”]*. Giáo dục con cái nhất định phải nuôi dưỡng thành những thói quen sinh hoạt tốt, tuyệt đối không thể buông lỏng con cái đến nỗi để nó tập thành những thói quen xấu, thì khi chúng lớn lên muốn uốn nắn cũng không uốn nắn được nữa.

[Đó ạ! Bắt đầu là cái tập tánh xấu của trẻ hình thành, vì ai sinh ra cũng có. Vậy thì đương nhiên là mình phải giáo dục rồi. Cho nên gọi là mới có câu “Cầu bất giáo, tính nãi thiên” là vậy. Sau đó đến những thói quen xấu thì mình cũng phải ngăn ngừa, không cho con tiếp xúc với bạn xấu, hoàn cảnh xấu, rồi ngăn chặn khi chẳng may con nó đã bị ảnh hưởng. Đồng thời phải nuôi dạy những thói quen tốt từ

nhỏ. Đây là tu thiện. Còn ngăn ngừa những thói quen xấu, thì đây chính là đoạn ác.

Cổ nhân nói: “Thiếu thành nhược thiên tánh, tập quán thành tự nhiên” (có nghĩa là: Lúc nhỏ tập thành thiên tánh, theo thói quen sẽ trở thành tự nhiên). Cho nên nếu ngay từ nhỏ trẻ đã được nuôi dưỡng thành những thói quen tốt, chừa bỏ những tính xấu, thì cả đời chúng sẽ không thay đổi.

Còn nếu các bạn bỏ lỡ qua cái cơ hội khi chúng còn nhỏ, như 1 cái cây non, lúc này bạn uốn nắn rất dễ, còn để cái cây nó đã lớn, đã trưởng thành thì sẽ vô cùng khó, vô cùng mất công. Tuy nhiên tôi không nói là không uốn nắn được, nhưng sẽ mất rất nhiều công.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có nhiều đứa trẻ ở nơi trường học, ví dụ như đi tìm thầy giáo. Đến nhà thầy giáo cũng không biết chọn thời gian, có lúc buổi trưa thầy giáo đang ngủ trưa cũng đến để bấm chuông nhà thầy.

[Xin chia sẻ ạ. Các bạn xem, các bạn có thể không ạ? Tranh thủ hôm nay là 20 tháng 11 chẳng hạn, muốn đến thăm thầy giáo của con, nhưng vì nào là việc kiếm tiền, rồi trăm thứ việc khác bạn đặt lên trước mắt rồi, còn việc thăm thầy giáo con, bạn đặt xuống dưới cùng cho đủ lễ như ai mà thôi. Cho nên có khi đến chín rưỡi, mười giờ đêm bạn mới cộc cộc cửa nhà thầy.

Hoặc giữa trưa, thầy giáo ngủ trưa cũng đến để bấm chuông nhà Thầy. Vậy bạn thử nghĩ xem nếu là hoàn cảnh bạn, bạn có khó chịu không?

Nhà cư sĩ Hằng tôi vẫn gọi là họ nhà “vạc”, luôn luôn là thức khuya, dậy muộn. Mừng 1 Tết sang chúc tết ông bà, 1 giờ chiều mới đến nơi. Thế là lúc ấy ông bà cổ bàn vừa rửa dọn xong, vừa mới đặt lưng xuống định đi nghỉ thì bắt đầu bấm chuông boong boong. Vậy thì ai mà chẳng khó chịu. Ngay đến con mình mà thế mình cũng khó chịu chứ đừng nói là người ngoài. Cho nên đi chúc Tết chẳng thấy vui vẻ đâu, chỉ thấy khó chịu. Các bạn phải rút kinh nghiệm điều này.

Cũng vậy, tôi vẫn thường chia sẻ với các bạn, một tuần có 1 buổi đi tu để nghe pháp, đáng lẽ phải đặt lên đầu tiên vì đây mới là nguồn gốc của hạnh phúc, đây mới là nguồn gốc của phước, vì có “phá mê thì mới khai được ngộ”, có khai ngộ thì mới hành được như lý như pháp, có hành được thì mới “lìa khổ được vui”. Nhưng bạn luôn đặt nó xuống cuối cùng, còn thì các việc khác để thỏa mãn ngũ dục lục trần như là đi kiếm tiền, đi ăn, đi chơi thì là bạn luôn luôn đặt lên đầu tiên.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sau khi đi vào còn mượn máy tính của thầy giáo, rồi nào là ăn uống thì vứt đầy ra nhà thầy cũng không dọn dẹp. Cho nên thầy giáo rất sợ họ, và bạn học cũng rất sợ họ.

Nếu chúng ta muốn hy vọng con cái sau này cuộc đời nó sẽ thuận lợi thì cần phải tập cho nó những thói quen tốt mới được. Nếu không, những thói quen xấu này vô hình trung sẽ là những trở ngại rất lớn cho cuộc đời của nó. Chúng ta biết được những điều gì tốt thì phải ra sức nuôi dưỡng nó. Những gì là không tốt thì phải ra sức sửa đổi,

đương nhiên phải bắt đầu từ chúng ta trước. Sau đó làm gương cho con cái noi theo.

[Dạy nó nói bằng lời thì gọi là “ngôn giáo”, nhưng quan trọng là bạn phải thân giáo, bạn phải làm được. Không phải chỉ có ngồi rồi quát thượng hảo hạng lên mà nó nghe đâu.

Tôi thấy tôi cùng các bạn thật là có thiện căn vì gặp được đạo Thánh Hiền. Bây giờ chúng ta chỉ còn có mỗi 1 việc: “Nỗ lực tinh tấn là nhân”, gì nữa ạ? Vâng ạ, đúng rồi, “An khang thịnh vượng là quả”, hay “Thành tựu đạo quả là quả”. Không có thì Tết nào các bạn cũng bắt tay nhau, rồi chúc nhau là: Chúc an khang, thịnh vượng, nhưng mà không chịu gieo nhân thì lấy đâu ra cái quả “an khang thịnh vượng” đây?

Chúng ta kết thúc Chánh văn 5.2: “Cha mẹ ghét, cần thận bỏ” tại đây.

Vâng ạ! Thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ chuyển sang Chánh văn 5.3.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 100

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc Chánh văn 5-2: “Thân sở ố, cần vi khí” (là Cha mẹ ghét, cần thận bỏ). Trước khi bước sang chánh văn mới, chúng ta sẽ cùng nhau ôn lại Chánh văn 5.2. này. Chánh văn này có 4 nội dung:

- 1. Không giao du với bạn xấu*
- 2. Trừ bỏ những thói quen xấu*
- 3. Trừ bỏ những “tập tánh” xấu*
- 4. Nuôi dưỡng thói quen tốt, sửa bỏ thói quen xấu cho trẻ ngay từ nhỏ*

Chúng ta bắt đầu ôn tập nội dung thứ nhất:

1. Không giao du với bạn xấu

Bạn muốn con bạn không giao du với bạn xấu thì bạn phải làm sao? Ngăn chặn con, không cho tiếp xúc với bạn xấu. Bằng cách nào?

Thứ nhất: Nâng cao năng lực chọn bạn của con

Vậy liệu bạn có thể kể cận con 24/24 để ngăn chặn nó không? Cho nên bạn phải nâng cao năng lực chọn bạn của con, để nó tự biết người nào tốt thì nó thân cận, còn người nào xấu thì nó phải rời xa.

Thứ hai: Vậy thì tiêu chí bạn tốt là gì? Là xem người đó có làm giống Đệ Tử Quy hay không.

Chúng ta chuyển sang nội dung thứ hai:

2. Trừ bỏ những thói quen xấu:

Đó là cờ bạc, rượu chè, hút sách, và háo sắc

3. Trừ bỏ những “tập tánh” xấu:

Đó là kiêu, xa, dâm, và dật.

Tại sao Tiến sĩ Thái lại phải tách thành 2, là: thói quen xấu và tập tánh xấu? Tập tánh xấu là con người ai sinh ra cũng có. Còn thói quen xấu không phải là ai cũng có, mà là do chịu ảnh hưởng từ hoàn cảnh môi trường bên ngoài.

Từ phân biệt đó, bạn sẽ có liệu pháp để dạy con. Ví dụ đối với tập tánh xấu của con chẳng hạn, bạn phải chấp nhận nó và bạn phải dạy bảo nó. Còn thói quen xấu thì bạn lại phải phòng ngừa những ảnh hưởng tác động xấu đến con, đó là phải tạo một môi trường hoàn cảnh tốt cho con. Như tấm gương của Mạnh Mẫu, mẹ Mạnh Tử đấy ạ, ba lần chuyển nhà.

Chúng ta bắt đầu tập tánh xấu:

Thứ nhất: “Kiêu” (có nghĩa là Kiêu mạn)

Tác hại của kiêu mạn là gì?

1- *Kiêu mạn khiến học vấn không thể tiến bộ, chỉ có tụt lùi*

2- *Kiêu mạn đoạn nhân duyên gặp quý nhân*

Vậy làm thế nào để đoạn trừ kiêu mạn cho trẻ?

Trong Chương II - “Xuất tặc đệ” (hay Lễ độ và khiêm nhường) Tiến sĩ Thái sẽ giảng cho chúng ta nghe sau.

Trước đây, tôi kiêu mạn rất nhiều. Sau khi được học Đệ Tử Quy và nghe pháp của Hòa thượng, tôi mới nhận ra kiêu mạn là tập tánh rất nguy hại cho việc thành tựu của mình. Nên nhiều lúc tôi cứ ngồi nghĩ mãi, làm thế nào để diệt trừ được kiêu mạn đây? Rất nhiều câu của cổ Thánh tiên hiền, tôi nghe xong nhưng nó cứ trôi đi đâu, chắc là mình nghiệp chướng nặng quá. Mãi đến lúc tôi nghe đến câu này của Warren Buffett, tôi bất chợt tỉnh ngộ:

“Theo ông, để chống lại những tác hại xấu của sự kiêu ngạo về trí tuệ thì bạn phải trực tiếp đối mặt với nó. Hay nói cách khác, bạn phải chấp nhận rằng bản thân không hiểu biết quá nhiều như mình nghĩ. Để từ đó bạn có thể dễ dàng lắng nghe và tiếp thu những ý kiến của người khác. Nói một cách ẩn dụ, bạn hãy coi mình như một con cá nhỏ trong cái ao lớn vĩ đại của cuộc đời.

Đôi khi, bạn sẽ học được những bài học từ những người trẻ, ít kinh nghiệm hơn, nhưng họ lại có một góc nhìn rất khác về sự việc. Việc lắng nghe mọi người cũng giúp cho bạn học được nhiều bài học đắt giá để tiến gần hơn tới cánh cửa của thành công. (Đoạn này là tôi trích trong bài:

Có một thứ “duy nhất” ngăn trở bạn đạt đến thành công - tác giả Trí Dũng – theo INC)

Trong gia đình, mỗi khi các con tôi góp ý cho tôi, tôi không còn coi thường chúng nữa, và bắt đầu lắng nghe một cách thật sự.

Thói quen xấu:

Thứ hai: “Xa” (có nghĩa là Xa xỉ)

Làm thế nào để trẻ không xa xỉ?

Ngay từ nhỏ...

1- *Cha mẹ phải không được đưa trẻ con đến chốn ăn uống xa hoa;*

2- *Mẹ ngày thường không được trang điểm lộng lẫy;*

Thói quen xấu...

Thứ ba là: “Dâm” (tức là Thường đắm vào thú vui nào đó)

Vậy muốn đoạn trừ những cái thú ham vui chơi này của trẻ thì phải làm sao?

1- *Cha mẹ cần phải hạn chế và kiểm soát trẻ nhỏ với những thú vui chơi*

2- *Hướng trẻ vào niềm vui cầu học vấn*

Thói quen xấu:

Thứ tư: “Dật” (là Chơi bời lêu lổng)

Một là: Lợi ích của việc chăm chỉ cần cù

- 1- *Biết tri ân, cảm ân*
- 2- *Thân thể khoẻ mạnh*
- 3- *Tích lũy kinh nghiệm*
- 4- *Tăng thêm ý chí*
- 5- *Mối quan hệ xã hội sẽ tốt*

Hai là: Tác hại của việc lười lao động

- 1- *Mối quan hệ xã hội không tốt*
- 2- *Cuộc sống không thể tự lập*

Nội dung thứ tư:

4. Nuôi dưỡng thói quen tốt, sửa chữa thói quen xấu cho trẻ từ nhỏ

Warren Buffett, ông cho rằng bằng cách khắc phục những thói quen xấu, bạn có thể vận dụng và làm chủ được hết tiềm năng trong con người của bạn. Sợi dây của thói quen quá yếu để có thể cảm nhận được nó.

Đấy ạ, không hề nhận ra là mình xấu, thậm chí rất xấu, mà vẫn tưởng mình tốt.

Ông lại nói tiếp: “Cho đến khi chúng quá mạnh để bị phá vỡ”.

Vâng ạ, cho đến khi bạn nhận ra rằng mình rất xấu, rất muốn sửa chữa, như chúng ta hiện nay chẳng hạn. Nhưng lúc này thì chúng đã quá mạnh để có thể phá vỡ hay sửa chữa nó. Cho nên lúc này chúng ta cần phải rất nỗ lực và kiên trì thì mới có thể phá vỡ hay sửa chữa được nó.

Chúng ta kết thúc phần ôn tập ở đây. Bây giờ Chúng ta sẽ chuyển sang]

CHÁNH VĂN:

5-3. Thân hữu thương, di thân ưu (Thân bị thương, cha mẹ lo)

Thân thể không được tốt, thân thể bị thương rồi sẽ làm cho cha mẹ lo lắng rất nhiều.

[Chánh văn này có 2 nội dung:

- 1. Làm thế nào để thân thể khỏe mạnh?*
 - 2. Giữ gìn thân thể không được hủy thương*
- Chúng ta bắt đầu học nội dung thứ nhất.*

1. Làm thế nào để thân thể được khỏe mạnh?

Có 3 ý:

Thứ nhất: Ăn uống phải cẩn thận, lành mạnh
Thứ hai: Mặc quần áo thời thời phải chú ý sự ấm lạnh
Thứ ba: Cuộc sống phải có quy củ, giờ giấc

Tôi thấy thầy Thái nói đúng lắm. Bởi vì tôi cứ nghiệm từ tôi ra là khi nào tôi lo cho các con tôi, thì đều trùng vào ba điểm này của thầy Thái nói, ăn, mặc và giờ giấc.]

Thứ nhất: *Ăn uống phải cẩn thận, lành mạnh.*

Hôm qua chúng ta đã nhắc đến “bệnh từ miệng mà vào”. Cho nên đối với việc ăn uống chúng ta phải rất cẩn thận. Phải ăn uống cho lành mạnh để cha mẹ không phải lo lắng.

[Các thức ăn mà thầy đã dặn là những thứ đồ làm sẵn, không có nên. Thì đây ui dồi ôi bim bim. Thậm chí mê quá còn đặt tên con là Bim, là bởi vì ăn bim bim suốt. Toàn những cái thứ gọi là độc hại cả. Đây về thức ăn.]

Thứ hai: Mặc quần áo thời thời phải chú ý ấm lạnh

[Lúc nào các con tôi ở nhà, các cháu tôi ở nhà tôi bảo tại sao lại mặc cho con cái áo hở cổ thế này. Nó ho thì sao? Con trai, con gái, con dâu, con rể đi ra đường tôi bảo: “Sao mặc thế này không đủ ấm”. Trong nhà tôi cứ thấy các con tôi là đi chân đất khi trời lạnh là tôi bảo “không được”. Cho nên tôi bảo: Sao thầy Thái nói đúng thế?]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngoài việc ăn ra còn những chi tiết khác trong cuộc sống cũng phải quan tâm nhiều hơn đến thân thể. Ví dụ, giữa mùa xuân và mùa thu, khi nhiệt độ không khí thay đổi rất lớn, phải nhớ nên mặc thêm quần áo.

Lúc tôi đang dạy học, rất nhiều học sinh trời lạnh nên đã không cần mặc quần áo thêm vào. Vậy mà họ còn mặc quần áo như thế nào? Mặc mỗi một chiếc áo ngắn tay, cậu ta đúng là không sợ lạnh. Lúc đó tôi thường nói với cậu ta:

- Em mặc thêm quần áo vào.

[Đây. Để cho thầy giáo phải nhắc.]

Tiếp đó, tôi lại nói:

- Nếu như em bị cảm lạnh rồi ai sẽ chăm sóc em?

Cậu ta suy nghĩ rồi nói:

- Ba mẹ chăm sóc.

Tôi nói:

- Đúng rồi, nếu như em mắc bệnh rồi, mà bản thân tự chăm sóc cho mình, thầy sẽ không nói làm gì. *[Đấy nếu tự bản thân chăm sóc được cho mình]* Nhưng đằng này em vừa ngã bệnh đã làm cho người nhà vất vả. Cho nên em phải có trách nhiệm làm cho bản thân không sinh bệnh. Em xem, em vừa bị bệnh thì mẹ em đã phải xin nghỉ làm. Còn phải chạy xe máy chở em đi bác sĩ khám. Rồi lại đưa em về nhà. Hơn nữa, không chỉ bận rộn như vậy, mẹ đi làm ở công ty tâm có yên hay không? Không thể an tâm được.

Cho nên thời thời khắc khắc phải chú ý đến sự ẩm lạnh, đừng để thân thể bị cảm. Ví dụ như chúng ta đang vận động, đang leo núi sẽ ra rất nhiều mồ hôi. Cho nên lúc đang vận động cũng nhớ cầm theo khăn bông, cầm theo quần áo khô. Lúc chúng ta quan tâm những chi tiết nhỏ này cũng có thể chăm sóc bản thân, vậy là cha mẹ quý vị sẽ ngày càng yên tâm hơn về quý vị rồi.

Rất nhiều người trẻ tuổi, thanh thiếu niên họ nói:

- Cha mẹ tôi làm sao mà quản tôi nhiều thế?

Tôi liền hỏi ngược lại họ:

- Vì sao cha mẹ quý vị phải quản quý vị nhiều? Đương nhiên là vì quý vị có nhiều lần hành vi không thể làm cho cha mẹ yên tâm được. Nếu như quý vị đều có thể thực sự chăm sóc bản thân tốt, cha mẹ sẽ yên tâm về quý vị. Vậy là quý vị có thể đạt được tự do thực sự.

[Chăm được cho bản thân thì ai cần nhắc làm gì nữa. Tôi cũng mong để tôi đi niệm Phật, với tôi đi làm Pháp chứ. Tôi muốn để chạy theo kèo kéo ra hết con với cháu để làm cái gì? Nhưng mà thứ nhất nếu các bạn ốm thì là phải mất công chăm sóc các bạn đã đành, thời gian làm Pháp cũng không được nữa, mà các bạn cũng rất khổ.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Còn nếu như quý vị rất nhiều việc đều không biết tự chăm sóc bản thân, cha mẹ lại không nhắc nhở quý vị, vậy không phải là cha mẹ chưa làm tròn trách nhiệm của mình sao? Cho nên, quý vị phải hiểu được tấm lòng của cha mẹ, từ đó mà làm cho bản thân mình hiểu nhiều chuyện hơn một chút. Như vậy quý vị mới có thể thực sự tự do làm cho cha mẹ yên tâm.

[Tiếp tục...]

Thứ ba: Cuộc sống phải có quy củ, giờ giấc.

Cuộc sống cũng cần có quy luật, không nên thường thức đêm. Một đêm phải mất mấy ngày mới bù được, có khi vài ngày mới bù được.

[Ôi giờ ôi, đây thì suốt ngày, ông bà tối nào cũng thế, dỏng tai lên nghe. Nào là cửa sổ ở trên phòng Hằng nó vẫn sáng, chắc là chúng nó vẫn đang làm việc, bây giờ đã]

đến 1 giờ sáng rồi. Lần này đang dịch nên vợ chồng nhà Hằng ở đây hết. Rồi là ở chỗ phòng Trung cũng thế, là phải chạy sang để ghé ghé tai vào đấy xem hình như con bé nó khóc hay là gì gì, hay là làm sao nhà nó vẫn thấy sáng đèn.]

Chúng ta luôn quan tâm đến việc ăn uống, quan tâm đến cuộc sống có quy củ, làm cho thân thể của mình có thể có sự điều dưỡng tốt nhất.

[Các bạn luôn luôn làm cho cha mẹ không yên tâm. Cứ tu mãi hì hà hì hục. Đấy, vừa nói đấy, chôn từ con kiến trở đi, thế rồi người ở cơ quan nhờ, xông ra giúp hết, giúp hết mọi người. Nhưng mà các bạn quên mất rằng cái mà để làm cho cha mẹ hoan hỷ thì các bạn không làm được, thì các bạn mất điểm rất nhiều. Việc thiện đầu tiên “bách thiện hiếu vi tiên” - là hiếu với cha mẹ đi, hiếu từ những cái việc này đi. Đây Thánh dạy đây, không làm, thế thì cứ chạy đi ra bên ngoài làm bao nhiêu việc, thì sao bảo:]

- Con cứ làm sao ý...

Mà có riêng thì người nhà tôi đâu, các bạn cũng thấy là cứ họa đến, mà phước chả thấy đâu. Là vì quên mất từ những cái điều này.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một đứa trẻ bị cảm lạnh. Trong nhật ký nó có viết một dòng. Nó nói: “Tôi bị cảm lạnh rồi, tôi rất buồn, không phải vì tôi cảm cúm khó chịu, mà vì cảm cúm là bất hiếu”. *[Đấy, khi nào bạn tự quán sát được như thế, thì bạn dạy con bạn được như thế.]*

Quý vị xem, trẻ em chúng tiếp thu sự giáo dục của Đệ Tử Quy, chúng đối diện với rất nhiều sự việc, năng lực quán chiếu, năng lực tự phản tỉnh của chúng, thì sẽ khác với những đứa trẻ thông thường khác.

[Đây, bây giờ đến đoạn này nhé.

Nội dung thứ hai:]

2. Thân thể không được hủy thương

Trong Hiếu Kinh mục “Khai tông minh nghĩa chương” cũng cho chúng ta một lời dạy rất là quan trọng, là: “*Thân thể, tóc, da nhận từ cha mẹ không dám hủy thương, hiếu bắt đầu từ đó*” (Thân thể pháp phu, thụ chi phụ mẫu, bất can hủy thương, hiếu chi thủy dã).

[Người xưa nói đến Tăng Sâm, ông bị bệnh, ông sắp chết, ông bắt học trò của ông là lật hết, giở hết chân tay với người tôi ra xem có bị thiếu bộ phận nào không. Bởi vì nếu thiếu một bộ phận tức là bất hiếu với cha mẹ.

Vì ngày xưa có một cái luật gọi là Lục Hình. Lục Hình là 6 cái hình phạt, nặng nhất là chặt đầu, chặt tay, chặt chân, xẻo mũi, cắt tai, thiến. Bây giờ sắp chết rồi, sắp xả bỏ báo thân rồi, xem cả một đời này mình có thực hiện được đúng những lời như là thầy mình dạy không, là “Thân thể này không được hủy thương”. Ông phải bảo học trò là giở người ông lên xem, xem có thiếu cái gì không. Không thiếu cái gì lúc ấy mới yên tâm mà nhắm mắt là mình đã tròn đạo hiếu.

Thời xưa có nói đến Tư Mã Thiên. Ông viết ra cái cuốn “Tư Mã Thiên Sử Ký”, là một cái cuốn nói về sử của

Trung Quốc là nổi tiếng. Ông vốn là được Hán Vũ Đế rất là trọng dụng. Thế thì cũng có một lần ông bênh vực cho Lý Lăng - là một vị tướng. Bởi vì là Hán Vũ Đế thì nói là cái dòng họ Lý này là phản. Thế nhưng ông biết Lý Lăng là người tốt thì ông bênh vực. Cuối cùng Hán Vũ Đế giận quá bảo phải thiến. Ông biết được rằng khi ông chịu cái hình phạt này là vô cùng nhục nhã rồi, bất hiếu với cha mẹ rồi. Cho nên ông bảo chỉ cố làm sao cho những cái ngày tháng còn lại ông bù lại là tu phước, viết được xong cái cuốn gọi “Tư Mã Thiên Sử Ký” hoàn thành.

Người ngày xưa thì như thế. Bây giờ các bạn tha hồ hủy thương thân thể.

Năm 2017 có một nghiên cứu ở bên cái trường của Thành phố Hồ Chí Minh, nghiên cứu trên 1000 trường hợp trẻ em, thì có 280 trẻ em là tự hủy thương thân thể mình. Cắt tóc này, rồi là cào cấu thân thể, thậm chí là khắc vào thân thể nữa này. Thế mới sợ chứ. Rồi làm rất là nhiều thứ khác. Thế thì vì sao mà lại làm như thế? Bởi vì chúng ta đã quên mất cái giáo dục của Nho giáo từ lâu rồi.

Cho nên người xưa vì sao họ thành Thánh? Bạn thấy không, tất cả các học trò của Khổng Tử đều có chữ Tử ở đằng sau, đều là thầy của thiên hạ cả. Đây, Tử Cống này, Tử Lộ này, rồi Tăng Sâm - chính là Tăng Tử. Và như Hòa thượng nói thì các vị ấy đều Bồ Tát rồi đây. Cho nên họ cẩn thận từng tí một lời dạy của cổ Thánh tiên hiền, không dám vi phạm.

Bạn có muốn nhỏ là gia đình bạn hạnh phúc, bạn hạnh phúc không? Xong lớn là đến xã hội an định, rồi lớn nữa là bạn Liễu Sinh Tử Thoát Luân Hồi không? Bạn phải

nhớ những câu như này. Những câu li ti như này mà bạn không thể làm được, thì bạn còn làm được cái gì nữa?

Thế rồi lại có một số thanh niên lại bảo là “Ồ, bây giờ tôi học, là thân thể tóc da là nhận từ cha mẹ không dám hủy thương”, thế bảo thôi không cắt tóc nữa. Đây sự thật ă. Đàn ông thì coi như để tóc dài bù xù, chấy rận đầy đầu, bảo là thôi không cắt tóc nữa. Thế là đây là gọi là “Y văn giải nghĩa”, thì gọi là “Tam thế Phật hàm oan”.

Trong cái bài mà tổng kết lại để làm sao cho bạn tu phước nhanh nhất, thì cái câu đầu tiên, thứ nhất tôi có chia sẻ với các bạn là tích tiểu thành đại, gọi là kiến tha lâu đầy tổ. Mình cứ chờ đến việc to, việc lớn, vội làm gì. Cứ khi nào có một cái việc thiện đến, mà việc thiện đây tức là bạn thực hiện đúng Đệ Tử Quy nhá, vì chúng ta đang học lớp 1 mà, thì bạn làm luôn. Thế là bạn ghi danh bỏ được cái hạt giống bỏ vào bị, cất đi, hạt giống phước. Cho nên từ cái việc giữ gìn thân thể của mình cũng là tu phước, vì giúp cho cha mẹ không còn lo lắng gì nữa.

Chúng ta sẽ tiếp tục]

CHÁNH VĂN:

5-4. “Đức hữu thương, di thân tu” (Đức hạnh kém, cha mẹ tủi)

[Chánh văn này có 4 ý như sau:

- 1. Giữ gìn đạo đức để cha mẹ được an vui*
- 2. “Lập thân hành đạo” để cha mẹ vẻ vang*
- 3. Cha mẹ cũng phải giữ gìn thanh danh*

4. Dạy trẻ từ nhỏ không ái mộ hư vinh

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

1. Giữ gìn đạo đức để cho cha mẹ được yên vui

[An vui đã.]

Lúc đạo đức chúng ta tổn thương, sẽ khiến cha mẹ bị nhục nhã, sẽ làm cho người nhà xấu hổ, thậm chí làm cho dân tộc, nước nhà bị sỉ nhục.

[Khi mà đạo đức kém, thì trước tiên là bản thân bạn cuộc đời coi như chả ra làm sao đã, cha mẹ thì nhục nhã, rồi đến người nhà thì xấu hổ. Thậm chí có những cái hành vi làm cho cả dân tộc, nước nhà bị sỉ nhục. Nó lớn đến như thế cơ mà.]

Cuối đời nhà Hán có một học giả tên là Đồng Trác. Đồng Trác sau khi có quyền thế rồi, liền dùng quyền lực để làm loạn. Sau đó rất nhiều người nổi lên để công phạt lại ông ta. Cuối đời Đồng Trác bị rất tệ, gia tộc ông đều bị xử tử, mẹ của ông đã hơn chín mươi tuổi còn phải đến pháp trường để chịu xử tử.

[Xử tử tử bằng cách gì ạ? Tứ mã phân thân - bốn con ngựa buộc vào bốn chân tay này xong đánh cho một roi bốn con ngựa nó phi đi bốn góc, thế là toàn bộ cái thân thể này bị xé ra thành bốn mảnh.]

Chúng ta làm con cái nếu như hành vi của chúng ta còn tạo thành nỗi thống khổ lớn như vậy cho cha mẹ, đó thật là phận làm con chưa làm được. Hiện nay, tuy không có cái hình phạt kiểu là “Chu di cứu tộc” nữa, nhưng trong sự

nghiệp của chúng ta, nếu như để xảy ra những sai trái thì cũng có khả năng liên lụy đến cả cha mẹ.

Cha mẹ đã khổ cực hơn nửa cuộc đời, đến lúc đó ngay cả lương hưu của họ cũng không được đảm bảo, thậm chí còn có khả năng lúc tuổi già còn phải đến tòa án, lúc đó thì thê lương lắm. Cho nên chúng ta làm con cái, cuộc đời phải có thành tín, phải làm đâu chắc đấy, không thể viển vông, không thực tế, để tạo thành bản thân phạm phải những sai lầm, rồi làm liên lụy đến cả cha mẹ mình. Vì thế, “Đức hạnh kém, thì cha mẹ tủi”.

2. Lập thân hành đạo để cha mẹ vẻ vang

[Đó ạ. Giữ gìn đạo đức để cho cha mẹ được an vui. Trước tiên là an vui đã. Thôi tôi chả cần gì, tôi chỉ cần được an vui lúc tuổi già. Lớn hơn này: Lập thân hành đạo để cho cha mẹ được vẻ vang.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Giả sử, đạo đức chúng ta có thể không ngừng nâng cao, song dùng đức hạnh của chúng ta để tạo phúc cho xã hội, tạo phúc cho nước nhà thì có thể làm được như Hiếu Kinh nói: “*Lập thân hành đạo, dương danh ư hậu thế, dĩ hiển phụ mẫu, Hiếu tri trung dã*”. Có nghĩa là: Lập thân hành đạo, rạng danh ở đời sau, làm vẻ vang cho cha mẹ, đó chính là cái đích của đạo Hiếu.

Làm vẻ vang cho cha mẹ là phải chẳng muốn sau khi cha mẹ qua đời rồi mới hiển thị? Không phải vậy. Trong hiện tại, quý vị còn rất trẻ mà có thể phụng hiếu tốt cho xã hội thì cha mẹ quý vị sẽ nhờ đó mà hãnh diện, vậy thì nửa đời sau của họ trong lòng sẽ được rất an ủi.

[Xin chia sẻ thêm ở chỗ này. Lần trước trong chánh văn “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”, Tiến sĩ Thái có kể về một cô gái học Đệ Tử Quy, sau đó cô quyết định về làng và làm một điều gì đây cho mọi người. Cô liền mua 1 thùng vải, rồi cùng các em trong thôn cung kính mang đến từng nhà để chia cho các trưởng bối. Các trưởng bối trong thôn đều rất là vui, còn cha mẹ cô rất hãnh diện vì đã có một người con như cô. Cho nên làm sao đây để rạng danh cha mẹ, để cha mẹ lúc nào cũng có thể tự hào là tôi sinh ra người con này không phải là phí hoài. Bạn thấy không ạ? Chẳng cần “Đao to búa lớn”, là tôi phải làm nên ông nọ bà kia thì cha mẹ tôi mới rạng danh, mà bắt đầu từ những việc rất nhỏ như thế này thôi ạ].

Mạnh Tử có một đoạn nhắc nhở rất quan trọng:

“Thờ ai là chuyện lớn? Thờ cha mẹ là chuyện lớn”. “Sự thực vi đại, sự thân vi đại”, là thờ phụng cha mẹ là đại sự số 1 của đời người.

[Dù rằng cha mẹ có yêu hay ghét thì chúng ta vẫn phải thờ phụng cha mẹ là việc lớn số 1.

Trong Liệt Nữ Truyện của Trung Hoa xưa, có kể về một số trường hợp như mẹ Mạnh Tử, hoặc mẹ ngài Khấu Chuẩn, đã chăm sóc dạy dỗ cho con mình thành tị, thậm chí là thành Thánh.

Còn ở Việt Nam thì sao ạ? Ở Việt Nam có song thân của Hồ Chủ Tịch, cũng đã quyết tâm để dạy dỗ cho con mình trở thành người công thành danh toại. Khi Người mới 11 tuổi, phụ thân của Người là cụ phó bảng Nguyễn Sinh Sắc đã đổi tên cho Người từ Nguyễn Sinh Cung thành Nguyễn Tất Thành. Theo tôi, chữ “tất thành” ở đây là ý

nguyện của cụ Phó Bảng sẽ dạy con mình nhất định phải thành tựu. Và quả nhiên sau này Người đã thành Thánh nhân.

Tuy nhiên, không phải là không có những bà mẹ ác độc, hoặc ghê gớm, như mẹ của vua Thuấn chẳng hạn, rồi mẹ của Vương Tường, Mẫn Tử Khiên... Thậm chí là cha mẹ của vua Thuấn, khi ông còn chưa tước vị, chỉ toàn tìm cách hại ông, muốn cho ông chết đi. Vậy mà ông vẫn phụng thờ cha mẹ là đại sự số 1.

Thế cho nên là ngoài cái việc là cha mẹ yêu quý, rồi dạy dỗ chúng ta thành tài. Tốt rồi. Nhưng mà ví dụ không được cha mẹ như thế thì chúng ta lại không thể nói rằng là:

- Tôi coi như không có ông bà.

Không thể như thế được, vẫn phải: “Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”. Cho nên “Thờ cha mẹ là đại sự số 1 của đời người”.

Chúng ta chuyển sang mục 3 ạ.]

3. Cha mẹ giữ gìn thanh danh để không tổn hại tới gia đình

[Nội dung này có 2 ý:

Thứ nhất: Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới gia đình và con cái

Thứ hai: Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới dân tộc và quốc gia

Nhỏ là gia đình và con cái. Lớn là dân tộc và quốc gia ạ.

Mạnh Tử dạy tiếp:]

“Giữ gì là chuyện lớn? Giữ cái thân là chuyện lớn” – “Thủ thực vi đại, thủ thân vi đại”.

Tự lo liệu cho bản thân. “*Thủ thân vi đại*” - tức là giữ gìn thân thể, danh tiết của bản thân, tuyệt đối không làm những việc trái với đạo đức, trái với pháp luật, làm cho cha mẹ không thể chịu nổi.

Cho nên lúc hành vi của chúng ta không phù hợp với đạo đức thì cha mẹ nhục nhã, người nhà cũng nhục nhã, thậm chí ngay cả thế hệ sau cũng có khả năng bị sỉ nhục.

Thứ nhất: *Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới gia đình và con cái*

Ví dụ nói, hiện nay mạng internet quá phát triển, sự giao lưu giữa con người với con người rất thường xuyên. Nếu như không có năng lực phán đoán, lại không có lý trí thì rất có khả năng sẽ phạm phải những việc làm cho mình nuối tiếc suốt đời. Cho nên, giữ thân rất quan trọng.

Hiện nay trong thành thị nói nhiều về chuyện “tình một đêm”. Điều này không chỉ làm cho mình nhục nhã, mà khả năng còn làm cho con cái không ngẩng đầu lên được.

[Bài hôm vừa rồi vừa chia sẻ với các bạn về cái trường hợp “Làm thế nào để hôn nhân bền vững?”, Hòa thượng có nói về hôn lễ của Trung Quốc, thì rất nhiều thủ tục rườm rà, phức tạp. Thế bạn bảo:

- Ui giờ ôi sao tự nhiên lại rườm rà thế này? Bây giờ tôi chỉ cần đăng ký một cái là xong.

Hòa thượng bảo: Nhưng mà những cái thủ tục ấy cổ nhân đã nghĩ ra thì không phải không có lý do. Nó rườm rà, phức tạp như thế thì bạn phải hiểu ngay là chuyện hôn nhân này là đại sự. Không có phải là câu chuyện của riêng hai người, mà đây là của hai gia đình, hai dòng tộc. Không phải bảo:

- Ôi tôi thích cô này thì tôi lấy cô này.

Bố mẹ bảo:

- Không được!

Thì lại bảo là sao ạ?

- Thế bố mẹ lấy cho bố mẹ đi.

Không phải thế. Mà phải hiểu đây là việc đại sự, đây là việc lớn của hai gia đình, hai dòng tộc.

Vậy thì phải chọn lựa rất cẩn thận. Đến khi chọn lựa cẩn thận rồi, lấy nhau rồi thì không có dễ dàng mà lại bỏ nhau được. Vì bỏ một cái là: “Thôi chết rồi, đây là chuyện của hai dòng tộc, chết rồi bây giờ ăn nói thế nào đây?”. Cuối cùng lại suy đi nghĩ lại, cuối cùng lại không dám. Đây, nói thứ nhất là về các cái thủ tục hôn nhân.

Thứ hai, Hòa thượng bảo: Truyền thông tuyệt không được phát đi những cái truyện gọi là sắc tình bạo dục.

“Tôi mất công để tôi chọn mãi rồi, gọi là lấy vợ kén tông, lấy chồng kén giống, tôi chọn mãi rồi. Thầy Thái dạy

tôi đã phải tuân theo hết rồi. Nào là tình yêu là sự cảm nhận, rồi tình yêu không có phải sét đánh, rồi là phải quan sát hành vi về làm việc của đối phương, phải chí đồng đạo hợp. Tôi xem hết rồi. Bây giờ tôi lấy được 1 cô vợ cũng khá, hoặc 1 anh chồng cũng tạm tạm rồi. Thế bây giờ truyền thông thường xuyên phát đi những cái gọi là chương trình sắc tình bạo dục, đặc biệt là sex. Thế là cuối cùng làm cho vợ chồng coi như là ly hôn, vì sao ạ? Vì là rất nhiều người lại đi vào cái chuyện tình một đêm.

Câu chuyện hôm trước chia sẻ với các bạn đây ạ. Cô này đi tình một đêm, anh chồng hôm ấy cũng lợ mợ đi vào mạng Internet, thì nhìn thấy: “Ui thôi chết, đây đúng vợ mình”. Mặc dù quảng cáo che mặt hết rồi. Thế nhưng mà cái hình dáng này là vợ tôi, không thể nào là của ai khác. Với thứ hai là cái bộ móng chân móng tay này cô ấy vừa làm ngày hôm qua, không nhầm được. Thế là anh chàng giả vờ cũng hẹn hò trên đây, cô này tưởng thật, bắt vào nhau, hẹn nhau ra khách sạn tình một đêm thì gặp đúng chồng mình. Thế là anh này bắt quả tang, anh ta túm cổ áo cô này, lôi xềnh xệch về quảng vào nhà bố mẹ vợ:

- Tôi giả cho ông bà cái đứa con mắt dậy này. Từ đây trở đi tình một đêm, tình hai đêm, tình nghìn đêm, tôi cũng không cần nữa.

Đuổi thẳng.

Cô vợ này khóc than xin lỗi, sám hối mãi, nhưng anh chồng nhất định không, đuổi thẳng.

Thế thì đây là vì cái nguyên nhân gì? Mắt công chọn lựa thế rồi, thế nhưng mà vì truyền thông cứ phát những cái sắc tình bạo dục hết. Mà Hòa thượng nói là tuyệt đối không

phát đi những cái tiêu cực, sắc tình bạo dục này là tuyệt đối không, thế phải giúp cho người ta cái môi trường cho nó đỡ ô nhiễm.

Cho nên thầy Thái mới phải dặn là gì ạ? Cha mẹ phải giữ gìn thanh danh để không tổn hại cho con.

Thế một hôm đi vui về bạn bè, thôi thôi tắc lưỡi, giữ được đến mười năm rồi, tôi ví dụ đấy ạ. Hôm nay được bổ nhiệm làm Vụ trưởng, thế là mọi người đi chúc mừng, cũng gọi là tu mãi rồi bây giờ một buổi thôi, vì mình đi như thế là nhiếp thọ chúng sinh. O, trong đầu còn nghĩ thế nữa chứ. Mình sẽ thuyết pháp cho chúng sinh. Thế đến nơi, lúc mời ăn xong mời uống rượu, một cốc, hai cốc, ba cốc xong say túy lúy ra. Thế là các em chân dài ra, thế là lúc ấy say không kiểm chế được nữa, thế là thôi, cuối cùng thành là gọi là tình một đêm.

Thứ nhất là về có khi mang thêm bệnh về nhà đã đành. Thứ hai là đến lúc vợ con nó biết được thì nó đuổi thẳng. Đó là còn làm cho con cái không ngẩng đầu lên được.

Cho nên phải làm sao đây là từng giây từng phút, bạn đã học đạo rồi, bạn phải quán sát mình, bạn phải kiểm soát mình, bạn phải kiểm chế được mình. Thầy Thái đã nói bạn có hai cái pháp bảo để từ chối, không đi đến những cái chỗ đấy. Một là gì ạ? Vâng ạ, một là cha mẹ. Hai là vợ con.]

Cho nên bản thân chúng ta phải cẩn thận hành động lời nói, không thể tự chuốc nhục vào thân. Kỳ thật, vì sao người ta lại phạm phải sai lầm như vậy? Trong nam giới, có lẽ là do quá buông thả dục vọng. Đó là do từ nhỏ không có

chí hướng, cho nên cuộc đời chỉ biết hưởng lạc làm hư hỏng bản thân.

Vì thế phải làm sao cho con trẻ có chí hướng thì nó sẽ không bị xã hội làm cho ô nhiễm, làm ảnh hưởng.

Còn những người phụ nữ thì sao? Cũng phạm phải sai lầm như vậy. Rất nhiều người vì ái mộ hư vinh, [đấy] tức là thích những cái cái trống rỗng, vẻ vang không thực. Ái mộ hư vinh thì rất thích nghe những lời nói ngon ngọt.

[Đấy nó khen cho một tí, thế là thích quá tưởng mình gọi là thánh nữ đây, là tiên nữ đây, thế rồi đủ thứ. Thế là sa ngã.]

Cho nên rất nhiều đàn ông tâm địa bất lương, họ dùng những lời ngon tiếng ngọt có khả năng làm cho người phụ nữ này bước vào con đường sai trái. Cho nên bản thân chúng ta phải phản tỉnh, không thể phạm phải những sai lầm như vậy.

[Chúng ta kết thúc ý thứ nhất: Hành vi không phù hợp đạo đức sẽ tổn hại tới bản thân gia đình và con cái. Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục chánh văn 5.4: “Đức hạnh kém cha mẹ tử” này.]

Chúng ta chỉ còn 1 phần nhỏ nữa thôi, đó là: Hành vi không phù hợp đạo đức có thể tổn hại tới dân tộc, quốc gia.]

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

(HẾT TẬP 5)

